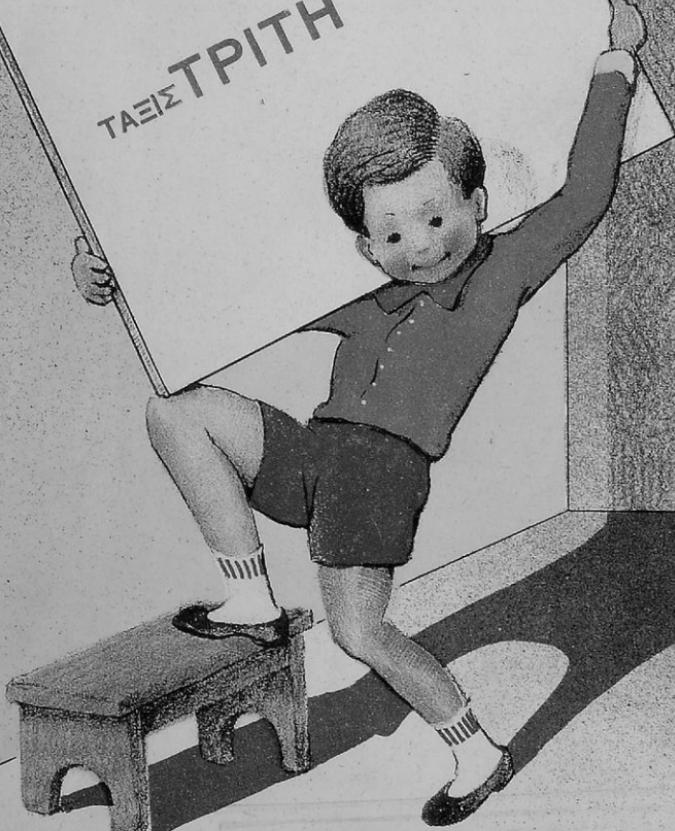

Δ. ΔΕΛΗΠΕΤΡΟΥ - ΑΘ. ΠΑΠΑΓΩΝΝΟΥ
ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ

1362

ΤΟ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΜΟΥ

ΤΑΞΙΣΤΡΙΤΗ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΜΙΧ. Ι. ΣΑΛΙΒΕΡΟΥ Α.Ε. - ΑΘΗΝΑΙ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

1362

Δ. ΔΕΛΗΠΕΤΡΟΥ - ΑΘ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΤΟ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΜΟΥ

ΤΡΙΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Έκδοση πρώτη 1936.

ΑΝΤΙΤΥΠΑ 40.000

Εικόνες Τ. Καλμούχου

Άριθ. έγκριτικής αποφάσεως 50163. 10 Ιουλίου 1936.

ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ

ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΙ ΤΥΠΟΣ

ΟΙΚΟΥ ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΣΑΛΙΒΕΡΟΥ Α.Ε.

ΑΘΗΝΑΙ - ΣΤΑΔΙΟΥ 14 - ΑΘΗΝΑΙ

Τὰ γνῆσια ἀντίτυπα φέρουν τὴν ιδιότηταν υπεγραφήν των
συγγραφέως

Ελευθερία

‘Ο μόνος σοφός.

Ἐπέρασαν δύο χρόνια σχολικὰ καὶ ἐμπήκαμε στὸν τρίτο χρόνο.

Πόσο ἐμεγάλωσα!

Αὐτὸ τὸ καταλαβαίνω, παραβάλλοντας τὸ ἀνάστημά μου μὲ τὸ ἀνάστημα τῶν παιδιῶν τῆς πρώτης τάξεως.

Καὶ μόνον ἐμεγάλωσα;

Ὄταν ἐπρωτοῆλθα στὸ σχολεῖο ἄκουα διάβασμα καὶ μοῦ ἐφαίνετο βουνό. Τώρα μοῦ φαίνεται, πὼς δὲν ὑπάρχει εὔκολώτερο πρᾶγμα ἀπὸ τὸ διάβασμα.

Καὶ πόσο γρήγορα διαβάζω! Καὶ καταλαβαίνω τί διαβάζω καὶ ξέρω νὰ λογαριάζω καὶ νὰ ζωγραφίζω. Καὶ τόσα ἄλλα, ποὺ ἔμαθα στὰ δύο αὐτὰ χρόνια.

‘Ο παπποῦς, ποὺ ξέρει λίγα γράμματα, δταν μὲ βλέπῃ νὰ μελετῶ, μὲ θαυμάζει καὶ λέγει : «Ἐσύ, Γιαννάκη, είσαι σοφός!» Μὰ δ πατέρας μου, ποὺ ξέρει πολλά, δὲν μένει ποτὲ εύχαριστημένος. «Διάβαζε, διάβαζε, μοῦ λέγει συχνά,» γιατὶ ἀκόμη δὲν ξέρεις τίποτε!

‘Αλήθεια δὲν ξέρω ἀκόμη τίποτε;

Καὶ δ παπποῦς μὲ λέγει σοφό!

Μὰ πότε τελειώνουν αὐτὰ τὰ γράμματα; Ἐρώτησα μιὰν ήμέρα τὸν πατέρα μου.

Ἐσύ, Γιαννίκη, εἰσαι σοφός!

Καὶ δὲ πατέρας μὲν χαμόγελο καὶ κινώντας ἐλαφρὰ τὸ κεφάλι του, μοῦ ἀπάντησε: Ποτέ!

— Ωστε κανεὶς στὸν κόσμο δὲν τὰ ξέρει διαβατέρα; Τὸν ἔξαναρωτησα μὲν ἀπορίᾳ.

Καὶ μοῦ ἀπάντησε πάλι:

— Α, ὅχι. Εἶναι ἔνας ποὺ τὰ ξέρει δλα καὶ αἰτὸς εἶναι δὲ μόνος σοφός.

‘Ο παπποῦς καὶ ὁ πεῦκος συγχωροῦν τὸ Φάνη.

‘Ωραῖα ἐπέρασαν τὸ καλοκαίρι τῶν στὴν ἔξοχὴ ὁ Φάνης καὶ ἡ Μαρίτσα.

Αὐτὸ βέβαια δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸ εἰποῦμε, γιατὶ τὸ δείχνουν τὰ πρόσωπά των, τὰ μαυροκόκκινα καὶ φαιδρά.

Ἐξάλλου, περνᾶ κανεὶς ἄσχημα τὸ καλοκαίρι, δταν μένη διαρκῶς στὸ ὑπαιθρό, μὲ συντροφιὰ τὰ δένδρα, τὰ ἀγριολούλουδα καὶ τὰ πουλιά;

Πόσο καθαρὸς ἀέρας! Καὶ τί ώραῖα νὰ ἀναπνέης τὸ λεπτό του ἄρωμα, ποὺ τὸ φέρνει ἀπὸ τὴν φυλλωσιὰ τοῦ δάσους!

Μὰ καὶ πόση ἡσυχία καὶ πόσος τόπος γιὰ παιγνίδια.

* * *

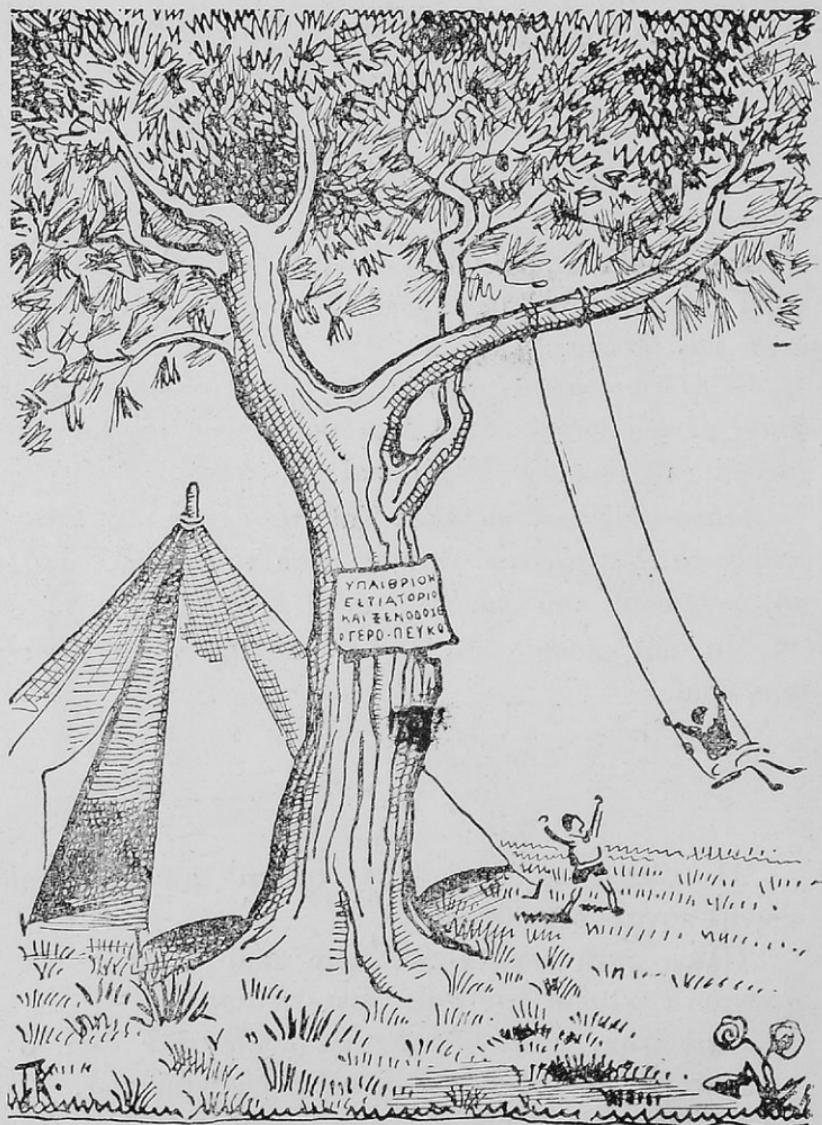
“Η οἰκογένειά των εἶχε στήσει μιὰ μεγάλη σκηνὴ κοντὰ στὸ δάσος.

Πλάγι στὴ σκηνὴ ὑψώνετο καὶ ἀπλωνε τὰ φουντωτὰ κλαδιά του ἔνας γερο - πεῦκος.

‘Απὸ τὴν ἡμέρα, ποὺ ἐκατασκήνωσαν ἐκεῖ, ὁ γερο - πεῦκος ἐστάθηκε φίλος καὶ προστάτης των.

Σὲ ἔνα χονδρὸ κλαδί του, ποὺ τὸ ἐδιάλεξαν πολὺ χονδρὸ γιὰ νὰ ἀντέχῃ, τὰ δύο παιδιὰ εἶχαν εάμει τὴν κούνια των.

‘Η κούνια ᾧτο τὸ πιὸ πρόχειρο καὶ πιὸ εύ-

Σὲ ένα χονδρό κλαδί τὰ δυὸ παιδιά εἶχαν κάμει τὴν κούνια των.

χάριστο παιγνίδι των. Πρὸ πάντων ἀρεσε τῆς Μαρίτσας. Καὶ δταν τὴν ἔκουνοῦσε ὁ Φάνης, αὐτὴ ἐφώναζε διαρκῶς: «'Ακόμη πιό ψηλά!»

Τὸ μεσημέρι, δταν ὁ ἥλιος ἔκαιε, ὁ πεῦκος τοὺς ἐφιλοξενοῦσε στὸν παχὺν ἥσκιο του. Στὸν ἥσκιο του πάλι ἐγευμάτιζε καὶ ἐδειπνοῦσε δὴ ή οἰκογένεια.

Γιαυτὸ καὶ ὁ Φάνης μὲ τὴ Μαρίτσα τοῦ ἐκόλλησαν στὸν κορμὸ μιὰ σανίδα, ποὺ εἶχαν γράψει ἐπάνω σαυτὴν μὲ κεφαλαῖα γράμματα:

ΥΠΑΙΘΡΙΟΝ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ
ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ
“Ο ΓΕΡΟ-ΠΕΥΚΟΣ..”

Συχνὰ ἐπήγαινε καὶ ὁ παπποῦς στὴν ἔξοχὴν τὸν ἰδῆ. Ήμποροῦσε νὰ ἡσυχάσῃ χωρὶς νὰ βλέπῃ τὰ ἐγγονάκια του; Γιαυτὸ ἔκανε, δπως ἔκανε καὶ νάσου τον μὲ τὴ μαγγούριτσα του στὸν πεῦκο.

“Οταν ἐπρωτοπῆγε, εἶδε τὴν ἐπιγραφή, ἐγέλασε καὶ εἶπε: Πολὺ ἐπιτυχημένη ἐπιγραφή. «Φαίνεται, πῶς ἀναγνωρίζετε τὶς καλωσύνες τοῦ πεύκου».

«Μά, πῶς ἔγινε καὶ βλέπω τόσα κλαδάκια του σπασμένα καὶ φιγμένα κάτω;»

·Η Μαρίτσα τότε ἐκοίταξε τὸ Φάνη. Τὸ ἔκαμε χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ, μὰ μὲ τὸ βλέμμα της τὸν ἐπρόδωσε.

·Ο Φάνης ἐκοκκίνησε.

— Θὰ εἶναι, εἶπε ὁ παπποῦς, ἡ πληρωμὴ γιὰ τὶς εὔεργεσίες ποὺ σᾶς κάμνει.

Καὶ θαρρεῖτε, πῶς εἶναι μόνον ἡ δροσιὰ καὶ ὁ
ἡσκιος του, καθὼς καὶ ἡ κούνια ποὺ τοῦ ἔχετε
φορτώσει στὴ ράχη του;

‘Ο Φάνης έστεψε τώρα σκυφτός.

Είναι καὶ ἔνα μεγάλο καλό, ποὺ ἀξίζει πολύ.
Ἐνα ἀγαθὸ πολύτιμο. Σᾶς δίνει τὴν ύγεια!

‘Ο Φάνης ἔστεκε τώρα σκυφτὸς καὶ εἶχε τὰ χέρια του κρεμασμένα κάτω. ‘Η Μαρίτσα ἐκοίταζε λυπημένη, πότε τὸ Φάνη καὶ πότε τὸν παπποῦ.

— Ναί, τὴν ύγεια, ἔξακολούθησε ὁ παπποῦς.
‘Ολα τὰ δένδρα καὶ πρὸ πάντων αὐτὸς ὁ πεῦκος, ποὺ εἶναι μεγάλος καὶ φουντωτός, καθαρίζουν τὸν ιολυσμένο ἀέρα καὶ σεῖς τὸν ἀναπνέετε καθαρό.

Ξέρετε πόσο ἀξίζει αὐτό; Αὐτὸς εἶναι τὸ αἷμα σας, ἡ ζωὴ σας!

* * *

‘Ο Φάνης εἶχε κοκκινίσει ἀκόμη περισσότερο καὶ ἐσυλλογίζετο:

«Ἄν τὸ ἥξερες ὁ παπποῦς, πῶς ἐφάνηκε ἀκόμη πιὸ κακὸς καὶ ἀχάριστος στὰ πουλάκια, ποὺ ἤρχοντο στὸ πεῦκο νὰ τὸν διασκεδάσουν μὲ τὸ κελάδημά των καὶ νὰ τοῦ κάμουν συντροφιὰ καὶ αὐτὸς τὰ ἐκυνηγοῦσε μὲ τὸ λάστιχο; Μὲ τὸ λάστιχο εἶχε σπάσει καὶ τὰ κλαδάκια τοῦ πεύκου.

Αὐτὰ ἐσυλλογίζετο ὁ Φάνης καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ ἐμπῆκε γρήγορα στὴ σκηνὴ, ἀρπαξε τὸ λάστιχο καὶ μπροστὰ στὸν παπποῦ τὸ ἔκαμε κομμάτια. Τὸ ἔκαμε αὐτὸς καὶ ἔπεσε στὴ ἀγκαλιά του.

‘Ο παπποῦς τοῦ ἔχαδευσε τὰ μαλλάκια, τὸν ἐφίλησε καὶ εἶπε.

«Καὶ ὁ πεῦκος καὶ ἔγῳ σὲ συγχωροῦμε».

«Είναι γέρος καὶ αὐτός, ὅπως καὶ ἐγώ. Καὶ ἔμεῖς οἱ γέροι τὰ συγχωροῦμε τὰ παιδάκια. Φθάνει νὰ μετανοιώσουν στὰ ἀληθινά, ὅπως ἐσύ».

Επεσε στὴν ἄγκαλιὰ τοῦ παπποῦ.

Ο Πεῦκος.

Ἐνας πεῦκος μὲς τὸν κάμπο
γέρασε δι φτωχός
Στέκει ἐκεῖ πλωΐ καὶ βράδυ
μοναχός.

Ἐχασε μεγάλους κλώνους
ἔμαθε πολλά.
Ζῆ διακόσια τόσα χρόνια
στρογγυλά.

Ἀκούσε τὰ καιροφύλια
εἶδε ἀρματολοὺς.
Πέρασε πολέμους μπόρες
κεραυνούς.

Μὰ βαστάει σὰν παλικάρι,
δόσο κι ἄν γερνᾶ
κι ἀγγαντεύει πέρα ώς πέρα
τὰ βουνά.

Z. Παπαντωνίος

Τὴν Κυριακή.

Παιδιά, σηκωθῆτε! Ἀκοῦτε τὶς καμπάνες; Γιὰ σᾶς σημαίνουν. Σᾶς καλοῦν στὴν ἐκκλησία.

— Ἀμέσως, μητέρα, ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τῆς Ροδούλας, ποὺ πρώτη ἐπήδησε ἀπὸ τὸ κρεβάτι της. Ὁ Φάνης δικαίως κοιμᾶται ἀκόμη. Κοιμᾶται τάχα ἥ θέλει νὰ ἀκούσῃ καὶ πάλι τὴν φωνὴν τῆς μανούλας του;

Πόσο τοῦ ἀρέσει νὰ τὴν ἀκούῃ αὐτὴν τὴν φωνή!

Ωστόσο ἀνασηκώνεται καὶ ὁ Φάνης στὸ κρεβάτι του, χασμουριέται λίγο καὶ προσπαθεῖ νὰ θυμηθῇ:

Τὸ ἐμελέτησα ἔχθες τὸ μάθημα;

Ἐγραψα τὶς λέξεις, ποὺ ἔπρεπε νὰ γράψω,

Ἐχει λησμονήσει, πῶς εἶναι Κυριακὴ καὶ νομίζει, διτὶ εἰγαι ἡμέρα τοῦ σχολείου! Οἱ καμπάνες δικαίως τοῦ τὸ θυμίζουν.

Πόσο χαρωπὸς εἶναι ὁ ἥχος των!

Ὁ Φάνης δὲν ἀργησε νὰ πεταχθῇ καὶ αὐτὸς μὲ καρὰ καὶ νὰ τρέξῃ στὴ μητέρα του:

— Θὰ ἔλθης, μητερούλα μου καὶ σὺ στὴν ἐκκλησία;

— Ἀκούεις; Καὶ ποιὸς θὰ μείνη ἐδῶ; Κάμετε μόνον γρήγορα γιὰ νὰ προφθάσωμε τὴν λειτουργία.

— Καὶ ἡ γιαγιά;

— Ἡ γιαγιὰ ἔξεκίνησε πρωῖ-πρωῖ, γιατὶ τῆς ἀρέσει νὰ ἀκούῃ τὸν "Ορθό.

— Τὸν ὄρθ τὸν ὄθρο προσπαθεῖ ὁ Φάνης νὰ προφέρῃ τὴν λέξη καὶ ἐπὶ τέλους τὸ κατορθώνει

Τὸν "Ορθό; Καὶ τί εἶναι ὁ "Ορθός μητέρα;

— Εἶναι τὰ πρωΐνα διαβάσματα τῆς ἐκκλησίας

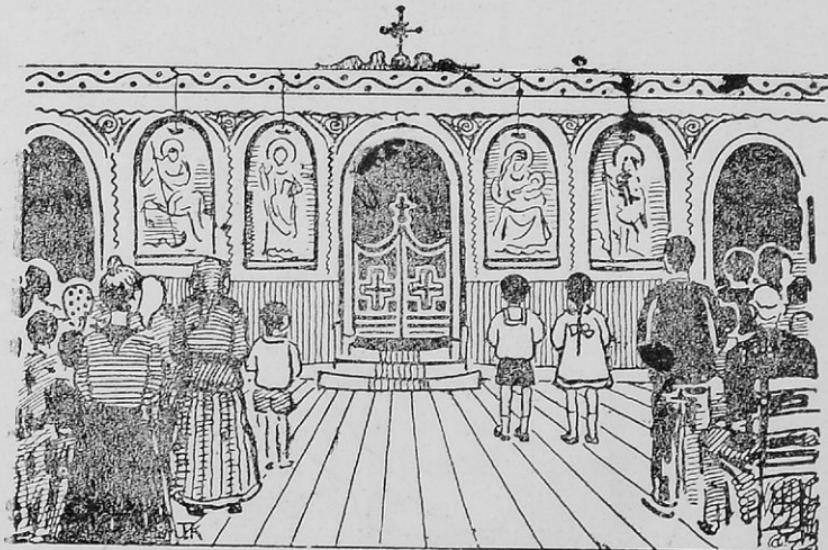
καὶ οἱ πρωῖνὲς ψαλμῳδίες. Ὅταν τελειώνῃ ὁ ὥρ-
θρος καὶ σημαίνουν γιὰ τρίτη φορὰ οἱ καμπάνες
ἀρχίζει ἡ λειτουργία.

• Ήτο τάχα ἡ πρώτη φορά, ποὺ τὰ δύο ἀδελφάκια ἐπήγαιναν μὲ τὴν μητέρα των στὴν ἐκκλησία; Καὶ ποιὰ Κυριακὴ ἔλειψαν;

Γιαυτὸ ἔρουν καλὰ πῶς θὰ μποῦν μέσα, τί θὰ κάμουν καὶ πῶς θὰ σταθοῦν.

Πλησιάζουν λοιπὸν τὸ Παγκάρι, ποὺ στέκουν οἱ ἐπίτροποι τῆς ἐκκλησίας, παίροντες τὸ κεράκι των καὶ τὸ ἀνάβοντα στὸ μανουάλι. Προσκυνοῦν μὲ εὐλάβεια τὴν εἰκόνα, ποὺ εἶναι ἐκεῖ καὶ ἔπειτα προχωροῦν σιγὰ-σιγὰ, μὲ συγκρατητὰ τὰ βήματά των γιὰ νὰ μὴ ἀκούωνται. Προχωροῦν καὶ στέκουν στὸ βάθος ἀκίνητα μὲ σταυρωμένα τὰ χεράκια των.

• Ολοι στὴν ἐκκλησία ούχουν τὸ βλέμμα ἐπάνω των καὶ τὰ παρατηροῦν μὲ προσοχή. Τοὺς κάμνει ἐντύπωση ἡ φρονιμάδα των.

Καὶ μιὰ γρηγούλα ψιθυρίζει :

— «Νὰ τὰ χαρῆ, ποὺ τὰ καμαρώνει!»

Προσευχή

*Μπροστά στὴν Ἁγια εἰκόνα σου
Τὰ χέρια μου σταυρώνω
Καὶ στὸ παιδάκι, ποὺ κρατεῖς,
τὰ μάτια χαμηλώνω.*

*Εἶμαι μικρούλης, κοίτα με !
Μικρός σὰν τὸ παιδί σου.
Μπερδεύω τὰ λογάκια μου,
Σὰν βρίσκωμε ἀντικρύ σου.*

*Μὰ ξέρεις σύ, Παρθένα μου,
τί θέλω δταν σιμώνω
καὶ μπρός στὴν Ἁγια εἰκόνα σου
τὰ χέρια μου σταυρώνω.*

A. A

Τὸ κουδούνι τῆς ἔξωθυρας

*Τρίγκ ! τρίγκ ! τὸ κουδούνι τῆς ἔξωθυρας μᾶς
ἔκουσφαίνει δλη μέρα μὲ τὸν ἥχο του.*

*Καὶ κάθε φορά, ποὺ κτυπᾷ αὐτό, εἶσαι ὑπο-
χρεωμένος νὰ τρέχης, γιὰ νὰ ἀνοίξης.*

Τρίγκ . . . δ γαλατᾶς !

Τρίγκ . . . δ λαζανοπώλης !

Τρίγκ . . . δ ψαρᾶς !

Τρίγκ... δέ παλληλάκος τοῦ παντοπωλείου !

Τρίγκ... δέ ἀρτοπώλης !

Καὶ πόσοι καὶ πόσοι ἄλλοι καὶ πόσα τρίγκ !

Νὰ σᾶς εἰπῶ : "Οταν εῖμαι ἐγώ ή ή Ἀνθούλα μας στὸ σπίτι, δὲν μᾶς πειράζει καὶ τόσο. Μὰ, ὅταν εἶναι μόνη ή μητέρα ; Καὶ πόσο τὴν λυποῦμαι, ποὺ κουράζεται !

"Εμᾶς θὰ φροντίζη, τὸ σπίτι θὰ συγχρίζη, τὸ φαγητὸ θὰ ἔτοιμάζη, ή στὴν ἔξωθυρα θὰ τρέχῃ ;

* * *

"Ωστόσο, ἔχει καὶ τὸ κουδούνι τὶς χάρες του.

Πρῶτα-πρῶτα, ἂν δὲν ήτο αὐτὸ, θὰ ἀκούαμε συχνὰ στὴν ἔξωθυρα : ντούκ ! ντούκ ! "Αλλος θὰ ἔκτυποῦσε μὲ τὸ χέρι καὶ ἄλλος μὲ τὸ μπαστούνι του. Καὶ πόσο ἐνοχλητικὸς εἶναι αὐτὸς δέ κρότος !

"Ας ἀφήσωμε, ποὺ εἶναι καὶ μερικοὶ ἀδιάκριτοι καὶ κτυποῦν τόσο δυνατά, ποὺ νομίζεις, πώς θὰ σπάσουν τὴν ἔξωθυρα !

"Ἐπειτα, πόσες φορὲς δὲν μᾶς εἰδοποιεῖ, δτε ἔχονται στὸ σπίτι μας πρόσωπα, ποὺ μᾶς φέρουν τὴν χαρά ;

Τρίγκ... καὶ νά, δέ παπποῦς προβάλλει μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χείλη του καὶ ἐμεῖς τρέχομε καὶ πηδοῦμε στὸ λαιμό του !

Τρίγκ... καὶ νά, δέ γραμματοκομιστὴς βγάζει ἀπὸ τὸ σακκίδιό του τὴν ἐπιστολὴ τοῦ θείου μας ἀπὸ τὴν Ἀμερική ! Καὶ πόση χαρὰ παίρνομε τότε ! Πρῶ

πάντων ἡ μητέρα μας, ποὺ παίρνει τὸ γράμμα καὶ τὸ φιλεῖ καὶ τὸ ξαναφιλεῖ, γιατὶ εἶναι ἀπὸ τὸν ἀδελφούλη της!

Τὴ μεγαλύτερη διμος χαρὰ μᾶς τὴν φέρει τὸ κουδούνι τὸ μεσημέρι καὶ τὸ βράδυ, τὶς ὕρες ποὺ ἔρχεται ὁ πατέρας. Πόσο γλυκὰ κουδουνίζει τότε!

Δ. ΔΕΛΗΠΕΤΡΟΥ ελπ. «Τὸ Ἀναγνωστικό μου» Γ' Δῆμ. Εκδ. α' 1936

3

Νομίζεις, πώς μᾶς φωνάζει: «παιδιά, τρέξετε, ό πατέρας!»

Καὶ ἐμεῖς τρέχομε.

Τρέχομε; Πηδοῦμε, ἥθελα νὰ εἰπῶ!

Μὰ δλους μᾶς προλαβαίνει ό Ντίκ, ποὺ γαβγί-
ζοντας μὲ χαρά, εύρισκεται πρῶτος στὴν ἔξωθυρα.
"Αν ἡμποροῦσε θὰ τὴν ἄνοιγε αὐτός!"

"Ερχεται ό πατέρας.

Πῆρε καὶ βραδυάζει
ἔκλεισεν ἥ ἀγορὰ
ἥ μητέρα σιάζει
τὸ τραπέζι μὲ χαρά.

Κάποιον, σὰν κ' ἐμένα
περιμένει μὲ χαρά
Κάποιος γνωρισμένα
τὴν ἔξωθυρα κτυπᾷ

Τὸν ἀκούεις κάτον
μητερούλα μου καλή;
Νὰ τὸ πάτημά του
τρίζει ἐπάνω στὸ σκαλ

Μύρισε ό ἀέρας
ἐφεξε τὸ σπιτικὸ
ερχεται ό πατέρας
μὲ χαμόγελο γλυκό.

Γ. Βιζηνός.

'Εξαφνιάσθηκε ό Ντίκ.

Πόσο έγελάσαμε σήμερα !

Ή κοτούλα μας ή Λευκή έπαρουσιάσθηκε στήν αύλή μὲν ένα σωρὸ κατάλευκα πουλάκια.

Κλοῦ, κλοῦ ! Καὶ σὲ κάθε κράξιμό της ἐκινοῦσε τὸ κεφάλι δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ μὲ φυθμό. Ἐνόμιζες, πῶς εἶναι μουσικὸς καὶ κρατεῖ τὸ φυθμὸ τῆς μουσικῆς.

Μὲ πόση ὑπερηφάνεια ἐπερπατοῦσε! «Κλοῦ, κλοῦ, μὲ βλέπετε ; Εἴμαι ή μητέρα δέκα πέντε πουλιῶν!»

Εἶναι δέκα πέντε ;

Ακόμη δὲν ἔκατωρθώσα νὰ τὰ μετρήσω.

Καὶ πῶς νὰ τὸ κατορθώσω ; Μήπως στέκονται καθόλου ;

Τίπ, τίπ, πότε ἀραιώνουν, πότε πυκνώνουν, πότε τρέχουν ὑπάκουα στὴ φωνὴ τῆς μανούλας των καὶ χώνονται κάτω ἀπὸ τὶς φτεροῦγες της.

* * *

Μά, νάτον καὶ ὁ Ντίκ στήν αύλή.

Μόλις ἀντίρρυσε τὴ Λευκὴ μὲ τὰ πουλάκια της, ἔξαφνιάσθηκε !

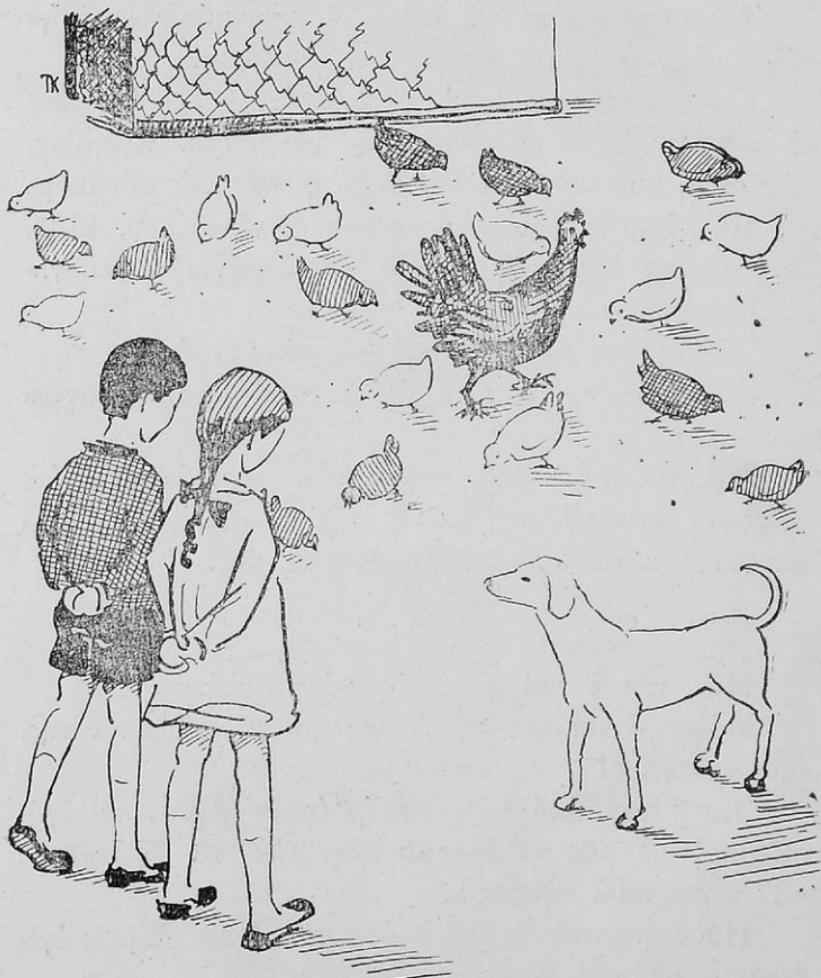
Ἐστάθηκε ἀπότομα, τὴν ἐκοίταζε ἡλίθια καὶ ἐγύριζε καὶ σὲ μᾶς τὸ βλέμμα του, σὰν νὰ ἐρωτοῦσε : «Τί εἶναι πάλι τοῦτο ; ».

Πόσο κωμικὴ ἦτο ή στάση τοῦ Ντίκ! Ἐμεῖς ἔγελάσαμε μὲ τὴν καρδιά μας.

Ἐπειτα ἀνασήκωσε λίγο τὸ πόδι του, κάνοντας πῶς θὰ χυμίσῃ. Μὰ πάλι δὲν ἐτόλμησε. Μόνον ἐγάργισε, γάβ, γάβ! Σὰ νὰ ἔλεγε στὴ Λευκή : «Τί θέλεις, κυρά μου, νὰ μᾶς παραστήσης ; »

Τί εγινε όμως έκείνη τὴ στιγμή !

Κλώ, κλώ! άκούστηκε δυνατά ή Λευκή και ώρμησε ἄγρια, μὲ ἀνασηκωμένα τὰ πούπουλα, ἐπάνω στὸ Ντίκ.

·Ο σκύλος ἔξαφνιασμένος ἔβαλε τὴν οὐρὰ στὰ σκέλη και ἔφυγε και ἀκόμη φεύγει.

Ποῦ τὸν ἐπερόμενε τέτοιον ἡρωϊσμὸ ἀπὸ τὴν ἥμερη κοτούλα.

Ἡ Κλῶσσα

*Κλοῦ, κλοῦ, κλοῦ μέσ' στὴν αὐλὴ
τριγυρίζει ἀπ' τὴν αὐγὴ
ἡ περήφανη μας κλῶσσα
κ' ἔχει πίσω τῆς σωρὸ
τίπι, τίπι, νὰ χαρῷ
τὰ πουλάκια τῆς τὰ τόσα !*

*Τρέχει, στέκει, περπατεῖ
καὶ παντοῦ βίνει τ' αὐτὸν
κ' εἶναι ἀνίσσοχη ἡ κλῶσσα
καὶ τὸ βλέμμα δὲ γυρνάει
κι' δὲ στέκει καὶ μετράει
τὰ πουλίκια ἀν εἶναι τώσα.*

*Μὰ ἀν τῆς λεύψη ἔνα πουλί
κλῶ - κλῶ ! κρᾶζει τὸ καλεῖ
τὸ κλωσσόπουλο ἡ κλῶσσα
κι' δὲ πίσω τῆς γυρνάει
καὶ μὲ ἔνοια τὰ μετράει.
Πόσα νάειναι τάχα, πόσα ;*

Δ. Δ.

Φοβᾶσθε τὴν νύκτα;

Φοβᾶσθε τὴν νύκτα; Δὲν τὸ πιστεύω! Μὰ ἀν
φοβᾶσθε, ἀκούσετε νὰ σᾶς διηγηθῶ τί μοῦ συνέβη
ἔμενα μιὰ φορά, ποὺ ἥμιουν παιδάκι σὰν ἔσας.

Ἔτοι ἀρχὴ φθινοπώρου καὶ ἐτρυγούσαμε τὸ ἄμ-
πελι μας.

“Ολοι τοῦ σπιτιοῦ ἐπήγαμε στὸν τρύγο, καθὼς

καὶ ἐγώ. Ὁμποροῦσα νὰ μένω στὸ σπίτι, ἀφοῦ ἔτρυγούσαμε τὸ ἀμπέλι μας;

“Hμουν λοιπὸν καὶ ἐγὼ καὶ ἐβοηθοῦσα. Πότε ἔκοβα σταφύλια μὲ ἔνα μαχαιράκι. Πότε ἔκουβαλοῦσα καὶ ἄδειαζα τὰ καλαθάκια μὲ σταφύλια σὲ μεγάλα κοφίνια. Καὶ πότε ἔτρεχα στὸ πατητήρι καὶ παρακολουθοῦσα τὸ πάτημα τῶν σταφυλιῶν.

Τέλος πάντων ἐβοηθοῦσα καὶ ἐγὼ σὲ αὐτὸ τὸ πανηγύρι, δσο ἡμποροῦσα. Καὶ ὅλη τὴν ἡμέρα ἔτρεχα ἐδῶ, ἔτρεχα ἐκεῖ, ἔκαμνα τοῦτο, ἔκαμνα ἐκεῖνο καὶ δὲν ἔνοιωθα καθόλου κούραση.

* * *

Τὸ βράδυ ἐσταμάτησε δ τρύγος καὶ ὅλοι ἐγύρισαν στὸ σπίτι, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἀδελφό μου τὸ μεγάλο, ποὺ ἔμεινε νὰ κοιμηθῇ στὸ ἀμπέλι. Μαζὶ του ἔμεινα καὶ ἐγώ.

Πόση χαρὰ εἶχα, ποὺ θὰ ἔκοιμώμουν ἐπάνω στὴ φυλάκτρα τοῦ ἀμπελιοῦ.

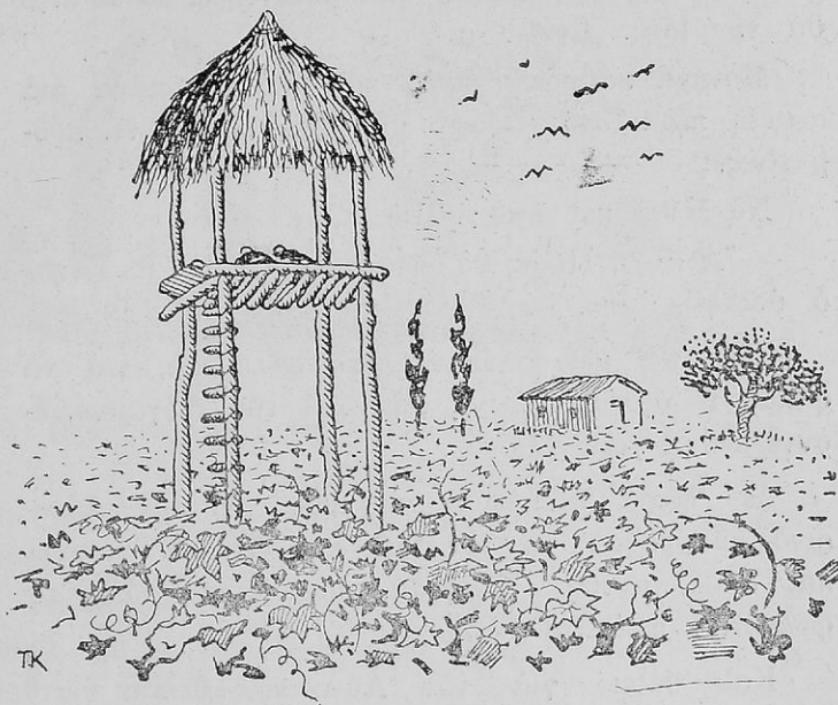
Καὶ τὴν εἶχε κατασκευάσει δ πατέρας μου μὲ κλαδιὰ καὶ ξύλα, τόσο κοιμῆ, ποὺ ἔμοιαζε πυργάκι.

Ἐκεῖ ἐπάνω λοιπὸν ἐπέσαμε μὲ τὸν ἀδελφό μου νὰ κοιμηθοῦμε.

* * *

Δὲν είναι ἀνάγκη νὰ σᾶς εἰπῶ πόσο ὁραῖα ἔκοιμήθηκα. Θὰ ἔχετε κοιμηθῆ καλοκαίρι στὴν ἔξοχὴ καὶ ἔέρετε.

Πόση μεγαλοπρέπεια δείχνει δ οὐρανὸς μὲ τὰ ἀμέτρητα κανδήλια του! Καὶ πόσο ὅμορφα μυρίζει δ ἀέρας!

Μὰ προπάντων πόση ἡσυχία !

Μονάχα ἔνα ἐλαφρὸ διρρήσμα ἀκούετο ἀπὸ τὰ
φύλλα καὶ κάπου-κάπου καὶ τοῦ Γκιώνη ἡ φωνὴ :
γκιών ! γκιών !

Τὴν ξέρετε τὴν ἴστορία αὐτοῦ τοῦ πουλιοῦ ;

* * *

Κοντὰ τὰ ξημερώματα ὁ ἀδελφός μου μὲ ξεν-
πνησε. Σήκω, Γιαννάκη, μοῦ εἶπε, νὰ σοῦ δείξω
τὸν Αὔγεοινό.

"Αν δὲν τὸν γνωρίζετε τὸν Αὔγεοινό, εἶναι ἔνα
λαμπερὸ ἀστέρι, ποὺ βγαίνει τὴν αὐγή.

"Ἐπετάχθηκα μὲ χαρά. Ποῦ εἶναι ; ποῦ εἶναι;
Τὸν ἐρώτησα περίεργος.

— Ἀκόμη δὲν ἐβγῆκε, μοῦ ἀπάντησε, μὰ σὲ λίγο
θὰ τὸν ἰδῆς.

Μονάχα κάθησε ξυπνὸς καὶ ἐγὼ θὰ πάγω μιὰ
στιγμὴ πέρα στὸ χωράφι μας γιὰ νὰ ἴδω τὶς προ-
βατίνες.

Νὰ ἔλθω καὶ ἐγώ; Τοῦ εἶπα.

— Α, ὅχι. Ποιὸς θὰ φυλάῃ τότε; μοῦ ἀπάντησε
ὁ ἀδελφός μου.

Ἐσὺ θὰ μείνης ἐπάνω στὴ φυλάκτρα, γιὰ νὰ
φυλᾶς τὸ ἀμπέλι καὶ νὰ ἰδῆς καὶ τὸν Αὔγεινό, ἐ-
συνέχισε μὲ χαμόγελο.

Δὲν ἥξερα βέβαια νὰ τοῦ εἰπῶ, ὅτι τὸν Αὔγε-
ινὸν ἡμποροῦσα νὰ τὸν ἴδω καὶ ἀπὸ τὸ χωράφι
καὶ ἀπὸ παντοῦ. Ἐνόμιζα, πὼς μόνον ἀπὸ τὴ
φυλάκτρα φαίνεται.

Καὶ θέλεις γιὰ τὸν Αὔγεινό, θέλεις γιατὶ
ἐντρεπόμουν νὰ τοῦ εἰπῶ, πὼς φοβοῦμαι μοναχός,
ἐκάθησα.

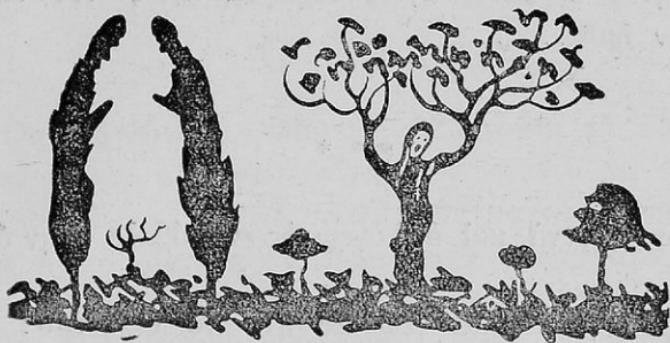
* * *

Ἐκάθησα, μὰ τί ἔπαθα!

Μόλις ἔμεινα μοναχός, τὸ σκοτάδι ἄρχισε νὰ
μοῦ φαίνεται πυκνότερο.

Ολα τὰ δένδρα καὶ τὰ βουνὰ τριγύρω ἄρχι-
σαν νὰ παίρνουν ἀλλοιώτικες μορφές.

Τὰ δύο μεγάλα κυπαρίσσια τοῦ ἀμπελιοῦ μας,
ποὺ ὑψώνοντο ταίρι-ταίρι ἀπέναντι στὴ φυλάκτρα,
μοῦ ἐφαίνοντο, σὰν δύο πελώριοι γέροι, ποὺ συ-

χνά ἔσκυβαν καὶ κάτι κακὸ ἐψιθύριζαν γιὰ μένα;

Καὶ ἡ μεγάλη συκιά μας ἔμοιαζε μὲ τὴ λάμια, ποὺ μᾶς ἐδιηγεῖτο ἡ γιαγιά μας στὸ παραμύθι.

Τὰ κλαδιά της ᾧσαν τὰ σαράντα χέρια της, ἔτοιμα νὰ μὲ ἀρπάξουν ἀπὸ τὴ φυλάκτρα.

Κακὸ ποὺ ἔπαθα !

Μιὰ ἀνατριχίλα ἐχύθηκε σὲ ὅλο τὸ κορμί μου καὶ μοῦ ἤλθε νὰ φωνάξω, νὰ κλάψω, νὰ κλάψω δυνατά !

Μὰ ἔλα, ποὺ δὲν ἥθελα νὰ μὲ πῆ ὁ ἀδελφός μου δειλό ;

Γιαυτὸ ἔσφιξα τὴν καρδιά μου καὶ τὸ ἔπηρα ἀπόφαση :

“Ας γίνη, δ, τι γίνη, εἶπα, μὰ δὲν θὰ ντροπιασθῶ στὸν ἀδελφό μου !

Μονάχα, ποὺ ἔκείνη τὴ στιγμὴ ἐθυμήθηκα τὴ μητέρα, ποὺ μᾶς ἔλεγε :

« Ὁταν φοβᾶσθε, νὰ κάμνετε τὸ σταυρό σας καὶ ἀμέσως φεύγει ὁ φόβος ».

“Αρχισα λοιπὸν νὰ σταυροκοπιέμαι καὶ νὰ ψιθύριζω τὴν προσευχή μου :

•Αγιος ὁ Θεός, ἄγιος ἴσχυρός, ἄγιος Ἀθάνατος
ελέησον ἡμᾶς.....

* * *

•Ωστόσο, νὰ καὶ ὁ Αὔγερινὸς ἐπρόβαλε στὴν ἀνατολή.

Πόσο γλυκὸ καὶ γελαστὸ ἦτο τὸ φῶς του!

•Οταν μὲ τὴ λάμψη του ἐφώτισε τὸ ἀμπέλι μας, ἥλθε καὶ ἡ καρδιά μου στὴ θέση της.

•Όλα ἐπῆραν στὰ μάτια μου τὴν πραγματικὴ των μορφής. Ἡ Λάμπα ἔγινε συκιὰ καὶ οἱ δύο κακοὶ γέροι ἔγιναν πάλι δύο ἥσυχα καὶ ἥμερα κυπαρίσσια.

Μοῦ ἥλθε νὰ γελάσω μὲ τοὺς κουτοὺς φόβους μου!

Καὶ ὅταν ἐγύρισε ὁ ἀδελφός μου δὲν τοῦ εἶπα ἵπο ἐντροπή μου τίποτε.

•Ηξερα, πῶς θὰ μὲ ἐκορόϊδευε καὶ μὲ τὸ δέκιο του !

Μὰ ἀπὸ τότε δὲν ἔξαναφοβήθηκα πιὰ τὴ νύκτα.

Τί θὰ φοβηθῶ ; Τίς λάμιες καὶ τοὺς Δράκους ;
Μὰ αὐτοὶ ἐπέθαναν πιά ! Καὶ μόνον ἡ γιαγιά μας τοὺς ἀνασταίνει κάποτε στὰ παραμύθια.

·Ο Τρύγος

·Όταν ἀνοίγη ἡ ἀγράμπελη κι' ἀπλώνη τὰ κλαδιά τῆς στὸ σχῖνο στὸ χαμόδενδρο, στοῦ πεύκου τὰ κλωνάρια, στὰ φεύγατα τοῦ ποταμοῦ, στὸν ἐγκρημὸ τοῦ βράχου κι' ἀγέρα κάμπους καὶ βουνά, τὴν πλάση πέρα ὡς πέρα γεμίζει ἀπὸ μοσχοβολιὰ μὲ τὸν ἀνασασμό τῆς, πυκνὸ-πυκνὸ κι' δλόμανδο μελισσολόῃ πετιέται μέσ' ἀπὸ βράχους καὶ ποινά, μέσ' ἀπὸ ἐρημιὲς καὶ κήπους καὶ τ' ἄνθη τῆς μοσχοβολᾶς καὶ παίρνει τὸν ἀχρό τους καὶ διαλαλεῖ μὲ βοητὸ τὸν ἀναγαλλιασμό του.

·Ἐτοι οἱ κοπέλλες τοῦ χωριοῦ πετιοῦνται ἀπὸ τὰ σπίτια κ' εἰς κάμπους κ' εἰς βουνά σκορποῦν κι' δπου εἶν·

[ἀμπέλια τρέχουν]
μὲ τὰ καλάδηα τὰ πλεκτὰ καὶ μὲ τὰ βατοκόπια
καὶ μὲ τραγούδηα μὲ χαρές, δταν ἀρχίζη ὁ τρύγος.

Κ. Κρυστάλλης

Φεύγουν τὰ χελιδόνια

Παιδιά, παιδιά, ἔλατε, θι χελιδόνια !

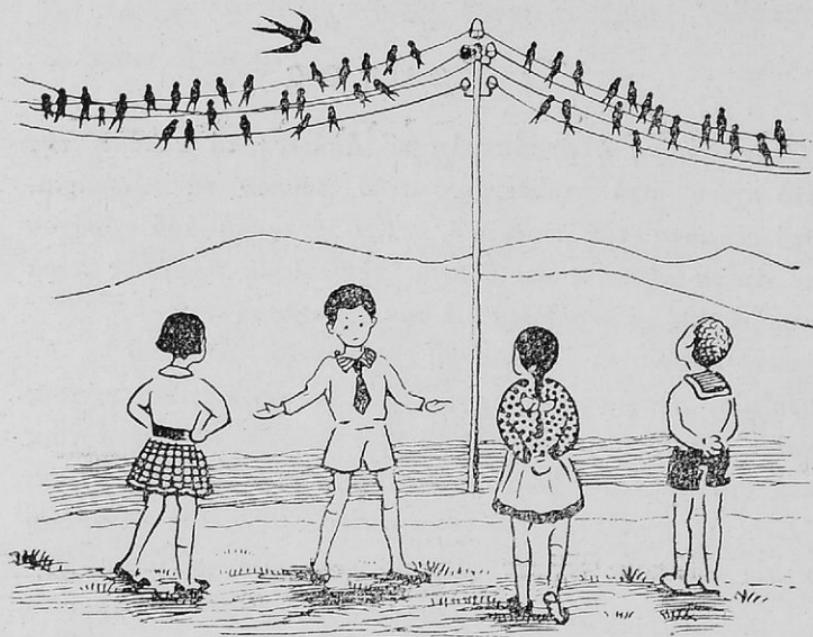
Πλῆθος χελιδόνια ἥσαν στὸ σύρμα τοῦ τηλεγράφου καὶ ὁ Τάκης ἐφώναξε καὶ τὰ ἄλλα παιδιά, νὰ τὰ ίδοῦν.

— Θὰ ἔχουν συμβούλιο, εἶπε ἡ Ἀνθούλα γελώντας.

— Καὶ τί; γιὰ ἀστεῖο τὸ ἔχεις; εἶπε ὁ Ἀνδρέας. Ποιὸς ξέρει, τί τοὺς συμβαίνει καὶ ἔχουν συνάθροιση γιὰ νὰ ἀποφασίσουν τί θὰ κάμουν.

— Καὶ ποιὸς εἶναι ὁ ἀρχηγός των; εἶπε ἡ Εὐγενιώ, μὲ γέλοια καὶ αὐτή.

— Μὰ ἡμπορεῖς νὰ τὸν ξεχωρίσης; ἀπάγτησε

σοβαρὰ ὁ Ἄνδρεας. Φαίνεται δμως, πώς αὐτὸ τὸ χελιδόνι, ποὺ συχνὰ σηκώνεται καὶ πετᾶ καὶ πλησιάζει τὰ ἄλλα, αὐτὸ θὰ εῖναι ὁ ἀρχηγός.

“Οταν ἄρχισε νὰ μιλῇ ὁ Ἄνδρεας, τὰ ἄλλα παιδιὰ ἔπαυσαν νὰ γελοῦν καὶ ἐπρόσεχαν πολὺ στὰ λόγια του. Ἡξεραν, πώς ὅτι ἔλεγε αὐτὸς ἵτο σωστὸ καὶ γιαυτὸ τὸν ἐφώναζαν, « ὁ σοφὸς Ἄνδρεας».

—Τὰ πλησιάζει λοιπὸν τὰ χελιδόνια καὶ τοὺς λέγει τὴ γνώμη του καὶ παίρνει καὶ τὴν ἴδιαν των γνώμη, ἔξακολούθησε ὁ Ἄνδρεας.

—Καὶ τί νὰ τοὺς συμβαίνῃ, Ἄνδρεα; ἐρώτησε ὁ Γιαννάκης μὲ περιέργεια.

—Ποιὸς ξέρει! Νὰ ἥξερα τὴ γλῶσσα των!

—Μὰ μιλοῦν καὶ τὰ πουλιά; ἐρώτησε ξαφνιασμένη ἡ Εὐγενιώ.

—Δὲν ξέρω, ἀπάντησε σοβαρὰ πάλι ὁ Ἀνδρέας. Μοῦ φαίνεται δῆμως, πώς ὅταν κελαηδοῦν, κάτι λένε μεταξύ των. Καὶ τώρα θαρρῶ, πώς κάμουν συμβούλιο νὰ φύγουν ἀπὸ τὸν τόπο μας, γιατὶ σὲ λίγο φθάνει ὁ χειμώνας καὶ δὲν θὰ βρίσκουν πιὰ ἐδῶ τροφή.

Χελιδόνι καὶ Κορώνη.

*Toῦ Μαρτιοῦ τὸ χελιδόνι
Μὲ τὴν λάλη τον τὴν γλῶσσα
Λέει στὴν ἄσκημη κορώνη :*

*Ἐχω ἵδει στὸν κόσμο τόσα
Ζῶα, πευλιά, μὰ σὰν ἔσένα
Δὲν εἶδ’ ἄσκημο κανένα !*

—Χελιδόνι μου, γνωρίζω,
Toῦτο μόνο νὰ σοῦ εἰπῶ.
Πώς ἐγὼ παντοῦ γνωρίζω
Σ' ὅποιο μέρος ἀγαπῶ
Μὲ χιονιά καὶ καλοκαίρι. . . .
•Ἐνῶ σύ, μὲ πρῶτο ἀγέρι
Τοῦ χειμῶνα παρατεῖς
Τὴ φωληά σου καί, ποιὸς ξέρει,
•Οπου ὁ ἄνεμος σὲ φέρει
Καταφύγιο ποῦ ζητεῖς. . . .
Μὴ ἡ ψυχρούλα σοῦ μαδήσῃ
Τὰ σπαθάτα σου φτερά
Κι ὁ βοριᾶς σοῦ ψαλιδίσῃ
Πέρα ως πέρα τὴν οὐρά. . .
Τώρα πιὰ καὶ σὺ στοχάσου,
Πόσ' ἀξίζει ἡ ζωγραφιά σου!

Πάει τὸ καλοκαίρι :

Πάει τὸ καλοκαίρι! Εἶπε ἡ γιαγιὰ στὰ ἐγγονάκια της.

—Καὶ πῶς τό καταλαβαίνομε αὐτό, γιαγιά; ἐρώτησε ἡ Τασούλα.

—Δὲν βλέπεις, ποὺ δὲν κάμνει ζέστη; ἐποφθασε νὰ ἀπαντήσῃ ὁ Κωστάκης.

—Δὲν εἶναι μόνον αὐτό, εἶπε ἡ γιαγιά. Εἶναι καὶ ἄλλα πολλὰ σημάδια, ποὺ μᾶς δείχνουν, πῶς ἔχομε φθινόπωρο.

Πρῶτα—πρῶτα οἱ ἡμέρες γίνονται ὀλοένα μικρότερες καὶ οἱ νύκτες μεγαλύτερες.

“Ἐπειτα, ποῦ εἶναι τὰ πουλιὰ τοῦ καλοκαιριοῦ μὲ τὰ κελαδήματά των; Κοπάδια—κοπάδια ἀφήνουν τὸν τόπον μας καὶ πετοῦν σὲ ζεστὲς χῶρες.

“Ἐδῶ ἀφήνουν τοὺς σπουργίτες νὰ διασκεδάζουν μὲ τὶς ρόγες τῶν σταφυλιῶν, τὴν ὥρα, ποὺ οἱ ἀνθρωποι τρυγοῦν τὰ ἀμπέλια των.

Τὸ σταφύλια ἔγιναν μοῦστος. ‘Ο μοῦστος ἐμπῆκε στὸ βαρέλι νὰ γίνη κρασί.

“Ολες οἱ ἐσοδεῖες, τὸ σιτάρι, τὸ κριθάρι, τὸ καλαμπόκι, τὰ ὅσπρια, οἱ πατάτες ἐκουβαλήθηκαν στὴν ἀποθήκη τοῦ σπιτιοῦ.

Κοιτάξετε γύρω τὰ δένδρα.

Σιγὰ—σιγὰ γνωνόνται. Τὰ λίγα μαραμένα φύλλα των περιμένουν τὸ δυνατὸ βοριᾶ ποὺ θὰ τὰ ἔξανεμίση.

Μονάχα οἱ ἔλιες στέκουν φουντωμένες καὶ περήφανες γιὰ τόν πλούσιο καρπό των. Καὶ οἱ λεμονιές, πιὸ πράσινες ἀπὸ κάθε φορά, σκορπίζουν ἐνωδία τριγύρω.

Πάει, ξεψυγε τὸ καλοκαίρι.

·Ο ἀέρας δῆλο καὶ κρυώνει καὶ γίνεται πιὸ δυνατός.

·Ο οὐρανὸς στέκει συλλογισμένος καὶ οἱ ἄνθρω-

ποι ἔχουν τὴν ἐνοια τοῦ χειμῶνα. Πόσα πράγματα
τοὺς χρειάζονται !

Αὐτὰ ἔλεγε ἡ γιαγιά στά ἐγγονάκια της καὶ

ἔγνεθε μὲ τὴν ρόκα τὸ μαλλί, γιὰ νὰ τοὺς ἔτοιμάσῃ
τὶς χειμωνιάτικες φορεσιές.

—Θὰ μοῦ ἔτοιμάσῃς καὶ ἐμένα χειμωνιάτικη
μπλούζα, γιαγιά;

Τσιριτρό.

Σὲ μιὰ ρόγα ἀπὸ σταφύλι
ἔπεσαν δχτὼ σπουργίτες
καὶ τρωγόπιναν οἱ φίλοι
τσίρι—τίρι τσιριτρό
τσιριτρὶ^ὶ
τσιριτρό.

Ἐχτυπούσανε τὶς μύτες
καὶ κουνοῦσαν τὶς οὐρὲς
κ' εἶχαν γέλουα καὶ χαρὲς
τσίρι—τίρι τσιριτρό
τσιριτρὶ^ὶ
τσιριτρό.

Πώπω, πώπω σὲ μιὰ ρόγα
φαγοπότι καὶ φωνή!
τὴν ἀφῆκαν ἀδειανή:
τσίρι—τίρι τσιριτρό
τσιριτρὶ^ὶ
τσιριτρό.

Καὶ μεθύσαν κι' ὅλη μέρα
πᾶνε δῶθε, πᾶνε πέρα,
τραγουδώντας στὸν ἀέρα
τσιριτρὶ^ὶ
τσιριτρό.

* Αν δὲν χαλοῦν τὰ ὠρολόγια
τὶ δὰ γίνη ὁ ὠρολογοποιός.

Σήμερα τὸ ξυπνητήρι τοῦ Ἀνδρέα ἐσταμάτησε.

— «Θὰ εἶναι ἀκούρδιστο», εἶπε ὁ Ἀνδρέας, διὰν
εἶδε, πῶς δὲν κτυπᾶ. Γιαντὸ τὸ ἐκούρδισε καὶ τὸ
ἔβαλε στὸ αὐτί του. Τὸ ἐκίνησε δεξιά, τὸ ἐκίνησε
ἀριστερά, τίποτε.

— «Ἐχάλασε τὸ ξυπνητήρι μας!» εἶπε τότε ὁ Ἀν-
δρέας λυπημένος.

— «Ἀν δὲν χαλοῦν τὰ ὠρολόγια, εἶπε ὁ πατέ-
ρας, τί θὰ γίνη ὁ κύριος Γιάννης, ὁ ὠρολογοποιός;
Πάρε το, Ἀνδρέα, καὶ πήγαινε το γρήγορα. Ὁ κύριος
Γιάννης σὲ περιμένει.»

Ἐτσι ὁ Ἀνδρέας ἐπῆρε τὸ ὠρολόγιο καὶ τὸ
ἐπῆγε στὸ ὠρολογοποιεῖο.

Οἱ ὠρολογοποιοὶ τὸ ἐπῆρε στὰ χέρια του, ἔξεβί-
δωσε μερικὲς βίδες καὶ τὸ ἔλυσε.

Οἱ Ἀνδρέας ἐκάθησε δίπλα του, περίεργος νὰ
ἰδῃ πῶς εἶναι μέσα τὸ ὠρολόγιο καὶ γιατὶ ἐστα-
μάτησε.

* * *

Πρώτη φορὰ ἀντίκρυζε τὸ ἐσωτερικὸ ὠρολο-
γιοῦ καὶ τοῦ ἔκαμε μεγάλη ἐντύπωση.

— Εξω—εξω καὶ στὸ ἐπάνω μέρος, ἥσαν δύο ρό-
δες μὲ δοντάκια, ἡ μία μεγαλύτερη καὶ ἡ ἄλλη μι-
κρότερη.

Στὸ κάτω μέρος ἄλλη ρόδα μεγάλη καὶ αὐτὴ
μὰ λεπτότερη.

Κάτω ἀπὸ αὐτὲς τὶς ρόδες ἄλλες ρόδες μεγάλες καὶ μικρές καὶ ἕνα σωρὸ διάφορα ἔξαρτήματα : Τὸ τιμόνι, ἡ τρύχα καὶ τόσα ἄλλα.

«Ολόκληρο ἐργοστάσιο!» εἶπε μέσα του ὁ Ἀνδρέας. «Μόνο ποὺ δὲν καπνίζει».

Μὰ ἡ μηχανὴ τοῦ ωρολογιοῦ δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ἀτμὸ γιὰ νὰ κινεῖται. Τὴν κινεῖ τὸ ἀτσάλινο ἔλασμα, τυλιγμένο ἔτσι, ποὺ νὰ σχηματίζῃ πολλοὺς κύκλους, σὰν σαλίγκαρος.

Ο Ἀνδρέας ἐκατάλαβε, ὅτι αὐτὸ εἶναι τὸ ἔλατήριο, γιατὶ ἔμοιαζε μὲ τὸ ἔλατήριο, ποὺ εἶχε τὸ αὐτεκινητάκι του. Ὅταν τὸ ἐκούρδιζε αὐτό, τὸ αὐτοκινητάκι ἔπαιρνε δρόμο.

* * *

Ο ωρολογοποιὸς μὲ τὴ βοήθεια ἔγδις φακοῦ.

ποὺ εἶχε βάλει στὸ δεξί του μάτι, ἐπαρατήρησε μὲ προσοχὴ δῆλη τὴ μηχανὴ τοῦ ὠρολογιοῦ καὶ εἶπε :

— Βλέπεις, Ἀνδρέα ; Ἐχουν σπάσει δύο δοντάκια αὐτῆς τῆς μικρῆς ρόδας καὶ γιαυτὸ τὸ ὠρολόγι δὲν ἔργαζεται. Τώρα πρέπει νὰ τὴν ἀντικαταστήσωμε τὴ ροδούλα αὐτή. Εύτυχῶς, ποὺ ἔχω ἀρκετὰ ἀνταλλακτικὰ καὶ θὰ τὴν εὔρωμε.

— Οἱ ἄλλες ρόδες δὲν ἔπαθαν τίποτε ; Ἐρώτησε ὁ Ἀνδρέας.

— Ὁχι, ἀλλὰ δὲν ἔχει νὰ κάμη. Μιὰ νὰ πάθη, δῆλη ἡ μηχανὴ σταματᾶ.

‘Ο Ἀνδρέας ἐκοίταξε τὸν ὠρολογοποιὸ μὲ ἀπορία, σὰ νὰ ἔρωτοῦσε : «Πῶς γίνεται αὐτό »;

— Ετσι εἶναι, Ἀνδρέα, ἐσυνέχισε ὁ ὠρολογοποιός, τὸ ἵδιο γίνεται σὲ δλες τὶς μηχανές. Μά, ὅτι γίνεται μὲ τὶς μηχανές, γίνεται καὶ μὲ τὶς ἔργασίες τῶν ἀνθρώπων. Μιὰ ἔργασία νὰ σταματήσῃ, δλες σχεδὸν σταματοῦν.

‘Ο Ἀνδρέας τώρα ἐκοίταξε τὸν ὠρολογοποιὸ μὲ μεγαλύτερη ἀπορία. Αὐτὸ δὲν ἡμποροῦσε καθόλου νὰ τὸ καταλάβῃ !

Καὶ ὁ ὠρολογοποιὸς ἔξακολούθησε :

— Ας εἰποῦμε, Ἀνδρέα, πὼς ἐσταμάτησε ἡ ἔργασία, ποὺ χρειάζεται γιὰ νὰ βγῆ τὸ κάρβουνο ἀπὸ τὰ ἀνθρακωρυχεῖα. Τί θὰ γίνη τότε ;

Πρῶτα-πρῶτα θὰ σταματήσῃ τὸ ἔργοστάσιο, ποὺ παράγει τὸν ἡλεκτρισμὸ καὶ θὰ σβύσουν δλα τὰ φῶτα.

‘Αμέσως θὰ σταματήσῃ ὁ ἡλεκτρικὸς σιδηρόδρομος Ἀθηνῶν—Πειραιῶς, ποὺ κινεῖται μὲ ἡλεκτρισμό.

Τὴν ἵδια ὥρα θὰ σταματήσουν καὶ δλα τὰ τράμ, γιατὶ καὶ αὐτὰ μὲ ἡλεκτρισμὸ κινοῦνται.

“Επειτα θὰ σταματήσουν ὅλα τὰ ἐργοστάσια. Τὰ σαπωνοποιεῖα, τὰ χαρτοποιεῖα, τὰ ύφαντήρια, τὰ νέλουργεῖα, ὅλα, ὅλα τὰ ἐργοστάσια.

‘Απὸ κοντὰ θὰ σταματήσῃ καὶ ἡ συγκοινωνία. Οὕτε μὲ τὸ σιδηρόδρομο, οὔτε μὲ τὸ ἀτμόπλοιο θά ἡμιποροῦμε νὰ ταξιδεύωμε, γιατὶ ἡ μηχανή των θέλει κάρβουνο.

Κατάλαβαίνεις λοιπὸν τί γίνεται, ὅταν σταματᾶ μιὰ ἐργασία. “Ολες οἱ ἐργασίες τῶν ἀνθρώπων εἶναι μεταξύ των συνδεδεμένες δύος ἢ ἀλισίδα.

* * *

—Μὰ θὰ μοῦ εἰπῆς, δὲν ἥτο καλύτερα ὁ καθένας νὰ κάμη μόνος του, ὅτι τοῦ χρειάζεται καὶ νὰ μὴν ἔχῃ ἀνάγκη ἀπὸ τοὺς ἄλλους;

“Ετσι ἐγίνετο μιὰ φορά. “Οταν ὁ ἀνθρώπος ἥθελε φωμί, ἔπρεπε νὰ σπείρη, νὰ θερίση, νὰ ἀλωνίση, νὰ ξυμώσῃ, νὰ ψήσῃ καὶ τότε εἶχε φωμί.

“Αν ἥθελε φόρεμα, ἔπρεπε ὁ ἴδιος νὰ ἔχῃ πρόβατα, νὰ τὰ κουρέψῃ, νὰ γνέση τὸ μαλλί, νὰ τὸ ύφανη, νὰ τὸ ωάψῃ καὶ τότε εἶχε φόρεμα.

“Ο ἴδιος ἔπρεπε νὰ εἴναι βισκός, ὁ ἴδιος ψαρᾶς, ὁ ἴδιος γεωργός, ὁ ἴδιος ἔπρεπε νὰ τὰ κάμηνη ὅλα.

Μὰ τίποτε δὲν ἔπολαβαινε ἀπὸ αὐτὰ καὶ γιαντὸ ἐπερνοῦσε ζωὴ σκληρὴ καὶ στερημένη.

Σιγὰ-σιγὰ ὅμως, μὲ τὸν καιρό, οἱ ἀνθρώποι ἐμοίρασαν τὶς ἐργασίες μεταξύ των. “Άλλος ἔγινε γεωργός, ἄλλος βισκός, ἄλλος ψαρᾶς, ἄλλος κτίστης, ἄλλος ύφαντής, ἄλλος ωάπτης, ἄλλος ύποδηματοποιὸς καὶ ἔτσι τὰ ἔπολαβαιναν ὅλα.

“Ο κτίστης ἔκτιζε τὸ σπίτι του καὶ τὰ σπίτια

τῶν ἄλλων, ποὺ τοὺς ἔδιναν πάλι, δ.τι τοῦ ἔχοειά-
ζετο, Ὁ γεωργὸς ἔδινε σιτάρι στοὺς ἄλλους καὶ
οἱ ἄλλοι τοῦ ἔδιναν κρέας, η ψάρια, η δ.τι εἶχε
δ καθένας.

Τὸ ἵδιο γίνεται καὶ τώρα. Ὁ καθένας ἔργά-
ζεται γιὰ τοὺς ἄλλους καὶ οἱ ἄλλοι γιαυτόν.

‘Ο πατέρας σου ράβει τὰ φορέματα τῶν ἄλλων
καὶ μὲ τὰ χρήματα, ποὺ παίρνει, φτιάνει τὸ ὕδο-
λόγι καὶ ἀγοράζει δ.τι τοῦ χρειάζεται. Ἐγώ φτιάνω
τὰ ὕδολόγια καὶ μὲ τὰ χρήματα, ποὺ παίρνω, ἀγο-
ράζω φορέματα καὶ δ.τι ὅλο μοῦ χρειάζεται.
Ἐτσι εἶναι, Ἄνδρεα... Ὁ ἕνας βοηθεῖ τὸν ἄλλον.

Τώρα ἐκατάλαβε δ Ἄνδρεας τὰ λόγια τοῦ πα-
τέρα του:

«Ἄν δὲν χαλοῦν τὰ ὕδολόγια, τὶ θὰ γίνη δ
κύρ Γιάννης, δ ὕδολογοποιός ;»

Τὰ ὄνειρα τῆς χήρας.

Μὲ πόση χαρὰ ή πτωχή χήρα παίρνει ἀπὸ τὴν
φωλιὰ τῆς κότας της τὰ αὐγά !

“Ω, ή κοτούλα της. Μέσα σὲ δέκα ήμέρες ἐγέννησε
δέκα αὐγά. Τί προκομμένη !

“Ἐνα-ένα τὰ παίρνει μὲ χαρά, τὰ τοποθετεῖ σὲ
ένα μικρὸ κοφίνι καὶ τρέχει γιὰ τὴν ἀγορά.

Στὴν ἀρχὴ συλλογίζεται καὶ λέγει στὸν ἑαυτό της:
Δέκα αὐγά, πρὸς τόσο, θὰ πάρῃς τόσα... Θὰ διορ-
θώσης τὰ παπούτσια σου, θὰ ἀγοράσης μιὰ καινούρ-
για, μαύρη μανδύλα, γιατί αὐτή, ποὺ φορεῖς στὸ κε-
φάλι σου, ἐτρίφθηκε. Ἡμπορεῖ νὰ σοῦ περισσεύσῃ
καὶ κάτι. Κάτι θὰ ἀγοράσης ἀκόμη.

Αύτὰ συλλογίζεται στὴν ἀρχὴν ή πτωχὴν χήρα. Μὰ καθὼς πηγαίνει, ἀλλάζει τὴν σκέψη της.

“Οχι, λέγει. Οὔτε τὰ παπούτσια θὰ διορθώσης, οὔτε μανδύλα θὰ ἀγοράσης. Θὰ ἀγοράσης ἄλλη μία κότα καὶ θὰ ἔχῃς τότε δύο κότες.

Δύο κότες, σὲ τόσες ἡμέρες, τόσα αὐγά. Τόσα αὐγά, πρὸς τόσο, θὰ πάρης τόσα. Ἀγοράζεις τότε καὶ ἄλλη κότα.

“Ω, πόσα αύγα έχεις τώρα! Ήμπορεῖς νὰ ἀγοράσῃς καὶ πάπιες.

Αύγα οἱ κότες, αύγα οἱ πάπιες, ἡμπορεῖς νὰ ἀγοράσῃς καὶ γαλοποῦλες. ”Επειτα ἀγοράζεις καὶ χῆνες. Μὰ ἀφοῦ έχεις τόσα αύγα, γιατὶ νὰ μὴ ἀγοράσῃς καὶ φραγκόκοτες; Τί ώραιες ποὺ εἶναι οἱ φραγκόκοτες!

”Επειτα ἀγοράζεις καὶ προβατίνα. Καὶ ἀγελάδα ἡμπορεῖς νὰ ἀγοράσῃς.

Καὶ τότε, χρήματα ἀπὸ τὰ αύγα, χρήματα ἀπὸ τὸ γάλα, χρήματα ἀπὸ τὸ μαλλὶ τῆς προβατίνας...

Γιατὶ νὰ μὴ ἀγοράσῃς καὶ ἄλλες προβατίνες καὶ ἄλλες ἀγελάδες; Καὶ γάλα θὰ πωλῆς τότε καὶ βούτυρο θὰ πωλῆς καὶ τυρὶ θὰ πωλῆς καὶ μαλλὶ θὰ πωλῆς... Μήπως καὶ τὰ κέρατα δὲν ἡμπορεῖς νὰ τὰ πωλῆς γιὰ νὰ κάμνουν λαβὲς τῶν μαχαιριῶν;

Οὕ, χρήματα, ποὺ θὰ παίρνης!

* * *

Καλά, ποὺ τὸ ἐσκέφθηκες, ἔξακολούθησε ἡ πτωχὴ χήρα νὰ λέγη στὸν έαυτό της. Τόσα ζῶα θέλουν ὅρνιθῶνες, θέλουν στάβλους... Θέλουν τροφή... Ναι, ναι, θὰ ἀγοράσῃς ἔνα μεγάλο ἀγρόκτημα, καὶ θὰ τὰ κτίσης ἐκεῖ ὅλα... ”Ἐκεῖ θὰ σπείρης καὶ γιὰ τὴν τροφὴ τῶν ζώων... Θὰ πάρης καὶ ὑπηρέτες γιὰ νὰ τὰ φροντίζουν ὅλα αὐτά...

”Αλήθεια, ἀλήθεια! Θὰ κτίσης καὶ μιὰ μεγάλη ἔπαυλη. Τί ώραιά ἔπαυλη! Καὶ θὰ τὴν ἐπιπλώσῃς... Καὶ θὰ στρώσῃς τάπητες... Καὶ θὰ κάθεσαι σὲ μιὰ πολυμερόνα... Καὶ θὰ έχεις ὑπηρέτοις νὰ σὲ ὑπηρετοῦν.

Καὶ θὰ καλῆς στὸ σπίτι σου τοὺς ἐπίσημους...
Τὸ Νομάρχη, τὸν Ὑπουργό, τὸν Πρωθυπουργό...

Καὶ θὰ δίνης χορούς... Καὶ θὰ χορεύης... Νὲ
ἔτσι θὰ χορεύης...

Καὶ καθὼς ἔκαμε ἔνα πήδημα γιὰ νὰ δείξη πῶς

θὰ χορεύη ἢ πτωχὴ χήρα, τῆς ἔφευγει τὸ κοφίνι μὲ
τὰ αὐγὰ καὶ πέφτει κάτω.

Τώρα, οὔτε αὐγά, οὔτε ὄνειρα.

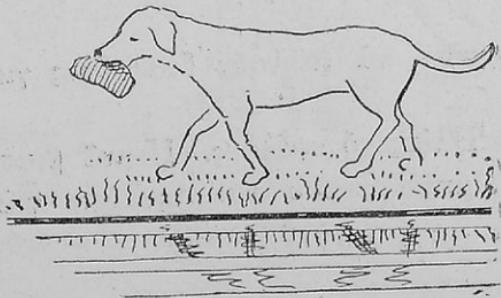
Εἶναι κακό, παιδιά, νὰ ὀνειρεύεται κανεὶς τὴν
ἡμέρα. Καὶ μάλιστα, ὅταν κρατῇ αὐγά!

Σκύλος μὲ κρέας.

Τρελλὸς σκυλὶ ἀνεχόρταγο
Στὰ δόντια τον κρατώντας
Αρνιοῦ μερίδα παχουλή,
Μὲ σηκωμένη κεφαλὴ
Καὶ τήν οὐρὰ κουνώντας
Απὸ τὸν ὅχτο ποταμοῦ
Καμαρωτὸς περνάει,
Σὰν ψωνιστῆς, καὶ πάει
Στὸ σπίτι του νὰ φάῃ...

Μὰ μέσος στὴ λάμψη τοῦ νεροῦ
Τὸν ἥσκιο τον ἀντικρύζει
Καί, δίχως διόλου νὰ σκεφθῇ
Στὸν ποταμὸ νομίζει
Πῶς σκύλος μὲ παχύτερο
Πλέει κρέας καὶ μεγαλύτερο
Καὶ... τὸ δικό του ἐπέταξε
Στὰ βύθη νὰ βουλιάξῃ
Καὶ στὸ ποτάμι ἐπήδησε
Τόν... ἥσκιο τον ν' ἀρπάξῃ!

Μ' ἀπόμεινε τὸ ἀχόρταγο
Μέσος στοῦ λουτροῦ τὰ κρύα
Καὶ στ' ἀδειανὸ στομάχι του
Τοῦ σκύλου ἡ λαιμαργία!

Τὸ πρωτοθρόχι.

‘Ο Λάκης καὶ ἡ Σταθούλα ἐσηκώθηκαν σήμερα πολὺ πρωΐ.

‘Εσηκώθηκαν καὶ ἐκόλλησαν τῇ μύτῃ τῶν στὸ τζάμι.

Πωπώ, μπόρα ! Μπροστὰ στὸ σπίτι ἐπερνοῦσε ποτάμι τὸ νερό. Χονδρὲς σταγόνες ἔπεφταν ἀπὸ τὰ κεφαλίδια μὲ κρότο.

Φρ - φρ ! ἐσφύριζε ὁ ἀέρας. Ἐνας γκαζοτενεκές, μία σανίδα καὶ μιὰ σκούπα ἐταξίδευαν μαζὶ μέσα στὸ ποταμάκι.

— ‘Ε, γιὰ ποῦ μὲ τὸ καλό ; Εἶπε γελώντας ὁ Λάκης.

‘Η κυρὰ Μάρθα, ἡ ἀπέναντι γειτόνισσα, ἐπροσπαθοῦσε νὰ τοποθετήσῃ στὴν αὐλή της τὴν σκάφη καὶ τὸ καζάνι.

— Μαζεύει νερὸ γιὰ τὴ μπουγάδα της. Μὰ θὰ γίνη μούσκεμα ἡ καημένη ! εἶπε ἡ Σταθούλα.

‘Ο κύρος Σταμάτης, ὁ γείτονας, ἔχει κουκουλωθῆ μὲ ἓνα σακκί, γιὰ ἀδιάβροχο καὶ προσπαθεῖ νὰ διορθώσῃ τὰ κεφαλίδια τοῦ σπιτιοῦ του. Καὶ ἡ γιαγιά του Λάκη καὶ τῆς Σταθούλας ψιθυρίζει ἀπὸ τὸ παράθυρο : «‘Ο καλὸς ὁ νοικοκύρης πρὸν πεινάση μαγειρεύει, κύρος Σταμάτη !»

* * *

Σὲ λίγο ἄρχισαν νὰ περνοῦν ἐνας-ἐνας γιὰ τὴ δουλειά των.

Νά, ὁ κύρος Ἡλίας ὁ ψάλτης. Περνᾶ βιαστικὸς κρατώντας τὴν ὅμπρέλλα του καὶ πηγαίνει γιὰ τὴν Παναγίτσα.

Μὰ τί ἔπαθε στὴ γωνία! Οἱ ἀέρας τοῦ ἀναποδογύρισε τὴν ὁμπόδηλα.

Νά, δὲ κἀ Στάθης, δὲ σταμνᾶς. Τρέχει βιαστικὸς καὶ στενοχωρημένος γιὰ τὸ καμίνι του.

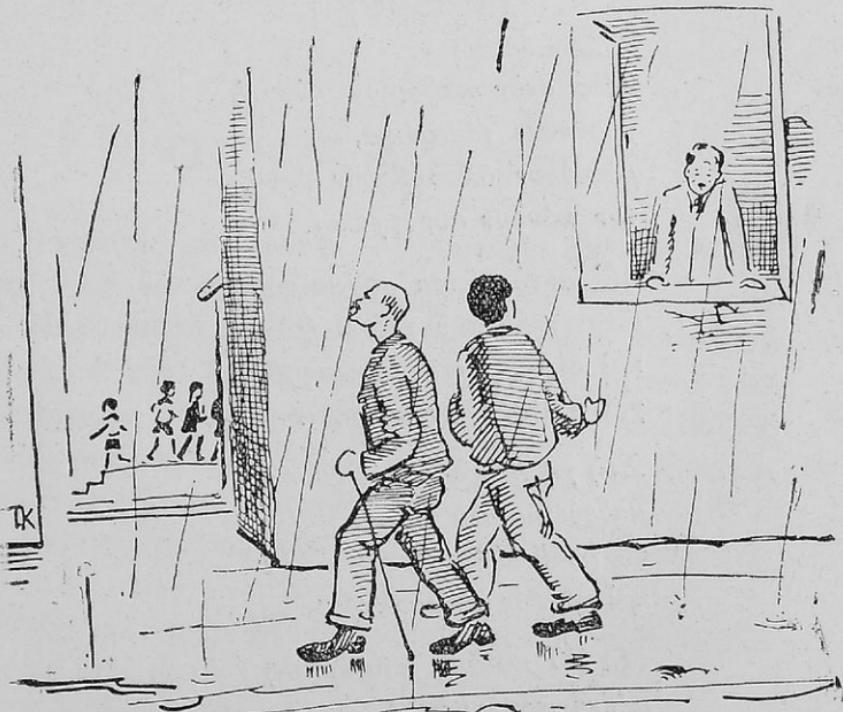
Ἄλοιμονό του, ἂν εἶχε ἄψητες τὶς στάμνες καὶ τὰ κεραμίδια του!

Καὶ ἄλλοι καὶ ἄλλοι. Ἄλλος μὲν ὁμπόδηλα καὶ ἄλλος μὲν ἀδιάβροχο, περνοῦν βιαστικοί.

Τελευταῖοι περνοῦν δὲ κἀ Γιακουμῆς δὲ περιβολάρης καὶ δὲ κἀ Δήμας δὲ ζευγᾶς.

Αὐτοὶ δὲν βιάζονται. Καὶ οὔτε ὁμπόδηλα κρατοῦν οὔτε ἀδιάβροχο φροδοῦν.

Μὲ πόση χαρὰ κοιτάζουν τὸν οὐρανό!

— Θὰ βράχητε, τοὺς λέγει δὲ κἀ Διαμάντης, δὲ γείτονας ἀπὸ τὸ παράθυρο.

— Ἄς βρέχη, κὺρο Διαμάντη, καὶ ἄς βραχοῦμε,
τοῦ ἀπαντοῦν καὶ οἱ δύο μὲ χαμόγελο.

Λίγο - λίγο τὸ νερὸ ἄρχισε νὰ σταματᾶ. Τότε
πιὰ ὅλη ἡ γειτονιὰ ἔξεχύθηκε στὸ δρόμο. Μὰ νὰ
καὶ μερικὰ παιδιά, ποὺ περνοῦν γιὰ τὸ σχολεῖο :

Πλίτσ - πλάτσ, πλίτσ - πλάτσ μέσα στὰ νερά, ποὺ
εἶχαν μείνει ἀπὸ τὸ πρωτοβρόχι.

— Ἐμεῖς τί καθόμαστε; εἶπε ἡ Σταθούλα.

Καὶ ἔτσι ἐπῆραν καὶ αὐτοὶ τὶς σάκκες των καὶ
ἔτρεξαν γιὰ νὰ προφθάσουν στὴν ὠρα των τὸ μάθημα.

Ἡ Βροχή.

Μὲς στὸν καθάριον οὐρανὸ
γυροῦνε τάγεράκια,
μαζεύονταν ὅπου βροῦν ἀχνό,
τὸν κάνοντα συννεφάμια.

Μ' ἀχνὸς ὅπου συμμαζευθῆ
εἶναι νερὸ ποὺ τρέχει
καὶ δὲν μπορεῖ νὰ κρατηθῆ,
γιὰ τοῦτο βρέχει, βρέχει.

Στὴ γῆ ἡ βροχὴ κατρακυλᾶ,
μαζεύεται στὸ ρυάκι
τὰ ρυάκια σμίγονται πολλὰ
καὶ κάνοντα ποταμάκι.

Μὰ τὸ ποτάμι ποὺ ἐνωθῆ
μ' ἔνα ποτάμι ἄλλο,
κάμνει νερὸ πλατύ, βαθὺ
καὶ ποταμὸ μεγάλο.

*Κι ἔτσι τὸ ρέμα τὸ θολὸ
οἱ ποταμοὶ κυλοῦνται
ἄσπου νὰ φθάσουν στὸ γιαλό,
στὴ θάλασσα νὰ μποῦνε*

*Μὰ θάλασσα κι ὠκεανὸ
ὁ ἥλιος τὰ ζεσταίνει,
κάμνει ἀπὸ τὸ ιῆμα τους ἀχνὸ^δ
ποὺ στὰ ψηλὰ ἀνεβαίνει.*

*Καὶ κεῖ ψηλὰ ἀπὸ τὸ βουνό
κρύος βροιᾶς προβάλλει,
σύννεφο κάμνει τὸν ἀχνὸ^δ
καὶ βρέχει, βρέχει πάλι.*

Γ. Βιζυηνὸς

‘Ο σχολικὸς κῆπος.

Θαρρεῖτε, πώς μόνον οἱ γεωργοὶ ἀποξητοῦν τὴ
βροχὴ γιὰ νὰ σπείρουν τὰ χωράφια των;

Εἶναι καὶ τὰ παιδιά, ποὺ ἡμέρες τώρα κοιτάζουν
ὅλο κατὰ τὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ. Περιμένουν νὰ
ἀντικρύσουν τὰ πρῶτα σύννεφα, ποὺ θὰ φέρουν τὴ
βροχή, γιὰ νὰ μαλακώσῃ τὸ χῶμα, νὰ καλλιεργή-
σουν τὸν κῆπο τοῦ σχολείου των.

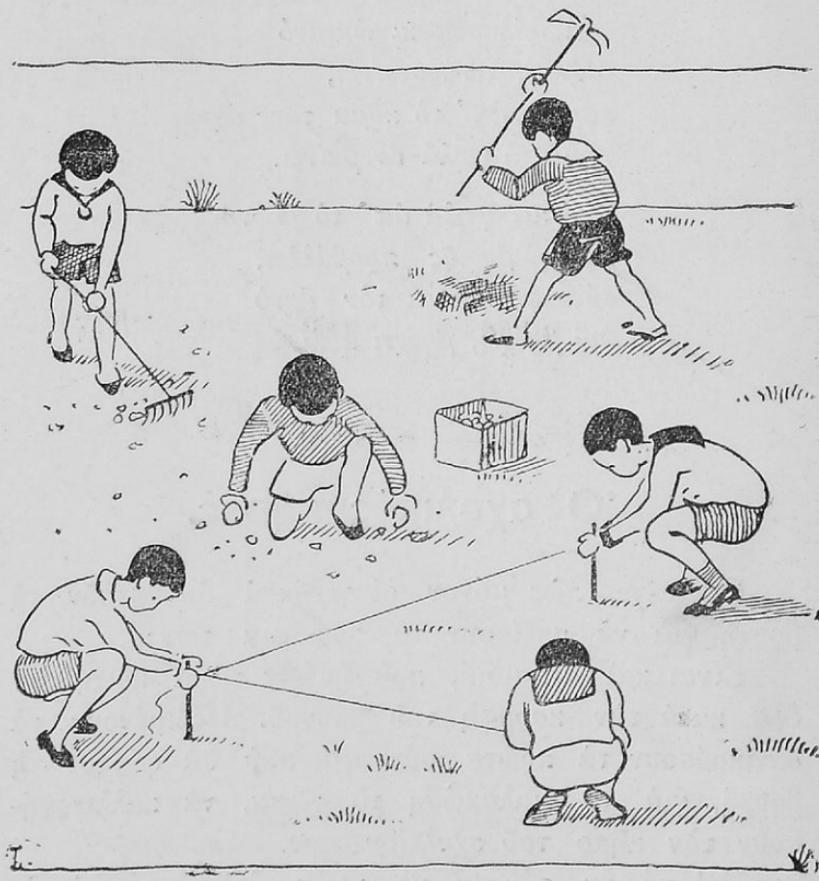
Καὶ νά τα σήμερα μὲ τὰ σκαλιστήρια καὶ τὶς
τσαπούλες των καταγίνονται στὸν κῆπο.

Ἐχουν μοιρασθῆ σὲ διμάδες κοὶ ή κάθε διμάδα
κάμνει μιὰ ώρισμένη ἐργασία.

Μιὰ διμάδα ἔχει ἀναλάβει νὰ χωρίσῃ τὸν κῆπο
σὲ μικρὰ τμῆματα. Καὶ γι' αὐτὸ τὰ παιδιὰ τῆς
διμάδας αὐτῆς κρατοῦν σπάγγους καὶ τοὺς τεντώ-

νουν σὲ μικροὺς ξύλινους πασσάλους. Καὶ μετροῦν
γιὰ νὰ γίνουν ὅλα τὰ τμήματα ἵσα.

"Άλλες ὁμάδες σκάβουν τὰ μετρημένα τμήματα

ἔως ἔκει, ποὺ σύμφωνα μὲ τὴ διεύθυνση τοῦ σπάγ-
γου, ἔχει ζαραχθῆ μία γραμμή.

"Ανάμεσα στὰ τμήματα ἀφήγουν διαδρόμους, μὲ
πλάτος ἔνα ἔως ἐνάμισυ μέτρο. Ἀπὸ ἔκει θὰ περ-
νοῦν, δταν θὰ περιποιοῦνται τὰ φυτά, γιὰ νὰ μὴ
τὰ πατοῦν καὶ τὰ βλάπτουν.

Μὰ καὶ τὰ παιδιὰ τῶν μικρῶν τάξεων δὲν κάθονται. Βοηθοῦν καὶ αὐτὰ στὴν ἐργασία τοῦ κήπου, ὅσο ἡμποροῦν.

Ἐνα κρατεῖ τὸ σπάγγο. Ἀλλο μαζεύει τὰ χορτάρια. Ἀλλο καθαρίζει τὸ τμῆμα του ἀπὸ τὰ πετραδάκια.

Οἱοι αὐτοὶ εἰναι οἱ βοηθοὶ κάθε ὅμιδας καὶ μὲ μεγάλῃ προθυμίᾳ ἔκτελοῦν τὶς διαταγὲς τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ὅμιδας των.

Οταν χωρισθῇ καὶ σκαφῇ καλὰ ὁ κῆπος, τότε θὰ ἀρχίσῃ τὸ φύτευμα. Τὸ κάθε τμῆμα θὰ τὸ ἀναλάβῃ καὶ μία ὅμιδα νὰ καλλιεργήσῃ ἐκεῖ καὶ ἔνα ώρισμένο εἶδος φυτοῦ.

Ἀλλοῦ θὰ φυτευθοῦν λαχανικά. Ἀλλοῦ θὰ φυτευθοῦν δημητριακά. Ἀλλοῦ ὅσπρια. Μερικὰ τμῆματα θὰ γίνουν φυτώρια γιὰ ἀμυγδαλιές. Ἀπὸ ἐκεῖ θὰ παίρνουν τὰ παιδιὰ μικρὰ δενδράκια γιὰ νὰ τὰ φυτεύουν στὰ χωράφια των.

Ἐνα μεγάλο τμῆμα θὰ τὸ ἀναλάβουν τὰ κορίτσια γιὰ νὰ καλλιεργήσουν ἄνθη.

Μὲ πόση προθυμία καὶ μὲ πόση τάξη καλλιεργοῦν τὰ παιδιὰ τὸν κῆπο τοῦ σχολείου των !

Γιαντὸ καὶ ὁ κῆπος προοδεύει. Καὶ τὰ λουλούδια του πεντοβολοῦν καὶ ἡ μυρωδιά των χύνεται σὲ ὅλο τὸ χωριό.

Τὰ τρία Μυρμήγκια.

Μικρὸ μυρμῆγκι, τόσο δά, μικρούτσικο

Ρεβύδι μεγαλούτσικο

Νὰ σύρῃ δὲν μποροῦσε μὲ τὰ στόμα του,

Μὲ πόδια καὶ μὲ σῶμά του.

Δὲν τὸ μποροῦσε, μὰ δὲν ἀπελπίστηκε

Σὲ πέτρα συλλογίστηκε

Ψηλὴ νάνέβη κι' ἔτσι τὰ ματάκια του

Δυὸ βλέπουν ἀδελφάκια του.

Τρεχάτο κατεβαίνει, σὰν πετούμενο,

Κι' αὐτὰ τους λέει χαρούμενο:

— Ελᾶτε χέρι χέρι νά μου δώσετε,

Κάτι βαρὺ μαζί μου νὰ σηκώσετε...

Κ' οἱ τρεῖς τους τώρα, πᾶνε στὴ φωλίτσα τους

Τὸ σπόρο κι' ἡ καρδίτσα τους

Παντοτεινὰ νὰ ζοῦν μ' ἀγάπη ωρκίστηκε

Καὶ πιὰ ποτὲ κανείς του δὲν χωρίστηκε.

‘Ο ἀέρας.

Ἐξύπνησε δὲ ἀέρας μιὰ φυινοπωρινὴ αὔγη καὶ εἶπε:

«Ωραία ἡμέρα γιὰ ταξίδι σήμερα. Καὶ εἶμαι τόσον καιρὸν κλεισμένος μέσα. Πρέπει νὰ βγῶ νὰ ξεσκάσω λιγάκι».

«Ἔχουν καιρὸν νὰ μὲν ίδουν κάτω στὴν πόλη καὶ μόλις μὲν ἀντικρύσουν, θὰ ξαφνιασθοῦν.

Πόσο θὰ διασκεδάσω μαζί των!

Άλλος θὰ τρίβῃ τὰ μάτια του, άλλος θὰ κυνηγᾶ μὲν τὸ μπαστούνι του νὰ πιάσῃ τὸ καπέλλο, άλλος θὰ κλείνῃ τὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ του...

«Τί ώραῖα, τί ώραῖα!»

«Εἶναι ἀνάγκη νὰ τοὺς κινήσω λίγο, γιατί, καθὼς στέκουν ἥσυχοι, κοντεύουν νὰ νυστάξουν».

Αὐτὰ εἶπε δὲ ἀέρας καὶ δὲν ἀργησε καθόλου νὰ ξεκινήσῃ γιὰ τὸ ταξίδι του. Μήπως θὰ ἐτοίμαζε τὶς ἀποσκευές του;

* * *

Ἐξεκίνησε λοιπὸν δὲ ἀέρας καὶ βρβ... ἔξεχύθηκε ἀπὸ τὸ ἀπέναντι βουνὸ σὲ δλη τὴν πόλη.

Τρρρ... ἐστριφογύρισε τότε, σὰ σβούρα, ἔνας ἀνεμοδείκτης, στημένος ἐπάνω στὴ στέγη τῆς Δημαρχίας.

Τρρρ... ἀέρας, παιδιά, ἀέρας. Καὶ μάλιστα βοριάς!

— Ἀέρας; εἶπε ἔνα κουρελάκι, ποὺ ἦτο πεταμένο στὸ δρόμο. Θὰ πάγω καὶ ἐγὼ μαζί του. Καὶ ἔξεσηκώθηκε λίγο καὶ ἐκατρακύλησε, ὥσπου ἔφθασε στὸν ἀπέναντι τοῖχο καὶ ἐζάρωσε ἐκεῖ.

— Χαρὰ στὸν ταξιδιώτη! Εἶπε δὲ ἀέρας στὸ κου-

ρέλι μὲ περιφρόνηση. Καὶ βββ... ἔξακολούθησε τὸ ταξίδι του.

— Ἐμεῖς, ἐμεῖς θὰ ἔλθωμε μαζί σου, εἶπαν μὲ χαρὰ κάτι χαρτάκια, ποὺ ἔστεκαν στὸ πεζοδόμιο καὶ ἔχουφοδιάβαζαν. Καὶ ἀμέσως ἐσηκωθήκαν ψηλά.

Μὰ σὲ λίγο, ζαλισμένα ἀπὸ τὸ στριφογύρισμα τοῦ ταξιδιοῦ, ἔπεσαν καὶ ἐκόλλησαν στὸ φράκτη ἐνὸς κήπου.

— Ἀπ' ἑδῶ, ἀπ' ἑδῶ, καλὲ ἀέρα, ἔγνεψαν τότε ἀπὸ τὸν ἔξωστη μερικὰ ἀσπρόδουνχα, ποὺ ἔστεκαν ἀπλωμένα. Καὶ ἄρχισαν νὰ σειωνται καὶ νὰ τινάζωνται γιὰ νὰ ξεσηκωθοῦν μαζί του. Μὰ ἔλα, ποὺ ἡ κυρά των τὰ ἔχει καλὰ μανδαλωμένα στὸ σχοινί;

* * *

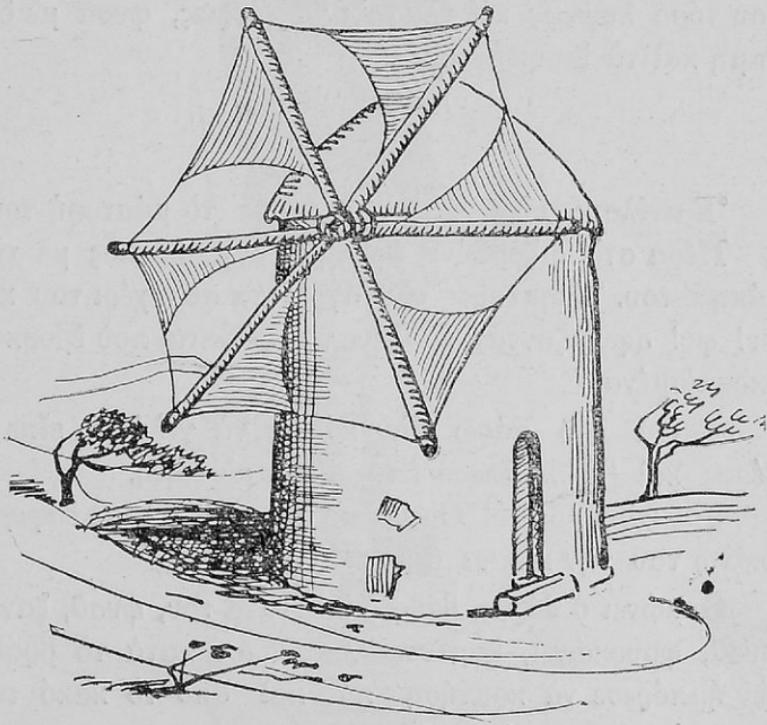
— Ἀπὸ παντοῦ, δπου περνᾶ ὁ ἀέρας, βρίσκονται ταξιδιῶτες, ποὺ θέλουν νὰ τὸν ἀκολουθήσουν στὸ ταξίδι του. Ἀκόμη καὶ μιὰ γλάστρα μὲ βασιλικὸ θέλει νὰ ξεκινήσῃ καὶ αὐτὴ ἀπὸ τὸ παράθυρο μαζὶ μὲ τὰ παραθυρόφυλλα, ποὺ σειωνται καὶ τραβιῶνται γιὰ νὰ φύγουν.

Μὰ τὰ παραθυρόφυλλα δὲν τὸ κατορθώνουν. Καὶ μόνον ἡ γλάστρα βάζει τὰ δυνατά της καὶ πάφ ! σωριόζεται στὸ πεζοδόμιο.

— Καλά, ποὺ εἶχα προσπεράσει καὶ δὲν μοῦ ἥλθε στὸ κεφάλι, εἶπε καὶ ἔσταυροκοπήθηκε μιὰ γρηούλα, ποὺ ἐπερνοῦσε ἐκείνη τὴ στιγμή.

— Ο ἀέρας δῆμος γιὰ νὰ τῆς κάμη κάτι καὶ νὰ διασκεδάσῃ μαζί της, φυσᾶ πιὸ δυνατὰ καὶ τῆς παίρνει τὴ μανδύλα ἀπὸ τὸ κεφάλι. Πόσο ἐγέλασε τότε μὲ τὴ γρηούλα, ποὺ ἔτρεζε νὰ φθάσῃ τὴ μανδύλα της !

‘Ωστόσο, ἀν καὶ ἐδιασκέδαζε ἀρκετὰ μέσα στὴν πόλη, ἀρχισε νὰ βαρύνεται πιὰ καὶ ββββ.... μὲ μεγαλύτερη δρμή ἔξεχύθηκε ἔξω στὸ ὕπαιθρο.

Χαρὰ δ ἀνεμόμυλος τοῦ κὺρ Θανασιοῦ, ποὺ ἀντίκρυσε τέτοιον ἀέρα! Καὶ ἀπὸ τὴν χαρά του ἐφούσκωσαν τὰ πανιά του καὶ ἐστιφογύριζε μὲ δρμή.

Μὰ καὶ δ κύρ Θανασιὸς, δ μυλωνᾶς, ἐπῆγε καὶ αὐτὸς νὰ πετάξῃ ἀπὸ τὴν χαρά!

— “Ε, πόσο σιτάρι θὰ ἀλέσω σήμερα!

Καὶ δ ἀέρας ἔξακολουθεῖ τὸ ταξίδι του καὶ ξεσπᾶ στὸ ἀπέναντι δάσος καὶ τὰ φύλλα ἀπὸ τὰ δένδρα τοῦ φωνάζουν:

«Πάρε μας, καλὲ ἀέρα, πάρε μας νὰ πετάξωμε ψηλὰ καὶ νὰ χορέψωμε καὶ νὰ στριφογυρίσωμε μαζί

σου. Δὲν βλέπεις, ποὺ ἐκιτρινίσαμε καὶ ἐμαραζώσαμε κολλημένα στὰ κλαδιά;

Καὶ ὁ ἀέρας εὐχαριστημένος, ποὺ θὰ ἔπαιρνε μαζί του τόσο λυγερὲς καὶ ἐλαφρὲς χορεύτριες, φυσᾶ μὲ δύναμη καὶ τὰ ἔεστικώνται.

* * *

Ἐπιτέλους εὔρηκε καὶ ὁ ἀέρας τὸ μάστορή του: Πέρα στὸ οἰζοβούνι ἐφάνηκε ἕνας βοσκὸς μὲ τὴν κάππα του. Ἐκρατοῦσε τὴν ἀγκλίτσα στὸ χέρι του καὶ φι! φι! σφυρίζοντας, ἐμάζευε τὰ πρόβατα, ποὺ ἔβοσκαν σκορπισμένα.

— Θὰ τοῦ πάρω τὴν κάππα νὰ γελάσω, εἶπε ὁ ἀέρας καὶ βββ.... ἔπεισε ἐπάνω του μὲ ὅρμη.

Τοῦ κάκου διμως! "Οσο ἐφυσοῦσε αὐτός, τόσο ἔσφιγγε ἐπάνω του τὴν κάππα ὁ βοσκός.

Θυμώνει ὁ ἀέρας, βάζει τὰ δυνατά του, φυσᾶ, ξαναφυσᾶ, φουσκώνει, ξεφουσκώνει, ὥσπου κατὰ τὸ βράδυ δὲν ἡμιπόρεσε νὰ κρατήσῃ πιὰ καὶ ἀπὸ τὸ κακό του ἔσκασε!

«Δόξα τῷ Θεῷ», εἶπε ἡ γρηγούλα, ποὺ τῆς εἶχε πάρει τὴ μανδύλα ἀπὸ τὸ κεφάλι. «Θὰ ἡσυχάσωμε λιγάκι ἀπὸ τὸν παλιοβοριά!».

‘Ο ἀέρας καὶ ὁ ἥλιος.

‘Ο ἀέρας θύμωσε
μὲ τὸν ἥλιο μάλωσε.

‘Ο ἀέρας ἔλεγε:
«σὲ περνῶ στὴ δύναμη.»

Ἐνας γέρος ἀνθρωπος
μὲ τὴ μαύρη κάππα του
στὸ χωράφι πήγαινε.

Ο ἀέρας λάλησε :
«ὅποιος ἔχει δύναμη
παίρνει ἀπὸ τὸ γέροντα
τὴ χοντρὴ τὴν κάππα του !»

Φύσησε, ξεφύσησε,
ἔσκασε στὸ φύσημα.

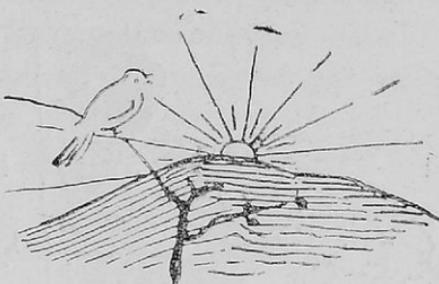
Ἄδικος ὁ κόπος του.
Κρύψεις ὁ γέροντας
καὶ διπλὰ τυλίχτηκε
στὴ χοντρὴ τὴν κάππα του.

Καὶ ὁ ἥλιος λάλησε :
«Ὄποιος ἔχει δύναμη
παίρνει ἀπὸ τὸ γέροντα
τὴ χοντρὴ τὴν κάππα του !»

Ξεφεξε ὁλόλαμπρος
καλωσύνη σκόρπισε
κι ἔβγαλε ὁ γέροντας
τὴ χοντρὴ τὴν κάππα του.

«Ἄκουσε καὶ μάθε το,
σὲ περνῶ στὴ δύναμη,
γιατὶ πᾶς μὲ τὸ κακὸ
κι ἔγώ πάω μὲ τὸ καλό».»

Γ. Δροσίνης

Ἐκδρομὴ στὴν κοιλάδα τοῦ χωριοῦ.

Ἄπὸ χθὲς τὸ ἀπόγευμα εἶχε καλωσυνέψει δὲ καιρός. Οἱ ἀέρας εἶχε στεγνώσει τὰ νερὰ καὶ τὰ σύννεφα εἶχαν σκορπισθῆ.

Ἐτσι δὲ σημερινὴ ἡμέρα ἐξύπνησε πρόσχαρη μὲ τὸν οὐρανὸν καταγάλανο. Καὶ δὲ ἥλιος ἐπρόβαλε στὴν ἀνατολή, ἐπάνω στὸ χρυσό του ἄρμα, διλόλαμπρος.

Μὰ νὰ καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ σχολείου μὲ χαρὰ κατεβαίνουν ἀπὸ τὸ χωριό. Πηγαίνουν κάτω πρὸς τὸν στενὸν κάμπο.

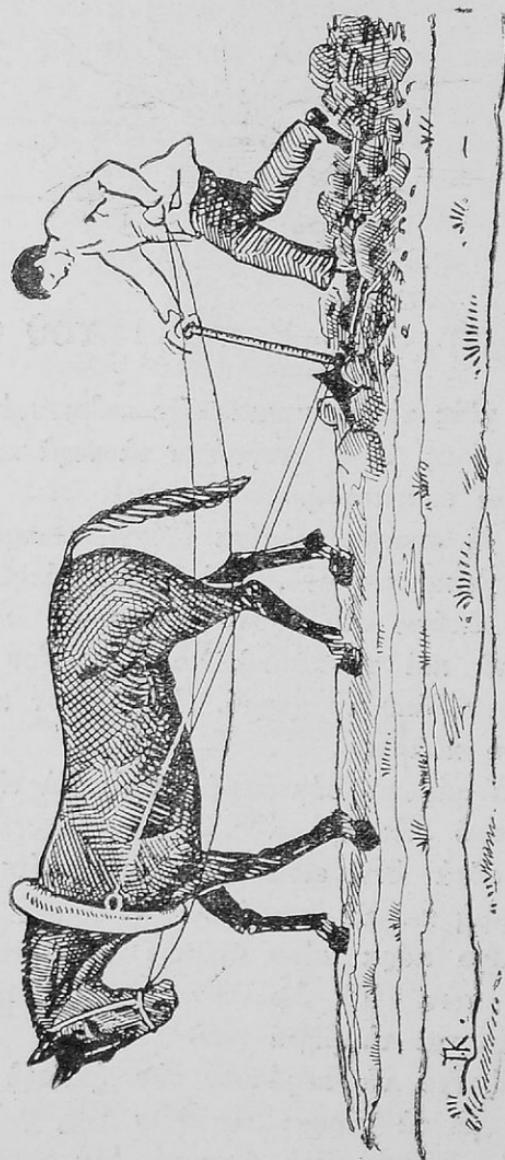
Θὰ κάμωμε σήμερα ἐκδρομὴ γιὰ τὴν κοιλάδα, τοὺς εἶπε δὲ διδάσκαλος.

Καὶ αὐτὰ δὲν εἶδαν τὴν ὕδα, πότε νὰ μποῦν στὴ γραμμὴ καὶ νὰ ἔκινήσουν.

Σὲ λίγο πάρα κάτω ἐγέμισε δὲ τὸν ρεματιὰν τὸν τραγούδι των. Τὸ ἔφαλλαν γοργὰ - γοργά, γιατὶ γοργὸν ἦτο καὶ τὸ βῆμά των.

Ἐβιάζοντο νὰ περάσουν τὸν ἡσκιερὸν ὅχθο τῆς φεματιᾶς μὲ τὰ γέρικα πλατάνια της, γιὰ νὰ φθάσουν πιὸ γρήγορα στὰ ἀνοικτά, στὸ προσήλιο.

Οταν ἀνοίχθηκαν στὸν κάμπο, δὲ ἥλιος τοὺς ὑποδέχτηκε μὲ τὶς θερμές του ἀκτῖνες καὶ τοὺς ἔξεστανε καὶ τοὺς ἔδωκε καινούργιας ζωῆς.

Καὶ οὗ ἔγενονται καὶ ἐσκυβεῖ ὁ ζευγός, τόσο ἀπείσμινε τὸ ὑψι καὶ τόσο πιὸ βαθεῖα
ἐχώνετο στὴ γῆ, ἀναποδογνόζοντας τῷ γῶμα.

Τὰ πουλάκια τριγύρω, ξετρελλαμένα ἀπὸ τὴν
δμορφιὰ τῆς ἡμέρας, ἐκελαδοῦσαν γλυκά. Καὶ οἱ κο-
ρυδαλοὶ ἐπετοῦσαν μεσοούρανα γιὰ νὰ χαιρετήσουν
τὸν ἥλιο ἀπὸ κοντά.

Τί ὀραία ἡμέρα! Χαρὰ Θεοῦ!

Πιὸ κάτω τὰ παιδιὰ ἐσταμάτησαν μπροστὰ σὲ
ἕνα χωράφι, ποὺ ἦτο ὁ ζευγὰς μὲ τὸ γυιό του καὶ
ἔζευγάριζε.

‘Ο ζευγὰς ἐκρατοῦσε μὲ τὸ δεξὶ του χέρι τὸ χε-
ρούλατι τοῦ ἀλετριοῦ καὶ ἔγερνε τὸ κορμί του καὶ
ἐκανόνιζε μὲ τὸ βάρος του τὸ βάθος τοῦ αὐλακιοῦ.

Καὶ ὅσο ἔγερνε καὶ ἔσκυβε ὁ ζευγάς, τόσο ἐπεί-
σμωνε τὸ ὑνί. Καὶ τόσο πιὸ βαθειὰ ἐχώνετο στὴ
γῆ, ἀναποδογυρίζοντας τὸ χῶμα.

“Ἐτσι τὸ ἄλογο ἐτραβοῦσε τὸ ἀλέτρι ἀπὸ τὴν μιὰ
ῶς τὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ χωραφιοῦ, κάνοντας βαθὺ^ν
αὐλάκι. Τὸ κάθε αὐλάκι, καθὼς ἔξαναπερνοῦσε δί-
πλα του τὸ ὑνί, ἔσκεπάζετο μὲ τὸ ἀνασκαμμένο
χῶμα καὶ μαζί του ἔσκεπάζετο καὶ ὁ σπόρος.

‘Ο γυιός τοῦ ζευγᾶ ἀκολουθοῦσε ἀπὸ πίσω τὸν
πατέρα του καὶ ἐμάζευε τὸ ξερριζωμένο χορτάρι.

Μὰ κάπου-κάπου ἔπαιρνε καὶ τὸ χερουλάτι στὰ
χέρια του γιὰ νὰ μαθαίνῃ καὶ νὰ ἔκουραζῃ λίγο
τὸν πατέρα του.

Τί δμορφη δουλειά! Καὶ πῶς ἐμύριζε τὸ ἀνα-
σκαμμένο χῶμα! Σὰν πολύτιμο ἀρωμα ἐκτυποῦσε ἡ
μυρωδιά του στὴ μύτη τοῦ γεωργοῦ καὶ εὔφραινε
τὴν ψυχή του.

Η βροχούλα.

Τὰ χωράφια ξηραμένα
περιμένουν τὰ καημένα
τῆς βροχούλας τὸ νερό,
γιὰ νὰ πιοῦν καὶ νὰ χορτάσουν
καὶ οἱ γεωργοὶ νὰ πιάσουν
τὴ δουλειὰ μὲ τὸν καιρό.

Πέφτει, πέφτει ἡ βροχούλα,
τί χαρὰ καὶ τί δροσούλα !
ἔμαλάκωσεν ἡ γῆ.
Τὸ ἀλέτρι, τὸ ζευγάρι
δ καθένας μας ἀς πάρη,
στὸ ποδάρι γεωργοί !

Τί βαθειὰ τὸ χῶμα σκίζει
τὸ ἀλέτρι ποὺ γυαλίζει,
τί αὐλάκια στὴ σειρά !
Πάνω, κάτω τὸ ζευγάρι,
ποιὸς κριθάρι, ποιὸς σιτάρι
σπέρνει μὲ κρυφὴ χαρά.

*
Ηρθε ἡ ἀνοιξη. Τί χάρη !
φουντωμένο τὸ κριθάρι,
τὸ σιτάρι σας χλωρό.

*
Ηρθε καὶ τὸ καλοκαίρι,
τὸ δρεπάνι σας στὸ χέρι
γεωργοί, τὸ κοφτερό.

*Ολα τὰ σπαρτά φτασμένα,
πέφτουν πέφτουν θερισμένα,
τί δεμάτια τί πολλά !
Τί χαρά, τί πανηγύρι,
θὰ θερίσῃ ὅποιος σπείρη,
θὰ χαρῇ καὶ θὰ γελᾷ.

*Αλωνίζουν, ἀλωνίζουν,
φύσ' ἀέρι καὶ λιχνίζουν,
ἡ δονκειὰ νὰ μὴ σταθῆ !
‘Ο καθένας γιὰ νὰ πάρη
στὰ σακκιά του τὸ σιτάρι
καὶ στὸ σπίτι του νὰρθῆ.

Τὰ σακκιὰ στὸν ὠμό παιρνούν
καὶ σιγὰ - σιγὰ τὰ φέρνονται
στὸν καλὸ τὸ μυλωνᾶ.
Καὶ ἀλεύρι τὸ σιτάρι
ὅταν γίνη, νὰ τὸ πάρη
ὅ καθένας δὲν ξεχνᾶ !

X. Σαμαριτίδης

•Ο βοσκὸς μὲ τὰ πρόβατα.

Λίγο πιὸ πέρα στὸ οιζοβούνι ἔνας βοσκὸς ἔβοσκε τὰ πρόβατά του. Καθισμένος σὲ μιὰ μεγάλη πέτρα, εἶχε ἀφήσει ἀπὸ τοὺς ὕμινος του τὴν κάππα νὰ σκεπάζῃ τὴν πέτρα.

‘Ο ἥλιος ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἔδιωχνε τὴν κάππα κάθε βοσκοῦ, ποὺ τοῦ εἶναι ἀχώριστη χειμῶνα καλοκαίρι.

Καὶ αὐτὸς ἔπαιζε τὴν φλογέρα του, ποὺ ὁ ἥχος της ἀντηχοῦσε σὲ ὅλη τὴν κοιλάδα, μαζὶ μὲ τὴν φωνὴ τοῦ κορυδαλλοῦ :

Τριλλί... τριλλί...

Ή θέα τῶν προβάτων, ποὺ εἶχαν σκορπισθῆ στὴ
ρίζα τῆς πλαγιᾶς—βόσκοντας—καὶ ὁ ἥχος τῆς φλογέ-
ρας ἐτράβηξαν πρὸς τὰ ἔκει τὰ παιδιὰ μὲ τὸν διδά-
σκαλό των.

Σὲ λίγο ἐπλησίασαν.

Δίπλα στὸ βοσκὸ εἶχε ἔσπλασθῆ καὶ ἥλιάζετο ἕνα
κατάμαυρο μεγάλο σκυλί. Ἐφαίνετο κοιμισμένο. Μὰ
κάπου-κάπου ἀνασήκωνε μὲ ὅρμη τὸ κεφάλι του καὶ
ἐκροτάλιζε τὰ δόντια του στὸν ἀέρα. Σὰ νὰ ἔλεγε στὰ
ἔντομα, ποὺ τὸ ἐνοχλοῦσαν : «Θαρρεῖτε πὼς κοι-
μοῦμας ;».

Καὶ ἀλήθεια, κάθε ἄλλο παρὰ ἔκοιματο.

Μόλις ἀκουσε τὸς διμιλίες τῶν παιδιῶν, ἐπετάχθη, έτοιμο νὰ χυθῇ. Μὰ δὲ βοσκὸς τοῦ ἔκοψε τὴν δρμὴ καὶ ἔτρεξε νὰ χαιρετήσῃ τόν διδάσκαλο.

— Καλῶς ἥλθατε, κύρι δάσκαλε. Πῶς μὲ τὸ καλὸ στὰ λημέρια μας;

— Ἡθελαν τὰ παιδιὰ νὰ ἴδοῦν τὰ ὕραῖα σου πρόβατα καὶ νὰ ἀκούσουν ἀπὸ κοντὰ τὴ γλυκειά σου φλογέρα, ἀποκρίθηκε ὁ διδάσκαλος.

— Ή καλωσύνη σας! εἶπε δὲ βοσκὸς μὲ χαμόγελο. Καὶ μὲ τὴν ἀγκλίτσα του ἐφοβέρισε τὸ σκύλο, ποὺ ἀνησυχοῦσε γιὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐπισκεπτῶν.

— Ε, πᾶς περνᾶς ἐδῶ στὴν ἔξοχή, τὸν ἐρώτησε ὁ διδάσκαλος.

— Πῶς νὰ περάσω, δάσκαλέ μου! Ζωὴ τὴ βάζεις καὶ τὴ δική μας ζωή; Ἐμεῖς ζοῦμε μακριὰ ἀπὸ τὸν κόσμο καὶ μόνη μας συντροφιὰ εἶναι τὰ πρόβατα, οἱ λόγγοι καὶ τὰ βουνά. Ἀπὸ πέτρα σὲ πέτρα καὶ ἀπὸ κλαδὸς σὲ κλαδό, ἔτσι περνᾶ μέρα καὶ νύκτα ἡ ζωή μας. Καὶ δυστίκης εἶναι καλοκαίρι, πάλι καλά. Μὰ δταν φίγη καὶ φυσᾶ!

»Θὰ εἰπῆς ἔχομε καὶ τὰ καλά μας. Τὸ γάλα, τὸ τυρί, τὸ μαλλί, τὸ βούτυρο, αὐτὰ δὲν μᾶς λείπουν βέβαια καὶ κάποτε ψήνομε καὶ κανένα ψιμάδι. Ωστόσο ποτὲ δὲν ἔγείραμε τὸ κεφάλι μας σὲ προσκέφαλο καὶ γιὰ στρῶμα καὶ κλίνη μας ἔχομε τὰ κλαδιά.

»Τί τὰ θέλεις, εἶναι σκληρὴ ἡ ζωή μας!

Τὰ παιδιὰ ἔχαμογέλασαν. Δὲν ἐπίστευσαν στὰ λόγια τοῦ βοσκοῦ, πῶς ἡ ζωή του εἶναι σκληρή. Ή κορμοστασιά του, ποὺ ἦτο ὀλόϊση σὰν τὸ κυπαρίσσι, τὸ μαυροκόκκινο πρόσωπό του καὶ τὰ ζωηρὰ μάτια τια του ἔδειχναν ἄνθρωπο γεμάτο ύγεια καὶ χαρά.

— Καλύτερα στὸν κάμπο, ὅπως τώρα, ή στὸ βουνό; Έρώτησε πάλι διδάσκαλος.

— Α, τί νὰ σου εἰπῶ, δάσκαλέ μου, δ κάμπος μοῦ πλακώνει τὴν καρδιά. Δὲν βλέπω τὴν ώρα, πότε νὰ λαλήσῃ δ κοῦκος, νὰ πάρω τὰ ύψηματα. Στὶς ράχες, στὰ βουνά, ἔκει εἶναι ή σωστὴ ζωή μας.

— Στὰ κρύα τὰ νερά καὶ στὶς δροσιές, ποὺ ἔρχονται ἀπὸ τὶς λαγκαδιές καὶ σᾶς χαδεύουν τὰ μαλλιά. Ἐνῶ ἐμᾶς στὸν κάμπο μᾶς ψήνει τὸ λιοπύρι! Ἐπρόσθεσε διδάσκαλος.

— Δὲν σου λέγω, ἔχομε καὶ ἐμεῖς τὰ καλά μας, εἴπε μὲ καμόγελο δ βοσκός.

Ἡ καλωσύνη.

Ψηλὰ στὸν οὐρανό, πολὺ ψηλά, πιὸ πάνω ἀπὸ τὰ σύννεφα, σὲ ἔνα κρυστάλλινο παλάτι κατοικοῦν οἱ Χάρες.

Αὔτες εἶναι, ποὺ δίνουν τὰ χαρίσματα στὰ παιδιά, ὅταν γεννιῶνται.

Ἐνα βράδυ ἐγεννήθηκε στὴ γῆ ἔνα βασιλόπουλο.

Οἱ Χάρες ἐμαζεύθηκαν τότε στὸ παλάτι των γιὰ νὰ ἀποφασίσουν, ποιὰ χαρίσματα θὰ δώσουν στὸ νεογέννητο.

— Τὸ ιδιό μου χάρισμα εἶναι ἀρκετό, ἐμύλησε πρώτη ή Ὁμορφιά. Εἶναι βασιλόπουλο, νὰ εἶναι καὶ δμορφο, τί ἄλλο τοῦ χρειάζεται;

— Αὔριο θὰ γίνη βασιλιάς, ἐμύλησε δεύτερη ή Δύναμη. Θὰ ἔχῃ νὰ πολεμήσῃ μὲ τόσους ἐχθροὺς καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνη δυνατός.

— Καὶ ἐγὼ χρειάζομαι, ἐμύλησε τρίτη ή Σοφία.

Χωρὶς τὸ ἴδικό μου χάρισμα, δὲν θὰ ἡμπορέσῃ νὰ κυβερνήσῃ καλὰ τὸ λαό του.

* * *

‘Η τέταρτη Χάρη ἄκουε τὶς ἀδελφές της, μὰ δὲν ἔλεγε τίποτε.

Δὲν ἥθελε νὰ καυχιέται, ἀν καὶ ἥξερε πόσο ὀξεῖς.

Τότε ἡ Σοφία γυρίζει καὶ τῆς λέγει :

— Πάντα ταπεινὴ θέλεις νὰ εἶσαι ! Γιατί δὲν μᾶς λέγεις καὶ σὺ τὴ γνώμη σου ;

— “Ε, τί νὰ εἰπῶ ; ἀπάντησε τότε ἡ Καλωσύνη — γιατί αὐτὴ ἦτο ἡ τέταρτη Χάρη. Πιστεύω, πὼς εἴσθε ἀρκετὲς ἐσεῖς οἱ τρεῖς γιὰ νὰ κάμετε εὔτυχισμένο τὸ βασιλόπουλο.

»Ωστόσο, ἀν τὸ εὐρίσκετε καλό, ἔρχομαι καὶ ἔγῳ μαζί σας.

— “Α, δὲν χρειάζεσαι ! εἶπε καὶ τῆς ἔρριξε περιφρονητικὸ βλέμμα ἡ Ὁμορφιά.

»Ἐξάλλου καὶ ἡ στολή σου δὲν εἶναι κατάληλη γιὰ νὰ παρουσιασθῆς στὰ Ἀνάκτορα. Κάθησε ἔδω, μήπως μᾶς ζητήσῃ κανείς.

‘Η Καλωσύνη τότε ἔχαμήλωσε τὰ μάτια της καὶ χωρὶς νὰ θυμώσῃ καθόλου, εἶπε :

— Δὲν πειράζει, ἀδελφούλα μου, ἃς γίνη ὅπως νομίζετε.

Τὰ εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια ἡ καλωσύνη καὶ ἀπὸ τὰ χείλη της ἔσταξε μέλι.

‘Η Σοφία τότε καὶ ἡ Δύναμη κάτι ἐπῆγαν νὰ εἰποῦν, μὰ ἡ Ὁμορφιὰ τοὺς ἔρριξε ἕνα βλέμμα φλογερό, τόσο φλογερό, ποὺ ἐκόπηκε ἡ μιλιά των.

Ἐτσι ἐπέταξαν ἀπὸ τὸ παλάτι των οἱ τρεῖς Χάρες καὶ ἡ Καλωσύνη ἔμεινε μόνη.

Ἔτο λυπημένη, γιατί ἐσυλλογίζετο, πῶς αὐτὸς θὰ εἶναι κακὸς γιὰ τὸ βασιλόπουλο καὶ γιὰ τὸ βασίλειο τοῦ πατέρα του. Μὰ τί νὰ κάμη; Νὰ δυσαρεστήσῃ τὴν ἀδελφή της τὴν Ὁμορφιά; Αὐτὸς δὲν θὰ ἡμποροῦσε νὰ τὸ κάμη ποτέ, ὅχι γιὰ τὴν ἀδελφή της, ἀλλὰ γιὰ κανένα.

Δυσαρεστεῖ ποτὲ κανένα ἡ Καλωσύνη;

* * *

Ἐπειτα ἀπὸ καιρὸς τὸ βασιλόπουλο εἶχε γίνη ἔνα παληκάρι ξανθὸς καὶ ὅμορφο. Τόσο ὅμορφο, ποὺ καὶ ἡ Ἀνοιξη, μὲ τὰ τόσα της κάλλη, τὸ ἐξήλευε.

Καὶ ἡ δύναμη του δὲν λέγεται.

Ἐστιβε τὴν πέτρα καὶ ἔβγαζε νερό.

Ἄν εἰπῆτε καὶ γιὰ τὸ μυαλό του, ὅλους τοὺς διδασκάλους του καὶ ὅλους τοὺς σοφοὺς τοῦ κόσμου τοὺς εἶχε ξεπεράσει στὴ σοφία.

Μὰ τί τὸ θέλεις;

Τὴν ὅμορφιὰ τὴν εἶχε γιὰ νὰ περηφανεύεται. Τὴ δύναμη καὶ τὴ σοφία τὶς εἶχε γιὰ νὰ τυραννῆ τὸν κόσμο.

Ποτέ του δὲν ἔχαμογέλασε. Ποτέ του δὲν εἶπε γλυκὸ λόγο σὲ κανένα.

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ παλατιοῦ τὸν ἔτρεμαν. Ὅταν ἐκατέβαινε στὸν κῆπο, τὰ ζῶα ἔξαφνιάζοντο καὶ οὔρλιαζαν ἀπὸ τὸ φόβο των.

Τὰ πουλιὰ ἔπαιναν τὸ κελάδημά των καὶ ἐκρύβοντο στὶς φυλλωσιές.

Οἱ κύκνοι τῆς λίμνης ἔβουτοῦσαν ἀμέσως στὸ νερό.

“Οταν ἔβγαινε ἔξω, τὰ παιδάκια τοῦ δρόμου ἔβαζαν τὰ κλάμματα καὶ ἔτρεχαν στὶς μητέρες των, γιὰ νὰ σωθοῦν ἀπὸ τὸ μαστίγιό του.

“Ολοι στὸ πέρασμά του ἔκλειαν πόρτες καὶ παράθυρα γιὰ νὰ μὴ τοὺς ἀντικρύσῃ καὶ δλοι ἔλεγαν :

«Τί θὰ γίνωμε ἀν γίνη βασιλιάς ;»

“Ο πατέρας του ἐλυπεῖτο, γιατὶ στὸν θρόνο του, τὸν τιμημένο, θὰ ἐκάθετο μιὰν ἡμέρα ἔνας τόσο νακός διάδοχός του καὶ ἔλεγε : «καλύτερα νὰ μὴ τὸν εἶχα γεννήσει.»

Καὶ ἡ βασίλισσα, ἡ μητέρα του, ἦτο ἀπαρηγόρητη. Κάθε πρωῒ καὶ βράδυ ἐκατέβαινε στὸν κῆπο τοῦ παλατιοῦ νὰ κλάψῃ.

“Ἐκλαιε κρυφὰ ἀπὸ τὸν βασιλέα γιὰ νὰ μὴ τὴν βλέπῃ καὶ στενοχωρεῖται περισσότερο.

* * *

“Ενα πρωΐ ἡ βασίλισσα εἶχε κατεβῆ στὸν κῆπο καὶ καθισμένη ἀνάμεσα στὰ λουλούδια, ἔκλαιε καὶ τὰ δάκρυά της ἐκυλοῦσαν στὴ γῆ.

“Ἄξαφνα τὴν πλησιάζει μιὰ σεμνὴ κόρη, κατάλευκα ντυμένη, σὰν ἄγγελος καὶ μὲ γλυκὰ λόγια πὴν ἐρωτᾶ :

— Τί ἔχεις, βασίλισσά μου, τί σου συμβαίνει;

“Η βασίλισσα τότε τῆς ἐδιηγήθηκε τὸν πόνο της καὶ στὸ τέλος τῆς εἶπε :

— “Ἄς ἦτο νὰ εἶχε μιὰ σταλιὰ καλωσύνη καὶ ὅς μὴν εἶχε καμμιὰ ἄλλη χάρη. Τί νὰ τὸ κάμω πὼς εἴναι ὅμορφος, δυνατὸς καὶ σοφός ;

— Βασίλισσα, μὴ λυπεῖσαι καὶ μὴ χύνης ἄλλα δάκρυα, τῆς εἶπε τότε συγκινημένη ἡ σεμνὴ καὶ γλυκούλητη κόρη.

Καὶ ἀμέσως ἔσκυψε, ἔκοψε ἔνα λουλούδι, ποὺ εἶχε φυτρώσει ἐκείνη τὴ στιγμὴ καὶ τῆς τὸ ἔδωσε.

— Πάρε το, τῆς εἶπε, καὶ δῶσε το στὸ βασιλόπουλο νὰ τὸ μυρισθῇ.

Τὰ εἶπε αὐτὰ ἡ Καλωσύνη — γιατὶ αὐτὴ ἦτο ἡ σεμνὴ κόρη — καὶ ἔγινε ἄφαντη.

“Αξαφνα τὴν πλησιάζει μιὰ σειρὴ χόση;

‘Η βασίλισσα ἐπῆρε τὸ λουλούδι καὶ ἀνέβηκε μὲν χαρὰ στὸ παλάτι.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη τὸ βασιλόπουλο ἐμαστίγωνε ἔναν ὑπηρέτη γιὰ ἀσήμαντη ἀφορμή. Μόλις εἶδε τὴ μητέρα του, ἀφησε ἐλεύθερο τὸν ὑπηρέτη καὶ ἔτρεξε κοντά της.

Καὶ οἱ κακοί, βλέπετε, τὴν ἀγαποῦν τὴ μητέρα των !

— Πάρε, παιδί μου, αὐτὸ τὸ λουλούδι. Εἶναι λουλούδι σπάνιο.

— Ἀλήθεια, εῖναι ώραῖο, μητέρα. Ἐγὼ πρώτη φορὰ βλέπω τέτοιο λουλούδι !

— Εἶναι ώραῖο καὶ μυρίζει ἀκόμη ώραιότερα, γιατὶ τὸ ἐπότισαν τὰ δάκρυά μου.

Τὸ βασιλόπουλο ἐπῆρε τὸ λουλούδι καὶ τὸ ἐμύρισε.

— "Α ! ἔκαμε τότε. Πόσο λεπτή καὶ πόσο ὁραία μυρωδιά ;

Καὶ ἀμέσως ἔνα γλυκὸ χαμόγελο ἔξωγραφίσθηκε στὰ χεῖλη του καὶ μιὰ ἡμεράδα ἔχυθηκε στὴ μορφή του.

Ητο τὸ πρῶτο χαμόγελο, ποὺ ἀντίκρυξε στὰ χεῖλη τοῦ γυιοῦ της ἡ βασίλισσα καὶ συγκινημένη τὸν ἀγκάλιασε καὶ τὸν ἐφύλησε.

. .

Ἐπέρασαν πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότε. Ποιὸς ξέρει πόσα ! Τὸ βασίλειο αὐτὸ ἔγινε μεγάλο καὶ δυνατό, μὰ σιγὰ - σιγὰ ἔξεπεσε καὶ ἔχάθηκε. Κανεὶς δὲν τὸ θυμᾶται.

Μόνον οἱ γιαγιὲς θυμοῦνται καὶ λέγουν στὸ παραμύθι των :

«Μιὰ φορὰ κι ἔναν καιρὸ ἦτο ἔνα βασιλόπουλο καὶ τὸ βασιλόπουλο ἔγινε βασιλιὰς καὶ ὁ βασιλιὰς αὐτὸς ἐστάθηκε στὸ λαό του σὰν πατέρας».

‘Η καλωσύνη τοῦ πεύκου.

Πέρα ἐκεῖ στὴν καταπράσινη κοιλάδα μὲ τοὺς ἀνθοσπαρμένους κήπους, ἀνάμεσα στὶς κερασιές, τὶς μουσουλιές, τὶς δαμασκηνὶες καὶ τὰ τόσα ἄλλα ὅπωροφόρα δένδρα, ὑψώνεται ἔνας μεγάλος πεύκος

Κανεὶς δὲν ξέρει ἡλικία του, οὔτε πῶς εύρεθηκε ἐκεῖ. "Ολες οἱ γιαγιὲς ἐκεῖ τὸν ἐγγάρισαν.

"Αν ἐρωτήσετε καὶ τὰ γειτονικά του ὅπωροφόρα δένδρα, αὐτὰ εἶναι πολὺ νέα καὶ δὲν ἡμποροῦν νὰ σᾶς δώσουν καμιαὶ πληροφορία γιὰ τὸν παράδοξο γειτονά των.

“Ηξεραν δύμως ός χθές νὰ φλυαροῦν ἐναντίον του,
νὰ τὸν κατηγοροῦν καὶ νὰ τὸν ὑβριζουν.

— Ιδέτε, τί χονδροκομμένος εἶναι! ”Φλυαροῦσε
μιὰ καλοκαιρινὴ αὐγὴ ἡ κερασιὰ μὲ τὰ κατακόκκινα
κερασένια γείλη της.

— Καὶ τὺ κλαδιά του μὲ τὶς βελονωτὲς φοῦντες;
ἐφλυαροῦσε ἡ βερυκοκιά. ”Ω, τί γελοῖα ποὺ εἶναι!

— Ποιὸς ξέρει τί κακὸ εἶχε κάμει στὴν πατρίδα του, στὸ δάσος καὶ τὸν ἔξωρισαν ἀπὸ ἐκεῖ,
ἐπρόσθεσε ἡ κερασιά.

— Καὶ ἔπρεπε νὰ στήσῃ τὴν ἀσχήμια καὶ τὴν χονδροκοπιά του ἀνάμεσα στὴν δμορφη καὶ πολύχρωμη
ἀνθοδέσμη, ποὺ φτιάνομε ἡμεῖς; ”Η μήπως εἶναι τὸ
ἔλαχιστον τῆς προκοπῆς οἱ καρποί του; ”Απάντησε ἡ
δαμασκηνιὰ καμαρώνοντας τὰ βελούδινα δαμάσκηνά της.

— ”Αλήθεια, ποιὸς ἥμπορεῖ νὰ δοκιμάσῃ τοὺς
ἄχρηστους κώνους του; Εἶπε καὶ ἡ ἀχλαδιὰ καὶ ἐκαμάρωνε καὶ αὐτὴ τὰ ζαχαρένια ἀχλάδια της.

* * *

”Η φλυαρία αὐτὴ τῶν δπωροφόρων δένδρων γιὰ
τὸν γείτονά των ἐκράτησε πολύ.

Μὰ δὲ πεῦκος τίποτε δὲν ἀκουε ἀπὸ αὐτά. ”Η, γιὰ
νὰ εἰποῦμε τὴν ἀλήθεια, δλα τὰ ἀκουε, ἀλλὰ ἐκανε πῶς
δὲν ἀκούει καὶ οὕτε ἐθύμωνε καθόλου.

Πόσα ἤξερε αὐτὸς καὶ πόσα εἶχαν ίδη τὰ μάτια του!

Καὶ ὅποιος ξέρει πολλά, δύσκολα μιλεῖ καὶ δύσκολα ἀπαντᾶ στὶς φλυαρίες τῶν ἀλλων.

Μόνο, ποὺ κάποτε, δταν ἤρχετο στὰ αὐτιά του
καριμὰ βαρειὰ φράση, ἔχαμογελοῦσε, κινώντας ἐλαφρὰ

τὰ κρεμασμένα φουντωτὰ κλαδιά του, σὰ νὰ ἔλεγε μέσα του:

— Χμ, κοπέλλες μου! Θὰ ἔλθη καιρός, ποὺ θὰ μετανοήσετε γιὰ τὶς φλυαρίες σας.

* * *

“Ετσι ἐπέρασεν ἡ ἄνοιξη, ἐπέρασε τὸ θέρος, ἥλθε τὸ φθινόπωρο καὶ ἐπλησίαζε νὰ περάσῃ καὶ αὐτό.

Τὰ τελευταῖα μῆλα εἶχαν κοπῆ. Τὰ τελευταῖα καρύδια εἶχαν τιναχθῆ.

Τὰ φύλλα ὅλων τῶν ὁπωροφόρων δένδρων ἀπὸ πράσινα ἔγιναν κίτρινα, ἀπὸ κίτρινα κοκκινωπὰ καὶ ἀπὸ κοκκινωπὰ ἔγιναν σκοῦρα.

Καὶ μιὰ ἀπὸ τὶς τελευταῖες φθινοπωρινὲς ἥμέρες ἐφύσησε δυνατὸς βιοριάς, τὰ ἐτίναξε, τὰ ἔξεσήκωσε ψηλά, ψηλὰ στὰ σύννεφα, γιὰ νὰ χορέψῃ μαζί των καὶ τὰ ἐσκόρπισε στὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντα.

Τὰ δένδρα ἔμειναν γυμνὰ καὶ ἐτουρτούριζαν ἀπὸ

τὸ κρύο. Ὁ πεῦκος δῆμος ἔμεινε ὁ ἴδιος, δπως ἦτο καὶ τὸ καλοκαίρι, ἀτάραχος καὶ καταπράσινος.

Πῶς ἔζήλευαν τὴν πρασινάδα του! Μὰ ὁ πεῦκος ἦτο καλὸς καὶ δὲν ἥθελε νὰ τὰ περιπαῖςη τώρα μὲ τὴ σειρά του.

Γιαυτὸ καὶ τὰ ὀπωροφόρα δένδρα τοῦ ἔρριχναν ζηλότυπες ματιές, ἀλλὰ δὲν ἔβγαζαν τσιμουδιά.

* * *

Ἐνα βράδυ, ποὺ ὁ χαιμώνας ἐμπῆκε μὲ τὰ ὅλα του καὶ ἐφυσοῦσε παγεόδς βιοριάς, τὰ ὀπωροφόρα δένδρα ἔνοιωσαν πάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια των, ψηλά, μεγάλο θόρυβο. Τὸν ἔκαμνε ἔνα κοπάδι ἀπὸ πουλιά, λογιῶν—λογιῶν, μὲ τὶς φτεροῦγες, τὶς φωνὲς καὶ τὰ κελαδήματα.

Πόσο μεγάλο ἦτο τὸ κοπάδι αὐτό!

Τί σπίνοι, τί μελισσοφάγοι, τί φλώρια, τί τρυποκάρυδα καὶ ἔνα μεγάλο πουλὶ μὲ λοφίο, ποὺ ἐδιεύθυνε ὅλο αὐτὸ τὸ σμῆνος τῶν πουλιῶν.

Τὸν ἔνοιωσαν τὸ θόρυβο τὰ δένδρα, ἔξύπνησαν ἀπὸ τὸν ύπνο των καὶ ἔβαλαν αὐτὶ γιὰ νὰ ἀκούσουν.

— "Α, ὅχι! ἀκούστηκε νὰ κελαδῇ ὁ ἀρχηγός. Δὲν θὰ σταθοῦμε στὰ κλαδιὰ αὐτά. Δὲν βλέπετε, ποὺ εἶναι δλόγυμνα; Νά, πέρα ἔκει σ' αὐτὸν τὸν πεῦκο. Ἐκεῖνος ἔχει πλούσιο ἀρχοντικὸ καὶ ἡμιπρεῖ νὰ μᾶς φιλοξενήσῃ.

Καὶ ὅλα μαζὶ ἐτίναξαν τὶς φτεροῦγες των καὶ ἐπέτοξαν ἔκει.

Σὲ λίγο ἀκούστηκε πάλι:

— Καλῶς ἥλθατε, καλῶς ἥλθατε, καλοί μου ξένοι. Μὲ τί λαχτάρα σᾶς ἐπερίμενα! Καὶ ἔλεγα:

Ἄν δὲν ἔλθουν ἐφέτος τὰ καλά μου πουλιά νὰ ἐγκατασταθοῦν στὰ κλαδιά μου, ἀλοίμονο στὰ καημένα τὰ γειτονικά μου δένδρα. Θὰ πάθουν συμφορὰ ἀπὸ τὶς κάμπιες, τὴ φοβερὴ αὐτὴ πληγὴ τῶν φύλων καὶ τῶν καρπῶν των.

Μὰ ἔδωσε δὲ Θεὸς καὶ τώρα εῖμαι ἥσυχος.

— Καὶ ἡμεῖς τὸν ἐλέγαμε κακό! ἐψιθύρισε τότε ἡ κερασιά.

Καὶ ὅλα τὰ δένδρα ἔσκυψαν ντροπιασμένα τὰ γυμνωμένα κλαδιά των καὶ ἐψιθύρισαν καὶ αὐτά:

— Ἀλήθεια τὸν ἐλέγαμε κακό!

«Κάμε τὸ καλὸ καὶ ρίξτο στὸ γιαλό».

Ἐνα λεοντάρι, ἀφοῦ ἐξεκοκάλισε καὶ ἐκαταβρόχθισε τὴ λεία του, ἐκοιμᾶτο τώρα στὴ σπηλιά του καὶ ἐροχάλιζε.

Στὴν ἵδια σπηλιὰ ἐφιλοξενοῦντο ἀπὸ ἡμέρες μερικὰ ποντικάκια.

Εἶχαν φωλιάσει στὶς τρῦπες τῆς σπηλιᾶς.

Μόλις ὅκουσεν τὸ ροχαλητὸ τοῦ λεονταριοῦ, ἐκάταλαβαν τί συμβαίνει καὶ ἔνα ἀπὸ αὐτὰ εἶπε:

— Ο μεγάλος ἀφέντης κοιμᾶται βαρειά. Κανόνια δὲν τὸν ξυπνοῦν.

— Τί ἥθελες νὰ κάμῃ, ἀφοῦ ἐκαταβρόχθισε σήμερα ὄλοκληρο βουβάλι; Εἶπε ἔνα ὄλλο ποντικάκι.

-- Δὲν νομίζετε, ὅτι εἶναι εὔκαιρία νὰ βγοῦμε καὶ ἡμεῖς σήμερα ἔξω νὰ παίξωμε, νὰ διασκεδάσωμε καὶ νὰ χαροῦμε τὴ ζωή; Εἶπε ἔνα τρίτο.

— Καλὰ τὸ λέγεις, εἶπαν ὅλα μαζί. Εὔκαιρία εἶναι.

Καὶ ἔνα—ἔνα ἀρχισαν νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὴν τρύπα των.

Πρῶτο ἐβγῆκε τὸ γεροντότερο ποντίκι, ὁ ἀρχηγός. Μὰ δὲν ἐβγῆκε ἀπότομα. Ἐβγαλε πρῶτα λίγοτῇ μουσούδα του γιὰ νὰ μυρισθῇ τριγύρω. «Καλά, τὸ λεοντάρι κοιμᾶται βαρειά, εἶπε, μὰ ἂν ἐτρύπωσε ἐδῶ μέσα κανένας ἀγριόγατος;»

Ἐβγαλε λοιπὸν τὴ μουσούδα του καὶ ἐμυρισθῆκε.

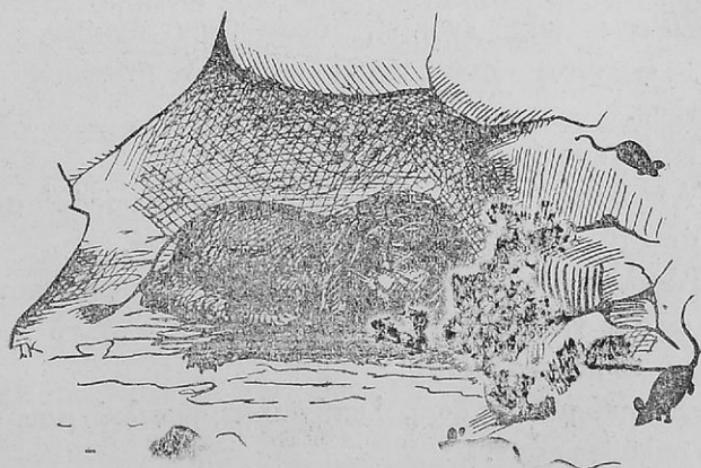
Καμμιὰ ἄλλη μυρωδιὰ δὲν ἄκουε, παρὰ μόνο τὴ μυρωδιά, ποὺ ἐβγαζαν τὰ χνῶτα τοῦ λεονταριοῦ.

— Ὡραῖα εἶπε. Καὶ ἐβγαλε ὀλόκληρο τὸ κεφάλι του καὶ μὲ τὰ χάνδρινα ματάκια του ἐκατασκόπευε τριγύρω.

Ἐπρεπε νὰ τὴν κάμη σωστὴ τὴν ἀνίχνευση!

Καὶ ἀφοῦ ἐβεβαιώθηκε καὶ μὲ τὰ μάτια του, ὅτι δὲν ὑπάρχει κίνδυνος, ἐβγῆκε ἐντελῶς ἀπὸ τὴν τρύπα.

Μαζί του ἐβγῆκαν καὶ τὰ ἄλλα,

Πρῶτα ἔκαμαν ἕναν περίπατο γύρω στὴ σκεπὴ τῆς σπηλιᾶς, γιὰ νὰ τὴν περιεργασθοῦν καλά.

Ἐπειτα ἐκόλλησαν σὲ ἕνα βράχο, ποὺ ἦτο στὸ

πλάγια καὶ ἐκατέβηκαν χαμηλότερα. «Ωσπου σιγὰ-σιγὰ
ἔφθασαν κοντὰ στὸ λεοντάρι, ποὺ ἀκόμη ἔροχάλιζε.

Στὴν ἀρχὴ τὸ ἐπερικύκλωσαν καὶ ἐθαύμαζαν τὴ με-
γαλοπρέπειά του, χωρὶς νὰ βγάζουν τσιμουδιά.

‘Εφοβοῦντο μὴ τύχη καὶ ξυπνήσῃ !

Σιγὰ-σιγὰ δύμως ἐπῆραν θάρρος καὶ ἀρχισαν νὰ
συζητοῦν γιὰ τὰ διάφορα μέρη τοῦ σώματός του :

Γιὰ τὸ μεγάλο του κεφάλι, γιὰ τὸ πλατύ του στῆ-
θος, γιὰ τὴν δμορφη χαίτη του. Καὶ πρὸ πάντων γιὰ
τὰ χονδρὰ καὶ στιβαρά του πόδια καὶ γιὰ τὰ νύχια του.

Τί ἦσαν τὰ νύχια τῆς γάτας μπροστά στοῦ λεοντα-
ταριοῦ ;

— Τοῦ ἀξίζει, εἶπε ἔνα ποντικάκι, νὰ εἶναι βασι-
λιάς μας.

— Τοῦ ἀξίζει βέβαια! Εἴπαν καὶ τὰ ἄλλα μὲ μιὰ φωνή.

Καὶ ἐπάνω στὸν ἐνθουσιασμό των, ἔψυγε ὁ φόβος
των καὶ ἀρχισαν νὰ τραγουδοῦν.

Μὰ ἡ γνωστὴ διαπεραστικὴ φωνὴ τῶν ποντικῶν,
ποὺ δλους μᾶς ἐνοχλεῖ, ὅταν τὴν ἀκοῦμε, ἐπεί-
ραξε φαίνεται στὰ νεῦρα καὶ τὸν ἀφέντη καὶ
ἔξυπνησε.

‘Εξύπνησε θυμωμένος!

“Απλωσε τὸ πόδι του καὶ ἐκράτησε κάτω ἀπὸ αὐτὸ
ἔνα ἀπὸ τὰ ποντικάκια, ποὺ ἥτο πιὸ κοντά.

Τὰ ἄλλα ὅπου φύγη, φύγη ! Τὸ πιασμένο ποντι-
κάκι ἀρχισε νὰ κλαίη τότε καὶ νὰ παρακαλῇ τὸ λεον-
τάρι νὰ τὸ εύσπλαχνισθῇ.

«Χάρισέ μου τὴ ζωή, λυπήσου με, βασιλιά μου, νὰ
γίνω σκλάβος σου».

Τὸ ὑπερήφανο ζῶο ἐσκέφθηκε, δτι δὲν ταιριάζει
σὲ ἔνα λεοντάρι νὰ καταδεχθῇ νὰ τὰ βάλη μὲ ἔνα
ποντικάκι.

Γιαυτὸ τὸ ἀφῆκε ἐλεύθερο.

— Σοῦ δοκίζομαι, εἶπε τὸ ποντικάκι φεύγοντας, πῶς
δὲν θὰ λησμονήσω τὴ χάρη, ποὺ μοῦ ἔκαμες !

— Καλά, καλά ! ἀπάντησε τὸ λεοντάρι κινώντας ἐλα-
φρὰ τὸ κεφάλι του καὶ χαμογελώντας.

Τί καλὸ θὰ ἡμποροῦσε νὰ τοῦ κάμη ἔνα ποντικάκι !

* * *

Ἐπέρασαν πολλὲς ἡμέρες ἀπὸ τότε. Μὰ τὸ ποντι-
κάκι δὲν ἡμποροῦσε νὰ λησμονήσῃ τὴ χάρη τοῦ λεον-
ταριοῦ.

Μιὰν ἡμέρα, ποὺ ἐγύριζε στὸ δάσος γιὰ νὰ βρῇ νὰ
φοκανίσῃ κάτι, ἀκούει ἔνα λυπητερὸ μούγκρισμα.

«Ωρισμένως εἶναι μυηθὺμδὸς λεονταριοῦ, ποὺ κιν-
δυνεύει» ἐσυλλογίσθηκε. Καὶ ἔτρεξε πρὸς τὸ μέρος, ποὺ
ἀκουσε τὸ μούγκρισμα.

«Οταν ἔφθασε ἐκεῖ, τί νὰ ἴδῃ !

Τὸ ὑπερήφανο λεοντάρι, ποὺ τοῦ ἐχάρισε τὴ ζωή,
ῆτο πιασμένο μέσα σὲ ἔνα χονδρὸ δίκτυ. Καὶ εἶχε τόσο
περιπλεχθῆ, ποὺ δὲν ἡμποροῦσε διόλου νὰ κινηθῆ.

Τὸ ποντικάκι δὲν ἔχασε καιρό. Μὲ τὰ μπροστινὰ
νου δόντια ἐρροκάνισε καὶ ἔκοψε τὸ δίκτυ καὶ τὸ λεον-
τάρι ἐσώθηκε.

Σὰν ἐσώθηκε, ἔκοίταξε μὲ εὐγνωμοσύνη τὸ μικρὸ
σωτῆρα του καὶ ἐτράβηξε κατὰ τὴ σπηλιὰ του. Καθὼς
ἐπήγαινε ἐλεγε :

«Κάμε τὸ καλὸ καὶ φέξτο στὸ γιαλό».

Σιά λόγια της μαζεύθηκαν προσεχτικά τάγγονια

Τὸ παραμύθι τῆς γιαγιᾶς.

• Η καλωσύνη, εἶπε ἡ γιαγιά, μονάχα ἡ καλωσύνη,
ὅλα στὸν κόσμο χάνονται, μόνη ἀπομένει ἐκείνη.
Στὰ λόγια τῆς μαζεύθηκαν προσεχτικὰ τάγγόνια.
• Ω χρόνια τῶν παραμυθιῶν, ἀθῆνα, ωραῖα χρόνια!
• Εξω τὸ χιόνι ἀναγελᾶ τὴν ἄγρια ἀνεμοζάλη
κ' ἐδῶ στὰ μισοσκότεινα, τριγύρω στὸ μαγκάλι,
ποὺ κρύβει ἀνάρια χόβολη κι' ὀνείρατα ἀνασταίνει
ἄλλο ἀπ' ἀγγόνια πρόσκαρο τὰ χέρια του ζεσταίνει
ἄλλο μὲ στόμα δρθάνοικτο δείχνει τὴν προθυμιά του
ἄλλο καθίζει στὴν προβιὰ ποῦναι στρωμένη κάτω
ἄλλο στὸ πλάγιο κάθεται, κ' ἐν' ἄλλο δλόρδο στέκει
κι' ὅλα μαζὶ μὲ μιὰ ψυχή, μ' ἔναν παλμὸ στὰ στήθη
θωροῦν στὰ μάτια τὴ γιαγιά, ποὺ ἀρχίζει παραμύθι.
• Η ρόκα ξεκουράζεται στ' ἀσαρκὸ μέσα χέρι
ώς ποὺ ν' ἀρχίσῃ τὸ βαθὺ κι' ἀπούραστο νυχτέρι.

I. Πολέμης.

• Ένα μάθημα, ποὺ ἐπῆρε ὁ Κωστάκης
στὸ σιδηρουργεῖο τοῦ πατέρα του.

Οὕφ ! Έκαμε ὁ Κωστάκης. Ξεχω ἔνα σωρὸ μα-
θήματα. Πότε θὰ τὰ μελετήσω ;

Πρέπει νὰ μάθω ἀπ' ἔξω τὸ ποίημα «Η Εργασία».

Πρέπει νὰ γράψω δέκα ὀνόματα, ποὺ τελειώ-
νουν σὲ ης.

Πρέπει νὰ ἀντιγράψω τρεῖς σελίδες ἀπὸ τὸ Ἀνα-
γνωστικὸ βιβλίο.

Πρέπει νὰ λογαριάσω τί ὑπόλοιπο ἐπῆρε ὁ Ἀν-
δρέας ἀπὸ τὸν παντοπώλη, ἀφοῦ ἀγόρασε μία ὀκά

ρίζι, 100 δράμια τυρί, ἕνα κουτί σπίρτα και μία
όκα καλαμπόκι γιὰ τὶς κότες και ἔδωσε 50 δραχμές.

Καὶ ἄλλα και ἄλλα . . .

Οὕφ ! πόση ἐργασία ! Τί θὰ πρωτοκάμιω ἀπὸ
ὅλα αὐτά ;

Καὶ δὲν ἔχω καθόλου διάθεση !

Αὐτὸν ἔλεγες δὲ Κωστάκης τὸ βράδυ και ἐγύριζε ἀπὸ
τὸ ἔνα δωμάτιο στὸ ἄλλο.

Κάποτε ἔβγαινε και ἐτὸν ἔξωστη νὰ πάρῃ λι-
γον ἀέρα και πάλι ἐμπαινε γιὰ νὰ ἀρχίσῃ τὴν ἐρ-
γασία του.

Μὰ δὲν ἥξερε τί νὰ πρωτοκάμη.

Ἐπὶ τέλους, ἀφοῦ ἐπέρασε ὁρκετὴ ὡρα και ἀνα-
ψων τὰ φῶτα και ἐνύκτωσε πιά, δὲ Κωστάκης εἶπε
μέσα του :

«Τώρα θὰ ἔλθῃ ὁ πατέρας ἀπὸ τὸ σιδηροδρομεῖο.
Θὰ δειπνήσωμε και θὰ κοιμηθοῦμε. Καλύτερα νὰ
ἀναβάλω τὴν ἐργασία μου».

“Οπως εἶπε, ἔτσι και ἔκαμε.

* * *

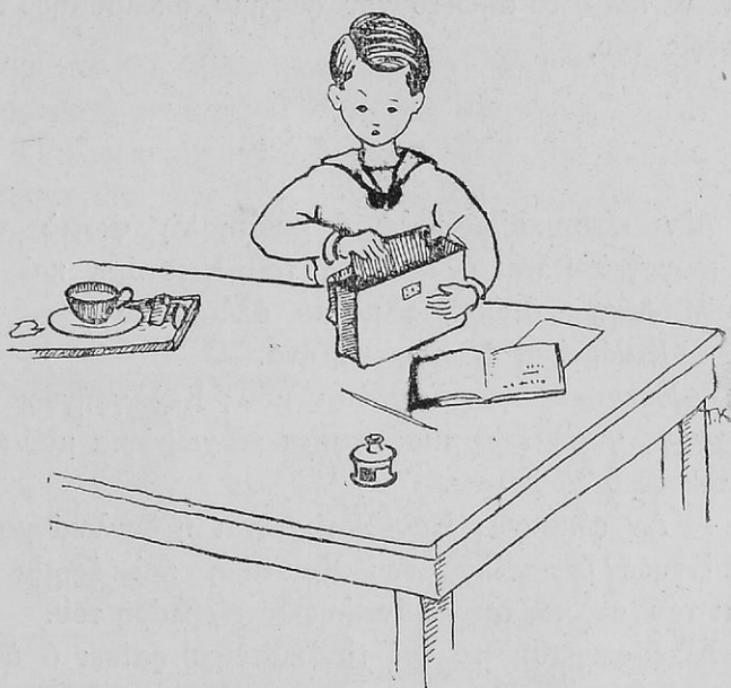
Τὸ πρῶτη ἔξυπνησε δὲ Κωστάκης, ἐπλύθηκε γρή-
γορα-γρήγορα, ἐντύθηκε, ἔκαμε τὴν προσευχή του και
ἔτρεξε στὴ σάκκα του.

Μόλις τὴν ἀνοιξε, ἐθυμήθηκε πάλι τί και τι
εἶχε νὰ κάμη και ἐστάθηκε συλλογισμένος . . .

— Ἀπὸ ποῦ νὰ πρωταρχίσω ; ..

“Η ὡρα δὲν μὲ παίρνει. Μόλις μισὴ ὡρα ἔχω
καιρό.

“Αν λογαριάσω και δέκα λεπτά, ποὺ θέλω γιὰ τὸ
πρωΐνό μου ρόφημα, τί μοῦ μένουν ;

— Ούφ ! Τί νὰ πρωτοκάμω ;

“Ετσι συλλογισμένος καὶ κρατώντας ἀνοικτὴ τὴ σάκκα του, ἐστάθηκε ὁ Κωστάκης ἀρκετὴν ὥρα, ώσπου τὸν ἐπλησίασε ὁ πατέρας.

— Τί στέκεις, Κωστάκη ; Εἶναι ἡ ὥρα τοῦ σχολείου !

‘Ο Κωστάκης τὰ ἔχασε !

‘Ἐκοκκίνισε, ἐκοκκίνισε καὶ ἔξεσπασε σὲ κλάμματα...

— Δέ . . . δέ . . . δὲν ἐπρόλαβα . . . τὰ μαθήματά μου !

— Ἀσχημα ἔκαμες, πολὺ ἀσχημα, εἴπε ὁ πατέρας του. Μὰ μιὰ φορὰ ποὺ δὲν ἐπρόλαβες, ἔλα μαζί μου στὸ μαγαζί. Θὰ μοῦ χρησιμεύσης σήμερα γιατὶ ὁ βοηθός μου ἀδιαθέτησε ἀπὸ χθές.

‘Ο Κωστάκης ἀφησε τὴ σάκκα του καὶ χωρὶς κάνναν νὰ πάρῃ τὸ πρωϊνό του ρόφημα, ἀκολούθησε τὸν πατέρα του.

* * *

Δὲν εἶχε καλὰ - καλὰ ἑτοιμάση τὴ φωτιὰ τοῦ σιδηρουργείου του δὲ πατέρας τοῦ Κωστάκη καὶ νὰ δὲ κἀδη Δήμας δὲ ζευγᾶς μὲ τὸ ἀλέτρι του:

— Καλημέρα, Μαστρο - Μηνᾶ.

— Εὔκαιρεῖς γιὰ τὸ ἀλέτρι μου; Καὶ γρήγορα νὰ σὲ χαρῶ, γιατὶ ἔχω μισόσπαρτα τὰ χωράφια μου καὶ ἐπλάκωσε δὲ χειμώνας.

— ‘Αν εὐκαιρῶ; Καὶ ποιὰ εἶναι ἡ δουλειά μου; ‘Απόντησε δὲ πατέρας τοῦ Κωστάκη καὶ ἔρριξε τὸ μάτι του στὸ ἀλέτρι νὰ ἀντιληφθῇ τὴ βλάβῃ του.

Εἶχε φαγωθῆ τὸ ὑνί του καὶ εἶχε φαῖσει δὲ ἄξονας τοῦ ξυγοῦ.

— Κωστάκη, στὸ φυσεό! Εἶπε δὲ Μαστρο - Μηνᾶς, ἐπῆρε στὰ χέρια του τὸ ὑνί καὶ τὸ ἔμπηξε στὴ φωτιά.

Πρόθυμος δὲ Κωστάκης ἐστάθηκε μπροστὰ στὸ φυσεό καὶ ἀρχισε νὰ τραβᾶ ἓνα σχοινί.

Τὸ φυσεό δὲ ἐφυσοῦσε δυνατὰ καὶ ἡ φωτιὰ ἀνάβοντας ἐβούιξε: β . . . β . . .

‘Ο σιδηρουργὸς ἐστεκε μπροστὰ στὸ καμίνι καὶ ἀνάδευε τὴ φωτιά, βρέχοντας συχνὰ τὰ κάρβουνα μὲ τὴ βρεχτούρα του.

— Ετσι σὲ λίγο τὸ ὑνὶ ἐπύρωσε καὶ ἔγινε φωτιά.

‘Ο Μαστρο-Μηνᾶς τὸ ἀρπάζει μὲ τὴν τσιμπίδα του καὶ ἀρχίζει νὰ τὸ σφυροκοπᾶ μὲ δλη την τὴ δύναμη ἐπάνω στὸ ἀμόνι.

Ντάγκα—ντούγκα, ντάγκα—ντούγκα ἀντηχοῦσε τὸ σιδηρουργεῖο καὶ ἔτρεμε.

Οἱ σπίθες ἔξεπετιῶντο βροχὴ καὶ εὔρισκαν τὸ σιδηρουργὸ στὰ χέρια καὶ στὸ πρόσωπο.

‘Ο Κωστάκης ἐβούλωντε τὰ αὐτιά του γιὰ νὰ μὴ σπάσουν ἀπὸ τὸν ὥχο τοῦ ἀμονιοῦ καὶ κάποτε ἔχο-ρροπηδοῦσε γιὰ νὰ ξεφύγῃ τὶς σπίθες.

Μόνο ὁ Μαστρο—Μηνᾶς στέκει ἀτάραχος.

Εὔθυμος σφυροκοπᾶ. Τὸν ὥχο τοῦ ἀμονιοῦ του τὸν ἀκούει σὰν κελάδημα ἀηδονιοῦ.

Καὶ οἱ σπίθες, ποὺ τὸν βρίσκουν στὰ χέρια καὶ στὸ πρόσωπο, τοῦ φαίνονται θεία δροσιά !

Στὸ μεταξύ, νὰ καὶ ἄλλοι πελάτες τοῦ σιδηρουργείου.

Οἱ ἐργάτες τοῦ δρόμου μὲ τὶς ἀξίνες των.

Οἱ ἀμαξᾶς μὲ τὸ ἄλογό του, νὰ τὸ πεταλώσῃ.

Οἱ περιβολάρχης μὲ τὰ τσαπιά του νὰ τὰ στομώσῃ.

Οἱ ύλοτόμοις μὲ τὸ τσεκούρι του νὰ τὸ ἀτσαλώσῃ.

Οἱ κὺροι Γιάννης νὰ ἐπισκευάσῃ τὴν κλειδαριά του.

Καὶ πόσοι καὶ πόσοι ἄλλοι !

Καὶ ὁ Κωστάκης, τραβώντας τὸ σχοινὶ τοῦ φυσεροῦ, ἐσυλλογίζετο :

— Πῶς θὰ τοὺς προλάβῃ ὅλους ὁ πατέρας μου
Πῶς δὲν τοὺς λέγει αὔριο ;

Μὰ ὁ Μαστρο—Μηνᾶς σφυροκοπᾶ ἀκατάπαυτα
καὶ ὅλους τοὺς προλαβαίνει καὶ σὲ κανένα δὲν λέγει, ὅχι.

* * *

Μόνον, ὅταν ἐνύκτωσε πιά, ἔπαινε καὶ τὸ ἀμόνι τοῦ Μαστρο—Μηνᾶ νὰ κελαδῆ.

Τότε ὁ σιδηρουργὸς ἔβγαλε τὴν κατάμαυρη ἀπὸ τὴν ἐργασία πέτσινη ποδιά, ἔνιψε λίγο τὰ μαυρισμένα σκληρὰ χέρια του καὶ εἶπε στὸν Κωστάκη :

— "Ἐλα τώρα, Κωστάκη, στὸ γραφεῖο νὰ λογαριάσης τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα τὰ σημερινὰ ἔσύ, ποὺ εἶσαι γραμματισμένος.

Μὰ ὁ Κωστάκης ἐδίστασε. Δὲν ἐκαταλάβαινε τέλειναι ἔσοδα καὶ ἔξοδα.

Μόνο, ποὺ ἐσκέφθηκε :

Καὶ σιδηρουργὸς νὰ εἶναι κανείς, πρέπει νὰ ξέρῃ γράμματα!

Σὲ λίγο ὁ Μαστρο—Μηνᾶς ἔκαμε τοὺς λογαρια-

σμούς του, τί ἔδωκε καὶ τί ἐπῆρε. Ἐκαμέ τὸ σταυρό
του νὰ εὐχαριστήσῃ τὸ Θεό, ποὺ τὸν ἀφήνει γεΩ
νὰ ὑπηρετῇ τὸν κόσμο. Ἐκλεισε τὸ σιδηρουργεῖο
του καὶ μαζὶ μὲ τὸν Κωστάκη ἔξεκίνησε γιὰ τὸ σπίτι.

Στὸ δρόμο τοῦ εἶπε :

«Ἐτσι ποὺ λὲς Κωστάκη, θέλησῃ χρειάζεται καὶ
ὅλα τὰ κατορθώνει κανείς».

Αὐτὰ τὰ λόγια ποτὲ δὲν τὰ ἐλησμόνησε ὁ Κω-
στάκης. Καὶ πάντοτε γιὰ τὴν ἐργασία του δὲν ἔλεγε
αὔριο.

Ἐργασία

Ξημερώνει αὐγὴ δροσάτη
μὲ τὸ πρῶτο της πουλί
λὲς καὶ κράζει τὸν ἐργάτη
στὴ φιλόπονη ζωή.

Πρὸν ἀχνίση κάθε ἀστέρι
μὲ χαρούμενη καρδιά,
νέοι, μεσόκοποι καὶ γέροι
τρέξετε δλοι στὴ δουλειά.

Σηκωθῆτε, ἡ γῆ χαρίζει
μόνον ἄφθονο καρπό,
ἄν δικόπος τὴν ποτίζει
μ' ἔναν ἴδρωτα συγνό.

Πάντα, ναὶ τοῦ τίμου κόπου
οἱ γλυκύτατοι καρποί
νᾶναι οἱ μόνοι, ποὺ τ' ἀνθρώπον
σῶμα θρέψουν καὶ ψυχή.

Γ. Μορχορᾶς

Τὰ δύο ἀλέτρια

Μιὰ φορὰ κ' ἔναν καιρὸν ἐζοῦσαν δύο ἀλέτρια.
• Ισως καὶ νὰ ζοῦν ἀκόμη.

Τὰ ἀλέτρια αὐτὰ ἦσαν ἀδέλφια, γιατὶ εἶχαν
γίνη ἀπὸ τὸ ἴδιο σίδερο καὶ εἶχαν σφυροκοπηθῆ
ἐπάνω στὸ ἴδιο ἀμόνι καὶ ἀπὸ τὸν ἴδιο σιδηρουργό.

Τί ύπέφερε τὸ καθένα ἀπὸ αὐτὰ μὲ τὴ σειρά
του, ὥσπου νὰ πάρουν τὸ σχῆμα ἀλετριοῦ, ἔνας
Θεὸς τὸ ξέρει!

Ωρες ὄλοκληρες δ σιδηρουργὸς τὰ ἐπύρωνε στὴ
φωτιὰ καὶ τὰ ἐκτυποῦσε ἀλύπητα στὰ πλευρὰ καὶ
σὲ δλο τὸ κορμί των μὲ ἔνα βαρὺ σφυρί. Καὶ
μόνο κάπου-κάπου τὰ ἐδρόσιζε, γιὰ παρηγοριά, μὲ
τὸν ἵδρωτα, ποὺ ἐχύνετο ἀπὸ τὸ μέτωπό του.

Μὰ ἂς λησμονήσωμε τὰ βάσανα; ποὺ ἐπέρα-
σαν, γιατὶ καὶ τὰ ἴδια τὰ ἀλέτρια τὰ ἐλησμόνησαν.

Οταν λοιπὸν ἔγιναν ἀλέτρια, ἐκάθησαν λίγον
καιρὸν στὸ σιδηρουργεῖο, ὥσπου μιὰν ἡμέρα ἤλθε
ἔνας γεωργὸς καὶ τὰ ἀγόρασε.

Τὰ ἀγόρασε ὁ γεωργὸς καὶ τὰ ἔφερε καὶ τὰ
ἐτοποθέτησε μέσα στὸν ἀχυρώνα του. Χαρὰ ποὺ
ἔκαμαν καὶ τὰ δύο! Θὰ ἐζοῦσαν μαζί, μέσα στὸ
ἴδιο σμύτι, σὰν δύο ἀδέλφια ἀγαπημένα.

* * *

Υστερα ἀπὸ ὄλιγες ἡμέρες ὁ γεωργὸς ἐμπῆκε στὸν
ἀχυρώνα, ἐπῆρε στὰ χέρια του τὸ ἔνα ἀλέτρι, τὸ
ἔφορτωσε στὸ γάϊδαρό του καὶ ἔφυγε γιὰ τὸ χωράφι.

Τὰ δυὸ ἀδέλφια, καὶ ἐκεῖνο ποὺ ἐξενιτεύθηκε,
καὶ ἐκεῖνο ποὺ ἔμεινε μόνο στὸν ἀχυρώνα, ἐλυ-
πήθηκαν πολὺ γιὰ τὸ χωρισμό.

Τοὺς ἐπαρηγοροῦσε δῆμως πάντοτε ἡ ἔλπίδα, πῶς
μιὰν ἡμέρα, ἀργὰ ἢ γρήγορα, θὰ ἀνταμωθοῦν. Καὶ
δὲν εἶχαν ἀδικο, γιατὶ μόνον τὰ βουνὰ μὲ τὰ βουνὰ
δὲν σμίγουν !

Μιὰν ἡμέρα χειμωνιάτικη, ποὺ κάμποι καὶ βουνὰ
ῆσαν χιονισμένα, δὲ γεωργὸς ἐκουβάλησε τὸ ἀλέτρι
πάλι στὸν ἀχυρώνα.

Αὐτὸς ἀνέβηκε στὸ σπίτι του, νὰ ἀναπαυθῇ καὶ
νὰ χαρῇ τὰ παιδιά του.

* * *

Καταλαβαίνετε τώρα μὲ πόση συγκίνηση ἀντί-
κρυσαν τὰ ἀδέλφια τὸ ἔνα, τὸ ἄλλο.

Μόνο ποὺ δὲν ἔκλαιαν ἀπὸ τὴν χαρὰ των !

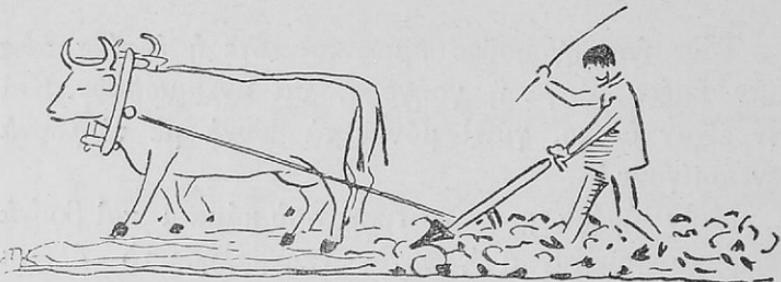
Καὶ δταν συνῆλθαν, τότε τὸ ἀλέτρι, ποὺ ἔμεινε
στὸν ἀχυρώνα, ἐρώτησε μὲ ἀπορία τὸ ἄλλο, τὸ
ταξιδεμένο :

— Μὰ εἰπέ μου, ἀδελφούλη μου, πῶς γίνεται
καὶ σύ, ποὺ ἔκοπίασες στὸ χωράφι δργώνοντας
ὅλη μέρα τὴν γῆ, νὰ λάμπης καὶ νὰ ἔχης τόσα
νειάτα καὶ τόση δύμορφιά ; Ἐνῶ ἐγώ, ποὺ εἶχα
τόσον καιρὸν ἀνάπαυση καὶ δὲν ἔκινήθηκα καθόλου,
ἔγήρασα καὶ ἐσκούριασα δὲ δυστυχής !

— "Α, μὴ στενοχωρεῖσαι, ἀδελφέ, τοῦ ἀπάντησε
τότε τὸ ταξιδεμένο ἀλέτρι. Θὰ ἔλθῃ καὶ ἡ ἴδική
σου σειρά.

Μόλις ἀνοίξη δὲ καιρὸς καὶ σὲ πάρη τὸ ἀφεν-
τικό μας στὸ χωράφι, τότε θὰ μάθης πόσο ἀξίζει
δὲ κόπος καὶ ἡ ἐργασία.

Τότε θὰ ιδῆς, πῶς γρήγορα θὰ ξανανιώσης καὶ
θὰ λάμπης, όπως ἐγώ.

Τὸ Ἀλέτρι.

Ζευγαρωμένα, ταιριαστά, τὰ βόδια στὸ ζυγδ
μέσος στὰ βαθιὰ τὰ μάτια τους τὴ συλλογή τους πρύβοντ
καὶ στὸ χωράφι τ' ἀσπαρτο σέργοντν μὲ βῆμ' ἀργό,
σέργοντν τὸ ἀλέτρι πίσω τους καὶ πάπον-κάπον σκύβοντν.

Τὸ ὑνὶ χαράζει ἀκούραστα τ' αὐλάκι τὸ βαθὺ^ν
ξεσκάζοντας, τινάζοντας τὴν πέτρα, τὸ κοτρώνι,
κι ὁ ζευγολάτης ἄφωνος τὸ ἀλέτρι ἀκολουθεῖ
καὶ μὲ βουκέντρα σουβλεῷ τὰ βόδια του πεντρώνει.

Κι δργώνει-δργώνει ὀλημερὶς τὸ ἀλέτρι τὸ βαρὺ
καὶ πάει ἐμπρὸς καὶ πάει ἐμπρὸς καὶ πίσω πάλι στρέφει
γιὰ νάρδη ὁ σπόρος ὕστερα νὰ πέσῃ καὶ νὰ βρῇ
βαθιὰ σκαμμένο κι ἀπαλὸ τὸ χῶμα ποὺ μᾶς τρέφει.

Καὶ θὰ φυτρώσῃ καὶ θὰ βγῆ τὸ φύτρο τὸ χλωρό,
καὶ πράσινο τὸ σιάχυ του τὸν ἥλιο θ' ἀντικρύση,
καὶ θὰ μεστώσῃ, θὰ ψηθῇ μὲ τὸν καλὸ καρό,
καὶ θὲ νὰ πάη στὸ μυλωνᾶ κι ἀλεύρι θὰ γυρίσῃ.

Εὐλογημένο τρεῖς φορὲς τ' ἀλέτρι τὸ βαρύ,
εὐλογημένα τρεῖς φορὲς τὰ βόδια, ὁ ζευγολάτης,
κι εὐλογημένη τρεῖς φορὲς ἡ γῆ, ποὺ καρπερῷ
μὲ δίχως βαρυγκόμηση μᾶς δίνει τὰ καλά της.

I. Πολέμης

Τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων. Βράδυ.

Εἶναι ἀρκετὴ ὥρα, ποὺ ἄναψαν τὰ φῶτα. *Ολη
ἡ ἑτοιμασία γιὰ τὴ μεγάλη ἑορτὴ ἔχει γίνει.

Τὰ χριστόφωμα, τὰ τσουρέκια, τὰ ἀμυγδαλωτὰ
περιμένουν νὰ ἔημερώσῃ ἡ μεγάλη ἡμέρα τῶν Χρι-
στιανῶν, γιὰ νὰ κάμουν πλούσιο τὸ τραπέζι των.

Τὸ ἴδιο περιμένει καὶ ἡ γαλοπούλα, ποὺ εἶναι ιρε-
μασμένη στὸ μαγειρὶδο καὶ στολισμένη μὲ γαρύφαλλα.

*Ωστόσο, ἡ μητέρα συγνοῖςει ἀκόμη, γιὰ νὰ εἶναι
πιὸ καθαρὸ καὶ πιὸ γελαστὸ τὸ σπίτι της στὴ χαρ-
μόσυνη ἡμέρα.

Καὶ στὴ γειτονιὰ ἀκούεται ἀκόμη ὁ ἀντίλαλος τῆς
φωνῆς μερικῶν παιδιῶν, ποὺ γυρίζουν νὰ τὰ εἰποῦν:

«Καλὴν ἐσπέραν ἀρχοντες, ἀν εἶναι δοισμός σας, Χρι-
στοῦ τὴ θείαν γέννησιν νὰ εἰπῶ στὸ ἀρχοντικό σας».

* * *

*Ο Ἀνδρέας καὶ ἡ Μαρίτσα κάθονται κοντὰ
στὸ τζάκι καὶ περιμένουν τὴ γιαγιά.

Ξέρουν αὐτά, γιατὶ περιμένουν. *Η γιαγιὰ κάτι
θὰ τοὺς διηγηθῇ καὶ ἀπόψε, δπως καὶ τὶς ἄλλες
νύκτες τοῦ χειμῶνα.

—“Ελα γιαγιάκα, νὰ χαρῆς. Εἶπέ μας γιὰ τὴ
Βηθλεέμ !

—Καὶ γιὰ τὴ λάμψη, ποὺ ἔβγηκε ἀπὸ τὸ σπή-
λαιο, γιαγιὰ καὶ γιὰ τὴ λάμψη νὰ μᾶς εἰπῆς.

Αὕτο ποὺ δὲν ἤθελε ἡ γιαγιά.

*Ἐσυρε τὸ σκαμνάκι της κοντὰ στὸ τζάκι, ἔστι-
ασε τὴ μανδήλα της μὲ τὰ δυό της χέρια, ἔξερό-
βηξε λίγο καὶ ἀρχισε.

— Ἡτο, ποὺ λέτε, καὶ τότε νύκτα, νύκτα χειμωνιάτικη, καλὴ ὥρα ἀπόψε.

»Γύρω ἀπλώνετο σκοτάδι. Μὰ τὸ περισσότερο σκοτάδι ἦτο μέσα στὸ σπήλαιο, ποὺ ἔμεναν οἱ καλοὶ ἄνθρωποι, ὁ Ἰωσῆφ μὲ τὴ Μαρία

»Οὕτε φῶς εἶχαν γιὰ νὰ βλέπουν, οὔτε φωτιᾶ, γιὰ νὰ ζεσταθοῦν οἱ καημένοι.

»Καὶ μόνο τὰ φιλόξενα βόδια, ποὺ ἐπαράστεκαν συντροφιά των, ἐπροσπαθοῦσαν νὰ τοὺς ζεσταίνουν μὲ τὰ χνῶτα των.

— Ποιὸ πέρα ἀπὸ τὸ σπήλαιο, σὲ μιὰ ραχούλα,
ἥσαν μερικοὶ βοσκοὶ καὶ ἔβοσκαν τὰ πρόβατά των.

— Οἱ ποιμένες γιαγιά;

— Ναί, κατὰ πῶς τὸ λέτε, οἱ Ποιμένες. Οἱ ποι-
μένες, ποὺ εἶχαν καθήσει πίσω ἀπὸ ἕνα κέδρο γιὰ
νὰ μὴ τοὺς κτυπᾶ τὸ ἀγιάζι τῆς νύκτας καὶ ἐσι-
γομιλοῦσαν γιὰ νὰ περνᾶ ἡ ὥρα των.

— Τί ἔλεγαν γιαγιά;

— "Ε, τί νὰ ἔλεγαν παιδιά μου: "Ἐλεγαν γιὰ
τὸν κόσμο, ποὺ ἐσυνάχθηκε στὴ Βηθλεὲμ καὶ πῶς
ποτὲ δὲν εἶχε συναχθῆ ἐκεῖ τόσος κόσμος.

» "Ἐλεγαν γιὰ τὸ Βασιλέα, ποὺ ἐδιάταξε νὰ γίνῃ
ἀπογραφὴ τῶν κατοίκων καὶ γιαυτὸ ἔγινε ἡ με-
γάλη αὐτὴ σύναξη. Ἡμποροῦσαν νὰ κάμουν καὶ
ἄλλοιῶς;

"Επειτα εἶπαν γιὰ τὰ πρόβατα, ποὺ τὰ ἔβοή-

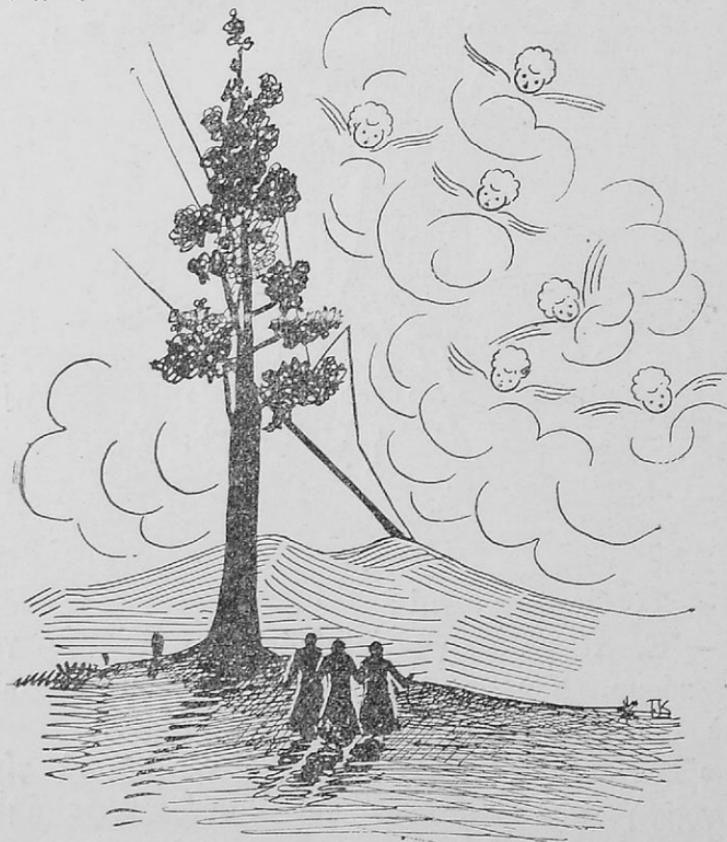
Θησε ή χρονιά καὶ θὰ ἐγεννοῦσαν καλά. Πῶς δὲ χειμώνας ἥτο γλυκός καὶ τὸ χορτάρι ἄφθονο καὶ πῶς ποτέ των δὲν θυμοῦνται τέτοια χρονιά.

»Ολοι των ἐπαραδέχθηκαν πῶς ἄλλαξαν τὰ χρόνια. Καὶ ἔνας ἀπ' αὐτούς, ὁ γεροντότερος, ἔσκυψε καὶ εἶπε πιὸ σιγά :

—Ποῦ ξέρετε, ἂν δὲν ἥλθαν οἱ ἡμέρες τοῦ Μεσσία!

—Μακάρι ! Τοῦ ἀπάντησαν οἱ ἄλλοι. Νὰ ιδῃ καὶ ἡ Πατρίδα μας θεοῦ πρόσωπο.

»Τέτοια ἐσιγομιλοῦσαν οἱ ποιμένες καὶ ἡ νύχτα ἐπροχωροῦσε.

— Αξαφνα μιὰ λάμψη μεγάλη ἐξεχύθηκε μπροστά των, τόσο μεγάλη καὶ τόσο δυνατή, που τοὺς ἐθάμβωσε.

»Καὶ τὴν ἵδια στιγμή, παιδιά μου, ἀνοιξαν τὰ οὐράνια καὶ πλῆθος ἀγγέλων ἐπετοῦσαν πρὸς τὴν γῆν καὶ ἔφαλλαν «Δόξα ἐν Ὑψίστοις Θεῷ . . . ».

»Πόσο γλυκὰ τὸ ἔφαλλαν οἱ ἄγγελοι! Μὲ πόση ἀρμονία! Καὶ οἱ ποιμένες ἀκουαν μὲ ἀνοικτὸ τὸ στόμα καὶ ἐλησμόνησαν τὰ πρόβατα καὶ ἡ μαγκούρα ἔφυγε ἀπὸ τὰ χέρια των.

— Καὶ ἡ λάμψη, γιαγιά, ἀπὸ ποῦ ἐβγῆκε ἡ λάμψη;

— "Α, ναί, μέσα στὸ Σπήλαιο τὴν νύκτα ἐκείνη ἐγέννησε ἡ Μαρία τὸ παιδάκι της.

Πουλάκι μου.

»Η καημένη! Μὲ τί νὰ τὸ τυλίξῃ; Καὶ ἐκεῖνο τὸ πτωχούλι εἴτεμε!

»Ετσι τὸ ἐπῆρε στὴν ποδιά της, τὸ ἔχουχούλισθ καὶ τὸ ἀπόθεσε στὴ φάτνη, ποὺ ἦτο γεμάτη

άχυρα. Καὶ μόλις τὸ ἀπόθεσε, ἔπιασε τὸ κεφαλάκι του μὲ τὰ δυό της χέρια, τὰ ἄχραντα καὶ τοῦ ἔχαμογέλασε γλυκά :

«Πουλάκι μου!»

Τότε καὶ τὸ παιδάκι ἄνοιξε τὰ ματάκια του καὶ μόλις ἀντίκρυσε τῆς μανούλας του τὸ χαμόγελο ἔχαμογέλασε καὶ αὐτό.

Καὶ ἔγινε λάμψη τὸ χαμόγελο, παιδιά μου καὶ ἔλαμψε ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ καὶ ἔλαμψε ὁ κόσμος ὅλος.

Καὶ εἶδαν τὴ λάμψη οἱ δίκαιοι, καὶ ἀναγάλλιασαν.

Τὴν εἶδαν καὶ οἱ ἀμαρτωλοὶ καὶ οἱ κακοὶ καὶ ἡμέρεψαν καὶ ἔγιναν ἀρνάκια.

— Καὶ οἱ ποιμένες, γιαγιά ;

— Γιὰ τοὺς ποιμένες ἔχετε ὑπομονὴ καὶ τὰ ἔνημερώματα, ποὺ θὰ πᾶμε στὴν ἐκκλησία, ἐκεῖ θὰ μάθωμε τί ἔκαμαν οἱ ποιμένες.

— Ἐγὼ τὸ ξέρω γιαγιά !

— Κ' ἔγὼ κ' ἔγὼ ! Ἐπῆγαν στὸ Σπήλαιο νὰ προσκυνήσουν τὸ παιδάκι

Χριστούγεννα.

Είδα χθὲς βράδυ στ' ὄνειρό μου
τὸ νεογέννητο Χριστὸ
Τὰ βώδια ἐπάνω του ἐφυσοῦσαν
ὅλα τὸ χρῶτο τους ζεστό.

Τὸ μέτωπό του ἦταν σὰν ἥλιος
καὶ μέσα ἡ φάτνη ἡ φτωχικὴ
ἀστραφτε πιὸ καλὰ ἀπὸ μέρα
μὲ κάποια λάμψη μαγική.

Βοσκοὶ πολλοὶ καὶ βοσκοποῦλες
τὸν προσκυνοῦσαν ταπεινά,
ξανθόμαλλοι ἄγγελοι ἐστεκόνταν
καὶ ἔψελναν γύρω του «ΩΣΑΝΝΑ»

Τέλος Αγριας

Τὸ Χιόνι

Οταν τρέχουν τ' ἀγγελούδια
μὲ παιγνίδια καὶ τραγούδια
μέσος στὰ νέφη τὰ βαριά,
ἀπ' τὰ σύνορά τους βγαίνουν
καὶ ἔχνοῦνται καὶ πηγαίνουν
ὅς τὴ χώρα τοῦ Βοριᾶ.

Καὶ θυμώνει καὶ μουγκρίζει
ὁ Βοριᾶς ποὺ τ' ἀντικρύζει
νὰ πετοῦν γοργά - γοργά
κι δταν ἔρχωνται σιμά του,
παίρνει μὰ τὸ φύσημά του
κι ἄγριος τὰ κυνηγῆ.

Φεύγονταν νὰ σωθοῦν καὶ τρέχουν,
μὰ ἀπ' τὸ φόβο δὲν προσέχουν
πῶς πετοῦν καὶ πῶς πηδοῦν
κι ἐνῷ βιάζονται νὰ φύγουν,
τὰ φτερὰ χτυποῦν καὶ σμίγουν
καὶ τὰ πούπουλα μαδοῦν.

Καὶ τὸν οὐρανὸ γεμίζουν,
καὶ τὰ πούπουλα ἀνεμίζουν
ὅπου ἀγέρας τὰ πλανᾶ
κι εἶναι, κι εἶναι τ' ἀσπρο χιόνι
ποὺ σκεπάζει σὰ σεντόνι
δρόμους κάμπους καὶ βουνά.

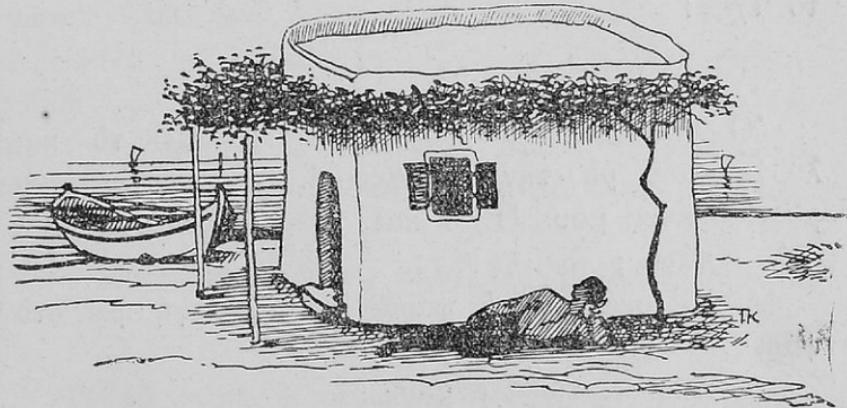

·Ο ψαρᾶς καὶ ἡ γυναικα του.

Μιὰ φορὰ καὶ ἔναν καιρὸν ἦτο ἔνας ψαρᾶς καὶ εἶχε καὶ γυναῖκα.

Ο ψαρᾶς ἐκατοικοῦσε κοντά στὸ ἀκρογιάλι, στὸ καλυβάκι του, ποὺ ἦτο ζωσμένο γύρω - γύρω μὲ κληματαριά.

Κάθε φορά, ποὺ ἥρχετο κουρασμένος ἀπὸ τὸ ψάρεμα καὶ τὸ κουπί, ἐξαπλώνετο στὸν ἥσκιο τῆς κληματαριᾶς, ποὺ ἔζωνε τὸ καλυβάκι του καὶ ἔλεγε :

«Ἐχω τὸ καλυβάκι μὲ τὴν κληματαριά. Ἐχω τὴ βάρκα καὶ τὰ δίκτυα μου. Ἐχω καὶ τὴ γυναικα μου. Τὰ ἄλλα τί τὰ θέλω; Ἄς ἔχῃ δόξα ὁ Θεός». Αὐτὰ ἔλεγε πάντα ὁ ψαρᾶς καὶ ἦτο εὐχαριστημένος.

* * *

·Ητο εὐχαριστημένος ὁ ψαρᾶς, μὰ ωτᾶτε καὶ τὴ γυναικα του;

Αὐτὴ δὲν ἥθελε καθόλου νὰ τὰ ἀκούσῃ αὐτά.

«Ἀκοῦς ἐκεῖ τὰ ἄλλα τί τὰ θέλει; Μόνον οἱ ὄκνηροι λέγουν τέτοια λόγια. Φέρε μου ἐμένα χρήματα, δῶσε μου χρυσάφι καὶ σου λέγω τί τὰ θέλω».

Μιὰν ἡμέρα δὲ ψαρᾶς ἔπιασε στὰ δίκτυα του ἔνα ψάρι παράξενο. «Ἐνα ψάρι μαγικό.

«Ἔτο δύλοχον οὐ καὶ εἶχε καὶ ἀνθρώπινη μιλιά. Ἐμπλοῦσε !

Τὸ ἐσήκωσε, τὸ ἔκοιταξε μὲ θαυμασμὸν καὶ τὸ ἔβαλε στὴν κουπαστὴ τῆς βάρκας του.

—Ψαρᾶ, καλέ μου ψαρᾶ, ἐπαρακάλεσε τότε τὸ ψάρι, νὰ ἔχῃς καλό, ἐλευθέρωσέ με, ἄφησέ με νὰ φύγω. Καὶ νὰ ξέρης, διτι θέλης, διτι ζητήσης ἀπὸ ἐμένα, θὰ τὸ ἔχῃς ἀμέσως. Τὸ ἀκοῦς; Ἀμέσως θὰ τὸ ἔχῃς !

* * *

«Ο ψαρᾶς τότε ἐσκέφθηκε : «Ἐγὼ ἔχω τὸ καλυβάκι μου μὲ τὴν κληματαριά. Ἐχω τὴ βάρκα μὲ τὰ δίκτυα μου. Ἐχω καὶ τὴ γυναικα μου. Τί ἄλλο θέλω ;

Αὐτὰ ἐσκέφθηκε δὲ ψαρᾶς καὶ ἀπολογήθηκε στὸ ψάρο :

— «Ἀκουσε, ψαράκι μου :

»Νὰ πᾶς στὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ. Ἐγὼ δὲν θέλω τίποτε ! Μὲ φθάνουν αὐτά, ποὺ ἔχω. «Ἐνα μόνον, ποὺ σκέπτομαι τὴ γυναικα μου, τὴν Παρασκευὴ—Παρασκευὴ τὴν ἔλεγαν τὴ γυναικα τοῦ ψαρᾶ—αὐτὴ κάτι θὰ θέλη.

»Πήγαινε τώρα στὸ καλὸ καὶ ἐγὼ θὰ τὴν ἔρωτήσω. Καὶ σὰν γυρίσω, θὰ σου εἰπῶ, ψαράκι μου !

* * *

«Ἐτσι λοιπὸν δὲ ψαρᾶς ἔρριξε πάλι στὴ θάλασσα τὸ χρυσὸ ψάρι καὶ μιὰ καὶ δυὸ πηγαίνει στὴ γυναικα του.

— Παρασκευή, της λέγει, λαχανιασμένος ἀπὸ τὸ δρόμο. Σήμερα ἔπιασα ἓνα ψάρι χρυσό, δλόχωσθε!

— Ποῦ εἶναι; Ποῦ τὸ ἔχεις; Καὶ ἐπετάχθηκε χαρούμενη ἡ Παρασκευή.

— Τὸ ἄφησα καὶ ἔψυγε!

— Τὸ ἄφησες! Τὸ χρυσὸν ψάρι ἄφησες; Καὶ ἔχω ἄδικο ποὺ λέγω, πώς δὲν ἀξίζεις τίποτε;

— Μὴ βιάζεσαι, γυναῖκα μου, ἀπολογήθηκε ὁ καλόγυνωμος ψαρᾶς. Τὸ ψάρι εἶναι στὴ διαταγὴ μας. Μοῦ εἶπε, πώς θὰ γίνη ὅτι θέλομε καὶ γιαυτὸν ἥλθα καὶ ἔγώ νὰ σὲ ἐρωτήσω.

— Νὰ μ' ἐρωτήσῃς; Καὶ μ' ἐρωτᾶς ἀκόμη; Θέλω.... τί νὰ σοῦ εἰπῶ... Θέλω ἓνα παλάτι, ποὺ νὰ λάμπῃ καὶ ποὺ σὰν αὐτὸν νὰ μὴν εἶναι ἄλλο. Καὶ θέλω ἀκόμη χρήματα. Ναί, χρήματα πολλά!

— Καλά, Παρασκευή, καλά, Πηγαίνω νὰ τοῦ εἰπῶ.

* * *

Τί νὰ κάμη ὁ καημένος ὁ ψαρᾶς! Ἡμποροῦσε νὰ μὴ ἀκούσῃ τὴ γυναῖκα του;

Καὶ δρόμο παίρνει, δρόμο ἀφήνει, φθάνει στὸ μέρος, ποὺ εἶχε πιάσει τὸ ψάρι.

— Ψάρι, ψαράκι μου χρυσό, τοῦ φωνάζει δυνατά. Καὶ ἀμέσως τὸ ψάρι εὑρέθηκε στὴν ἄκρη τοῦ γιαλοῦ, μπροστὰ στὰ πόδια του.

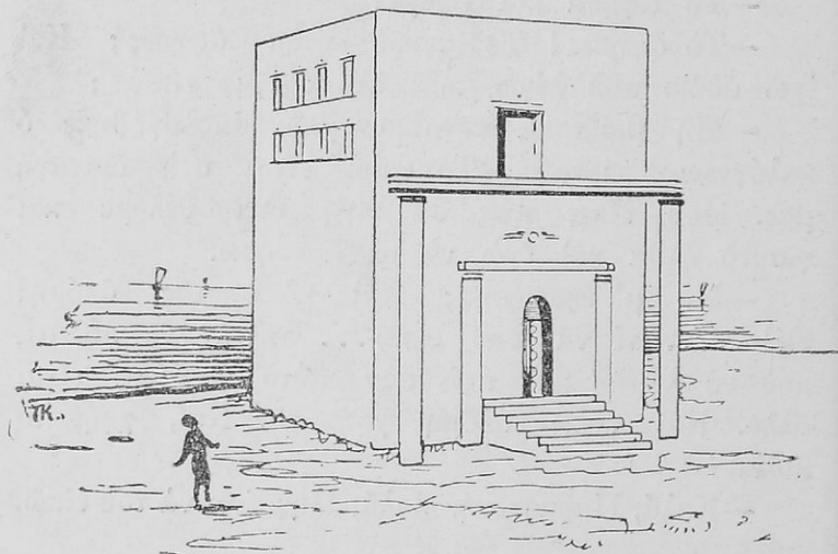
— Τί θέλεις, καλέ μου ψαρᾶ; Είμαι στὶς διαταγές σου.

— Ἔγώ, ψαράκι μου, τίποτα δὲν θέλω. Μὰ ἡ Παρασκευή, ἡ γυναῖκα μου, θέλει παλάτι, ποὺ νὰ λάμπῃ καὶ θέλει χρήματα πολλά.

— "Ε, πήγαινε, εἶπε τὸ ψάρι καὶ ὅτι ἐξήτησες ἔγινε.

‘Ο ψαράς ἀποχαιρέτησε τὸ ψάρι καὶ ἐγύρισε στὸ καλυβάκι του. Μόλις διώρας ἔφθασε ἐκεῖ, τὰ ἔχασε!

Τὸ καλυβάκι του δὲν ἐφαίνετο πουθενά. Μὰ οὔτε καὶ ἡ κληματαριά, ποὺ τὸ ἔζωνε τριγύρω.

Στὴν θέση του ὑψώνετο ἔνα παλάτι μαρμάρινο, ποὺ στὴ γῆ, στὴν οἰκουμένη δὲν εἶχε ταίρι του.

— “Ἄχ, καλυβάκι μου, μὲ τὴν κληματαριά, ποὺ σὲ ἔζωνε! Εἶπε μέσα του καὶ ἔνα δάκρυ ἐκύλισε στὸ μάγουλό του.

Μὰ τί νὰ κάμη;

Σφίγγει τὴν καρδιά του καὶ ἀνεβαίνει τὴν μαρμάρινη κλύμακα τοῦ παλατιοῦ.

“Οταν ἐμπῆκε στὸ παλάτι, ἄλλο ξάφνιασμα τὸν ἐπερίμενε πάλι: Εὑρίσκει τὴν Παρασκευή νὰ κάθεται σὲ μιὰ χρυσὴ πολυυθόρνα, ντυμένη δλόχρυσα.

— “Ε, εἶσαι εὐχαριστημένη Παρασκευή; Τὴν ἐρώτησε δειλά.

— Ναι, είμαι, μά όταν ίδουμε...

— Σάν τι νὰ ίδουμε, γυναικούλα μου; έρωτησε πάλι τρομαγμένος δψαράς.

— Ποιός ξέρει τί όταν γίνη; "Ας ζήσωμε σήμερα σάν άρχοντες καὶ αὔριο βλέπομε.

* * *

"Ημέρα δὲν ἐπεργοῦσε καὶ ἡ Παρασκευὴ ἔστελνε τὸν ἄνδρα τῆς στὸ ψάρι καὶ ἔζητοῦσε πότε τὸ ἔνα καὶ πότε τὸ ἄλλο καὶ τὸ μάτι τῆς ποτὲ δὲν ἐχόρταινε.

Στὴν ἀπελπισία του δ καθημένος δψαράς, τὸ ἀποφάσισε μιὰν ἥμέρα καὶ τῆς εἶπε:

— "Ακουσε, γυναικούλα μου. Ἐβαρέθηκα νὰ πηγαίνω καὶ νὰ ἔρχωμαι στὸ ψάρι. Στείλε με μιὰ καὶ καλὴ νὰ τοῦ ζητήσω δ, τι σου λείπει. Μὴ μὲ παιδεύης πιά, Παρασκευή!

— "Ε, τότε, τοῦ λέγει ἐκείνη θυμωμένη, πήγαινε στὸ παλιόψαρό σου νὰ τοῦ εἰπῆς, πώς θέλω νὰ γίνω βασίλισσα, βασίλισσα τρανή καὶ νὰ δρίζω δλο τὸν κόσμο. Τὸ ἀκοῦς; Τρέξε γρήγορα!

— Πολλὰ γυρεύεις, Παρασκευή καὶ δ Θεὸς δὲν τὸ βαστάει!

»Δὲν φθάνει, ποὺ τυρανεῖς ἐμένα τὸν πτωχὸ καὶ θέλεις νὰ τυραννήσης δλο τὸν κόσμο;

— Πήγαινε γρήγορα, δειλέ! τοῦ ἀποκρίθηκε ἡ Παρασκευή καὶ ἐσηκώθηκε ἀπὸ τὴ χρυσὴ πολυθρόνα τῆς ὀργισμένη.

Τί νὰ κάμη τότε δ πτωχός! "Εσκυψε τὸ κεφάλι του καὶ ἐπῆρε δρόμο.

Συλλογισμένος δ οφελείται τὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ σιγὰ-σιγὰ ἔφθασε στὸ μέρος τοῦ ψαριοῦ.

—”Ακουσε, ψαράκι μου, τοῦ λέγει. ‘Η Παρασκευή, ἡ γυναικα μου, θέλει νὰ γίνη βασίλισσα μεγάλη καὶ τρανή νὰ δρίζῃ δόλο τὸν κόσμο.

—Τί, δὲν ἔχόρτασε ἀκόμη; Εἶπε τὸ ψάρι ξαφνιασμένο.

—”Οχι, ψαράκι μου.... Μὰ ἔγω....

—”Εσὺ τὸ ξέρω, τοῦ ἀπαντᾶ μὲ καλωσύνη τὸ ψάρι. Μὰ πήγαινε καὶ θὰ γίνη κατὰ πῶς θέλεις ἐσὺ καὶ ὅχι ἡ γυναικα σου. Ηήγαινε καὶ θὰ γίνη ἡ καρδιά σου.

* * *

‘Ο ψαρᾶς ἀποχαιρέτησε πάλι τὸ ψάρι καὶ ἔγυρισε στὸ παλάτι τῆς γυναικας του. Μὰ ποῦ παλάτι!

Στὴ θέση του ἔξανάζησε τὸ καλυβάκι, ζωσμένο μὲ τὴν κληματαριὰ καὶ στὴν ἀκρογιαλιὰ ἡ βάρκα καὶ τὰ δίκτυα!

‘Η Παρασκευὴ ἐκάθετο στὸν ἥσκιο τῆς κληματαριᾶς καὶ ἔκλαιε.

Τότε εὐχαριστημένος ἔπλησίασε τὴ γυναικα του καὶ τῆς εἶπε:

—”Ακουσε γυναικούλα μου!

»Νὰ τὸ καλυβάκι μὲ τὴν κληματαριά, νὰ καὶ ἡ βάρκα μὲ τὰ δίκτυα της, τὰ ἄλλα τί τὰ θέλομε;

—”Ας ἔχῃ δόξα ὁ Θεός!

—”Ας ἔχῃ δόξα ὁ Θεός! εἶπε τότε καὶ ἡ Παρασκευὴ καὶ ἐσκούπισε τὰ δάκρυά της.

Καὶ ἀπὸ τότε ἔζησαν καλὰ καὶ ἐμεῖς καλύτερα.

ΟΙ άκτινες τοῦ ήλιου.

— Σήμερα δὲν θὰ ἔχῃ ήλιο! Εἶπε ὁ ήλιος στὶς κόρες του, τὶς ἀκτῖνες. Θὰ μείνετε ἐδῶ, στὸ σπίτι σας.

Αὐτὸς οἱ ἀκτῖνες δὲν τὸ ἀκουσαν μὲ εὐχαρίστηση. Τοὺς ἀρέσει πολὺ νὰ ξεχύνωνται στὸν κόσμο, νὰ τὸν φωτίζουν καὶ νὰ τὸν θεομαίνουν.

‘Ωστόσο δὲν ἔξαφνιάσθηκαν, γιατὶ πολλὲς φορὲς τὸ εἶχαν ξανακούσει. Πρὸ πάντων τὸ φυινόπωρο καὶ τὸ χειμῶνα.

Μιὰ διως ἀκτῖνα ἐλυπήθηκε πολὺ καὶ εἶπε στὸν πατέρα τῆς τὸν ήλιο :

— “Α, πατέρα! Καὶ ἔγὼ εἶχα ὑποσχεθῆ στὴ Μαρίτσα, πὼς σήμερα θὰ ἐπερνοῦσα στὸν κῆπο της, νὰ γειάνω τὴ μητέρα της, ποὺ εἶναι ἀρρώστη!

»Νὰ ἔξερες πόσο τὴν ἀγαπᾶ τὴ μητέρα της ἡ Μαρίτσα! Άπὸ τὴν ήμέρα, ποὺ ἀρρώστησε, δὲν ἔφυγε οὔτε στιγμὴ ἀπὸ κοντά της. Πότε τῆς δίνει τὸ φάρμακο, πότε τῆς δροσίζει τὰ μαραμένα χείλη της καὶ πότε τὴ χαδεύει μὲ τὰ τρυφερὰ χεράκια της στὰ μαλλιά. Καὶ δλο τὴν κοιτάζει ἀνήσυχη καὶ κάποτε βουρκώνουν τὰ ματάκια της.

»Μὰ χθὲς τῆς εἶπε ὁ γιατρός:

«Μαρίτσα, αὔριο πρέπει νὰ συνοδεύσης τὴ μανούλα σου στὸν κῆπο σας. Νὰ καθήσῃ ἐκεῖ, γιὰ νὰ τὴν ζεστάνουν οἱ ἀκτῖνες τοῦ ήλιου. Εἶναι λίγο ἀδύνατη καὶ πολὺ θὰ τὴν ὠφελήσῃ αὐτό».

»Μόλις ἔφυγε ὁ γιατρός, ἡ Μαρίτσα ἐβγῆκε στὸν ἔξωστη καὶ ἔρριξε τὰ μάτια της ἐπάνω μου.

Λίγο νὰ μὴ μὲ προλάβῃ, γιατὶ ἥτο ἡ ὁρα, ποὺ
έφεύγαμε ἀπὸ τὸν κόσμο. Ωστόσο ἐγὼ εἶχα μείνη
τελευταία καὶ ἀντίκρυσα τὸ παρακλητικὸ βλέμμα της.
Πόσο παρακλητικὸ ἥτο πατέρα!

»Δὲν ἔδυσκολεύθηκα καθόλου νὰ καταλάβω, πῶς
μοῦ ἔλεγε:

«Ἀκτῖνα μου, χρυσῆ ἀκτῖνα, ἔλα αὔριο στὸν
κῆπο μας νὰ γειάνης τὴ μανούλα μου»!

»Μὰ δὲν ἔπρόλαβα νὰ τῆς ἀπαντήσω. Ἐκείνη
τὴ στιγμὴ ἔσβυσα! Ἀφησα ὅμως πίσω μου ἓνα
κόκκινο συννεφάκι, σημάδι καὶ ὑπόσχεση, πῶς θὰ
γίνη τὸ ψέλημά της.

»Καὶ τώρα πατέρα; Ὡ, πόσο τὴν λυποῦμαι τὴ
Μαρίτσα!

—Μὲ συγκινεῖ, κόρη μου, ἀποκρύθηκε ὁ ἥλιος,
ἡ καλωσύνη σου γιὰ τὴ Μαρίτσα. Καὶ σὰν γιατρός
ποὺ εῖμαι καὶ ἐγὼ καὶ μάλιστα ὁ καλύτερος για-

τρόδς, καταλαβαίνω, πώς πολὺ θὰ ωφελοῦσες τὴν μητέρα της, ἂν τὴν ἔζεσταινες λίγο. Μὰ τί νὰ γίνη;

»Βλέπεις, πώς μᾶς ἔχουν ἀπὸ παντοῦ περιζώσει τὰ πυκνὰ σύννεφα καὶ δὲν ὑπάρχει ἄνοιγμα γιὰ νὰ περάσῃς. Κάμε δικαίως μιὰ προσπάθεια καὶ ἂν τὸ κατορθώσῃς, πήγαινε, μὲ τὴν εὐχή μου.

* * *

·Η ἀκτῖνα, υστερά ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ πατέρα της, ἐγύρισε καὶ εἶπε στὶς ἀδελφές της μὲ παράπονο :

— Καὶ πῶς θὰ ἡμιπορέσω ἐγὼ μόνη μου νὰ σπάσω αὐτὸν τὸ φράκτη ἀπὸ σύννεφα ;

— Εμεῖς, ἐμεῖς θὰ σὲ βοηθήσωμε, εἶπαν τότε

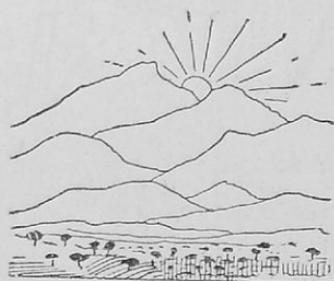
οι ἀδελφές της ὅλες μαζί. Γιατὶ ὅλες ἐσυμπαθοῦσαν τὴν Μαρίτσα.

Καὶ ὀμέσως ἀρχισαν σιγὰ-σιγὰ νὰ ζεσταίνουν καὶ νὰ διαλύουν ἔνα μέρος ἀπὸ τὸν πυκνὸν φράκτη καὶ κατώρθωσαν νὰ κάμουν ἔνα μικρὸ δάνοιγμα. Μιὰ τρῦπα γαλανή. Ἀπὸ ἐκεῖ ἐπέρασαν μερικὲς ἀκτίνες. Ἐπειτα τὸ δάνοιγμα ἐμεγάλωσε, ἐμεγάλωσε, δῶσπου δὲν ἔμεινε σύννεφο στὸν οὐρανό.

Καὶ οἱ ἀκτίνες ἔξεχύθηκαν παντοῦ καὶ ἔλαμψαν δἰλόθερμες στὸν κήπο τῆς Μαρίτσας.

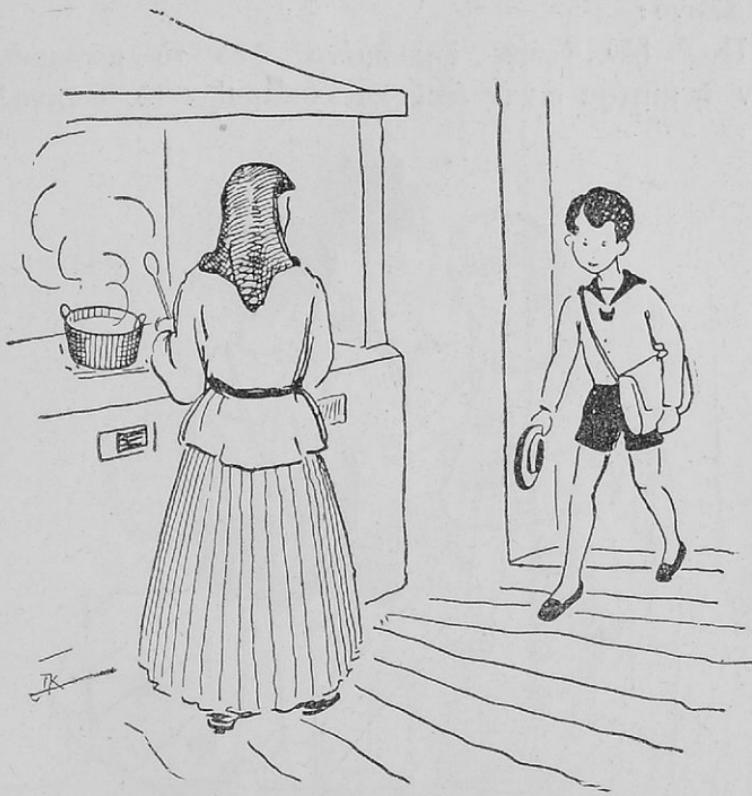
Νάτη τώρα ἡ μητέρα τῆς Μαρίτσας καθισμένη σὲ ἔνα κάθισμα τοῦ κήπου, κοντὰ στὰ λουλούδια. Ἀνασαίνει μυραμένο ἀεράκι καὶ ζεσταίνεται ἀπὸ τὶς εὐεγετικὲς ἀκτίνες. Πόσο καλὸ τῆς κάμνει αὐτό!

Μὰ νὺ κοὶ ἡ Μαρίτσα δίπλα της τὴν κοιτάζει οιοργικά. Καὶ ἀναγαλλιάζει ἡ καρδιά της, που βλέπει, πῶς τὸ πρόσωπο τῆς μανούλας τῆς ἀρχισεὶ νὰ ζωηρεύῃ καὶ νὰ γίνεται φαιδρό.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Τὸ βράδυ στὸ σπίτι στὴν Πόλη

1. Ἔβραδνασε.

Ἡ μητέρα εἶναι στὸ μαγειρὶδ καὶ ἔτοιμάζει τὸ δεῖπνο.

Τὰ παιδιὰ γυρίζουν ἀπὸ τὸ σχολεῖο, μπαίνουν στὸ σπίτι καὶ ἔνα - ἔνα περνοῦν ἀπὸ τὸ μαγειρὶδ γιὰ νὰ δηλώσουν τὴν παρουσίᾳ των:

«Ἔβραδνα, μητέρα!»

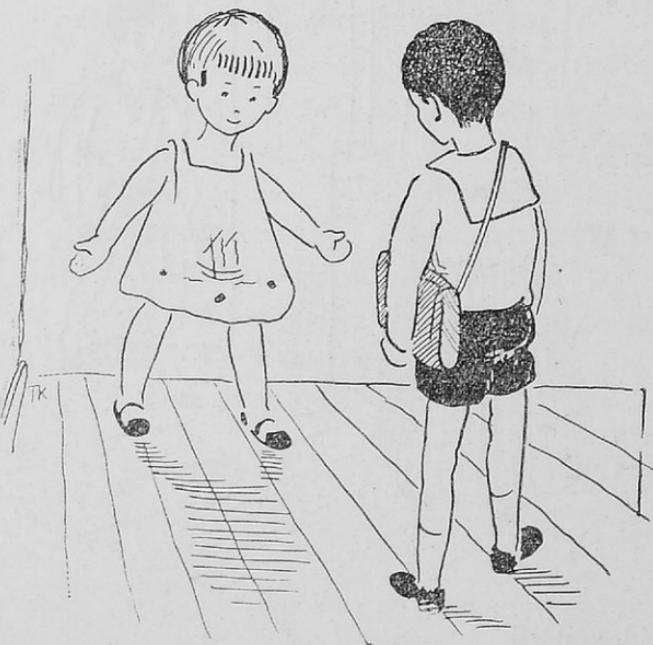
Ἔπισκεψη ὅμιως στὸ μαγειρὶδ ἡμπορεῖ νὰ ἔχῃ

καὶ ἄλλο λόγο. Δὲν εἶναι ἀσχημό νὰ ἔρωτᾶ κανεὶς τί θὰ φάγη τὸ βράδυ.

‘Ωστόσο γιὰ τὸ Γιαννάκη, ποὺ εἶναι λίγο λιχούδης, ἥ ἐπίσκεψη αὐτὴ ἡμπορεῖ νὰ ἔχῃ καὶ τρίτο λόγο:

Ποτὲ δὲν ἔφυγε ζημιωμένος ἀπὸ τὸ μαγειριό, ὅταν ἥ μητέρα εἶναι ἐκεῖ καὶ ἐτοιμάζει τὸ δεῖπνο!

* * *

2. Ἡ Νουλίτσα, ἥ μικρούλα τοῦ σπιτιοῦ τοὺς ὑποδέχεται μὲ χαρὰ καὶ τοὺς ψευδίζει διάφορα λογάκια.

Γιὰ τὴ γατούλα, ποὺ ἔκυνήγησε ἔνα ποντικό, μὰ αὐτὸς ἐκρύφθηκε σὲ μιὰ τρῦπα. Γιὰ τὴν ποδίτσα της, τὴν καινούργια, ποὺ τῆς ἔστειλε ἥ γιαγιά

Γιὰ τὸν Ἀζώρ, ποὺ ἐπῆρε τὸ παπουτσάκι της καὶ ἔβγηκε στὸ δρόμο. Καὶ χίλια ἄλλα λογάκια.

Ἡ Νευλίτσα εἶναι ἡ μικρὴ ἐφημεριδούλα, ποὺ τὰ παιδιὰ μαθαίνουν τὰ νέα τοῦ σπιτιοῦ.

* * *

3. Ἀπὸ τὸ μαγειριδ ἀκούεται ἡ φωνὴ τῆς μητέ-

ρας: «'Ανάψετε τὸ φῶς τοῦ γραφείου σας, παιδιά!»

“Ολα τὸ καταλαβαίνουν τί σημαίνει αύτό, ἀλλὰ προτιμοῦν νὰ διασκεδάσουν ἀκόμη λίγο μὲ τὸ μωρό των.

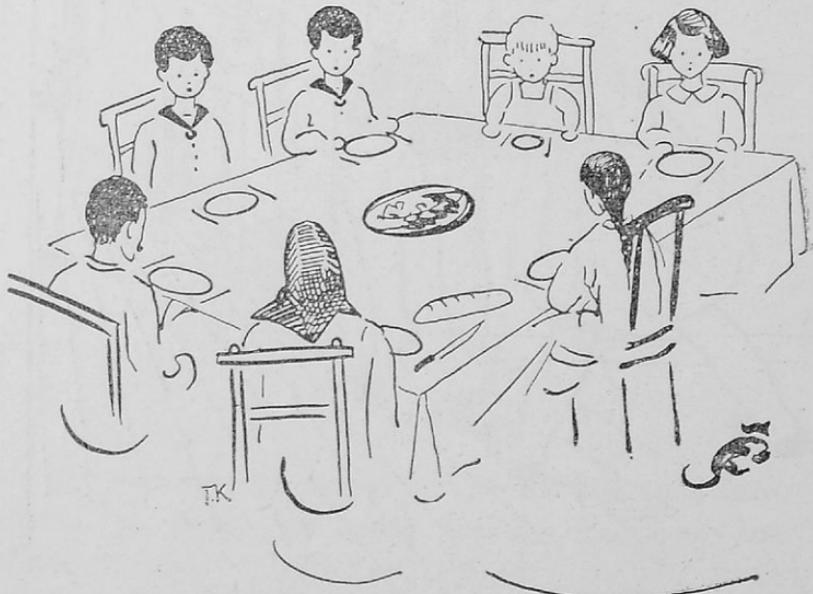
Τὸ καταλαβαίνει δμως καὶ ή Νουλίτσα καὶ τρέχει νὰ τὸ ἀνάψῃ αὐτὴ τὸ φῶς.

“Οσο γιαυτὸ δὲν δυσκολεύεται καθόλου, Ἀνεβαίνει στὸ κάθισμα, πιάνει τὸ διακόπτη, τοῦ δίγει μιὰ στροφή, τσάκ! Καὶ τὸ δωμάτιο λάμπει.

“Επειτα τρέχει, τοὺς σπρώχνει ἔναν-ἔνα καὶ ψευδίζοντας χαριτωμένα, μπλός! μπλός! τοὺς ἀναγκάζει νὰ μποῦν στὸ γραφεῖο.

“Ἐτσι ή ἐργασία ἀρχίζει μὲ διάθεση.

* * *

4. “Ἐγει νυκτώσει πιά. Ἡ μητέρα ἑτοίμασε τὸ φαγητὸ καὶ ἔστρωσε τὸ τραπέζι.

Γύρω στὸ τραπέζι εἶναι ἐπτὰ καθίσματα καὶ ἔπινω, μπροστὰ σὲ κάθε κάθισμα, ἡ πετσέτα, τὸ ποτήρι, τὸ κουτάλι καὶ τὸ μαχαιροπήρουνο τοῦ καθενός.

Ἐνα κάθισμα εἶναι ψηλότερο ἀπὸ τὰ ἄλλα, γιατὶ ἔκει κάθεται ἡ Νουλίτσα.

Αὐτὴ εἶναι ἀρχηγὸς καὶ πρέπει νὰ ἔχωρίσῃ.
Ἐνα μόνον, ποὺ τὸ πιάτο της εἶναι τὸ πιὸ μικρό.

Ωστόσο ἡ Νουλίτσα ἔδιαμαρτυρήθηκε πολλὲς φορὲς γιὰ τὸ πιάτο της. Ἄλλὰ τὴν ἔπεισαν, πῶς τὸ μικρότερο πιάτο χωρεῖ τὸ περισσότερο φαγητό. Καὶ ἔτσι ἡσύχασε.

Ο Γιαννάκης βέβαια δὲν θὰ τὸ ἐπίστευε ποτὲ ἔνα τέτοιο πρᾶγμα.

* * *

5. Η ὥρα τοῦ δείπνου πλησιάζει.

Τὰ παιδιὰ ἐτελείωσαν τὴ σχολικὴ των ἔργασία καὶ τώρα συζητοῦν.

— Εἶδαν καὶ ἀκούσαν τόσα πράγματα σήμερα στὸ σχολεῖο καὶ στὸ δρόμο καὶ τὰ ἀνακοινώνουν στὴ μητέρα των.

— Ἐνα αὐτοκίνητο ἀνέβηκε στὸ πεζοδρόμιο καὶ ἔκτύπησε στὴν προθήκη ἐνὸς καταστήματος.

Τὴν ἔκαμε κομμάτια !

— Στὴν ὁδὸν Ἰπποκράτους ἐσταμάτησαν ὅλα τὰ

τράμ στή σειρά! Οι ἀνθρωποι ἐκάθισαν μέσα στοιβαγμένοι καὶ ἐπερίμεναν νὰ ἔσκινήσουν.

— Εἶχε κοπῆ τὸ ρεῦμα, μαμά.

— Νόστιμο ἦτο, ποὺ ἔνα παιδάκι πακοντυμένο καὶ ἔντολυτο, ἐπέρασε ἀπὸ ἐκεῖ τρέχοντας καὶ ἔκαρδισμένο στὰ γέλοια ἐφώναξε! «Δὲν κατεβαίνετε νὰ πάτε μὲ τὰ πόδια σας τεμπέληδες;

— Ἡ ὑπηρέταια τοῦ σχολείου μας ἐμάλωνε σήμερα τὸ γαλατά, γιατὶ ἀργησε νὰ τῆς φέρῃ τὸ γάλα

καὶ ὁ γαλατᾶς τῆς ἔλεγε, πῶς ἐκαθυστέρησε τὸ τραῖνο.

— Μὰ μὲ τὸ τραῖνο ἔρχεται τὸ γάλα;

— Μὲ τὸ τραῖνο, βέβαια! Μήπως ὅλα τὰ πράγματα, ποὺ πωλοῦν στὴν πόλη, δὲν ἔρχονται μὲ τὸ τραῖνο;

— "Οχι, ὅχι! ἐγὼ λέγω, πῶς τὸ ἀγοράζουν ἀπὸ τὰ βουστάσια, ποὺ εἶναι ἐδῶ τριγύρω!

Ἡ συζήτηση γιὰ τὸ γάλα μακραίνει πολὺ καὶ ἡ μητέρα τὴν τελειώνει συμβιβαστικά.

— "Άλλο ἔρχεται μὲ τὸ τραῖνο καὶ ἄλλο τὸ παιδονυμον ἀπὸ τὰ βουστάσια.

* * *

6. Ὁ πατέρας ἀργεῖ.

Τὰ παιδιὰ τὸ καταλαβαίνουν αὐτό, γιατὶ βλέπουν τὴν μητέρα στενοχωρημένη.

— Κάποια δουλειά θὰ τοῦ ἔτυχε, μητέρα.

— Μὰ εἶναι νωρὶς ἀκόμη, καλέ;

“Ενα παιδί βγαίνει στὸ παράθυρο!

— «Ολος δ κόσμος εἶναι ἀκόμη ἔξω μητέρα, δὲν ἀκοῦσε τὴ βοΐ του»;

Τράγκ—τράγκ! ἀκούεται συχνά ἡ καμπάνα τοῦ τράμ καὶ στὸ ἀκουσμά της βγαίνουν ὅλα στὸ παράθυρο.

— Δὲν εἶναι σὲ αὐτὸ τὸ τράμ!

* * *

7. Νὰ ἔνας ἥχος, ποὺ τοὺς φέρνει χαρά: Τρίγκ! ἀκούεται τὸ κουδούνι τῆς αὐλῆς. Ποιὸς ἄλλος θὰ εἶναι;

“Ολοι σηκώνονται στὸ πόδι. Πρώτη ἡ Νουλίτσα.

“Άλλος τοῦ παίρνει τὸ μπαστούνι, ἄλλος τὸ ἐπανωφόρι καὶ ἄλλος τὸ καπέλλο.

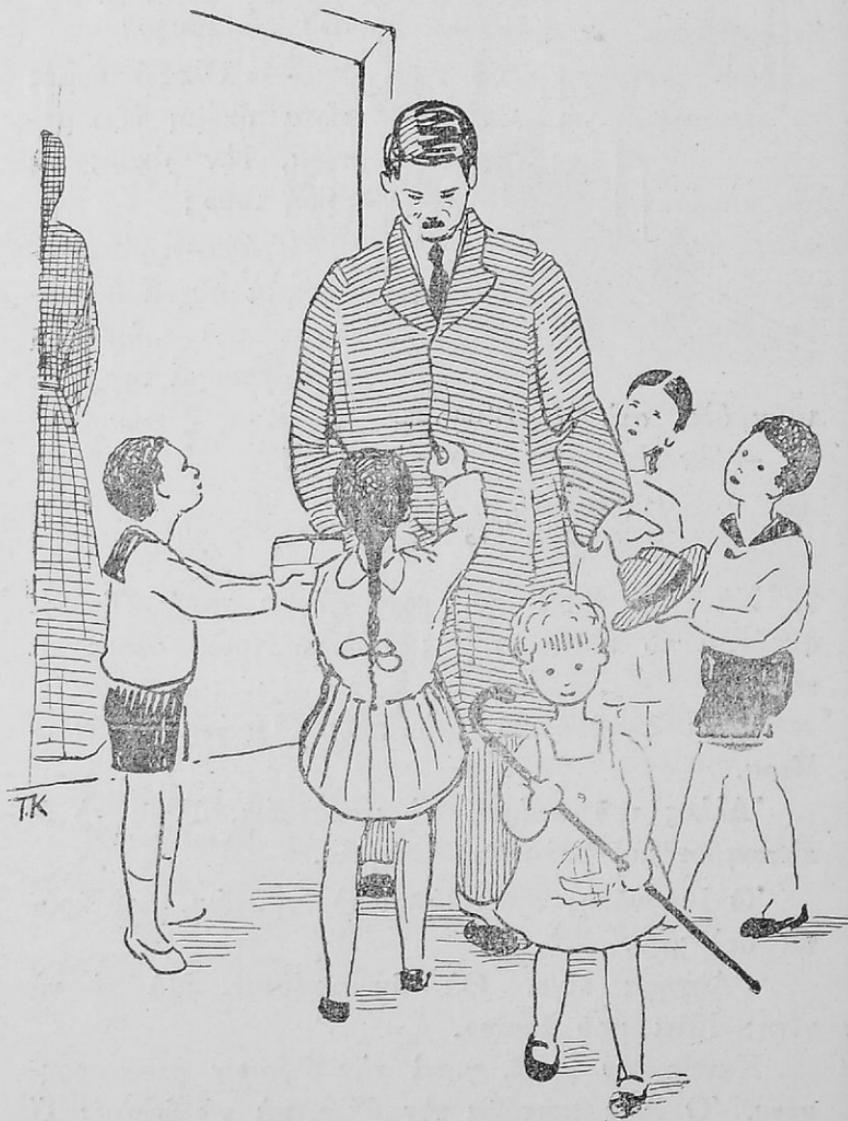
“Ο Γιαννάκης τοῦ παίρνει τὸ δεματάκι, ποὺ κρατεῖ στὸ χέρι.

«Αργησα λίγο. Θὰ ἀνησυχήσατε. Μὰ τί νὰ γίνη; Κάτι μοῦ ἔτυχε».

Κανεὶς δὲν μιλεῖ, γιατὶ τὸν βλέπουν στενοχωρημένο. Ο ἔνας κοιτάζει τὸν ἄλλο, σὰ νὰ ἔρωτᾶ: Τι ἔχει ὁ πατέρας;

Οὔτε ἡ Νουλίτσα μιλεῖ.

Τὸν κρατεῖ μόνον ἀπὸ τὸ χέρι καὶ φέχνει τὸ
βλέμμα της τριγύρω ἀνίσυχο!

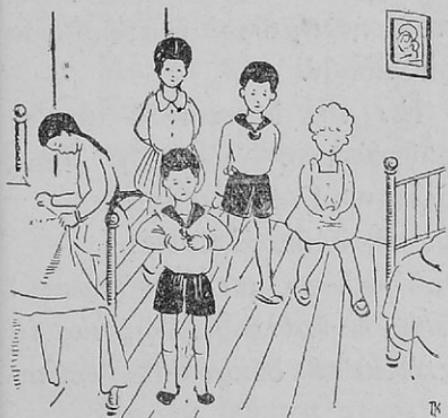

Πρώτη φορά δ πατέρας δὲν τὴν ἐπῆρε νὰ τὴν ση-
κώσῃ ψηλά!

8. Ἐτελείωσε τὸ δεῖπνο.

“Ολοι ἔφαγαν χωρὶς ὄρεξη καὶ ὁ Γιαννάκης ἀκόμη. Οἱ πατέρας καὶ ἡ μητέρα μόλις ἐπῆραν δύο πηρουνιές.

—Τί σοῦ συμβαίνει; ἔρωτᾶ ἡ μητέρα.

— Τίποτε! Εἴμαι λίγο ἀδιάθετος, ἀπαντῶ ὁ πατέρας. Καὶ γνέφει στὰ παιδιὰ νὲ εἰοιμασθοῦν γιὰ τὰ κρεββάτια των.

Τὰ παιδιὰ σηκώνονται στενοχωρημένα καὶ τραβοῦν γιὰ τὸ δωμάτιο τοῦ ὑπνου. Μαζί των παίρνουν καὶ τὴ Νουλίτσα, ποὺ πρώτη φορὰ δὲν ἐπιμένει νὰ μείνῃ μὲ τὴ μανεύλα της.

Κάτι καταλαβαίνει καὶ αὐτή!

* * *

9. Στὴν τραπέζαριά ἔμεινε ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα. Κάτι σπουδαῖο ἔχουν νὰ μιλήσουν.

Στὸ δωμάτιο κανένα ἀπὸ τὰ παιδιὰ δὲν κοιμάται. Μὲ τί καρδιά;

“Η Ἀνθούλα, ἡ μεγαλύτερη, γυρίζει πάλι καὶ βάζει τὸ αὐτί της στὴ μεσόθυρα τῆς τραπέζαριας, νὰ ἀκούση.

Δὲν τὸ θέλει. Πρώτη φορὰ τὸ κάμνει αὐτό, μὰ ἀπόψε τῆς τὸ συγχωροῦμε. Κάποια καταστροφὴ μαντεύει ἡ Ἀνθούλα!

10. —Δὲν τὸ κρύβω πιά. Οἱ ἐργασίες δὲν πηγαίνουν καλά. Οἱ δανειστές μου ζητοῦν τὰ χρήματά των καὶ μὲ ἐνοχλοῦν συχνά.

»'Αλλὰ τὸ πιὸ σοβαρὸ εἶναι, ποὺ αὔριο μᾶς βγάζουν ἀπὸ τὸ σπίτι, γιατὶ χρεωστοῦμε δύο ἐνοίκια.

»'Επροσπάθησα παντοῦ καὶ μόλις ἐκατώρθωσα νὰ οἰκονομήσω ἔνα μικρὸ ποσόν.

»Μὰ τὸ ποσὸν αὐτὸ δὲν τὸ δέχεται ὁ οἰκοδεσπότης. Ζητεῖ καὶ τὸ ὑπόλοιπο. Ἐστάθη ὅμως ἀδύνατο νὰ βρῶ τὸ ὑπόλοιπο. Γιαυτὸ ἀργησα.

»'Οπου ἐπῆγα εὑρῆκα τὴν θύρα κλειστή !

»Συγχώρεσέ με ποὺ σοῦ τὸ λέγω, μὰ τί νὰ κάμω ;

»'Όλα αὐτὰ τὰ ἄκουσε ἡ Ἀνθούλα, καθὼς καὶ τὰ ἀναφυλλητὰ τῆς μητέρας. Καὶ τά δάκρυνά της ἐκύλησαν στὸ πάτωμα.

* * *

11.

Κράπ-κρούπ ! ἀκούεται ἔνας κρότος στὸ δωμάτιο τῶν παιδιῶν.

Κάτι σπάζουν ! Μὰ οὔτε ὁ πατέρας οὔτε ἡ μητέρα προσέχουν στὸν κρότο.

»'Επειτα ἀκούεται ἔνας ἦχος. Σὰν ἦχος νομισμάτων. Οὔτε στὸν ἦχο προσέχουν ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα.

* * *

12. Τὰ παιδιὰ μπαίνουν στὴν τραπεζαρία. Πρώτη μπαίνει ἡ Ἀνθούλα καὶ τὴν ἀκόλουθοῦν.

·Η ·Ανθούλα ἔχει γειμάτη τὴν ποδιά της καὶ τὴν
ἀδειάζει στὸ τραπέζι

Χρ..... ἐγέμισε τὸ τραπέζι ἀπὸ νομίσματα δλων
τῶν εἰδῶν.

—Εἶναι ἀπὸ τοὺς κουμπαράδες μας! Λέγει ἡ
·Ανθούλα συγκινημένη.

Μὰ νὰ καὶ ἡ Νουλίτσα.

Κρατεῖ στὸ χέρι της μιὰ δραχμή, ποὺ ἔπεσε
στὸ πάτωμα, ὅταν ἔσπαξαν τοὺς κουμπαράδες.

·Η Νουλίτσα ἀφήνει τὴ δραχμὴ στὸ τραπέζι
καὶ λέγει σοβαρά.

—«Πάλτην, μπαμπᾶ!

·Ο πατέρας καὶ ἡ μητέρα μὲ δάκρυα στὰ μάτια
ἀγκαλιάζουν τὰ παιδιὰ καὶ τὰ φιλοῦν.

Μὰ τὰ δάκρυα τώρα εἶναι ἀλλοιώτικα.

Τὸ βράδυ στὸ χωριό

1. ·Ἐβράδυνασε. ·Ο ἥλιος ἀφήνει τὶς τελευταῖς ἀνα-
λαμπές του στὰ συννεφάκια, ποὺ τὸν συνοδεύουν
στὴ δύση του. Τὰ βάφει κατακόκκινα καὶ χάνεται.

Στὰ σπίτια στὸ χωριό, οἱ καπνοδόχοι καπνίζουν
ὅλοι μαζί, σὰ νὰ ἀγωνίζωνται τίνος δὲ καπνὸς θὰ
φθάσῃ ψηλότερα.

Οἱ χύτρες μὲ τὰ ὄσπρια κοχλάζουν στὸ τζάκι
καὶ οἱ νοικοκυρὲς συδαυλίζουν τὴ φωτιά.

Πότε θὰ βράσουν; Καὶ ἔχουν νὰ βράσουν καὶ
τὰ χόρτα, ποὺ ἔσύναξαν τὸ πρωΐ στὴν ἀκροτοταμιά.

* * *

2. Τὰ σκυλιὰ ἀρχίζουν νὰ ἀλυχτοῦν.

Γιατί τάχα; Τί νοιώθουν; Διαβάτες σπάνια
περνοῦν ἀπὸ ἐκεῖ τέτοιαν ὕρα.

"Η μήπως γαυγίζουν τὸ σούρουπο, ποὺ σιγά-
σιγὰ δάπλώνεται νὰ σκεπάσῃ τὸ χωριό;

Τὰ σχολιαρούδια τοῦ χωριοῦ εἶναι σκυμμένα στὶς
ποδιὲς τῶν παραθύρων καὶ βιάζονται νὰ τελειώ-
σουν τὸ γράψιμο, ὅσο κρατιέται ἀκόμη λίγο τὸ φῶς.

Πῶς τεντώνουν τὰ ξωηρὰ ματάκια των γιὰ νὰ
μὴ χάσουν καὶ τὴν τελευταία ἀχτῖδα, ποὺ σβήνει!

Μὰ κάπου-κάπου βάζουν καὶ τὸ αὐτί των κατὰ
τὴν ρεματιά.

"Απὸ ἐκεῖ θὰ ἀκουσθυῦν οἱ ἴδιοι των, ποὺ
ἔρχονται ἀπὸ τὸν κάμπο.

* * *

3. Τὰ σκυλιὰ γαβγίζουν ζωηρότερα. Μὰ τὸ γαβγι-
σμά των ἔχει ἔνα χρῶμα ἀλλοιώτικο. Εἶναι σὰν
μιλιά. Σὰν ἀγγελία χαρμόσυνη !

"Αβ-γάβ, γάβ-γάβ, ἔρχονται! "Ερχονται οι
δικοί μας.

Καὶ ἀλήθεια. Κάτω στὴν ρεματιά, τί γέλοια, τί
χαρές! Οἱ χωρικοὶ γυ-
γίζουν ἀπὸ τὰ χωρά-
φια καὶ τὰ ἀμπέλια
των.

πέλλες καὶ οἱ νέοι τοῦ χωριοῦ πεζοί.

Νὰ ἡ "Αφρόδω ἡ ὅμορφη μὲ τὴν κεντημένη
της ποδιά.

Νὰ ἡ Λενιὸ μὲ τὰ ἀρνάκια της ἀπὸ πίσω·

Νὰ καὶ τὰ παλληκάρια μὲ τὶς τσάπες καὶ τὶς ἀξίνες των. Τραγουδοῦν καὶ σφυρίζουν τό τραγούδι των.

Οἱ γέροι μὲ τὰ ἀστεῖα των πειράζουν τὰ παλληκάρια. Καὶ οἱ κοπέλλες γελοῦν. Καὶ τὸ ἀπόφωνο τοῦ ἀθώου γέλοιου των γίνεται χαρά, γίνεται πανηγύρι σὲ ὅλο τὸ χωριό.

* * *

4. Ὁ ζευγᾶς, ἡ γυναικα του καὶ τὰ παιδιά του, ἔνα σωρὸ παιδιά, καθονται σταυροπόδι τριγύρω στὸ χαμηλὸ δλοστρόγγυλο τραπέζι των.

Στὴ μέση τοῦ τραπέζιοῦ εἶναι μιὰ μεγάλη γαβάθα μὲ ὅσπρια καὶ ἔνα μεγάλῳ μαῦρο ψωμί.

Μπροστὰ στὸν καθένα εἶναι ἔνα ξύλινο κουτάλι καὶ ἔνα πιάτο βαθύ, πήλινο.

Μὰ τὸ λιτὸ δεῖπνο τοῦ ζευγᾶ, πόσο πλούσιο φαίνεται στὰ μάτια τῶν παιδιῶν του!

Καὶ μὲ πόση λαχτάρα ἀντικρύζουν τὴ γαβάθα, ποὺ ἀχνίζει καὶ τὸ μαῦρο ψωμί!

Δὲν παίρνουν ὅμως στὸ χέρι τὸ κουτάλι των. Περιμένουν τὸν πατέρα. Αὐτὸς θὰ κάμη τὴν ἀρχή.

Ὁ ζευγᾶς παίρνει στὰ χέρια του τὸ ψωμί, τὸ σταυρώνει μὲ τὸ μαχαίρι στὴ μέση καὶ ἀρχίζει νὰ τὸ κόβῃ καὶ νὰ τὸ μοιράζῃ στὰ παιδιά του.

«Λάβετε, φάγετε, τοῦτο εἶναι τὸ σῶμα μου»

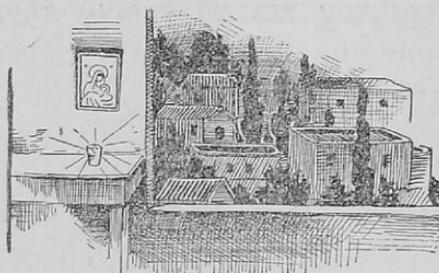
σοῦ φαίνεται, πῶς λέγει ὁ ζευγᾶς, τὴν ψρα, ποὺ
μοιράζει τὸ ψωμί.

Καὶ μήπως δὲν εἶναι σῶμα του; Λίγον κόπο
ἔκαμε καὶ λίγον ἵδρωτα ἔχυσε γιαυτὸ τὸ ψωμί;
Σῶμα του καὶ αἷμα του εἶναι καὶ γιαυτὸ τὰ
κάμνει τὰ παιδιά του μαυροκόκκινα καὶ γερά.

* * *

5. Τὸ χωριὸ κοιμᾶται. Κοιμᾶται ἥσυχο. Πουθενὰ
δὲν ἀκούεται φωνή.

Τὸ σκοτάδι εἶναι ἀπλωμένο παντοῦ.

Καὶ μόνον τὸ καν-
δήλι, ποὺ φωτίζει τὴν
εἰκόνα τῆς Παναγίας,
μερώνει μὲ τὸ γλυκὸ
θαμπό του φῶς τὸ
σπίτι τοῦ κουρασμένου
χωρικοῦ.

Μὰ κάπου-κάπου ἀκούεται καὶ κανενὸς σκύλου
τὸ γάβγισμα. Γάβ, γάβ. «Ἐγὼ μονάχα δὲν κοι-
μοῦμαι!» «Ποιὸς θὰ φυλάξῃ τὸ χωριό»:

Τὸ χωριό

Ἐκεῖ στ' ἀπόσκια τοῦ βουνοῦ, στὰ δροσερὰ χορτάρια
 ποὺ μουρμουρίζουν τὰ νερὰ καὶ χύνονται καθάρια,
 ἐκεῖ στ' ἀπόσκια τοῦ βουνοῦ, ὅπου φυσάει τὸ ἀγέρι
 καὶ χαιρετᾶ τὰ λούλουδα καὶ παίζει μὲ τὴ φτέρη,
 καὶ τὰ πουλάκια κελαηδοῦν στὰ δένδρα ταίρι-ταίρι,
 ἀπλώνεται μικρὸς χωριός μὲ πεῦκα στολισμένο
 καὶ μὲς στὸν ἥλιο λούζεται λευκὸς καὶ εὐτυχισμένο.
 Τὰ κάτασπρα σπιτάκια τον, μικρὰ καὶ μετρημένα,
 καθὼς φωλιές μικρῶν πουλιών στὰ δένδρα ναι κρυμμένα.
 Ἐχει καὶ ἀμπέλια νὰ χαρῆ καὶ στάχνα νὰ θερίσῃ,
 Ἐχει καὶ πρόσχαρη ἐκκλησιὰ κοντά στὴν κρύα βρύση.
 καὶ ἔρχεται κάθε χωριανὸς ἐκεῖ νὰ προσκυνήσῃ.
 Φιλοῦν τὸ χέρι τοῦ παπᾶ καὶ τὸν καλημερίζουν
 καὶ στὴ δουλειὰ τους ὕστερα μὲ προκοπὴ γυρίζουν.

I. Πολέμης

‘Ο Μάρτης.

—Οὕφ ! ἀνυπόφορος ἔγινε αὐτὸς ὁ Μάρτης, γιαγιά!
 εἴπε μιὰ Μαρτιάτικη ἡμέρα ὁ Λάκης στὴ γιαγιά του.

Μιὰ κάμνει ζέστη, μιὰ κάμνει κρύο.

Φορῶ τὸ πρωΐ τὸ ἐπανωφόρι μου, γιατὶ κρυώνω
 καὶ προτοῦ φθύσω στὸ σχολεῖο, ζεσταίνομαι καὶ
 τὸ βγάζω.

Τώρα βλέπεις τὸν ἥλιο καὶ καίει. Σὲ λίγο δ
 οὐρανὸς συννεφιάζει καὶ βρέχει ἥ χιονίζει.

Δὲν ὑποφέρεται, γιαγιά, αὐτὸς ὁ μῆνας !

—Δὲν ἔχεις ἄδικο, εἴπε ἡ γιαγιά. Μὰ ξέρεις, γιατί
 τὸ κάμνει αὐτό ;

»"Άκουσε νὰ σοῦ διηγηθῶ τὴν ἴστορία του :

»Μιὰ φορὰ οἱ δώδεκα μῆνες ἀποφάσισαν νὰ βάλουν μοῦστο σὲ ἔνα βαρέλι γιὰ νὰ γίνη κρασί, νὰ ἔχουν νὰ πίνουν τὸ χειμῶνα.

— Εἶναι μεγάλες οἱ νύκτες τοῦ χειμῶνα, εἶπε ὁ κουστοφλέβαρος καὶ πῶς θὰ περνοῦμε ἀλλοιῶς τὴν ὥρα μας ;

— Τὸ παραδέχομαι εἶπε ὁ Μάρτης, ποὺ εἶναι καὶ λίγο πονηρός. Μάλιστα γιὰ σένα θὰ εἶναι πολὺ κρήσιμο, γιατί πίνοντας λίγο θὰ λησμονῆς τὸ ἀτύχημά σου !

Μόνο, ποὺ πρέπει ὁ καθένας ἀπὸ μᾶς νὰ ἔχῃ χωριστὰ τὸ κρασί του καὶ νὰ πίνῃ, δοσο τοῦ ἀρέσει.

— Πῶς θὰ γίνη αὐτό, ἀφοῦ ἔχομε ἔνα μόνον βαρέλι ; Εἶπαν οἱ ἄλλοι μῆνες,

— "Α, γίνεται ! εἶπε ὁ πονηρὸς Μάρτης.

Θὰ οἶξε στὸ βαρέλι πρῶτος ἐγώ. "Επειτα ὁ Ἀπρίλιος. Τοίτος ὁ Μάης. Τέταρτος ὁ Θεοριστής. Πέμπτος ὁ Ἀλωνάρης. "Εκτος ὁ Αὔγουστος. "Εβδόμος ὁ Σεπτέμβριος. "Ογδοος ὁ Ὁκτώβριος. "Ενατος ὁ Νοέμβριος. Δέκατος ὁ Δεκέμβριος. "Ενδέκατος ὁ Γενάρης καὶ δωδέκατος ὁ Φλεβάρης.

Σύμφωνα μὲ τὴ σειρά, ποὺ ἔχει ὁ καθένας μας μέσα στὸ χρόνο.

— Μὰ δὲν εἶναι πρῶτος ὁ Μάρτης, γιαγιά ! Πῶς εἶπε, πῶς εἶναι πρῶτος ; ἐρώτησε ὁ Λάκης.

— "Ετσι ἦτο τότε. Ἀποκρίθηκε ἡ γιαγιά. Μὰ ἔχε ύπομονὴ καὶ θὰ ἴδης.

Οἱ ἄλλοι μῆνες, ἔξακολούθησε ἡ γιαγιά, χωρὶς νὰ καταλάβουν τὴν πονηρία τοῦ Μάρτη, εύρηκαν σωστὴ τὴ γνώμη του καὶ δπως εἶπε αὐτός, ἔτσι ἔγινε.

Οταν ἐψήμηκε ὁ μοῦστος καὶ ἔγινε κρασί, τότε
ὁ Μάρτης εἶπε πάλι:

— Πρῶτος θὰ ἀρχίσω νὰ πίνω ἐγώ. Καὶ ὅταν τὸ
τελειώσω τὸ κρασί μου, θὰ ἀρχίσετε οἱ ἄλλοι μὲ τὴ
σειρά.

— Βέβαια, βέβαια ἀποκρίθηκαν ὅλοι μαζί. "Αν καὶ
ὁ Φλεβάρης δὲν ἥτο εὐχαριστημένος καὶ τόσο, γιατὶ^ν
θὰ ἔπινε τελευταῖος!"

"Αρχίσε λοιπὸν ὁ Μάρτης νὰ πίνῃ.

Οἱ ἄλλοι μῆνες ἐπερίμεναν νὰ ξληθῇ ἡ σειρά
των καὶ κάθη ἡμέρα ἔξερογλείφοντο καὶ ἐρωτοῦσαν
τὸ Μάρτη πῶς τοῦ φαίνεται τὸ κρασί.

— Δὲν ἀξίζει καὶ τόσο, ἔλεγε ἐκεῖνος, μὰ τί νὰ
γίνη.

Ἐπέρασε μιὰ ἑβδομάδα, ἐπέρασε ἡ δεύτερη ἑβδο-
μάδα, ἐπέρασε ἡ τρίτη ἑβδομάδα, ἐπέρασε καὶ ἡ τέ-
ταρτη.

— "Ε, ἐπέρασε ὁ καιρός σου! Εἶπε τότε ὁ Φλε-
βάρης, εἶναι ἄλλουνοῦ ἡ σειρά.

— Θὰ πάνω τρεῖς ἡμέρες ἀκόμη! εἶπε ὁ Μάρτης.
Τότε τελειώνει ὁ καιρός μου.

— "Α, ἔχει δίκιο. Ἐγὼ ἐλησμόνησα πῶς οἱ ἄλ-
λοι μῆνες ἔχουν ἄλλος τριάντα καὶ ἄλλος τριανταμία
ἡμέρες καὶ ἐνόμισα, πῶς ἔχουν εἴκοσι· ὅκτω, ὅπως ἐγώ.
Ἐσυλλογίσθηκε ὁ Φλεβάρης καὶ ἀναστέναξε.

* * *

Ἐπὶ τέλους ἤλθε καὶ ἡ σειρὰ τοῦ Ἀποίλη. Ἐπῆ-
ρε τὸ κανάτι του καὶ ἐπῆγε στὸ βαρέλι νὰ πιάσῃ
κρασί.

Μὰ ποῦ κρασί! Ο Μάρτης τὸ εἶχε πιῇ ὅλο.

Ἐτρεξε τότε θυμωμένος καὶ ἐφώναξε τοὺς ἄλλους μῆνες. Καὶ ὅλοι μαζὶ ἔπιασαν τὸν Μάρτη ἀπὸ τὸ αὐτὸν καὶ ἀπὸ πρῶτο τὸν ἔφεραν τρίτο.

Ἐπειτα, τραβώντας τὸν, τὸν ἐπίγαιναν στὸ Χρόνο, ποὺ ἦτο δικαστής των, νὰ τὸν δικάσῃ.

Καθὼς τὸν ἐτραβοῦσαν, αὐτὸς ἔκλαιε καὶ τοὺς ἐπαρακαλοῦσε νὰ τὸν ἀφήσουν καὶ δὲν θὰ τὸ ξανακάμη. Αὕτοὶ τότε τὸν ἐλυποῦντο καὶ τὸν ἀφηναν καὶ δικαστής ἀπὸ τὴν χαρά του ἐγελοῦσε.

Μὰ πάλι ἐνθυμοῦντο τὸ κρασί, ποὺ τοὺς ἤπιε καὶ ἐθύμωναν καὶ τὸν ἀρπαζαν γιὰ τὸ δικαστή. Τότε ἐκεῖνος ἔκλαιε καὶ ὅταν τὸν ἀφηναν, πάλι ἐγελοῦσε.

Γιαυτὸ ποὺ λέγεις, γυιόκα μου, δικαστής ἀπὸ πρῶτος ποὺ ἦτο μέσα στὸ χρόνο ἔγινε τρίτος. Καὶ ὅλη τὴν ἡμέρα μιὰ γελᾶ καὶ μιὰ κλαίει. Ὅταν γελᾶ εῖναι καλωσύνη, χαρὰ Θεοῦ, καὶ ὅταν κλαίη εῖναι χειμώνας.

Τὸ ἡμερολόγιο τῆς γιαγιᾶς.

Τρεῖς μῆνες εἶν^τη ἡ ἀνοιξη
καὶ τρεῖς τὸ καλοκαίρι
τρεῖς εἶναι τὸ χινόπωρο
καὶ τρεῖς βαρὺς χειμώνας.

• Απὸ τὸ θέρο ὡς τὶς ἐλιές
δὲν ἀπολείπουν οἱ δουλειές.

• Ετοι τόχει τὸ λινάρι,
νὰ ἀνθῆ τὸν Ἀλωνάρη.

• Αλωνάρης τ' ἀλωνίζει
καὶ Αἴγυονστος τὰ ξεχωρίζει.

*Αῦγουστε, καλέ μου μῆνα,
νάσονν δυὸς φορές τὸ χρόνο.*

•*Αγιοδημητράκι
μικρὸς καλοκαιράκι.
Στὶς δεκαφτά, στὶς δεκοχτὼ
ἡ πούλια βασιλεύει
καὶ πίσω παραγγέλλει :
μήτε πουλάκι στὸ κλαδί,
μήτε γεωργὸς στ' ἀμπέλι,
μήτε τσοπάνος στὸ βουνό.*

*Νικολίτσα, Βαρβαρίτσα
μπρὸς καὶ πίσω εἶν' ὁ χειμώνας.*

•*Ως τὸ Ἀγιαννιοῦ, Κοκόνα,
εἶν' ἡ φούρια τοῦ χειμῶνα
κι ἀπὸ κεῖ καὶ πίσω, χιόνια,
κορφοκόβετ' ὁ χειμώνας.*

•*Ο Φλεβάρης κι ἀν φλεβίση
καλοκαίρι θὰ μυρίση,
μὰ ἀν δώση καὶ πακιώση
μὲς στὸ χιόνι θὰ μᾶς χώση.*

*Μάρτης εἶναι χάδια κάνει,
πότε κλαίει, πότε γελάει.*

•*Ο Μάης ρίχνει τὴ δροσιὰ
κι Ἀπρίλης τὸ λουλούδι.*

Ἡ ἄνοιξη στὴν ἐξοχὴ

Μιὰ ἡμέρα, ὅστερα ἀπὸ τὸ χειμώνα, ἄνοιξε ἡ θύρα τοῦ ὠραίου παλατιοῦ, ποὺ κατοικοῦν οἱ τέσσερες ὕρες τοῦ χρόνου καὶ ἐβγῆκε ἀπὸ ἑκεῖ ἡ λαμπροφορεμένη Ἀνοιξη. Τί χαριτωμένη ποὺ ἦτο! Καὶ πόσο γλυκὸ ἦτο τὸ χαμόγελό της!

Μόλις ἐβγῆκε ἀπὸ τὴν θύρα τοῦ παλατιοῦ καὶ ἐσείσθηκε λίγο τὸ λαμπρὸ φόρεμά της, ἀμέσως τότε ἐξεχύμηκε στὴ γῆ λαφόδ, ἀπαλό, μυρωμένο ἀεράκι. Οἱ ἄνθρωποι ἀνάσαναν κατάβαθμα καὶ εἶπαν:

— "Α! τί ώραια! "Ερχεται ἡ Ἀνοιξη!

·Ἡ ἄνοιξη ἐπροχώρησε πρὸς τὴν γῆ καὶ μὲ χαμόγελο ἐκοίταξε τριγύρω στὰ βουνά.

Μὰ τί νὰ ἰδῃ! Ὄλα ἦσαν παγωμένα καὶ σκεπασμένα μὲ τὸ χιόνι.

— Πρέπει νὰ τὰ ἔαναζωντανεύσω εἶπε. Αὐτὸς ὁ γερο-χειμώνας τὰ ἐσκέπασε!

Καὶ χού, χού, χού! μὲ τὴ ζεστὴ ἀναπνοή της ἔλυσε τοὺς πάγους καὶ τὰ χιόνια καὶ ἔζωντάνευσαν τὰ βουνά.

Καθὼς δμως ἐπροχωροῦσε πρὸς τὰ κάτω, εἶδε,

δτι οἱ κάμποι ἦσαν δλοι ἔεροι, τὰ δένδρα μαραμένα
καὶ ἐλυπήθηκε πολύ. Ἀμέσως τότε, χωρὶς νὰ χάσῃ
καιρό, ἔβγαλε τὴν κασσετίνα της μὲ τὰ χρώματα,
ἐπῆρε τὸ πινέλο της καὶ ἄρχισε νὰ τὰ βάφη πράσινα.

Σὲ λίγο δάση, κάμποι καὶ λιβάδια ἐπρασίνιζαν
καὶ παντοῦ ἀπλώνετο τὸ πράσινο χρῶμα.

Μὰ αὐτὸ δὲν ἄρεσε καὶ τόσο στὴν ἄνοιξη. «Χρειά-
ζεται κάποια ποικιλία», εἶπε καὶ ἐγέλασε.

Ἀμέσως ὅμως μὲ τὸ γέλοιο ἄρχισαν νὰ πέφτουν
ἀπὸ τὸ στόμα της τριαντάφυλλα λογιῶν-λογιῶν καὶ
ἄγριολούλουδα σὲ δλα τὰ χρώματα καὶ ἐστόλισαν
τὴ γῆ.

Μὰ πάλι ἡ ἄνοιξη δὲν ἦτο εὐχαριστημένη.

— Κάτι λείπει ἀκόμη, εἶπε. Δὲν ἀξίζει ἑνα τόσο
ώρατο βασίλειο νὰ εἶναι βουβό. Καὶ ἄρχισε νὰ
καλῇ τὰ πουλάκια νὰ ἔλθουν νὰ κελαδήσουν καὶ νὰ
χαροῦν τὴν ὁμορφιὰ τῆς ἔξοχῆς.

Τὰ πουλάκια ἐπέταξαν ἀπὸ δλα τὰ μέρη καὶ
ἵλθαν καὶ ἐγέμισαν τὴν ώραία ἔξοχή μὲ τὴ γλυκειά
των φωνή.

Καὶ τότε ἡ Ἅνοιξη ἔμεινε εὐχαριστημένη καὶ
εἶχε χαρὰ ποὺ ἔβλεπε τὸ ώρατο ἔργο της.

·Αλήθεια, πόσο ώρατο!...

•Ο ἀποχαιρετισμὸς τοῦ χειμῶνα.

*M' ἀνοιξιάτικα λουλούδια
μυρωμένα δροσερὰ
μὲ παιγνίδια, μὲ τραγούδια,
μὲ φωνὲς καὶ μὲ χαρὰ
τὸ λευκόμαλλο χειμώνα
ᾶς τὸν διώξωμε καὶ πάλι.
Καὶ καθένας ᾶς τοῦ φάλλη :
«Στὸ καλό, γεροχειμώνα
Στὸ καλό».*

*Toῦ Μαρτιοῦ τὰ χελιδόνια
μὲ τὰ μαῆρα τὰ φτερὰ
ἡλθαν κ' ἔδιωξαν τὰ χιόνια,
καὶ μᾶς φέρουν ζωηρὰ
τόσα γιούλια, τόσα ρόδα.
Καὶ τῆς αὔρας ἡ πνοὴ
ξαναφέρει τὴ ζωή.
«Στὸ καλό, γεροχειμώνα !
Στὸ καλό».*

*Οἱ ἄγροι ὅλοι φοροῦντες
καταπλάσινη στολή,
καὶ καὶ στοὺς κήπους, ποὺ ἀνθοῦντες
κελαδεῖ κάθε πουλί.
“Ολ’ ἡ φύση λουλουδιάζει
καὶ φωνάζοντα τὰ παιδιά
μὲ χαρούμενη καρδιά :
«Στὸ καλό, γεροχειμώνα !
Στὸ καλό».*

Κι δταν θὰ γυρίσης πάλε,
ἀν καὶ γέρος θὰ χαρῆς,
γιατί ἵσως πιὸ ώραία
τὴν Ἑλλάδα μας θὰ βρῆς.
Τώρα δμως, κὺρο χειμώνα,
σύρε, στὴ δουλειά σου,
γιατί πέρασε ή σειρά σου.
«Στὸ καλό, γεροχειμώνα !
Στὸ καλό».

I. Πολέμης

Τὰ σπουργιτάκια

Καλὸν χειμῶνα ἐπέρασε φέτος ἔνα ἀγαπημένο ἀνδρόγυνο ἀπὸ σπουργιτάκια.

Πρῶτα-πρῶτα εἶχαν ἔξασφαλίσει μιὰ φωλίτσα, ποὺ τὴν ενρῆκαν ἔρημη κάτω ἀπὸ τὸ γείσωμα τῆς στέγης ἐνὸς σπιτιοῦ.

Ἄπὸ τὸ σχέδιο καὶ ἀπὸ τὸ ύλικό, ποὺ ἦτο κατασκευασμένη, ἐκατάλαβαν, ὅτι ἦτο φωλιὰ χελιδονῶν. Καὶ εἶπαν :

— «Δὲν εἶναι ἄσχημα νὰ κατοικήσωμε προσωρινὰ σὲ αὐτὸ τὸ ἀρχοντόσπιτο ! Εἶναι ξένο βέβαια καὶ δὲν πρέπει κανεὶς νὰ πειράζῃ τὰ ξένα πράγματα. Όστόσο εἶναι ἔρημο καὶ ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ φύλακες. Τὰ χελιδόνια θὰ μᾶς τὸ γνωρίσουν καὶ χάρη, ποὺ θὰ τοὺς φυλάμε τὴ φωλιὰ ὡς τὴν ἄνοιξη».

— «Ἄς κατοικήσωμε λοιπὸν ἐδῶ προσωρινὰ καὶ στὸ μεταξὺ σκεπτόμεθα γιὰ τὴν δριστική μας κατοικία».

Αὕτα ἐσκέφθηκαν καὶ ἀφοῦ ἐσυμπλήρωσαν τὴν

Έπίπλωσή της μὲ λόγα πτερά πουλιῶν καὶ μερικὲς κόκκινες καὶ ἀσπρες κλωστές, ἐγκαταστάθηκαν ἐκεῖ.

* * *

“Αλλὰ τὰ σπουργιτάκια δὲν ἦσαν τυχερὰ μόνον στὴν κατοικία.

“Εσυνέβηκε καὶ κάτι ἄλλο, ποὺ τοὺς ἔσωσε ἀπὸ τὴν πεῖνα τοῦ χειμώνα. Καὶ ὁ εὐλογημένος ἦτο ἐφέ τος πολὺ βαρύς !

Συχνά, κάμποι καὶ βουνὰ καὶ αὔτὰ τὰ κεραμίδισ τῶν σπιτιῶν καὶ οἱ αὐλές των ἐσκεπάζοντο ἀπὸ τὰ χιόνι. Ποῦ νὰ εὑρεθῇ σπόρος γιὰ τὸ γεῦμα καὶ τὸ δεῖπνο των !

Μιὰ δυὸς ἡμέρες ὑπόφεραν πολύ. Τόσο, ποὺ τὸ σπουργιτίνα ἄρχισε νὰ τὰ βάζῃ μὲ τὸν ἀνδρα τῆς καὶ νὰ λέγῃ πώς εἶναι ὀκνηρὸς καὶ δὲν φροντίζει νὰ οἰκονομήσῃ τὸ ψωμὶ τοῦ σπιτιοῦ. Καὶ ξέρετε πόσο τὸν ἀγαποῦσε ; «Μὰ ἡ πτώχεια φέρνει γρίνα» ὅπως λέγει ὁ κόσμος.

Τὴν τρίτη ἡμέρα τὸ ἀνδρόγυνο δὲν ἥμποροῦσε νὰ ύποφέρῃ πιὰ τὴν πεῖνα καὶ ἀποφάσισε νὰ καταφύγῃ στὴν εὐσπλαχνία τῶν ἀνθρώπων.

Καὶ ἔτσι ἐπέταξε ἀπὸ τὴ φωλιὰ καὶ ἐτριγύριζε στὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ.

Τσίου—τσίου ! Πεινοῦμε ! σπλαχνισθῆτε μας !

“Εξαφνα ἐνῶ ἐτριγύριζαν ἀπελπισμένα, ἀκούουν νὰ ἀνοίγῃ ἐνα παράθυρο καὶ νὰ προβλάλῃ ἐνα κοριτσίστικο κεφαλάκι. Τί ωραιο κεφαλάκι ! Εἶχε καὶ στὰ μαλλάκια του φιόγκο κόκκινο.

“Ήτο γνωστή των αὐτὴ ἡ φυσιογνωμία καὶ μάλιστα εἶχαν ἀκούσει καὶ τὸ ὄνομά της. Ἄνθούλα δὲν τὴν ἔλεγαν ;

Μὰ νά, ή 'Ανθούλα φωνάζει: «Μικρά, μικρά! Καὶ ἀφήνει στὴν ποδιὰ τοῦ παραθύρου ἀπ' ἔξω, ἕνα σωρὸ ψίχουλα.

Τὰ δύο σπουργιτάκια βγάζουν μιὰ φωνὴ χαρᾶς. Τὰ μάτια τῶν λάμπουν, κτυποῦν τὶς φτεροῦγες τῶν καὶ πετοῦν ἔκει.

Τί εὐχάριστο γεῦμα!

Σὲ λίγο δὲν εἶχε μείνει κανένα ψίχουλο. Τόσο ἐπεινοῦσαν τὰ καημένα!

Τὰ ἔφαγαν λοιπὸν τὰ ψίχουλα καὶ πετώντας ἀπὸ ἔκει ἐπίπιζαν γλυκά: πί, πί, πί! «Σὲ εὐχαριστοῦμε καλὴ κόρη!»

Αὐτὸ δὲν ἔγινε μιὰ φορά. Κάθε ήμέρα ἄνοιγε τὸ παραθύρον καὶ ἀκούετο ἡ φωνὴ τοῦ καλοῦ κοριτσιοῦ: «Μικρά, μικρά». Καὶ τὰ σπουργιτάκια μὲς χαρὰ ἐπετοῦσαν στὸ παράθυρο.

Δ. ΔΕΛΗΠΕΤΡΟΥ κλπ. «Τὸ 'Αναγνωστικό μου» Γ' Δημ. *Έκδ. α' 1936

3

Ἐτσι λοιπὸν ἐπέρασαν καλὰ τὸ χειμῶνα τῶν,
φῶς δτοῦ ἥλθε ὁ Μάρτης.

Τώρα πιὰ δὲν ἥτο ἀνάγκη νὰ ἐνοχλοῦν τὴν καλὴ
κόρη, γιατί, δπου καὶ ἀν ἐπετοῦσαν τριγύρω, εὔρισκαν
ἄφθονη τροφή.

“Ωστόσο ἔπειτε νὰ σκεφθοῦν καὶ γιὰ τὴν κατοι-
κία τῶν.

— Καλέ μου σύντροφε, εἶπε ἡ σπουργιτίνα, βλέπω
πῶς ὁ ἥλιος ἄρχισε νὰ καίη. “Οπου εἶναι θὰ καλο-
δεχθοῦμε τὰ χελιδόνια. Πρέπει τώρα νὰ φροντίσωμε
γιὰ δική μας φωλιά. Ἐξάλλου ύστερα ἀπὸ λίγο θὰ
ἀποκτήσωμε καὶ παιδάκια. Ποῦ θὰ τὰ βάλωμε;

— Βέβαια, βέβαια, ἔτσι εἶναι, ἀποκρίθηκε ὁ κὺρος
σπουργίτης.

Καὶ ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἔκείνη ἀρχίζει ἡ ἑργασία. “Ολη
τὴν ὥρα πηγαίνουν, ἔρχονται, μιλοῦν ἀδιάκοπα, πά-
μνουν χίλιους περιπάτους καὶ κάθε φορά, ποὺ γυρί-
ζουν, κάτι κρατοῦν στὸ ράμφος τῶν. Πότε κομμα-
τάκι μαλλί, πότε μιὰ φτερουγίτσα, πότε μιὰ κλω-
στούλα ἀσπρη ἡ χρωματιστή.

Καὶ ἔτσι σὲ λίγες ἡμέρες, στὸ ἴδιο σπίτι, μὰ λίγο
πάρα πάνω ἀπὸ τὸ γείσωμα τῆς στέγης καὶ ἀνάμεσα
σὲ δύο κεραμίδια ἐτοιμάσθηκε ἡ νέα κατοικία τῶν.

Δὲν ἥτο βέβαια κατασκευασμένη μὲ τόση τέχνη
ὅπως τῶν χελιδονιῶν. Τὰ χελιδόνια εἶναι ἀριστοτέ-
χνες στὴν κατασκευὴ τῆς κατοικίας τῶν. Ἡτο δῆμος
ἀρκετὰ εὐρύχωρη καὶ καλὰ ἐπιπλωμένη.

Γιαυτὸ καὶ ὁ σπουργίτης τὴν ἐκοίταξε καλὰ καὶ
εἶπε :

— Πόσο θὰ χαιρωμαί, ποὺ θὰ βλέπω ἐδῶ μέσα τὰ
μικρά μας μὲ τὶς τρυφερὲς μυτίτσες τῶν. Καὶ πόσο

εύτυχής θὰ είμαι, δταν πρωτακούσω τὴ φωνίτσα
των: τσί τσί, τσί, τσίου! πατέρα, μητέρα!

Ἐνα πρωτὶ ἡ κυρία σπουργιτίνα εἶναι μέσα στὴ
φωλιά. Ἐνῶ δ ἄνδρας τῆς χοροπηδᾶ ἐπάνω στὸν ξύ-
λινο φράκτη. Πόσο φαίνεται χαρούμενος! Πλησιάζει
συχνὰ τὴν γυναικα του καὶ τῆς λέγει:

— Δεῖξε μοῦ το ἀκόμη μιὰ φορά!

Ἀμέσως ἔκείνη ἀναστηώνεται καὶ ἀφήνει νὰ φανῇ
ἔνα ἀσπρο μικρὸ αὐγουλάκι μὲ κοκκινωπὰ στίγματα.
Τὸ είχε γεννήσει τὴ νύκτα.

— Τί ὅμορφο ποὺ εἶναι! λέγει δ σπουργίτης, δταν
τὸ βλέπῃ. Σκέπασέ το γρήγορα γιὰ νὰ μὴ κρυώσῃ.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα καινούργια εύτυχία. Ἡ σπουρ-
γιτίνα ἐγέννησε καὶ ἄλλο αὐγουλάκι. Ἐτσι μέρα τὴν
ἡμέρα ἐγεννοῦσε καὶ τὰ αὐγουλάκια ἔγιναν τέσσερα.
Ἡ σπουργιτίνα ἐκάθησε τότε νὰ τὰ κλωσσήσῃ χωρὶς
νὰ φεύγῃ καθύόλου ἀπὸ ἐπάνω των.

Στὸ διάστημα αὐτὸ δ ἄνδρας τῆς ἔφερνε τροφή,
ἐκάθιστο κοντά της νὰ τὴν διασκεδάζῃ μὲ τὸ κελά-
δημα καὶ νὰ τῆς διηγεῖται τί εἶδε καὶ τί ἀκουσε,
δταν ἐπετοῦσε τριγύρω.

Είχε περάσει μιὰ δλόκληρη ἑβδομάδα ἀπὸ τότε,
ποὺ ἀρχισε τὸ κλώσημα καὶ ἔνα πρωΐ, κατὰ τὰ ξη-
μερώματα, ἡ σπουργιτίνα μὲ κάποια ἀνησυχία, ποὺ
ἔδειχνε χαρά, εἶπε στὸν ἄνδρα της:

— Μοῦ φαίνεται, πὼς ἀκούω ἔναν μικρὸ θόρυβο μέσα
στὸ πρῶτο μου αὐγό. Νομίζω, πὼς τὸ παιδί μας κτυπᾷ
μὲ τὸ ραμφάκι του τὸ τσώφλι. Μήπως θέλει νὰ βγῆ;

Τὴν ἕδια στιγμὴ τὸ τσώφλι ἐρράγισε καὶ ἡ σπουργι-
τίνα, βοηθώντας τὸ σπάσιμο, εἶδε νὰ φαίνεται μιὰ
μυτίτσα. Ἐπειτα ἔνα κεφαλάκι. Καὶ νά σου το ἔνα
σπουργιτάκι δλόγυμνο.

—Δὲν καταλαβαίνω, γιατί δὲν ἔχει πτερά ! εἶπε
ὁ σπουργίτης λίγο στενοχωρημένος.

—Καὶ ἐγώ τρέμω ποὺ τὸ βλέπω μὲ κλειστὰ τὰ
μάτια, εἶπε ἡ σπουργιτίνα. Μήπως εἶναι ἀρρωστοῦ;
Φῶναξε, σὲ παρακαλῶ, μιὰ γρηὰ σπουργιτίνα, ποὺ ἔχει
τὴ φωλιά της στὰ κεραμίδια τοῦ σχολείου. Ἐκείνη
θὰ ξέρῃ. Ἐχουν ἵδη πολλὰ τὰ μάτια της καὶ εἶναι
καὶ γραμματισμένη !

—Ἐ, βέβαια, ἀφοῦ κατοικεῖ στὰ κεραμίδια τοῦ
σχολείου ! Εἶπε ὁ σπουργίτης καὶ ἐπέταξε ἔκει.

Σὲ λίγο ἥρθε ἡ γρηὰ σπουργιτίνα, ἔκοιταξε τὸ
μικρὸ καὶ εἶπε :

—Μήν ἀνησυχεῖτε καθόλου. Αύτὸ εἶναι ἔνα σπουρ-
γιτάκι τέλειο. Ἀπὸ σήμερα θὰ ἀρχίσῃ νὰ μαλλιάζῃ
καὶ σὲ λίγο γίνονται καὶ τὰ πτερά του. Ὅσο γιὰ
τὰ μάτια, σὲ δόκτω ἡμέρες θὰ τὰ ἀνοίξῃ. Ἐτσι γεν-
νιῶνται δῆλα τὰ σπουργιτάκια. Μόνο, σᾶς παρακαλῶ, νὰ
τοῦ δίνετε πολλὴ τροφὴ καὶ θὰ ἴδητε, πῶς θὰ ἀποκτή-
σετε ἔνα ἀγόρι, ποὺ θὰ σᾶς κάμη εὐτυχισμένους

Δὲν εἶχε ἄδικο ἡ γρηὰ σπουργιτίνα, γιατὶ σὲ λί-
γες ἡμέρες μέσα στὴ φωλιὰ ἐπίπιξαν τέσσερα ώραια
σπουργιτάκια, ἐκινοῦσαν τίς πτεροῦγες των καὶ ἐφώ-
ναξαν διαρκῶς : πεινῶ ! πεινῶ !

Στὸ μεταξὺ ἥλθαν καὶ τὰ χελιδόνια καὶ μὲν ζαρὰ
ἀντίκρυσαν τὴν παλιὰ των φωλιά.

Δὲν ἐκατάλαβαν τίποτε. Μόνο ποὺ εύρηκαν μέσα
κλωστὲς καὶ πτερὰ καὶ ἐφορόντισαν νὰ τὰ βγάλουν.
Δὲν τοὺς ἄρεσε αὐτὴ ἡ ἐπίπλωση.

‘Ωστόσο, δ σπουργίτης δὲν τὸ εὔρισκε σωστὸ νὰ
κρύψῃ τὴν ἀλήθεια ἀπὸ τοὺς νεοφερμένους καὶ τοὺς
εἶπε :

—Ξέρετε; Ἐτοῦτον τὸ χειμῶνα τὸν ἐπεράσαμε
στὴ φωλιά σας. Δὲν πιστεύω νὰ σᾶς κακοφανῆ.

—“Οχι, ὅχι! Ἐφλυάρησαν τὰ χελιδόνια. Δὲν πε-
ράζει. Φθάνει, ποὺ τὴν εύρηκαμε στὴ θέση της. Μὰ
πῶς ἐπεράσατε ἐδῶ σὲ αὐτὸ τὸ σπίτι;

—Τί νὰ πᾶς εἰπῶ! ἐκελάδησε δ σπουργίτης μὲ
συγκίνηση.

»Θὰ εἴμεθα χαμένοι, ἀν δὲν ἥτο ἔνα κοριτσάκι
νὰ μᾶς δίνει ψύχουλα. Μὰ κοριτσάκι ἥτο αὐτὸ ἡ
ἄγγελάκι;

—Γιὰ τὴν Ἄνθούλα μᾶς λέγεις; Τὴν ξέρομε!
τὴν ξέρομε! ἐφλυάρησαν γλυκὰ τὰ χελιδόνια.

Ταξίδι στὸ Περιγιάλι.

‘Ο πατέρας εἶχε ἀπὸ καιρὸ ὑποσχεθῆ, πὼς δλη
ἡ οἰκογένεια θὰ περάσῃ τὶς ἡμέρες τοῦ Πάσχα στὸ
Περιγιάλι, κοντὰ στὸν παπποῦ καὶ τὴ γιαγιά.

Καὶ νὰ σήμερα οἱ ἀποσκευὲς εἶναι ἔτοιμες. ‘Ο
Παῦλος μὲ τὴ Σταθούλα δὲν βλέπουν τὴν ὕρα, πότε
νὰ ξεκινήσουν γιὰ τὸ ταξίδι.

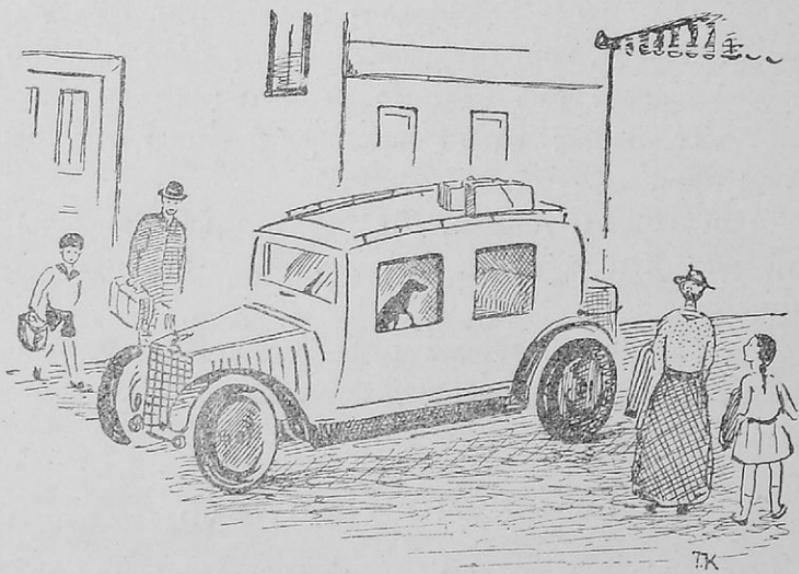
Μέσα στὶς ἀποσκευὲς εἶναι καὶ τὰ δῶρα, ποὺ τὰ
παιδιὰ θὰ φέρουν στὸν παπποῦ καὶ στὴ γιαγιά. Δύο

ξευγάρια ματογυάλια, μία μανδήλα του κεφαλιοῦ καὶ μία ώραιά πίπα.

Αὐτὰ εἶναι ξεχωριστὰ ἀπὸ τὰ δῶρα τοῦ πατέρα καὶ τῆς μητέρας. Τὰ ἀγόρασαν τὰ δυὸ καλὰ παιδιά μὲ χρήματα τοῦ κουμπαρᾶ των. Κοντὰ σὲ αὐτὰ ἀγόρασαν καὶ παιγνίδια γιὰ τὰ ἔξαδελφάκια των, ποὺ μένουν στὸ περιγιάλι.

Μὰ νὰ καὶ ὁ πατέρας ἔρχεται ἀπὸ τὸ Πρακτορεῖο μὲ τὸ εἰσιτήριο.

— "Ετοιμοι;

TK

Ακούεις δὲν εἶναι ἔτοιμοι; Πόσες ήμέρες τὴν ἐπερίμεναν αὐτὴ τὴν στιγμή!

— "Ετοιμοι Πατερούλη! Καὶ ὁ Παῦλος μὲ τὴ Σταθούλα ἐπεσαν στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὸν ἐφίλησαν.

»Πόσο καλὸς είσαι, πόσο καλός;

Κοντὰ καὶ ὁ Ἀζώρ κινεῖ καὶ αὐτὸς τὴν οὐρὰ καὶ γαβγίζει: γάβ, γάβ, «ἐγὼ δὲν θὰ ταξιδεύσω μαζί σας;»

— Θὰ τὸν πάρωμε, πατέρα, τὸν Ἀζώρ; Ἐρώτησε
θειλὰ δὲ Παῦλος.

— Νὰ τὸν πάρωμε, πατερούλη, νὰ τὸν πάρωμε,
ἐπαρακάλεσε καὶ ἡ Σταθούλα.

Ἡ μητέρα ἔχαμογέλασε καὶ ἐκοίταξε τὸν πατέρα.

— Ἔ, ἀφοῦ τὸ μέλετε, ἃς ἔλθη καὶ δὲ Ἀζώρ, εἴπε
ὅ πατέρας καὶ ἐπρόσθεσε μὲν χαμόγελο καὶ αὐ-
τός: τὸν ἔχετε ἑτοιμάσει;

Οὐ Ἀζώρ ὅμως τὶς ἔχει πάντοτε ἑτοιμες τὶς
ἀποσκευές του. Καὶ γιαυτὸ πρῶτος καὶ καλύτερος
ἐπήδησε δίπλα στὸν ὄδηγὸ τοῦ αὐτοκινήτου, ποὺ θὰ
τοὺς ἔφερνε στὸ λιμάνι.

Στὴν παραλία.

Οταν ἔφθασαν στὴν παραλία, ἀντίκρυσαν ἔνα
μεγάλο σύμπλεγμα, σὰν δάσος, ἀπὸ κατάρτια, ξάρτια,
πανιά, καπνοδόχους καὶ σημαῖες. Ἀκόμη ἀκούοντο
σφυρίγματα σὲ ὅλους τοὺς τόνους, ἀπὸ τὸ χαμη-
λότερο ὥς τὸν υψηλότερο. Ἡμποροῦσαν νὰ σὲ ξε-
κουφάνουν.

Ήσαν τὰ ιστιοφόρα πλοῖα, τὰ ἀτιμόπλοια, τὰ
βενζινόπλοια, οἱ βενζινάκατες. Ἄλλα ἀραγμένα στὸ
μεγάλο λιμάνι καὶ ἄλλα ἑτοιμα νὰ ξεκινήσουν. Ἄλλα
ἔβγαιναν ἐκείνη τὴν ώρα καὶ ἄλλα ἤρχοντο νὰ ἀρά-
ξουν.

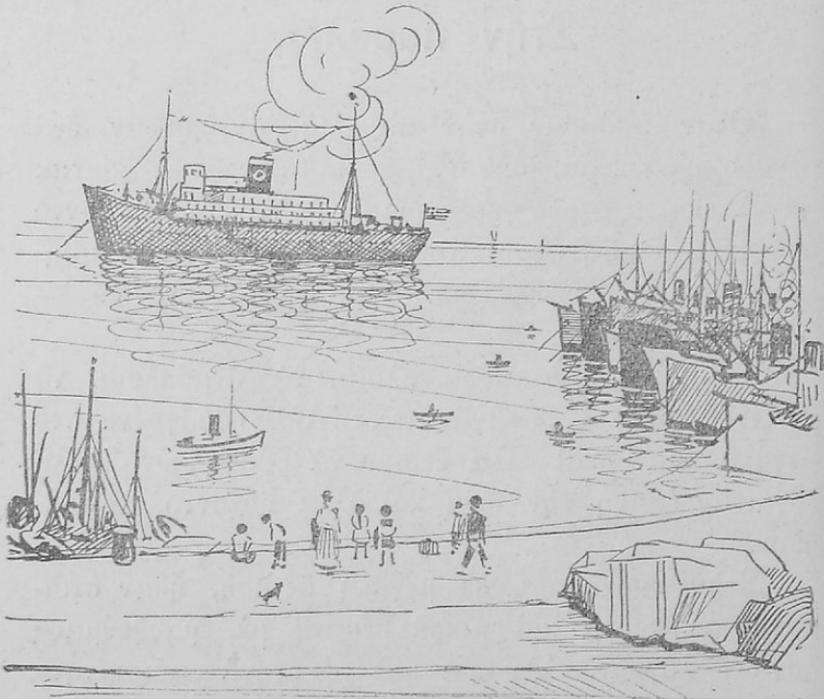
Στὴν προκυμαία, σὲ μεγάλη ἔκταση, ἦσαν στοι-
βαγμένα μεγάλα καὶ μικρὰ δέματα μὲ ἐμπορεύματα
λογιῶν - λογιῶν. Ἀμάξια καὶ φορτηγὰ αὐτοκίνητα
ἔφορτωναν ἢ ἔξεφόρτωναν καὶ ἡ κίνηση αὐτὴ κα-
θόλου δὲν ἐσταματοῦσε.

Τὸ ὑπερωκεάνειο.

Ἐκεῖνο ὅμως, ποὺ ἔκαμε ἔχωριστὴ ἐντύπωση στὰ παιδιά, ἵτο ἔνα μεγάλο ἀτμόπλοιο, ποὺ στὴν πρώτη του ὑψώνετο σὲ ἔναν κοντὸν Ἡλληνικὴ σημαία.

Εἶχε ἀγκυροβολήση ὀλίγο ἀνοικτὰ καὶ ἐκείνη τὴν στιγμὴν ἐσφύριζε σὲ τόνο πολὺν χαμηλό. Τὸ σφύριγμά του ἔξεχώριζε ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα σφυρίγματα. Ἐδόνιζε τὸν ἀέρα καὶ ἀντηχοῦσε σὲ ὅλη τὴν παραλία πρόλη.

Αὐτὸν τὸ ἀτμόπλοιο ἐτράβηξε ὅλη τὴν προσοχὴν τοῦ Παύλου καὶ τῆς Σταθούλας.

Τὸ σκάφος του ἔξεπερνοῦσε τὰ κατάρτια τῶν ἀλλῶν πλοίων, ποὺ ἐμπόρος του ἐφαίνοντο βαρκούλες.

Ἐπάνω στὸ κατάστρωμα ὑψώνοντο σπιτάκια, σπιτάκια ὅμετρητα, μὲ θύρες καὶ παράθυρα, ποὺ σοῦ ἔδιναν τὴν ἐντύπωση, δτὶ ἐκεῖ εἶναι κτισμένη μιὰ πλωτὴ πολιτεία. Καὶ ἐμπρὸς στὴν πλώρη δύο πελώρια μάτια, ὀλοστρόγγυλα, γιὰ νὰ περνοῦν οἱ χονδρὲς ἀλυσίδες, ποὺ κρατοῦν τίς ἄγκυρες. Αὐτὰ τὸ ἔκαμναν νὰ μοιάζῃ μὲ θηρίο τῆς θάλασσας.

Πόσο μεγάλος ἦτο ὁ ἥσκιος, ποὺ ἔρριχνε τριγύρω του! Ἐκεῖ, ποὺ ἔπεφτε ὁ ἥσκιος του, ἡ γαλανὴ θάλασσα ἐμαύριζε, σὰν τὴν νύκτα.

— Εἶναι Ἑλληνικὸ αὐτὸ τὸ ἀτμόπλοιο, πατέρα; ἐρώτησαν τὰ παιδιά.

— Δὲν βλέπετε τὴ σημαία του; Εἶναι τὸ ‘Υπερωκεάνειο Ἑλλάς. Ἐξάλλου τὸ ὄνομά του εἶναι γραμμένο πίσω στὴν πρύμη καὶ ἐμπρὸς στὰ δύο πρόσωπα τῆς πλώρης «ΕΛΛΑΣ».

»Τώρα εἶναι ἔτοιμο νὰ ταξιδεύσῃ γιὰ τὴν Ἀμερική. Γιαυτὸ σφυρίζει καὶ καπνίζουν καὶ οἱ τέσσερεις καπνοδόχοι του.

»Σὲ λίγες ἡμέρες θὰ φέρῃ στους Ἑλληνες τῆς Ἀμερικῆς τους χαιρετισμοὺς καὶ τὴν ἀγάπη τῆς πατρίδας των.

»Μὲ πόση λαχτάρα τὸ περιμένουν τὰ ἀδέλφια μας ἐκεῖ! Καὶ πῶς θὰ ἀναγαλλιάσῃ ἡ καρδιά των, ὅταν ἀντικρύσουν τὴ γαλανὴ σημαία μας νὰ κυματίζῃ στὸν ίστὸ του!

Μιὰ γλυκειὰ συγκίνηση αἰσθάνθηκαν τὰ παιδιά, ὅταν ἀκουσαν τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ πατέρα. Καὶ ἐκοιταζαν τὸ καράβι μὲ ὑπερηφάνεια.

Τοὺς ἐφάνηκε ἐκείνη τὴ στιγμή, πῶς μέσα στὸ κύτος του ἔκλειε ὅλη τὴν Ἑλλάδα.

Τὸ ταξίδι.

Σὲ λέγο δὴ ή οἰκογένεια ἐπιβιβάσθηκε στὸ ἀτμόπλοιο «ΠΟΣΕΙΔΩΝ» ποὺ θὰ ἔτοξίδευε γιὰ τὸ Περιγιάλι.

Τὸ ἀτμόπλοιο ἐσφύριξε γιὰ τρίτη φορὰ καὶ διπλοίαρχος ἔδωσε μὲ μιὰ μικρὴ σφυρίκτρα τὸ σύνθημα νὰ σύρουν τὴν ἄγκυρα.

Κράκα - κρούκα, κράκα - κρούκα ἀκούσθηκε τότε τὸ βαροῦλκο τῆς πλώρης μὲ τοὺς ὅδοντωτοὺς τροχούς. Καὶ ἡ ἀλυσίδα, ποὺ κρατεῖ τὴν ἄγκυρα, ἔμαζεύτεο καὶ ἐτυλίγετο στὸν κύλινδρο τοῦ βαρούλκου, ἐνῶ ἡ ἄγκυρα ἀνέβαινε ἀπὸ τὸ βυθό.

Ο πλοίαρχος ὅρθιος στὴ γέφυρα τοῦ πλοίου ἔδινε διάφορες διαταγές. Πότε στοὺς ναῦτες, πότε στὸν πηδαλιοῦχο καὶ πότε στὸ μηχανικὸ τῆς μηχανῆς, ποὺ εἶναι στὴ μέση τοῦ πλοίου.

Στὴν ἀρχὴ ἡ μηχανὴ κινεῖται σιγά, τίφτιφτίφτιφ! Μὰ σὲ λέγο οἱ κινήσεις τῆς γίνονται δυνατώτερες καὶ γοργότερες. Τὸ πλοῖο παίρνει πορεία σχίζει μὲ ταχύτητα τὴ γαλανὴ θάλασσα καὶ σάν ἀφρισμένο ἄτι, βγάζει ἀπὸ τὴ μύτη του ἀφρούς.

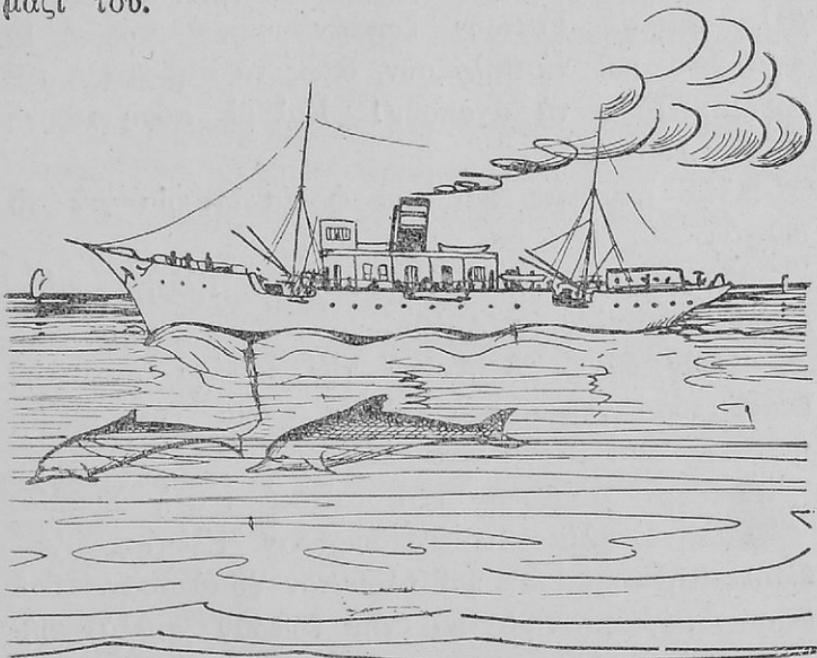
Τί ὠραῖο ταξίδι! Ἀκόμη ὠραιότερο, δταν ἀφήνουν πίσω τὸ λιμάνι καὶ ἀγναντεύουν τὰ ἀπέναντι νησιά. Μικρὰ-μικρὰ τὰ νησάκια μοιάζουν μὲ πρόβατα σκορπισμένα στὸ λιβάδι.

Σὲ ἔνα ἀπὸ αὐτὰ ὑψώνεται ἔνας πυργίσκος.

— Εἶναι ὁ φάρος τῆς Δίψας, εἶπε ὁ πατέρας στὰ παιδιά. Τὴ νύκτα ἀνάβει καὶ σβύνει καὶ οἱ ναυτικοὶ ἀπὸ αὐτὸ δόηγοῦνται γιὰ νὰ ἀποφεύγουν τοὺς βράχους τῶν νησιῶν.

Τὰ δελφίνια

Είχαν περάσει τὰ νησιά, όταν δύο μεγάλα ψάρια ἐπαρουσιάσθηκαν στὸ πλάγι τοῦ ἀτμοπλοίου καὶ ἐκολυμβοῦσαν μὲ ταχύτητα. "Ηθελαν νὰ παρατρέξουν μαζί του.

Πότε ἔδειχναν τὸ μεγάλο πτερό των στὴν ἐπιφάνεια, πότε ἔδειχναν τὴν ράχη των. Καὶ πότε ἐβυθίζοντο καὶ πάλι ἔξαναφαίνοντο ἐμπρὸς στὸ πλοῖο.

"Ολοι οἱ ἐπιβάτες ἔσκυψαν στὶς κουπαστὲς τοῦ πλοίου καὶ τὰ ἐπαρατηροῦσαν μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον. 'Ο Παῦλος καὶ ἡ Σταθούλα εἶχαν ἀκούσει γιὰ θηρία τῆς θάλασσας καὶ στὴν ἀρχὴ ἔγιναν χλωμοὶ ἀπὸ τὸ φόβο των. "Οταν δμως εἶδαν τὰ πρόσωπα τῶν ἐπιβατῶν φαιδρά, ἐπῆραν θάρρος.

— Τί ψάρια είναι αυτά, πατέρα;

— "Α, δὲν τὰ γνωρίζετε; Είνε δελφίνια.

— Μὰ αυτὰ διαφέρουν πολὺ ἀπὸ τὰ ὄλλα ψάρια, εἶπε ὁ Παῦλος.

— Ναί, ἀποκρίθηκε ὁ πατέρας. Είναι ψάρια καὶ δὲν είναι. Αὐτὰ δὲν γεννοῦν αὔγα, ὅπως τὰ ὄλλα ψάρια. Γεννοῦν ζωντανὰ μικρὰ ἔνα ἢ τὸ πολὺ δύο καὶ τὰ θηλάζουν, ὅπως τὰ θηλαστικὰ τῆς ξηρᾶς. Πόσο τὰ ἀγαποῦν! Καὶ μὲ πόση στοργὴ τὰ μεγαλώνουν!

»Μὰ ἀκούσετε καὶ μιὰ ωραία ιστορία γιὰ τὸ δελφίνι.

»Τὸν παλιὸν καιρὸν ἔζοῦσε ἔνας Ἐλληνας κιθαρωδός, ποὺ ἐλέγετο Ἄριων.

»Οταν ἔπαιξε ὁ Ἄριων τὴν κιθάρα του, τὴν ἔπαιξε τόσο γλυκά, ποὺ καὶ τὰ ἄγρια ζῶα ἀκόμη ήμέρωναν καὶ ἐστεκαν νὰ ἀκούσουν.

»Κάποτε ὁ Ἄριων εἶχε ταξιδεύσει στὴ Σικελία.

»Στὴ Σικελία τότε ἐκατοικοῦσαν Ἐλληνες. Ἐκεῖ ἔπαιξε τὴν κιθάρα καὶ ὅλοι τὸν ἐθαύμασαν. Τοῦ ἔκαμαν μεγάλες τιμὲς καὶ τοῦ ἐδωσαν πολλὰ χρήματα καὶ πλούσια δῶρα.

»Ἀπὸ τὴ Σικελία ἔφυγε μὲ ἔνα πλοῖο γιὰ νὰ γυρίσῃ στὴν Κόρινθο.

»Οἱ ναῦτες τοῦ πλοίου, ξέροντας, ὅτι ὁ Ἄριων εἶχε χρήματα, ἀποφάσισαν νὰ τοῦ τὰ πάρούν καὶ νὰ τὸν ρίξουν στὴ θάλασσα. Ὁ Ἄριων τὸ ἐκατάλαβε καὶ γιὰ νὰ γλυτώσῃ τοὺς εἶπε:

»Ξέρω τί σκέπτεσθε νὰ κάμετε. Ωστόσο σᾶς παρακαλῶ νὰ μὲ ἀφήσετε νὰ παίξω γιὰ τελευταία φορὰ τὴ κιθάρα μου καὶ ἔτσι νὰ ἀποθάνω εὐχαριστημένος.

»Οι ναῦτες χωρὶς νὰ ὑποπτευθοῦν τὸ σκοπό του, ἔδέχθηκαν.

»Ο Ἄριων ἐγδύθηκε, ἐπῆρε τὴν κιθάρα του καὶ καθισμένος στὴν πλάρη ἄρχισε νὰ παιζῃ μὲ δῆλη του τὴν τέχνη.

»Μά, νά, στὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας ἐπαρουσιάσθηκαν τότε δελφίνια. Αὐτά, ἐνθουσιασμένα ἀπὸ τὴν μουσικὴν τοῦ Ἄριονα, ἐπερικύλωσαν τὸ πλοῖο καὶ ἔχόρευαν.

»Ο Ἄριων, καθὼς ἦτο γυμνός, ἐπεσε στὴ θάλασσα. Ἔνα δελφίνι ὠρμήσε, τὸν ἐπῆρε στὴ φάρη του καὶ καλυμβώντας τὸν ἔφερε στὴν Κόρινθο.

»Οταν τὸ πλοῖο ἔφυμασε στὴν Κόρινθο, οἱ ναῦτες ἐβγῆκαν ἔξω ἥσυχοι, δτὶ δ Ἄριων εἶχε πνιγῆ. Ἐκεῖ δμως τοὺς ἐπιασαν καὶ ἐτιμωρήθηκαν πολὺ αὔστηρά.

»Ἐπειτα ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ πατέρα, τὰ παιδιὰ ἐπαρακούσθουσαν τὰ δελφίνια μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον καὶ τά ἐκοίταζαν μὲ ἀγάπη.

»Σταθούλα μάλιστα γιὰ μιὰ στιγμὴ ἐφαντάσθηκε, πῶς εἶναι στὴ φάρη τοῦ δελφινιοῦ καὶ ταξιδεύει γιὰ τὸ Περιγιάλι.

»Ηλθε δμως τὸ μεσημέρι καὶ τὸ κουδούνι τοῦ θαλαμηπόλου ἐκαλοῦσε τοὺς ἐπιβάτες, ποὺ ἐδίλωσαν φαγητό, νὰ γευματίσουν.

»Όλοι τότε ἔτρεξαν πρὸς τὴν αἴθουσα τοῦ φαγητοῦ καὶ μόνον δ Παῦλος καὶ ἡ Σταθούλα ἔστεκαν ἀκόμη καὶ ἐπαρατηροῦσαν τὰ δελφίνια.

»Ωστόσο, μὲ τὴν ἐλπίδα, πῶς θὰ τὰ ξαναϊδοῦν, ἐκίνησαν καὶ αὐτοὶ γιὰ τὴν αἴθουσα. Τὸ θαλασσινὸ ταξίδι τοὺς εἶχε ἀνοίξει πολὺ τὴν δρεξη.

Γλυκὰ φυσᾶ ὁ μπάτης.

Γλυκὰ φυσᾶ ὁ μπάτης,
ἡ θάλασσα δροσίζεται,
στὰ γαλανὰ νερά της
ὁ ἥλιος καθρεφτίζεται.

Καὶ λές πώς παιζονν χαρωπά,
πειώντας δίχως ἔννοια,
ψαράκια χρυσοφτέρωτα
σὲ κύματα ἀσημένια.

Στῆς βάρκας μας τὸ πλάτη
ἔνα τρελλὸ δελφίνι
γιργόφτερο πετάει
καὶ πίσω μᾶς ἀφήνει.

Καὶ σὰν νὰ καμαρώνεται.
τῆς θάλασσας τὸ ἄτι,
μὲ τοὺς ἀφρούς του ζώνεται
καὶ μᾶς γυρνᾶ τὴν πλάτη.

Χιονοπλασμένοι γλάροι
πόδιονν φτερὰ τὰ κύματα,
καὶ γιὰ κανένα ψάρι
τὰ μάτια τους ἀκοίμητα.

Στὰ ξάρτια τριγυρίζοντας
ἀκούραστα πετοῦνε
ἢ μὲ χαρὰ σφυρίζοντας
στὸ πέλαγο βουτοῦνε.

*Kαὶ γύρω καραβάκια
στὴν θάλασσα ἀρμενίζουν
σὰν ἄσπρα προβατάκια,
ποὺ βόσκοντας γυρίζουν.*

*Mὲν χαρωπὰ πηδήματα
στοὺς κάμπους ὅλη μέρα
κι ἔχονν βοσκή τὰ κύματα
βοσκό τους τὸν ἀέρα.*

ΣΤὴν αἴδουσα τοῦ φαγητοῦ.

Ἡ αἴθουσα τοῦ φαγητοῦ ἦτο ἀρκετὰ εὐρύχωρη.

Στὴ μέση ἦτο τοποθετημένο ἔνα μακρὺ τραπέζι στρωμένο μὲ καθαρὸ τραπεζομάνδυλο. Στὰ πλάγια καὶ τὶς κορυφὲς τοῦ τραπεζιοῦ ἦσαν τοποθετημένα ὠραῖα καθίσματα. Τὰ καθίσματα αὐτὰ ἦσαν στερεωμένα στὸ ἔδαφος. Ἔτσι, ὥστε νὰ γέρνουν δεξιὰ καὶ ἀριστερά, καὶ νὰ μὴ μετατοπίζωνται, ὅταν εἶναι τρικυμία καὶ ταλαντεύεται τὸ πλοῖο. Γιὰ τὸν ἴδιο λόγο καὶ τὰ σκεύη τοῦ τραπεζιοῦ εἶχαν δλα πλατειὰ τὴ βάση των, ὥστε νὰ μὴ ἀναποδογυρίζουν.

Στὸ τραπέζι ἐξεχώριζε ἡ μορφὴ τοῦ πλοιάρχου μὲ τὴν ὁραία καὶ κατακάθαρη στολή του καὶ μὲ τὰ χρυσὰ γαλόνια στοὺς ωμούς καὶ στοὺς βραχίονες.

Ἡτο μαυροκόκκινο τὸ πρόσωπό του. Ψημένο ἀπὸ τὴν ἀρμύρα τῆς θάλασσας μὲ χαρακτηριστικὰ ἀδρά. Καὶ ἡ φωνή του ζωηρὴ καὶ βαρειά. Μὰ μὲ πόση εὐγένεια ἐμιλοῦσε στοὺς ἐπιβάτες!

Πρόθυμος, ἔδινε σὲ ὅλους κάθε πληροφορία, ποὺ τοῦ ἐζητοῦσαν.

Αύτὸς ἔδωσε ποῦτος τὸ σύνθημα, κάμνοντας τὸ σταυρό του καὶ ἀρχισαν δλοι νὰ τρώγουν.

Οἱ θαλαμηπόλοι ἔφεραν τὸ φαγητὸ μὲ ἡσυχία καὶ τάξη. Δὲν ἐποιλάβαιναν νὰ κουβαλοῦν, γιατὶ δλοι οἱ ἐπιβάτες εἶχαν μεγάλη δρεξη.

“Οταν ἐτελείωσε τὸ φαγητό, δ πλοίαρχος ἐρώτησε τὰ παιδιὰ ποὺ πηγαίνουν.

—Πηγαίνομε, στὸ Περιγιάλι, στὸν παπποῦ μας, κύριε Πλοίαρχε, εἶπε δ Παῦλος.

—“Α, στὸν παπποῦ! εἶπε δ πλοίαρχος καὶ στο πρόσωπό του ἔζωγραφίσθηκε συγκίνηση.

Εἶχε καὶ αὐτὸς ἔγγονάκια στὸ Γαλαξίδι καὶ εἶχε πολὺ καιρὸ νὰ τὰ ίδῃ.

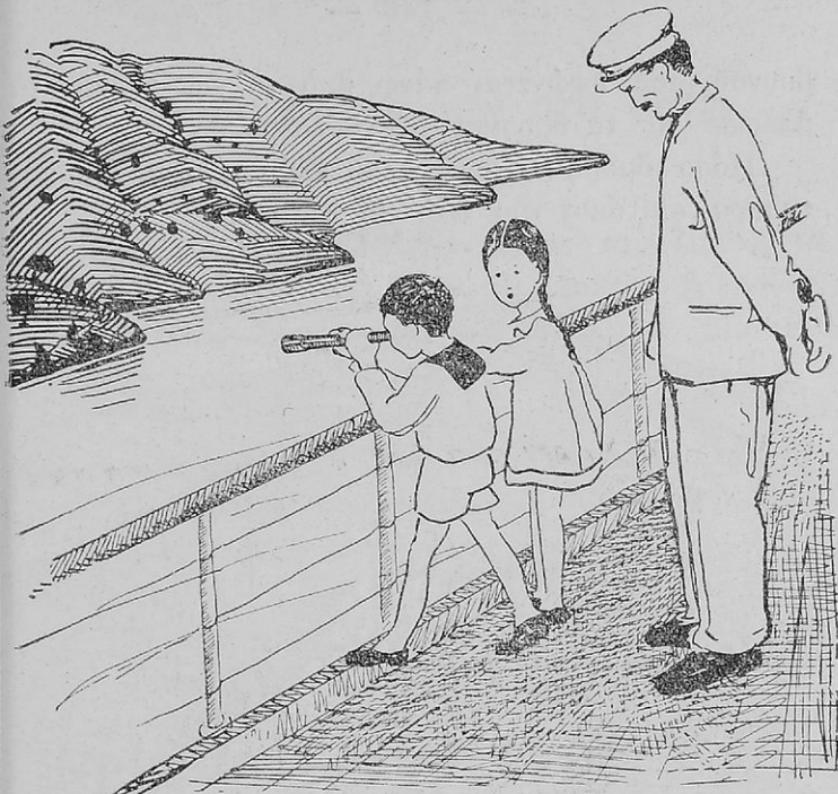
* * *

“Ἐπειτα δ πλοίαρχος, ἔλαχταρώντας τὰ ἔγγονάκια του, ἐπῆρε τὸν Παῦλο καὶ τὴ Σταυρούλα μαζὶ του, ἐπάνω στὴ γέφυρα. Ἐκεῖ τοὺς ἔδωσε τὸ τηλεσκόπιο γιὰ νὰ παρατηρήσουν τὶς στεριὲς τριγύρῳ.

Τί θαυματουργὸς φακός! Τὰ βουνά, οἱ κάμποι καὶ τὰ ποταμάκια καὶ οἱ λίμνες, ὅλα ἥρχοντο ἐμπρὸς στὰ πόδια των. Τοὺς ἔφαίνετο, πώς ἐταξίδευαν στὴν ξηρὰ καὶ ὅχι στὴ θάλασσα.

—Γιατὶ δὲν φαίνεται τὸ Περιγιάλι, κύριε πλοίαρχε; ἐρώτησε δ Παῦλος, ποὺ ἐποισπαθοῦσε νὰ διακρίνῃ τὸ χωριὸ τοῦ παπποῦ.

—Τὸ Περιγιάλι; Βλέπεις στὸ βάθος αὐτὸ τὸ ἀκρωτήριο; Εἶναι δ Καβογέρος. Αύτὸς ἐμποδίζει καὶ δὲν φαίνεται. Μόλις κάμψωμε τὸ ἀκρωτήριο, μόλις τὸ καβαντζάρωμε, ὅπως λέγομε ἐμεῖς οἱ ναυτικοί, τότε ἀμέσως θὰ φανῇ καὶ τὸ Περιγιάλι καὶ δ

παπποῦς! Εἶπε ὁ πλοίαρχος μὲν χαμόγελο καὶ ἔχα-
δευσε τὰ μιαλάκια τοῦ Παύλου.

Κατὰ τὶς δύο τὸ ἀπόγευμα ἐκαβαντζάρησαν, ὅπως
εἶπε ὁ πλοίαρχος, τὸν Καβογέρο καὶ ἐφάνηκε τὸ Πε-
ριγιόλι. Χαρὰ ὁ Παῦλος καὶ ἡ Σταθούλα, ποὺ ἀν-
τίκρυσαν τὸ ὅμορφο χωριό!

Τὸ Περιγιάλι

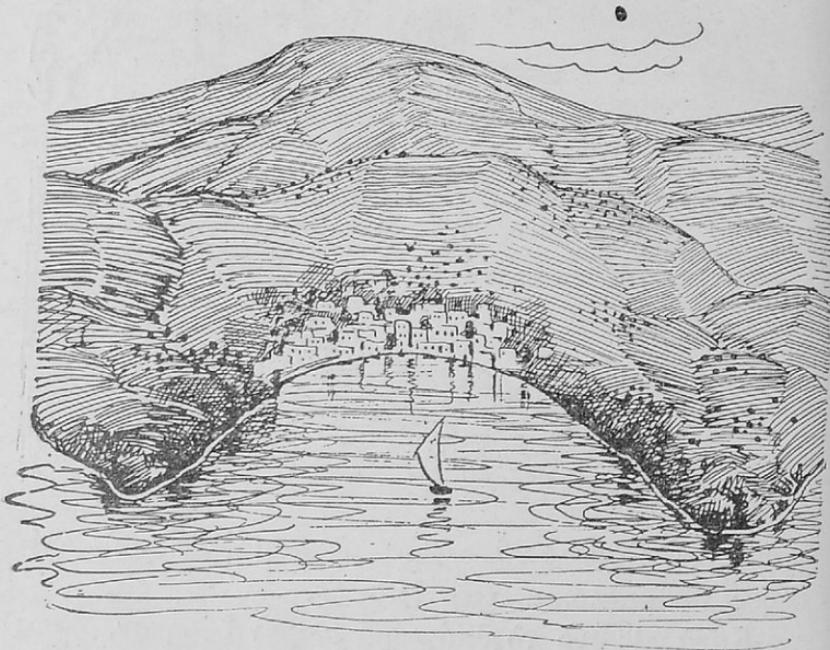
Τὸ Περιγιάλι, ὄνομα καὶ πρᾶγμα, εἶναι κοντὰ
στὴ θάλασσα.

Εἶναι κτισμένο στὸ μυχὸ τοῦ κόλπου, ποὺ τὸν σχημα-
τίζουν δύο ἀκρωτήρια. Ὁ Καβογέρος καὶ ἡ Πούντα.

Τὰ ἀκρωτήρια αὐτὰ εἶναι σὰν δύο πόδια τοῦ
Δ. ΔΕΛΗΠΕΤΡΟΥ κλπ. «Τὸ Ἀναγνωστικό μου» Γ' Δημ., Ἐκδ. α' 1936

βουνοῦ, ποὺ ὑψώνεται πάνω ἀπὸ τὸ χωριό καὶ τὰ
ἀπλωσε νὰ τὰ δροσίσῃ στὴ θάλασσα.

Πόσο ὅμορφο φαντάζει τὸ Περιγιάλι μὲ τὰ κά-
τασπρα σπιτάκια του ἀπὸ τὸ πέλαγος !

Μοιάζει μὲ ὅμορφη Νεοάΐδα, ποὺ μόλις ἐβγῆκε
ἀπὸ τὸ θαλασσινὸ λουτρό της.

Οἱ κάτοικοι εἶναι... τί ἄλλο θὰ εἶναι ἀπὸ
θαλασσινούς; Ἀλλοι ταξιδεύουν μὲ τὰ ίστιοφόρα καὶ
τὰ ἀτμόπλοια καὶ ἄλλοι εἶναι ψαράδες.

Πολὺ λίγοι καταγίνονται σὲ ἄλλα ἐπαγγέλματα
καὶ μερικοὶ καλλιεργοῦν τὸ μικρὸ κάμπο, ποὺ ἀπλώ-
νεται δεξιὰ ἀπὸ τὸ χωριό.

Τρεῖς φορὲς τὴν ἔβδομάδα περνᾶ ἀπὸ τὸ Πε-
ριγιάλι τὸ ἀτμόπλοιο καὶ κάμνει τὴ συγκοινωνία
του χωριοῦ μὲ ἄλλα μέρη.

Στὴν ἀποβάθρα καὶ στὸ σπίτι τοῦ παπποῦ.

Οταν δὲ «ΠΟΣΕΙΔΩΝ» μπῆκε στὸ λιμάνι, τὰ παιδιὰ ἐπερίμεναν νὰ ἴδουν τὶς μικρὲς βαρκοῦλες ποὺ θὰ τοὺς ἔβγαζαν ἀπὸ τὸ ἀτμόπλοιο. Μὰ οὔτε βαρκοῦλες, οὔτε λευβοῦχοι ἐφαίνοντο.

Τὸ ἀτμόπλοιο ἐπροχώρησε καὶ ἐπλεύρισε σὲ μιὰ ξύλινη ἀποβάθρα. Ἀπὸ τὴν ἀποβάθρα ἔβγηκαν δλοι οἱ ἐπιβάτες, ποὺ ἤσαν γιὰ τὸ Περιγιάλι.

Μὰ νὰ καὶ δὲ παπποῦς, στέκει ἐκεῖ καὶ τοὺς περιμένει.

— Ο παπποῦς! Ο παπποῦς! φωνάζουν μὲ χαρὰ δὲ Παῦλος καὶ ἡ Σταθούλα καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ βρίσκονται στὴν ἀγκαλιά του.

Ο παπποῦς κρατεῖ τὰ κεφαλάκια των ἐνωμένα καὶ τὰ φιλεῖ καὶ τὰ ξαγαφίλει καὶ τὰ ἐρωτᾶ καὶ πάλι τὰ φιλεῖ.

Σὲ λίγο νάτους στὸ σπίτι τοῦ παπποῦ.

— Ήλθατε; Ἀκούστηκε ἡ γιαγιά, ποὺ εἶχε καιρὸν νὰ ἴδῃ τὰ ἐγγονάκια της. Τὴν Σταθούλα, ποὺ εἶχε τὸ ὄνομά της. Τὸν Παῦλο, ποὺ εἶχε τὸ ὄνομα τοῦ παπποῦ! Ω, τὰ πουλάκια της! Ω, τὰ χρυσά της!

"Ηλθατε; Ακούστηκε ή γιαγιά, που είχε καιρό να ιδή τα έγγονακια της.

Νέα παιγνίδια στὸ Περιγιάλι.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα τὸ πρωῒ μιὰ μεγάλη συντροφιὰ ἀπὸ ἀδέλφια καὶ ἔξαδέλφια παῖςσον στὴν ἄμμο τοῦ Περιγιαλιοῦ. Μαζί των εἶναι καὶ ὁ Παῦλος μὲ τὴ Σταθούλα.

Ἐκεῖ ὑψώνουν βουνά, φτιάνουν ποτάμια, κτίζουν πολιτεῖες καὶ φυτεύουν κήπους μὲ χόρτα τῆς θάλασσας καὶ φύκια.

Μὰ τοῦ Παύλου τοῦ ἀρέσει ἔνα ἄλλο παιγνίδι : ‘Ο ἔξαδέλφος του ὁ Μάνθος ἔχει κατασκευάσει ἔνα ώραῖο τρεχαντήρι μὲ ὅλη του τὴν ἀρματωσιά. Μὲ τὴν καρίνα του, μὲ τὸ σηδάλιο, μὲ τὰ κατάρτια του, μὲ τὰ ἔάρτια του, μὲ τὰ πανιά του. Τίποτε δὲν τοῦ λείπει.

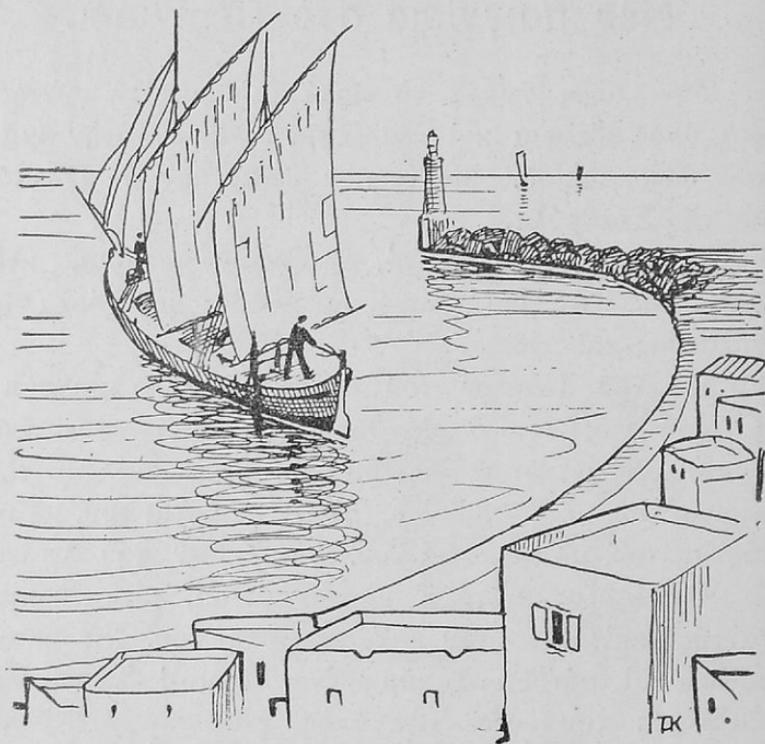
‘Ο Παῦλος κοιτάζει μὲ θαυμασμό, πότε τὸ τρεχαντήρι καὶ πότε τὸν κατασκευαστή του. Νὰ ἡμιποροῦσε καὶ αὐτὸς νὰ κάμη ἔνα τέτοιο ! ‘Ωστόσο ὁ ἔξαδέλφος του ἔδεσε τὴν ἄκρη ἐνὸς σπάγγου στὴν πρύμη τοῦ τρεχαντηριοῦ, τὸ ἔβαλε μέσα στὴ θάλασσα καὶ τὴν ἄλλη ἄκρη τὴν ἔδωσε στὸν Παῦλο.

— Κράτησέ το, Παυλάκη καὶ κυβέρνησέ το. Σοῦ τὸ χαρίζω !

‘Απὸ τὴν ὕδρα ἐκείνη ὁ Παῦλος γίνεται κυβερνήτης τοῦ τρεχαντηριοῦ καὶ τὸ ταξιδεύει σὲ διάφορα λιμάνια. Τὰ λιμάνια τὰ ἔφτιασαν τὰ ἔξαδέλφακια του μὲ πέτρες στὴν ἄκρη τῆς θάλασσας !

‘Εδῶ εἶναι ὁ Πειραιεύς, ἐκεῖ εἶναι ἡ Θεσσαλονίκη. Ἀλλοῦ εἶναι ἡ Ὁντέσσα, ποὺ θὰ φορτώσῃ σιτάρι. Πέρα ἐκεῖ εἶναι ἡ Μαρσύλια. Καὶ ἀκόμη πιὸ πέρα ἡ Νέα ‘Υόρκη.

‘Οταν ταξιδεύῃ τὸ τρεχαντήρι γιὰ τὴ Νέα ‘Υόρκη, τότε γίνεται ὑπερωκεάνειο.

Τὸ καράβι.

Καράβι ἀνοίγει τὰ φτερά,
τὴν ἄγκυνδα σηκώνει.
Καραβοκύρης στέκεται,
κρατώντας τὸ τιμόνι.

Καράβι, στὰ ταξίδια σου
θὰ βρῆς λιμάνια χίλια,
θὰ ἀκούσης «καλῶς ὥρισες»
ἀπὸ χιλιάδες χείλια.

*Μήν τὰ πιστέψῃς ! Ἀπιστες
εὐχές, ποὺ ἀγέρας πάρνει
καὶ τίς σκορπᾶ στὸ δρόμο του
καὶ πίσω δὲν τὶς φέρνει.*

*Τὸ μόνο «καλῶς δρισες»
τὴ μόνη εὐχή, ποὺ πιάνει,
θὰ τὴν ἀκούσης στὸ φτωχὸ
τοῦ τόπου σου λιμάνι.*

(I. Πολέμης)

Η τράτα.

Σὲ λίγο φαίνεται ἀνοικτὰ στὴ θάλασσα ἔνα μα-
κρουλὸ πλοϊο μὲ πολλὰ κουπιά.

‘Η τράτα μας ! ή τράτα μας ! ἐφώναξε ὁ Μάνθος,
μὲ χαρά.

‘Ολα τὰ παιδιὰ τότε ἄφησαν τὰ παιγνίδια των καὶ
έκοιταζαν τὴν Τράτα.

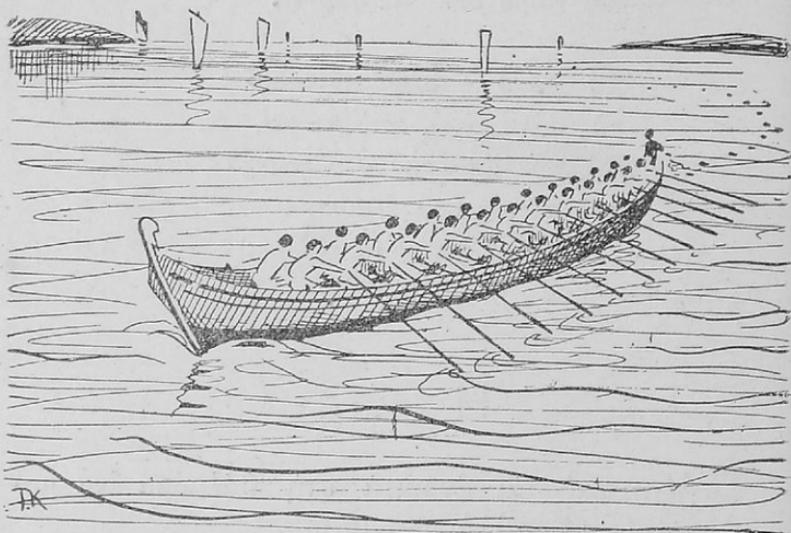
Τί δύορφο θέαμα ! Κάθε κουπὶ καὶ ἔνας τρατά-
ρης. Καὶ ὅλοι μαζὶ ἀνασηκώνονται καὶ κάθονται μὲ
ρυθμό.

‘Οταν κάθωνται, φτερώνουν τὰ κουπιὰ δεξιὰ καὶ
άριστερά, καὶ νομίζεις, πώς ή τράτα γίνεται πουλὶ καὶ
πετᾶ στὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας.

Εἶναι ἀργὲς οἱ κουπιὲς αὐτές, μὰ εἶναι βαθειὲς
καὶ δυνατές.

‘Ο Παῦλος μετρᾶ τὰ κουπιὰ τῆς μιᾶς πλευρᾶς...
ἔνα... δύο... τρία... δώδεκα. Καὶ δώδεκα ἀπὸ τὴν ἄλλη
πλευρὰ εἴκοσι τέσσερα !

Ποτέ του δὲν εἶχε ίδη πλοιό μὲ τόσα κουπιά.
— Ἐχουν καλάρει τὸ γρῖπο καὶ τώρα ζυγώνουν

στὴν ἄμμο γιὰ νὰ τὸν σύρουν μὲ τὰ σχοινιά, εἶπε
ὁ Μάνθος.

‘Ο Παῦλος δὲν ἐκατάλαβε καθόλου τὴ γλῶσσα
αὐτὴ τοῦ Μάνθου. Οὕτε γρῖπος ἥξερε τί εἶναι, οὕτε
«ἔχουν καλάρει» ἥξερε τί θὰ εἰπῆ.

Μὰ δ ὁ Μάνθος τὸν ἐπληροφόρησε ἀμέσως, πῶς ὁ
γρῖπος εἶναι ἔνα μεγάλο δίκτυ, ποὺ ἔρριξαν ἀνοικτὰ
στὴ θύλασσα καὶ ἔκει μέσα θὰ πιασθοῦν τὰ ψάρια.

* * *

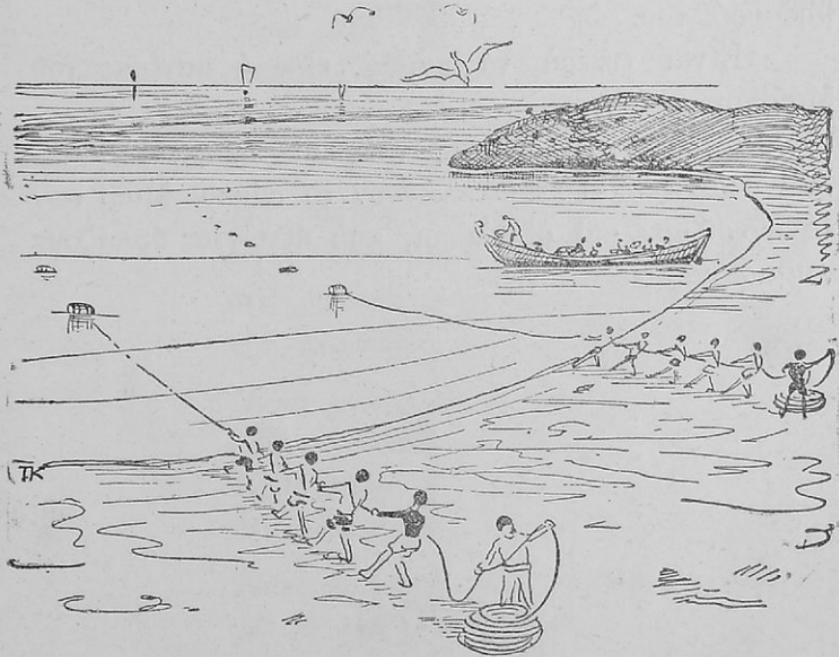
“Οταν ἡ τράτα ἐπλησίασε στὴν ἄμμο, οἱ τρατά-
ρηδες μὲ ἀνασκούμπωμένα τὰ χαλκόχρωμα πόδια των,
ἔβγηκαν ἔξω. Καὶ ἔκει, παραταγμένοι σὲ δυὸ σειρές,
ἀρχισαν νὰ σύρουν τὰ σχοινιά τοῦ γρίπου

‘Ο τελευταῖος τῆς κάθε σειρᾶς, ὅταν ἔφθανε σὲ
ἕνα ώρισμένο σημεῖο, ἔφευγε καὶ ἤρχετο πρῶτος. Καὶ
ὅλοι μαζί, γέρνοντας τὸ σῶμα των πρὸς τὴν μίαν
πλευρά, ἔβαζαν δῆλη των τὴν δύναμην καὶ ἔρριψαν συ-
χνὰ καὶ τὸ μάτι των στὸ πέλαιγος :

—Νά το τὸ πρῶτο βαρέλι !

—”Ελα καὶ κοντεύομε !

Τὰ παιδιὰ ἔτρεξαν καὶ αὐτὰ νὰ βοηθήσουν. Δὲν
ἔτραβοῦσαν βέβαια τὸ γρῖπο γιὰ νὰ μὴ βραχοῦν, μὰ
ἔμαζεν τὰ σχοινιὰ σὲ μεγάλες κουλούρες.

—Τούτο εἶναι ἀληθινὸ παιγνίδι, Παυλάκη, εἶπε δ-
πατέρας τοῦ Μάνθου, μόνο ποὺ εἶναι λίγο κουραστικό.
‘Ωστόσο τὸν κόπο σας θὰ τὸν πληρώσῃ μιὰ ώραία
ψαρρόσουπα. ”Η μήπως δὲν σοῦ ἀρέσουν τὰ ψάρια ;

‘Ο Παυλάκης ἔχαμιογέλασε. Σὰ νὰ ἥθελε νὰ εἰπῇ ::
Καὶ σὲ ποιὸν δὲν ἀρέσουν ;

Ἐπειτα ἀπὸ ὀλίγην ὥρᾳ, ἐπῆραν καὶ τὸ τελευταῖο
βαρέλι καὶ ἄρχισαν τὰ δίκτυα.

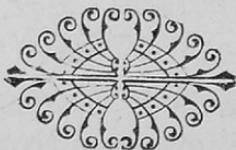
Τὰ δίκτυα αὐτὰ ὁρθώνονται δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ
σὲ μεγάλο μάκρος. Μοιάζουν μὲ δύο τούχους μέσα στὴ
θάλασσα καὶ φτάνουν ὡς τὸ σάκκο. Αὐτὰ ἐμποδί-
ζουν τὴν ἔξοδο τῶν ψαριῶν καὶ τὰ ἀναγκάζουν νὰ
μποῦν μέσα στὸ σάκκο.

Ο σάκκος εἶναι ἕνα μεγάλο πυκνοπλεγμένο δίκτυ,
ποὺ μοιάζει μὲ σάκκο. Πρὸς τὰ κάτω ἔχει βαρειὰ μο-
λύβια καὶ ἐπάνω ἔναν μεγάλο φελλό.

Οταν ἔζυγωσε ὁ σάκκος, ἐλαμποκοποῦσε ἀπὸ τὸ
θησαυρό του.

— Εἶναι τυχερὰ τά παιδιά, εἶπε ὁ πατέρας τοῦ
Μάνθου.

Οἱ τρατάρηδες χαρούμενοι καὶ πηδηκτοὶ μπαί-
νουν στὸ νερὸ καὶ περικυκλώνουν τὸ σάκκο. Μαζί των
πανηγυρίζουν καὶ οἱ γλάροι, ποὺ πετώντας ἀρπάζουν
ψαμμιὰ μαρίδα.

•Ο γρῖπος

“Εγια μόλα, ἔγια λέσα !

δλοι πιάστε μὲ καρδιά.

“Εχει δ ροῦπος ψάρια μέσα

νὰ γεμίση ή ἀμμουδιά.

Καίει δ ἥλιος τὸ κεφάλι,
τρώει ή ἀρμη τὸ κορμί,
οὰν κ' ἐμᾶς στὸν κόσμο ἄλλοι
δὲν κερδίζουν τὸ ψωμί.

“Εγια μόλα ! Λὲ μᾶς μέλει

στάχτη δ κόσμος νὰ γενῆ !

Μὲ τὸ πρῶτο τὸ βαρέλι,
πάει καὶ τὸ μισὸ σκοινί.

Μὲ βροχόχιμονο, μ' ἀγέρα,
δίχως ὑπνο καὶ φαῖ,
στὰ σκοινιά μας νύχτα μέρα
τὴν περνοῦμε τὴ ζωή.

“Εγια μόλα, πάρτε δίχτυ !

πάρτε σάκκο στὸ γιαλό !

“Α ! βοριὰ θαλασσοπνίχτη,

δὲν μᾶς βγῆκες σὲ καλό !

Πᾶν οἱ κόποι μας τοῦ κάκου
μὲ τὴ λύσσα τοῦ βοριᾶ
σκίστηκ' ή πορφὴ τοῦ σάκκου
καὶ μᾶς ἔφυγ' ή ψαριά.

“Εγια μόλα, ἔγια λέσα !

Μὲ καινούργια προκοπὴ

τὰ σκοινιά στὴ βάρκα μέσα
καὶ τὰ χέρια στὸ κουπί.

Ἡ ἐπιστροφὴ στὴν πόλη.

Ο Παῦλος καὶ ἡ Σταθούλα ἔμειναν ἀρχετὲς ἡμέρες στὸ Περιγιάλι.

Πόσο εὐχάριστα ἐπέρασαν τὶς ἡμέρες αὐτές! Ο παποῦς καὶ ἡ γιαγιὰ δὲν ἤξεραν τί νὰ κάμουν γιὰ νὰ εὐχαριστήσουν τὰ ἐγγονάκια των.

Καὶ τὰ ἔξαδελφάκια των πρόθυμα τοὺς ἐσυνόδευναν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, σὲ δλα τὰ μέρη καὶ τοὺς ἔξηγοῦσαν τὸ κάθε τί τοῦ χωριοῦ:

«Ἐδῶ εἶναι τὸ σχολεῖο μας. Αὔτὸ τὸ μαρμάρινο μνημεῖο εἶναι τὸ Ἡρῷο τῶν Περιγιαλιτῶν, ποὺ ἔπεσαν γιὰ τὴν Πατρίδα. Ἐπάνω εἶναι χαραγμένα μὲ χρυσᾶ γράμματα τὰ ὀνόματά των».

«Αὔτὸ εἶναι τὸ Κοινοτικὸ Κατάστημα. Ἐκεῖ πέρα εἶναι ὁ Ἀστυνομικὸς Σταθμός. Αὔτὸ τὸ ἐκκλησάκι, ποὺ φαίνεται στὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ, εἶναι ὁ Προφήτης Ἡλίας. Τὸ ἄλλο ἐκκλησάκι, ποὺ ἀσπρίζει πέρα στὸ νησί, εἶναι ἡ Ἀγία Πελαγία».

Ἄπὸ τὰ ἔξαδελφάκια των ἔμαθαν καὶ γιὰ τὸ κάθε τὶ τῆς θάλασσας! Γιὰ τὰ διάφορα εἰδη τῶν ψαριῶν, τὰ μπαρμπούνια, τὰ λιθρίνια, τὶς γόπες, τὶς μαρίδες, τοὺς σκορπιούς, τοὺς χάνους, τὶς πέρκες. Καθὼς καὶ γιὰ τὰ ἐργαλεῖα τῆς ψαρικῆς, τὰ δίκτυα, τὸ ἀρμίδι, τὸ παραγάδι, τὴ συρτή, τὴν καθητὴ καὶ τόσα ἄλλα.

Ἀκόμη καὶ γιὰ τὶς ὄνομασίες τῶν λογιῶν - λογιῶν ίστιοφόρων πλοίων: Τοῦτο εἶναι κόττερο. Τοῦτο εἶναι μπρατσέρα. Τοῦτο εἶναι μπρίκι. Τοῦτο εἶναι καραβόσκαρο. Τοῦτο, μὲ τὰ πολλὰ πανιὰ καὶ τοὺς φλόκους, εἶναι σκούνα.

Ωστόσο, ἥλθε καὶ ἡ ἡμέρα, ποὺ ἔπρεπε νὰ γυ-

ρίσουν. «Χόρευε κυρὰ Μαροῦ καὶ ἔχε καὶ ἔνοια τοῦ σπιτιοῦ», δπως ἔλεγε συχνὰ δ παπποῦς.

Ἐπορεπε νὰ γυρίσουν στὴν πόλη, δπου τὸν πατέρα τὸν ἐπερίμεναν οἱ ἐργασίες του, τὴ μητέρα τὸ νοικοκυριό της καὶ τὸν Παῦλο καὶ τὴ Σταθούλα τὸ σχολεῖο. Καὶ δλους μαζὶ τοὺς ἐλαχταροῦσε τὸ σπίτι, ποὺ εἶναι πιὸ γλυκὸ καὶ πιὸ ἀγαπητὸ καὶ ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς γιαγιᾶς ἀκόμη !

Γιαυτὸ καὶ δταν ἔγύρισαν καὶ τὸ ἀντίκρυσαν, τοὺς ἐφάνηκε, πῶς ἄνοιγε πρόσχαρο τὴν ἀγκαλιά του νὰ τοὺς δεχθῇ καὶ πῶς τοὺς ἐμάλωνε γλυκά :

Κακὰ παιδιά, γιατί μου ἀργήσατε τόσο ;

Τὸ σπίτι.

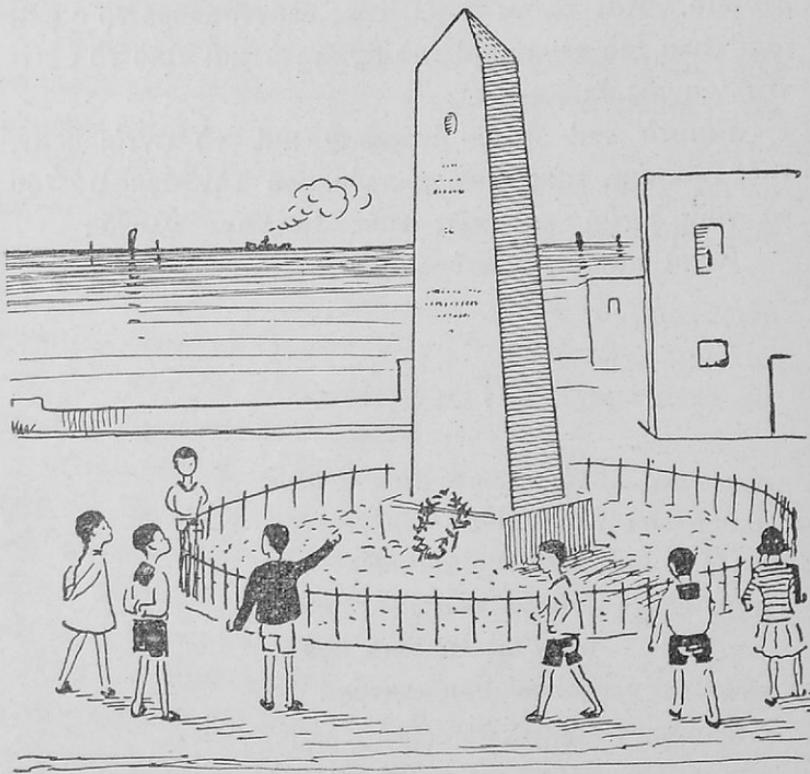
*Tὴν ὥρα, ποὺ ὁ ἥλιος
στὴ Δύση του γέρνει,
ἢ ἀγάπη καὶ πάλι
κοντά σου μὲ φέρνει
ἀπὸ τὴ δουλειά μουν
γλυκό μουν σπιτάκι.*

*Καθὼς σ' ἀντικρύζω
ἀπὸ τὴν ἄκρη τοῦ δρόμου,
ζεστὴ φωλιά μοιάζεις,
σπιτάκι μικρό μουν
καὶ ἔγώ κονρασμένο
δικό σου πουλάκι.*

Δ. Δ.

ΤΟ ΗΡΩΟ
ΤΩΝ ΠΕΡΙΓΙΑΛΙΤΩΝ

Άντε τὸ μαρμάρινο μνημεῖο εἶναι τὸ ἡρῷο τῶν Περιγιαλιτῶν ποὺ ἔπεσαν γιὰ τὴν Παιχίδα.

Τὸ κεράσι.

Στὸν κῆπο μας, ἀνάμεσα στὰ ἄλλα δένδρα ξεχωρίζει μιὰ κερασιά.

Απὸ τὸ χονδρὸν κορμὶ της βγαίνουν τρεῖς μεγάλοι κλάδοι καὶ ὑψώνονται πρὸς τὸν οὐρανό. Αὗτοὶ οἱ μεγάλοι κλάδοι ἔχουν γεννήσει καὶ ὅλα μικρότερα κλαδάκια μὲ καταπράσινα φύλλα. Αγάμεσα στὰ φύλλα κελαδοῦν τὰ πουλιά.

Στὸ ψηλότερο κλαδὶ τῆς κερασιᾶς ἦτο ἔνα κερασάκι, ὅσο τὸ κεφάλι τῆς καρφίτσας, ξαπλωμένο σὲ ἓνα κρεββατάκι. Τί ώραῖο ποὺ ἦτο τὸ κρεββατάκι του! Τὰ σενδόνια ἥσαν κάτασπρα καὶ ἀπὸ τὸ πιὸ λεπτὸ ὑφασμα ποὺ ὑπάρχει. Τὸ σκέπασμά του εἶχε ἀνοικτὸ πράσινο χρῶμα. Αὕτο τὸ κρεββατάκι τὸ ἔλεγαν λουλούδι τῆς κερασιᾶς.

* * *

Τώρα δμως τὸ κρεββατάκι αὔτο, δὲν ὑπάρχει. Φαίνεται, πῶς τὸ κεράσι δὲν τὸ χρειάζεται πιὰ καὶ τὸ ἔξεσχισε.

Τὸ κεράσι δμως ξῆ καὶ βασιλεύει καὶ κάθε ἡμέρα φλυαρεῖ καὶ λέγει τοῦ κόσμου τὶς ἀνοησίες!

Ωστόσο τὸ καταλαβαίνει καὶ αὐτὸ πῶς λέγει ἀνοησίες — γιατὶ ἔχει ἀρκετὰ μεγαλώσει — καὶ γιαυτὸ ἄρχισε νὰ κοκκινίζῃ.

‘Ακούσετέ το τί φλυαρεῖ :

— Τί ώραιο κρεββατάκι εἶχα ! Μὰ τώρα πιὰ δὲν τὸ χρειάζομαι. Εἴμαι δυνατὸ καὶ ζωηρὸ καὶ δὲν φοβοῦμαι οὕτε τὸν δέρα, οὕτε τὴ βροχή. Καὶ κοκκινίζει καὶ ἔξακολουθεῖ :

«Πῶς ἥθελα νὰ γίνω ώραιο κεράσι ! Γιατὶ ὑποσχέθηκα σὲ ἓνα γνωστό μου σπουργιτάκι, πώς, ὅταν ώριμάσω, τοῦ ἐπιτρέπω νὰ ἔλθῃ νὰ μὲ τσιμπήσῃ μὲ τὸ ράμφος του.

Αὐτὸ τὸ σπουργιτάκι μοῦ ἔκαμε μιὰ μεγάλη εὔεργεσία αὐτὴ τὴν ἄνοιξη. Χωρὶς αὐτὸ θὰ εἶχα πεθάνει, ἢ θὰ ἦμουν πολὺ ἄρρωστο. Ποιὸς ξέρει ! Θὰ εἶχε ἵσως χαλάση ἢ καρδιά μου. Αὐτὸ τὸ δυστύχημα τὸ παθαίνουν πολλὰ ἀδελφάκια μου.

“Ενα πω̄τε εἶδα στὴν ἄκρη τοῦ κρεββατιοῦ μου ἓνα κεφαλάκι. Μὲ ἔπιασε τρόμος ! Ὡτὸ μιὰ φοβερὴ κάμπια καὶ ἔχυθηκε στὸ κρεββάτι μου. Ἐκατάλαβα ὅτι εἶχε σκοπὸ νὰ μὲ φάγῃ. Τὴν ἐπαρακάλεσα νὰ μὲ ἀφήσῃ νὰ ζήσω, ἀλλὰ ποῦ νὰ μὲ ἀκούσῃ, ποὺ ἐπεινοῦσε πολύ.

Εύτυχῶς τὴν ώρα ἐκείνη ἐπέταξε τὸ σπουργιτάκι δίπλα μου.

Γλύτωσέ με, σπουργιτάκι, ἀπὸ τὴ φοβερὴ αὐτὴ κάμπια, γιατὶ θὰ μὲ φάγῃ, τὸ ἐπαρακάλεσα μὲ δάκρυα.

— Εὐχαρίστως, μοῦ εἶπε ἐκεῖνο. Καὶ ἐγὼ ἵσιασια ἐπέταξα νὰ βρῶ καμμιὰ κάμπια γιὰ τὸ πρόγευμα τῶν μικρῶν μου. Καὶ λέγοντας αὐτά, τὴν ἐπῆρε ἔλαφορὰ μὲ τὸ ράμφος του καὶ ἐπέταξε. Μὰ πάλι ξαναῆλθε πολλὲς φορὲς καὶ δὲν ἀφῆσε κάμπια γιὰ κάμπια σὲ αὐτὸ τὸ κλαδί.

“Ἐγὼ τότε ἀπὸ εὐχαρίστηση τοῦ εἶπα !

“Οταν ώριμάσω καλά, σε παρακαλῶ, νὰ ἔλθης
νὰ μὲ τοιμπήσης».

Αὐτές τὶς ἀνοησίες λέγει τὸ κεράσι! Δὲν ξέρεις
πώς δὲν θὰ προλάβῃ νὰ τὸ τοιμπήσης ὁ σπουργίτης.
“Ο Γιαννάκης τὸ περιμένει πῶς καὶ πῶς νὰ ώρι-
μάσῃ, γιὰ νὰ τὸ κόψῃ αὐτός, νὰ τὸ κρεμάσῃ πρῶτα
στὸ αὐτὶ καὶ ἔπειτα νὰ τὸ φάγη! ”Η ὅχι, Γιαννάκη;

Κάμπια καὶ πουλί.

Εἶπε ή κάμπια στὸ πουλί!

— Σὲ παρακαλῶ πολύ,
Μὴ μὲ τρῶς καὶ θὰ μὲ ιδῆς
Μὲ χαρά, σὰν κελαΐδῆς,
Μὲ πολύχρωμα φτεράκια
Νὰ πετῶ στὰ λουλουδάκια,
Χαρωπὴ νὰ τὰ θαυμάζω,
Δίχως . . . ἔνα νὰ πειράζω.

— Πονηρή μου, ως νὰ γινῆς
Καὶ στοὺς κήπους νὰ φανῆς
Πεταλούδα, με τὶς ἄλλες
Μικρὲς καμπιές καὶ μεγάλες,
Θὰ μᾶς φᾶς ὅλα τὰ φύλλα,
Καὶ ξερὰ θὰ ιδοῦμε ξύλα
Τὸ ἀνθισμένα τὰ δεντράκια,
Καὶ χλωμὰ τὰ λουλουδάκια

Γιάννη, Περγιαλίτης

«ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΖΩΩΝ»

‘Η εύτυχισμένη γαϊδουρίτσα

‘Ο ήλιος φωτίζει μὲ τὶς ἀκτῖνες του τὰ σπιτάκια τοῦ μικροῦ χωριοῦ.

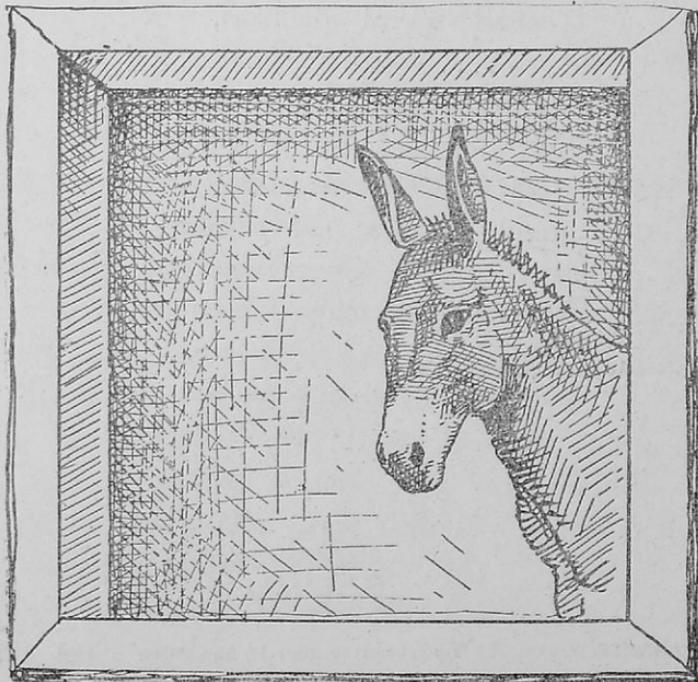
“Ολοι εἶναι στὸ πόδι. Ποιὸς κοιμᾶται τέτοιαν ώρα στὸ χωριό;

“Ολοι οἵ χωρικοί κοιμοῦνται μὲ τὶς κότες καὶ ξυπνοῦν μὲ τὰ πουλιά.

Γιαυτὸ καὶ σὰν πουλιὰ πετοῦν στὶς δουλειές των. Άλλος στὸ χωράφι του, ἄλλος στὰ ζῶα του.

‘Ο μυλωνᾶς θὰ τρέξῃ στὸ μύλο του. ‘Ο σιδηρουργὸς στὸ ἔργαστήρι του καὶ ὁ μαραγκὸς στὴν πλάνη του.

Κανένα δὲν εὑρίσκει ὁ ήλιος στὴν κλίνη του.

Πρώτη δύμας ἀπὸ δλους στὸ χωριὸ ἔχει ξυπνήσει ἡ γαϊδουρίτσα καὶ κοιτάζει ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ στάβλου της.

Κοιτάζει καὶ ὅποιος περνᾷ τοῦ γκαρίζει σιγανὰ καὶ χαρούμενα,

Τί εὔτυχισμένη ποὺ φαίνεται !

Τὰ μάτια της λάμπουν. Νομίζεις, πῶς χαμογελᾶ.

* * *

Καὶ γιατὶ νὰ μὴν εἶναι εὔτυχισμένη ἡ γαϊδουρίτσα ;

Κοντά της, στὸ πράσινο χορτάρι, κοιμᾶται τὸ νεογέννητό της, ἕνα ὅμορφο γαϊδουράκι, ποὺ στηλώνει δρυθάνοικτα τὰ μάτια.

Ἡ μητέρα του καμαρώνει τὰ αὐτιὰ του καὶ τὰ εὐρίσκει ὅμορφα καὶ ἀρκετὰ μεγάλα, ώστε νὰ στολίζουν ἀρμονικὰ τὸ κεφάλι ἐνὸς γαϊδάρου.

Ἐπειτα τὸ γλείφει καὶ τοῦ λέγει :

— Ἀγαπημένο μου μικρό, ὁ ἥλιος φωτίζει τὴν πρώτη ἡμέρα τῆς ζωῆς σου.

»Ἐλπίζω πῶς θὰ εἶσαι εὔτυχισμένο !

Καὶ πλαγιάζοντας πλάγι του, τοῦ λέγει.

— Νὰ ὠραῖο γάλα. Κανεὶς δὲν θὰ ἴμποροῦσε νὰ σοῦ δώσῃ καλύτερο.

»Ξέρω πολλὲς κυρίες, ποὺ θὰ ἐπιθυμοῦσαν νὰ τὸ δώσουν στὰ ἄρρωστα παιδάκια των, μὰ ὅχι !

Ἐφέτος τὸ ἔχω μόνο γιὰ σένα !

»Θὰ εἰπῆς, τὰ λυποῦμαι τὰ ἄρρωστα παιδάκια καὶ θέλω νὰ τὰ βοηθήσω, μὰ αὐτὸ θὰ γίνη ἐπειτα ἀπὸ ἔξη μῆνες. Ἀκούεις, βλαστάρι μου ; ἔξη μῆνες θὰ πίνης τὸ γάλα μου !

Αὐτὰ λέγει ἡ γαῖδουρίτσα στὸ μονάκοιβό της καὶ τὰ μάτια τῆς λάμπουν ἀπὸ χαρᾶ καὶ εύτυχία.

* * *

· Ήμέρα τὴν ἡμέρα τὸ γαῖδουράκι μεγαλώνει καὶ συχνὰ πηγαίνει μὲ τὴ μητέρα του στὸ λιβάδι γιὰ διασκέδαση.

· Έκείνη βόσκει στὸ χορτάρι καὶ τὸ γαῖδουράκι — μὰ ἀς τὸν εἰποῦμε Σταχτερούλη, γιατὶ εἶναι σταχτὶ τὸ χρῶμα του—χορεύει, πηδᾶ, κυλιέται καὶ πάλι σηκώνεται. Μερικὲς δικινές φορὲς κάμνει τόσο μεγάλα σκιρτήματα, ποὺ ἡ γαῖδουρίτσα κατατρομάζει.

«Ἀν σπάσῃ κανένα πόδι;»

Μιὰν ἡμέρα ὁ Σταχτερούλης ἀνακάλυψε στὸ βάθος τοῦ λιβαδιοῦ ἔνα ποταμάκι. Καὶ ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ποῦ τὸν χάνεις, ποῦ τὸν εύρισκεις, στὸ ποταμάκι ὁ Σταχτερούλης.

· Η μητέρα του δὲν καταλαβαίνει, γιατὶ ὁ γυιός καὶ τῆς τρέχει πάντα πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος.

Δὲν φαντάζεται δικινές, πὼς τὸ κάμνει γιὰ νὰ πλύνη τὰ πόδια του.

Αὐτὸ ἀπαγορεύεται στὰ καθὼς πρέπει γαῖδουράκια!

Καὶ ποῦ νὰ ξέρῃ τί συμβαίνει!

Μιὰν ἡμέρα ὁ Σταχτερούλης, πηγαίνοντας νὰ πιῇ νερό, εἶδε τὴν εἰκόνα του μέσα στὸ ποταμάκι καὶ τώρα τρέχει ἐκεῖ καὶ καθρεπτίζεται.

Παρακολουθεῖ μὲ ἀγωνία, ἀν μεγαλώνη ἡ τριχωτὴ φουντίτσα τῆς οὐρᾶς του, ἀν μεγαλώνουν τὰ αὐτιά του, ἀν τὸ κορμί του γίνεται λίγο καμπουρωτὸ καὶ ἀν τέλος τὸ πρόσωπό του παίρνει δψη γαῖδάρου. Γιατὶ ἡ μεγαλύτερη ἐπιθυμία του εἶναι νὰ γίνη σωστὸς γάϊδαρος !

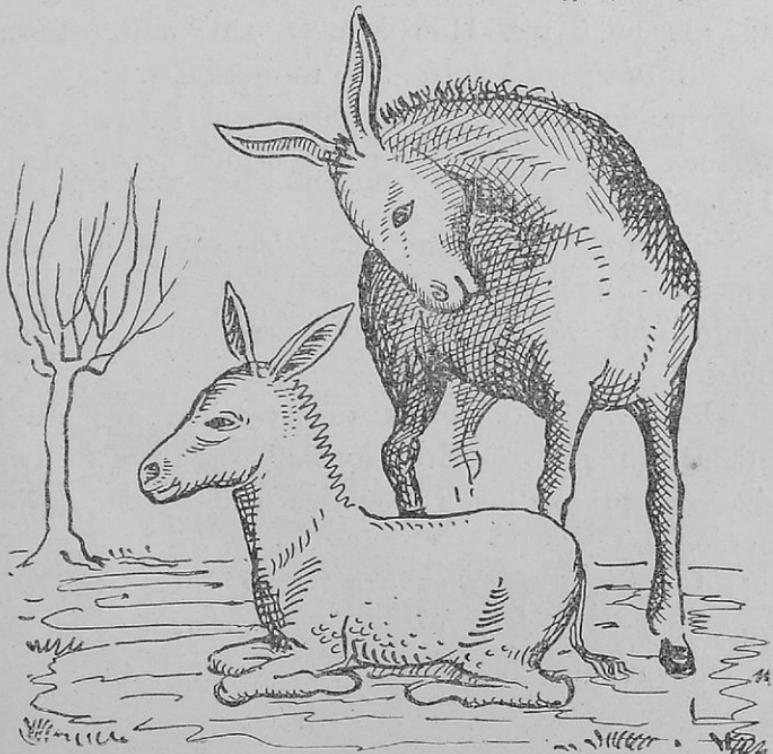
«Ἄμα μεγαλώσω, λέγει, θὰ τρώγω γαϊδουράγκαθα, σὰν τὴν μητέρα μου. Θὰ σύρω καροτσάκι. Θὰ παίρνω στὴν φάγη μου τοὺς κυρίους, τὶς κυρίες καὶ τὰ παιδιά, ποὺ πηγαίνουν σὲ ἄλλα χωριά.

«Ω τί χαρά!» Ας λέγει ἡ μητέρα μου, πῶς αὐτὸς εἶναι κουραστικό. Ἔγώ, ἀν εἶχα μιὰ κυρία στὴν φάγη μου, πηδώντας θὰ τὴν ἐπήγαινα».

Καὶ ἐνδὸν τὰ λέγει αὐτά, πηδᾶ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ σηκώνει τὰ πισινά του πόδια κατὰ τέτοιον τρόπο, ποὺ ἀν ἡ κυρία ἥτο στὴν φάγη του, θὰ ἔπεφτε κάτω φαρδειὰ πλατειά!

‘Ο Σταχτερούλης καὶ οἱ φίλοι του.

‘Ο Σταχτερούλης ἔχει πολὺ καλὸν χαρακτῆρα καὶ γιαντὸν ἔπιασε πολλοὺς φίλους στὸ χωριό.

Πρῶτα-πρῶτα ἔπιασε φίλο ἔνα μικρὸ μουλαράκι συνομήλικό του.

«Νὰ ἀγαπιέσθε, γιατὶ εἰσθε συγγενεῖς» τοῦ εἶπε ἡ μητέρα του. Μὰ καὶ ὅν δὲν τὸ ἔλεγε ἡ μητέρα του, ὁ Σταχτερούλης τὸ ἐκαταλάβαινε γιατὶ τοῦ ἔμοιαζε πολὺ.

Ἐνα μόνον, ποὺ τὰ αὐτιά του ἤσαν μικρότερα καὶ αὐτὸ δὲν τοῦ ἄρεσε καθόλου τοῦ Σταχτερούλη.

‘Οστόσο δὲν τοῦ ἔλεγε τίποτε γιατὶ δὲν ἤθελε νὰ χαλάσῃ τὴν καρδιὰ τοῦ ἔξαδέλφου του.

* * *

Στὸ ἵδιο λιβάδι εἶναι καὶ ἡ κυρία Μπέλλα μὲ τὸ κατσικάκι της.

Εἶχε καὶ ὅλλα κατσικάκια, μὰ αὐτὰ δὲν ἔρχονται πιὰ μαζί της. Ποῦ ἐπῆγαν καὶ ποῦ ἐστάθηκαν καὶ αὐτὴ καλὰ-καλὰ δὲν τὸ γνωρίζει.

Στὴν ἀρχὴ κάτι ύποψιάσθηκε καὶ ἔκλαψε. Σὰν ἐπέρασαν λίγες ἡμέρες, τὰ ἀποφάσισε καὶ εἶπε: «Γραφτό των ἥτο».

Καὶ ἔτσι τὴν ἀγάπη της ὅλη τὴν ἔρριξε στὸ κατσικάκι, ποὺ τὴς ἔμεινε καὶ τὸ ἐφρόντιζε μὲ λαχτάρα γιὰ νὰ τὸ ἵδη μιὰν ἡμέρα ὅμορφη κατσικούλα.

‘Η Μπέλλα λοιπὸν μὲ τὸ κατσικάκι της καὶ ἡ γαϊδουρίτσα μὲ τὸ Σταχτερούλη της καὶ τὸ ἀνηψάκι της τὸ πουλαράκι κάμνουν στὸ λιβάδι χρυσῆ συντροφιά.

Κάποτε μαζεύονται στὴ σκιὰ μιᾶς μεγάλης ἀγριαπιδιᾶς καὶ ἔκεī μιλοῦν καὶ συζητοῦν γιὰ χίλια πράγματα.

Μιὰν ήμέρα τὸ μουλαράκι ἐρώτησε τὴν θεία του τὴν γαῖδουρίτσα.

— Δὲν μοῦ λέγεις, θεία, σὲ παρακαλῶ, ποῦ τὰ εὑρήκατε ἐσὺ καὶ ὁ ἔξαδελφός μου τόσο μεγάλα αὐτιὰ καὶ τί σᾶς χρειάζονται;

»Οταν τὰ ἀφήνετε νὰ πέφτουν τὸ ἔνα δεξιὰ καὶ τὸ ἄλλο ἀριστερά, γίνεσθε τόσο κωμικοί, ποὺ δὲν ἡμπορῶ νὰ κρατήσω τὰ γέλοια.

‘Η γαῖδουρίτσα ἐπειράχθηκε, σὰν ὁ ἀνηψιός της τῆς εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια μπροστὰ σὲ ξένον κόσμο καὶ τοῦ ἀπάντησε θυμωμένη :

— ‘Αν τὰ ἔχωμε μεγάλα τὰ αὐτιά μας, τὰ ἔχομε γιὰ νὰ ἀκοῦμε καλύτερα ἀπὸ σένα, ἀδιάκοιτε !

— Μὴ θυμώνης, κυρία μου, ἐμπῆκε στὴ μέση τότε ἡ Μπέλλα, καὶ δὲν σοῦ εἶπε κανένα ψέμμα ὃ συγγενής σου.

* * *

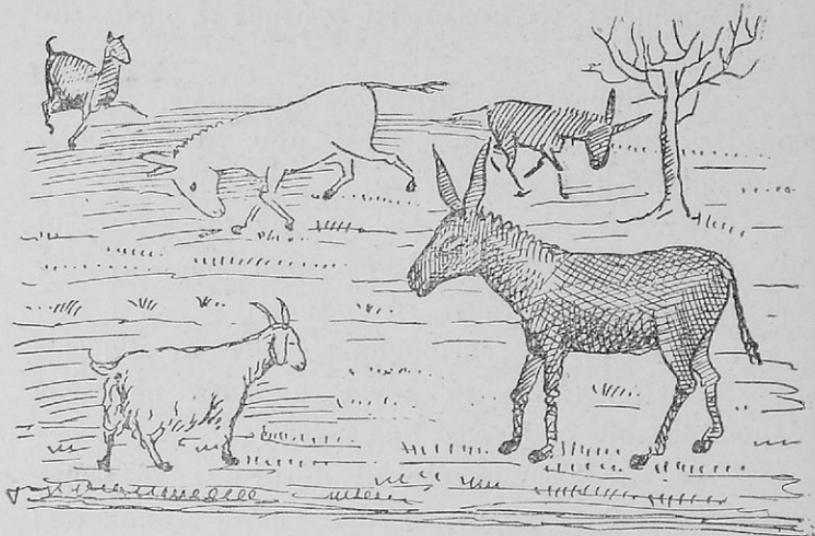
— ‘Η γαῖδουρίτσα ἐπειράχθηκε περισσότερο — οὖν καὶ τὰ γαῖδουράκια δύσκολα πειράζονται — καὶ λέγει :

— ‘Εσὺ νὰ κοιτάζῃς τὴν δουλίτσα σου, κυρὰ ξεδοντοῦ, καὶ τί θά εἰποῦμε ἐμεῖς οἱ συγγενεῖς μεταξύ μας νὰ μὴ σὲ ἐνδιαφέρῃ. ‘Αφησε, ποὺ ἔχεις κάτι πόδια, ποὺ εἶναι σχισμένα στὰ δύο.

Ξερομάσα λοιπόν, καθὼς ξερομασᾶς ἔκεī ποὺ κάθεσαι καὶ ἀφησέ μας ἐμᾶς !

‘Η Μπέλλα τότε ἄναψε ἀπὸ τὸ θυμό της, ἐτραβήχθηκε πίσω καὶ ἐδοκίμασε νὰ τῆς δώσῃ μιὰ μὲ τὰ κέρατα στὴν κοιλιά, ἀλλὰ πάλι ἐκρατήθηκε.

Γιὰ νὰ ίκανοποιήσῃ δμως τὸ μικρό της κατσι-

κάκι, ποὺ τὸ ἔβλεπε λυπημένο γιαυτά, ποὺ ἀκουστε, τῆς λέγει :

— "Αν δὲν ἔχω δόντια μπροστινὰ στὸ ἐπάνω σαγόνι, αὐτὸ δὲν μὲ ἐμποδίζει νὰ κόβω μιὰ χαρὰ τὴν τροφή μου. Τὰ ἐπάνω οῦλα μου εἶναι σκληρά, σὰν πέτρα καὶ εὔκολα κόβεται ἐκεῖ τὸ χορτάρι μὲ τὰ μπροστινὰ τοῦ κάτω σαγονιοῦ.

» Εξάλλου δὲν ἐρωτᾶς τὴν κυρά σου πῶς τὰ κόβει τὰ λάχανα ; Ἄλλὰ ποῦ καταλαβαίνεις ἐσὺ τέτοια πράγματα !

» Μὰ μὲ ποιὰν μιλῶ ; Ἐσὺ δὲν ξέρεις καλά, καλὰ τὴ γλώσσα καὶ λέγεις ξερομασάω ἐνῶ ἐγὼ ἀναμασῶ, τὸ ἀκούεις ; ἀναμασῶ ! Γιαυτὸ μὲ λέγουν καὶ μηρυκαστικό.

» Καὶ δὲν εἶμαι μόνον ἐγώ. Εἴμεθα μιὰ ἀπὸ τὰς μεγαλύτερες οἰκογένειες ἐμεῖς. Τὸ πρόβατο, ἡ ἀγελάδα καὶ ἄλλα ζῶα κάμνουν τὸ ὕδιο, ὅπως ἐγώ.

— Καλά, εἶπε ἡ γαϊδουρίτσα, ὅσο μιὰ τὰ δόντια τὸ παραδέχομαι, μὰ τὰ πόδια σου ;

— Τί ήθελες νὰ ἔχω ἔνα δάκτυλο, σὰν ἔσένα,
ποὺ γιὰ νὰ σὲ κοροϊδεύουν, τὸ ὀνομάζουν ὅπλή;
Χαρὰ στήν ὅπλή!

— Πήγαινε μὲ τὴν ὅπλή σου, κυρά μου, νὰ σκαρ-
φαλώσης, ὅπως ἐγώ, στοὺς βράχους, νὰ φάγης
χλόη καὶ ὡραῖα μυρωδᾶτα ἀγριολούλουδα καὶ ἔπειτα
ἔλα νὰ μοῦ δείξῃς τὰ γύνατά σου καὶ τὴν πετα-
λωμένη ὅπλή σου!

— Σὰ νὰ ἔχῃ δίκαιο, εἶπε μέσα της ἡ γαϊδου-
ρίτσα καὶ δὲν ἔξαναμίλησε.

“Εξάλλου ἔξαλίσθηκε μὲ τὴν φλυαρία τῆς Μπέλ-
λας: Μπέ—μπέ... ποῦ νὰ τὰ βγάλη πέρα μαζί της!

* * *

‘Ωστόσο τὸ ἔπεισόδιο αὐτὸ ἔλησμονήθηκε σὲ λί-
γο. Γιατὶ τὸ κατσικάκι τὴν ὥρα, ποὺ ἡ μάννα του
ἐμάλωνε μὲ τὴ γαϊδουρίτσα, ἔπήδησε ἐπάνω στὸ
Σταχτερούλη, σὰ νὰ τοῦ ἔλεγε: «Παιζομε»;

‘Ο Σταχτερούλης ἔδέχθηκε τὴν πρόταση καὶ
ἐκυλίσθηκε στὴ χλόη.

Μόλις ἡ γαϊδουρίτσα καὶ ἡ Μπέλλα εἶδαν τὰ
βλαστάρια των νὰ παίζουν ἀγαπημένα, ἔχαμογέ-
λασαν καὶ ἐφύλιωσαν πάλι.

“Ετσι εἶναι ὁ κόσμος!

‘Ο καημένος.

Στὸ λιβάδι ξεχασμένος
ἔνας γάιδαρος βοσκοῦσε.
Τίποτ’ ἄλλο δὲν ζητοῦσε.
 ὅ καημένος.

Τὸ χορτάρι του ἐμασοῦσε
καὶ ἦτο τρισευτυχισμένος
καὶ τὸ ξύλο ἐλησμονοῦσε
 ὅ καημένος.

Καὶ τὴν τύχη εὐχαριστοῦσε,
ποὺ δὲν ἦτο φορτωμένος
καὶ τὰ δυό του αὐτιὰ κουνοῦσε
 ὅ καημένος.

Τοὺς ἔχθρούς του ἐσυγχωροῦσε
καὶ ἤτανε συχωρεμένος
καὶ τὸν κόσμο ἀγαποῦσε
 ὅ καημένος.

Z. Παπαντωνίου

Κανεῖς δέν ἐγεννήθηκε μαδημένος.

‘Ο Παῦλος εἶναι καλὸς καὶ φιλότιμο παιδί, μὰ εἶναι πολὺ διστακτικό. Πολλὲς φορὲς δὲν ἐπιχειρεῖ νὰ κάμη κάτι, γιατὶ φοβεῖται, πῶς δὲν θὰ τὸ κάμη καλά.

— Παῖζομε, Παῦλο, τὴν ἀμπάριζα; Τοῦ λέγουν τὰ ἄλλα παιδιά.

— Δὲν τὴν ξέρω, ἀπαντᾶ ὁ Παῦλος.

— Ἔρχεσαι νὰ ἀπολύσωμε τοὺς ἀητούς;

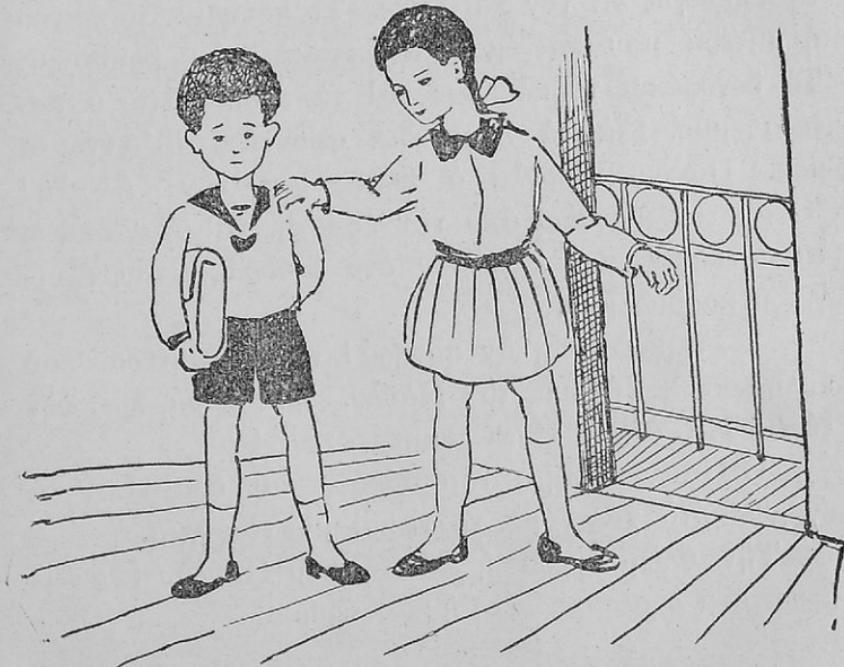
— Δὲν ξέρω ! ἀπαντᾶ ὁ Παῦλος. Μὰ καὶ στὰ μαθήματα τὸ ἵδιο παθαίνει.

Μιὰν ήμέρα τοὺς εἶπε ὁ διδάσκαλος νὰ γράψουν κάτι γιὰ τὸν κῆπο των.

‘Ο Παῦλος ἐπῆγε στὸ σπίτι του κλαμμένος !

— Τί ἔχεις, Παῦλο ; Τὸν ἐρώτησε μὲ λαχτάρα
ἢ μητέρα του.

— Νά, μᾶς εἶπε ὁ διδάσκαλός μας νὰ γράψωμε κάτι γιὰ τὸν κῆπο μας καὶ ἐγὼ δὲν ξέρω, δὲν ἡμπορῶ

Τότε ἡ μεγαλύτερη ἀδελφούλα του, ἡ Ἀννούλα, τὸν ἐπλησίασε καὶ τοῦ εἶπε :

— Μὴ στενοχωρεῖσαι, Παυλάκη. Ἐγὼ θὰ **σὺ** βοηθήσω νὰ μάθης. Καὶ ἐγὼ δὲν ἥξερα, μὰ ἐπροσάθησα καὶ ἔμαθα. Πάρε τὸ τετράδιο καὶ τὸ μολύβι σου καὶ ἔλα στὸν ἔξωστη.

‘Απὸ τὸν ἔξωστη ἐφαίνετο δλος δ κῆπος.

— Κοίταξέ τον καλὰ τὸν κῆπο μας, τοῦ εἰπε τότε ἡ Ἀννούλα καὶ νὰ μου εἰπῆς τι εἶδες.

‘Ο Παῦλος ἔρριξε μιὰ προσεκτικὴ ματιὰ καὶ ἀρχισε νὰ λέγῃ :

— ‘Ο κῆπος μας εἶναι μπροστά στὸ σπίτι μας. Γύρω-γύρω ἔχει φράκτη. Μέσα ἔχομε φυτεύσει δενδράκια, φυτὰ καὶ λουλούδια λογιῶν-λογιῶν. Ἐκεῖ μέσα εἶναι καὶ μιὰ μικρὴ δεξαμενή, ποὺ μαζεύεται τὸ νερὸ γιὰ νὰ τὸν ποτίζωμε. Τὸ πότισμα τὸ κάμνει ἡ μητέρα μους καὶ ἐμεῖς τὰ παιδιὰ τὴν βόηθούμε. Τὰ δενδράκια τὰ κλαδεύει καὶ τὰ περιποιεῖται δ πατέρας μου. Γιὰ τὰ λουλούδια φροντίζει ἡ Ἀννούλα μας. Πῶς πεντοβολᾶ δ κῆπος μας τὴν Ἀνοιξη! Ὁταν τὸν κοιτάξω ἀπὸ τὸν ἔξωστη, καὶ ὅταν ἀκούω τὰ πουλάκια, ποὺ κελαδοῦν στὰ δενδράκια του, ἀνοίγει ἡ καρδιά μου.

— Γιὰ κοίταξε, τὸν πονηρό! εἰπε ἡ μητέρα, ποὺ ἐπλησίασε καὶ ἀκούσει τὸν Παῦλο. Καὶ λέγει, πώς δὲν ξέρει! Μὰ αὐτὸς εἶναι ποιητής, καλέ!

‘Ο Παῦλος ἐπῆρε τότε θάρρος καὶ ὅσα εἰπε, τὰ ἔγραψε στὸ χαρτὶ μὲ τὸ νὶ καὶ μὲ τὸ σῖγμα.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα ἡ ἐκθεση τοῦ Παύλου ἐθριάμβευσε στὸ σχολεῖο. Ἡτο ἡ καλύτερη.

* * *

‘Ωστόσο διδάσκαλος εἶχε κάποια ἀμφιβολία, ἃν τὴν ἔγραψε δ ἵδιος δ Παῦλος. Τὸ γράψιμο βέβαια ἦτο ἴδικό του, ἄλλὰ τὰ λόγια;

Δὲν εἶπε δῆμος τίποτε. Μόνον τὸν ἐπαίνεσε καὶ ἐπερίμενε νὰ ἴδῃ καὶ ἄλλες ἐκθέσεις του.

Μὰ ἡ ἀλήθεια δὲν ιρύβεται. Οἱ ἐκθέσεις τοῦ Παύλου ἀπὸ τότε ἥσαν πάντοτε οἱ καλύτερες.

Δὲν τοῦ ἔφθανε ὅμως αὐτὸ τοῦ Παύλου. Μιὰν ἡμέρα εἶπε στὰ παιδιά :

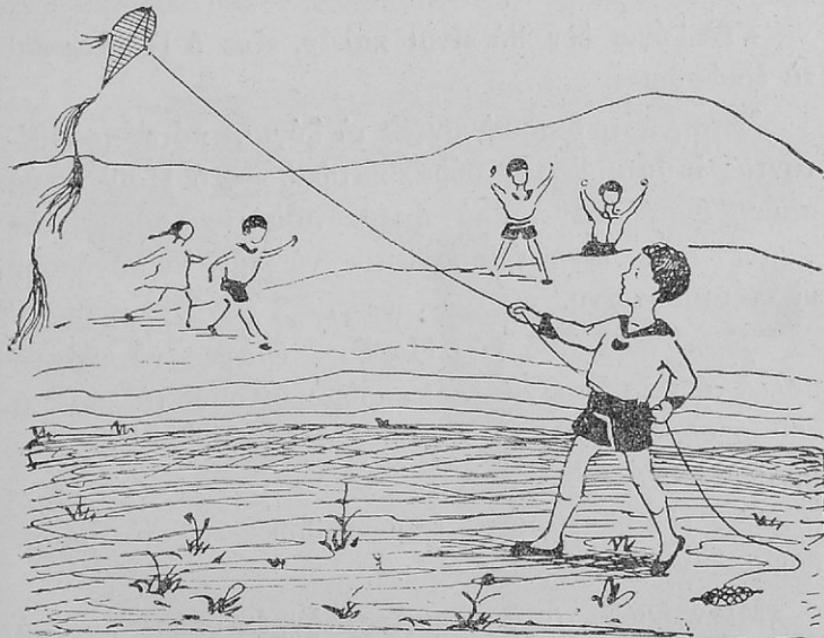
— Θὰ παῖξω καὶ ἐγὼ ἀμπάριζα!

— Τὴν ξέρεις; τοῦ εἶπαν ἐκεῖνα γελώντας.

— "Αν δὲν τὴν ξέρω θὰ τὴν μάθω! ἀποκρίθηκε ὁ Παῦλος σοβαρά. Καὶ ἐμπῆκε στὸ παιγνίδι.

Σὲ λίγες ἡμέρες ὁ Παῦλος ἔχειροτονήθηκε μάννα τοῦ παιγνιδιοῦ.

"Αλλὴ μιὰν ἡμέρα τὰ παιδιὰ εἶδαν μὲ ἔκπληξη τὸν Παῦλο «νὰ ἀπολάη» τὸν ἀητό του.

Στὴν ἀρχὴ δὲν τὸ ἐπίστευσαν καὶ ἔτριβαν τὰ μάτια των. «Αὐτὸς νὰ εἴναι»;

"Επειτα ὅμως ἐπλησίασαν καὶ ἐβεβαιώθηκαν, πῶς ἦτο ὁ ἴδιος ὁ Παῦλος. Καὶ μὲ πόση τέχνη ἐκράτουσε τὴν καλούμπα καὶ τὸν ἐκυβερνοῦσε!

Δὲν ἦξερε βέβαια, μὰ ἐπρόσεξε πῶς εἶναι δὲ ἀητὸς καὶ πῶς τὸν κυβερνοῦν. "Ἐπειτα ἐπῆρε καλάμια, τὰ ἔσχισε καὶ ἔκαμε τὸ σκελετὸ τοῦ ἀητοῦ καὶ σύμφωνα μὲ τὸ σκελετὸ ἔκοψε τὸ χαρτὶ καὶ τὸ ἐκόλλησε.

"Ἐβαλε ἔπειτα τὰ ζύγια, τοῦ ἔδεσε ἀπὸ πίσω μιὰ χάρτινη οὐρὰ καὶ τὸν «ἀπόλυσε».

Αὐτὸ τὸ ἔκαμε σὲ μέρος, ποὺ δὲν τὸν ἔβλεπαν τὰ ἄλλα παιδιά.

Στὴν ἀρχὴ δὲ ἀητός του δὲν ἐσηκώνετο. 'Ο Παῦλος δμως δὲν ἀπελπίσθηκε. Τοῦ ἐλάφρωσε λίγο τὴν οὐρά, γιατὶ ἐκατάλαβε πῶς ἥτο μεγάλη. Καὶ νὰ δὲ ἀητὸς ἐσηκώθηκε λίγο. Μὰ πάλι ἔπεσε.

«Τὰ ζύγια δὲν θὰ εἶναι καλά», εἶπε δὲ Παῦλος καὶ τὰ ἐδιώρθωσε.

"Ἐτσι, πότε διορθώνοντας τὰ ζύγια, πότε προσθέτοντας ἡ ἀφαιρώντας οὐρά, κατώρθωσε δὲ Παῦλος νὰ παρουσιάσῃ στὰ παιδιὰ ἀητό, ποὺ λίγα παιδιὰ τὸν εἶχαν. Καὶ λίγα ἡμποροῦσαν νὰ τὸν κυβερνήσουν μὲ τέτοια τέχνη.

"Ἐτσι σιγὰ-σιγὰ δὲ Παῦλος ἔμαθε νὰ κάμνῃ πολλὰ ὡραῖα πράγματα, ποὺ κάμνουν τὰ παιδιὰ τοῦ σχολείου καὶ ποτὲ δὲν ἔλεγε, «δὲν ξέρω, δὲν ήμπορῶ».

"Αν δὲν ἦξερε κάτι, ἐπροσπαθοῦσε νὰ τὸ μάθη, δοκιμάζοντας πολλές φορές.

Μιὰν ἡμέρα δὲ διδάσκαλος τὸν ἐκτύπησε ἐλαφρὰ στὸν ὅμο καὶ τοῦ εἶπε:

— Τώρα σὲ ἀγαπῶ, Παῦλο. Γιατὶ ἐκατάλαβες, πῶς δὲν ξέρει δὲν ξέρει ὁ ἄνθρωπος ἡμπορεῖ νὰ τὸ μάθη. Φθάνει νὰ προσπαθήσῃ. Κανεὶς δὲν ἐγεννήθηκε μαθημένος.

·Ο Χριστὸς εὐλογεῖ τὰ παιδάκια.

“Ολη τὴν ἡμέρα ὁ Χριστὸς ἐγύριζε ἀπὸ χωρὶς σὲ χωρὶς καὶ ἀπὸ πολιτεία σὲ πολιτεία γιὰ νὰ διδάσκῃ καὶ νὰ φωτίζῃ.

Τί κόσμος τὸν ἀκολουθοῦσε! Πῶς ἔκαναν γιὰ νὰ ἀκούσουν τὰ θεῖα λόγια του!

Καὶ οἱ ἀρρωστοὶ καὶ οἱ παράλυτοι καὶ οἱ τυφλοὶ καὶ αὐτοὶ ἔτρεχαν νὰ τὸν ἀντικρύσουν, γιατὶ στὸ βλέμμα του, τὸ εὐσπλαχνικό, εὔρισκαν τὴν ὑγεία των.

Ἐνα μεσημέρι ὁ Χριστὸς ἐκάθησε κάτω ἀπὸ ἓνα δενδράκι νὰ ἔκουσαρασθῇ καὶ νὰ δροσισθῇ στὸν ἥσκιο του.

“ Ήτο πολὺ κουρασμένος.

Καὶ πῶς νὰ μὴν ἦτο κουρασμένος ;

“ Ήτο κουρασμένος λοιπὸν καὶ σιγὰ ἔκλει-
σαν τὰ θεῖα του τὰ βλέφαρα καὶ τὸν ἐπῆρε ὁ ὑπνος.

Τὸ δενδράκι τότε ἐσάλευε ἐλαφρὰ τὰ κλαδιά του
μὲ χαρά, ποὺ ἐδρόσιζε τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ.

Ποιὸ κάτω ἔνα μικρὸ φυάκι ἐφλοίσβιζε σιγὰ
γιὰ νὰ νανουρίζῃ τὸν Κύριο.

Καὶ οἱ μαθηταί του λίγο πιὸ πέρα εἶχαν κα-
θήσει καὶ αὐτοὶ στὸν ἥσκιο μιᾶς βελανιδιᾶς καὶ ἐσι-
γομιλοῦσαν.

“ Ελεγαν γιὰ τὰ θαύματα, ποὺ εἶχε κάμει τὶς
ἡμέρες αὐτὲς ὁ Χριστός.

Προπάντων γιὰ τὸ μεγάλο θαῦμα, ποὺ ἀνάστησε
ἔνα μονάχοιβο κορίτσι πεθαμένο. Εἶχαν χαρὰ καὶ
περιφάνεια, γιατὶ εἶχαν τέτοιο διδάσκαλο.

* * *

Καθὼς ἐκοιμᾶτο ὁ Χριστός, ἀκούστηκαν φωνὲς
παιδικὲς καὶ οἱ φωνὲς ἐπλησίαζαν πρὸς τὸ μέρος
του. “ Ήσαν παιδάκια, ποὺ τὰ ὠδηγοῦσαν ἔκει οἱ
μητέρες των γιὰ νὰ πάρουν τὴν εὐλογία τοῦ
Χριστοῦ.

Οἱ μαθηταί, μόλις εἶδαν τὶς μητέρες νὰ πλη-
σιάζουν, ἐβγῆκαν μπροστὰ καὶ τὶς ἐμπόδιζαν.

— “ Οχι, ὅχι ! Ήσυχάζει τώρα. Αφῆτε τον νὰ
ξεκουρασθῇ.

Μὰ τὴν ᾔδια στιγμὴν ὁ Χριστὸς ἔξύπνησε. “ Ανοιξε
τὰ θεῖα του βλέφαρα καὶ εἶδε τὰ παιδάκια.

— “ Α ! τὰ παιδάκια εἶναι ; Αφῆτε τα νὰ ἔλθουν
κοντά μου καὶ μὴ τὰ ἐμποδίζετε.

» Έγὼ τίποτε ἄλλο δὲν ἀγαπῶ στὸν κόσμο, δσο ἀύτα.

»Γιὰ τὰ παιδάκια καὶ γιὰ δσους ἔχουν τὴν
Ἄθων τῶν καρδιὰν ἐτοιμάζω τὸν Παράδεισο.

Τότε οἱ μητέρες ἐπλησίασαν καὶ ὁ Χριστὸς ἔβαλε
τὰ χέρια του στὰ κεφαλάκια τῶν παιδιῶν καὶ τὰ
εὐλόγησε.

“Ω, τί εύτυχισμένα ποὺ ἐπῆραν τὴν θεία εὐλογία!

©ΕΘΝΟΣ

‘Ο τρελλός κορυδαλλός.

Καλή νύκτα, εἶπε ὁ πατέρας κορυδαλλός στοὺς ἀγαπημένους του ἀργά τὸν βράδυ καὶ ἐπέταξε στὸν κορυψῶνα του νὰ κοιμηθῇ.

“Οταν ἔκλεισε τὰ μάτια του, ἐκλειδώθηκε ἐκεῖ μέσα μαζὶ καὶ μὲ μιὰ ὅμορφη εἰκόνα: Μιὰ φωλίτσα μὲ τέσσερα πουλάκια καὶ τὴ μανούλα των.

Τὴ νύκτα ἔγινε χαλασμός. Μιὰ δυνατὴ μπόρα μὲ χαλάζι ἐσάρωσε τὰ σπαρτά. Καὶ τὰ δένδρα τὰ ἔκαμε κουρέλια πράσινα.

Τὸ πρωῒ οἱ χωρικοὶ ἐβγῆκαν στὰ περιβόλια καὶ τὰ χωράφια των νὰ ἴδοῦν τὸ κακό, ποὺ τοὺς ἔκαμε ἡ νύκτα.

“Αλλος ἐτραβοῦσε τὰ μαλλιά του, ἄλλος ἔχειρονομοῦσε καὶ ἄλλος ἐφώναζε.

Πρωΐ - πρωΐ ἐξύπνησε καὶ ὁ κορυδαλλός καὶ ὁ νοῦς του ἐτρεξε ἀμέσως στοὺς ἴδιοκους του.

— Πῶς νὰ ἐπέρασαν ἀπόψε; Θὰ ἔχουν τάχα ξυπνήσει;

“Ἄς πετάξω ὡς ἐκεῖ. Καλύτερα ὅμως νὰ πετάξω ψηλὰ νὰ τοὺς ξυπνήσω μὲ τὸ κελάδημα.

Καὶ τρίλλλ. ιιί.. ἀκούστηκαν οἱ τρίλλες του ἀπὸ ψηλά.

Ἐπειτα ἔχαιμήλωσε. «Τώρα θὰ ἔξυπνησαν», εἶπε. «Θὰ ἐκατάλαβαν, πῶς γιαυτοὺς καὶ γιὰ κανέναν ἄλλον δὲν ἦτο δ πρωΐνδος χαιρετισμός». Καὶ ἀφοῦ ἔκαμε μερικὰ χαριτωμένα ζίκ-ζάκ, ἐκατέβηκε ἵσα στὴ φωλιά.

* * *

— Γιατὶ δὲν ξυπνοῦν; "Ω, νά, στὰ κεφαλάκια των κόκκινα στίγματα! τί νὰ συμβαίνῃ;

»"Α, ὅχι! ὅχι!..... ποτὲ δὲν εἶναι δυνατόν! Θὰ μοῦ ἔφευγε δ νοῦς!

Καὶ τὰ ἐθώπευσε λίγο μὲ τὸ ράμφος γιὰ νὰ ξυπνήσουν. Μὰ αὐτὰ ἔμεναν ἀκίνητα.

— Θὰ ἥλθα πολὺ πρωΐ! Αὐτὸ θὰ εἶναι. "Ας πετάξω ἀκόμη μιὰ φορά.....

Καὶ πάλι ἀκούστηκε ἀπὸ ψηλὰ τὸ γεμάτο τώρα ἀγωνία τρίλλισμά του.

— "Ε, τώρα δὲν γίνεται ἀλλοιῶς! θὰ ἔξυπνησαν. Ἐκτός..... Μὰ ποτέ! ποτέ!

»"Ισως ἀκουσαν τὴ φωνὴ καὶ θέλουν νὰ παίξουν μαζί μου..... "Ω, τὰ μικρούλια μου! Καὶ ἐπέταξε καὶ πάλι κοντά των κρατώντας μερικὰ σπειριὰ ἀπὸ τὰ ἀγριόχορτα γιὰ νὰ τοὺς δώσῃ.

»Μὰ δὲν ἀνοίγουν τὰ στοματάκια των! Δὲν ἀκούεται τὸ λαρύγγισμά των!

Μὲ πλακωμένη καρδιὰ στέκει λίγες στιγμὲς καὶ κοιτάζει τὴν οἰκογένειά του, ποὺ κοίτεται ἀκίνητη.

— Πόσο ἀργὸ εἶναι τὸ ξύπνημά των!

»"Ας πετάξω καὶ ἄλλη μιὰ φορά!

Καὶ πετᾶ καὶ ξαναπετᾶ καὶ ἀκούεται διαρκῶς τὸ

τριλλισμά του. Μὰ τὸ τραγούδι του τώρα δὲν μοιάζει χαιρετισμό, εἶναι σὰν θρῆνος, σὰν μοιρολόγι !

Ποιὸς δμως ἡμπορεῖ νὰ τὸ ξεχωρίσῃ ;

* * *

“Οσοι ἔπαθαν ζημιὰ ἀπὸ τὸ χαλάζι ἀκουσαν τὸ τριλλισμα τὸ συχνὸ καὶ εἶπαν :

«Δὲν μᾶς ἀφήνει καὶ αὐτὸς ὁ τρελλός ; Ἐμεῖς ἔχάσαμε τὸ εἶναι μας καὶ αὐτὸς τραγουδεῖ ! Μὰ τί ἔχει νὰ κλάψῃ, τὰ σπαρτά του ἢ τὰ δένδρα του ;

Αὐτοὺς δμως ἐπῆγαν ἄλλοι χωρικοὶ καὶ τοὺς ἔπαρηγόρησαν. Καὶ τὸ Ταμεῖο τῶν χαλαζοπλήκτων τοὺς ἀποζημίωσε, δπως κι ἀν ἔχη. Γιαυτὸ καὶ στὸ πανηγύρι, ποὺ ἔγινε ὕστερα ἀπὸ ὀλίγες ἡμέρες, ἐδιασκέδασαν μὲ πολλὴ ὅρεξη.

Μὰ στὴ φωλιὰ δὲν εὑρέθηκαν μόνον πέντε πουλάκια πεθαμένα. Ἡτο μαζί των καὶ ὁ τρελλός κουδαλὸς νεκρός !

‘Ο κορυδαλλός.

*Mὲ τὰ φτερὰ
τὰ σταχτερά,
μὲ τὸ μικρὸ διάδημα
πετάει στὸν αἰθέρα.*

*Mὲ λιγνρὸ
καὶ δροσερὸ
καὶ ζωηρὸ κελάδημα
ξυπνᾶ τὴν ἀτμοσφαῖρα.*

*Βαθμό, βαθμὸ
μ' ἔνα ρυθμό,
ἀνέβη καὶ δὲ φαίνεται
μὲ φῶς περιχυμένο.*

Στὸν οὐρανὸν
τὸ γαλανὸν
ἀόρατα κυμαίνεται
τὸ τρισευτυχισμένο !

•Αλλά, γιατὶ
τὰ παραπεῖται
τὰ φωτερὰ οὐράνια
καὶ κάτω πάλι βλέπει ;

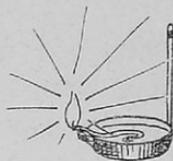
•Έχει φωλιὰ
καὶ ἔχει πουλιὰ
στῆς γῆς τὴν ἐπιφάνεια
καὶ τάροι ποὺ τὰ σκέπει.

•Οσο καλὰ
ποῦνται ψηλά,
χάμω ἔχει τὰ παιδάκια του,
πῶς νὰ τὰ λησμονήσῃ !

Μὲ συλλογὴ
καὶ μὲ στοργὴ
μαζεύει τὰ φτεράκια του
νὰ πᾶ νὰ τὰ φιλήσῃ.

Πῶς ἀγαπῶ
κάθε σκοπὸν
ποὺ ψάλλεις μὲ κατάνυξη,
ξανθὸν κορυδαλλάκι !

Εὐλογητὸς
ἄς εἰν' Αὔτος,
ποὺ στόλισε τὴν ἄνοιξη
μὲ σὰν ἐσὲ ψαλτάκι !

‘Ο ύπερήφανος λύχνος

“Η γρηγούλα δὲν ἔβλεπε καλὰ ή καημένη καὶ ἔχυσε πολὺ λάδι στὸ λύχνο τῆς. “Οταν τὸν ἀναψε, ἔφεγγε πολύ. Τόσο, ὅσο ἡμπορεῖ νὰ φέξῃ ἔνας λύχνος.

‘Ο λύχνος δμως ύπερηφανεύθηκε γιὰ τὸ φῶς του καὶ ἔλεγε:

«”Ω, τί φῶς εἶναι αὐτό; Ἰδέτε, ίδέτε, πῶς λάμπω!

Δὲν ἔπρεπε νὰ εἴμαι ἐδῶ, ὅχι! Τί τὸ θέλει τόσο φῶς ή γρηγούλα; Ἐγὼ ἔπρεπε νὰ εἴμαι ψηλὰ στὸν οὐρανό, νὰ φωτίζω τὸν κόσμο.

Τί εἶναι μπροστὰ σὲ ἐμένα τὰ ἀστέρια καὶ τὸ φεγγάρι;

Αέγουν, πῶς ὁ ἥλιος λάμπει πολύ. Μὰ καὶ αὐτός, μοῦ φαίνεται, πῶς θὰ θαυμβώση μπροστά μου!

Κρῆμα, ποὺ χάνομαι ἀδικα στὸ καλυβάκι τῆς γρηγᾶς!

* * *

Τὸ μονάκοιβο δμως παράθυρο τοῦ πτωχικοῦ σπιτιοῦ τῆς γρηγούλας εἶχε παλιώσει καὶ εἶχε μεγάλα ἀνοίγματα. “Ακουσε ἀπὸ τὰ ἀνοίγματα ὁ ἀέρας τὰ περήφανα λόγια τοῦ λύχνου, ἔχαμογέλασε καὶ εἶπε:

«Τώρα θὰ σοῦ δείξω ἐγώ! Καὶ πφ! ἐμπῆκε στὸ καλύβι.

Μὲ τὸ φύσημα δὲ ὑπερήφανος λύχνος ἔσβυσε.

— Οὐ, παλιόλυχνε! εἴπε τότε ἡ γρηγούλα, καὶ δὲν
ἔχω ἄλλα σπίρτα νὰ σὲ ἀνάψω. ‘Ωστόσο περνῶ καὶ
χωρὶς ἐσένα. Καὶ ἡσυχῇ ἔξαπλώθηκε στὸ στρώμα
της νὰ κοιμηθῇ.

‘Ο λύχνος

‘Ο λύχνος στὸ λαδάκι του μιὰ νύχτα εἶχε μεθύσει
Καὶ ἔλεγε ἀναμμένος: — Λάμπω ἐγὼ σὲ ἀνατολὴ καὶ δύση.
Καὶ τὸ ἀστρα τὸ ἀργυρόφωτα κοιτάζοντας γελάει
Κ’ ἔτσι τοὺς λέει περήφανα: — Ποιὸ σὰν ἐμὲ φωτάει;
‘Ολόρθιο ἐδῶ ἂν μὲν ἀφήσουντε, νὰ φέγγω ὡς τὴν αὐγή,
Θὰ ἴδοῦν τὸν ‘Ηλιο. . . . ἀνώφελο στὰ σύρανια καὶ στὴ γῆ!
Τὸ λόγο δὲν ἀπόσωσε. . . . σιγὸ ἀγεοάκι πιάνει
Κι δὲ λύχνος δὲ λαμπρόφωτος τὶς λάμψεις του βλεσ χάνει
Δυὸ στεναγμοὺς ἀφήνει
Καί σὰν τὸ λύχνο σβύνει!

Γιάννης Περγιαλίτης

‘Ο ύπερήφανος κόκκορας.

“Ενας κόκκορας διλάσπρος
μὲ ψηλὸν λειρὶ¹
καμαρώνει καὶ φουσκώνει
καὶ λιλιὰ φορεῖ
καὶ θαρρεῖ πὼς τὸ κοτέτσι
μόλις τὸν χωρεῖ.

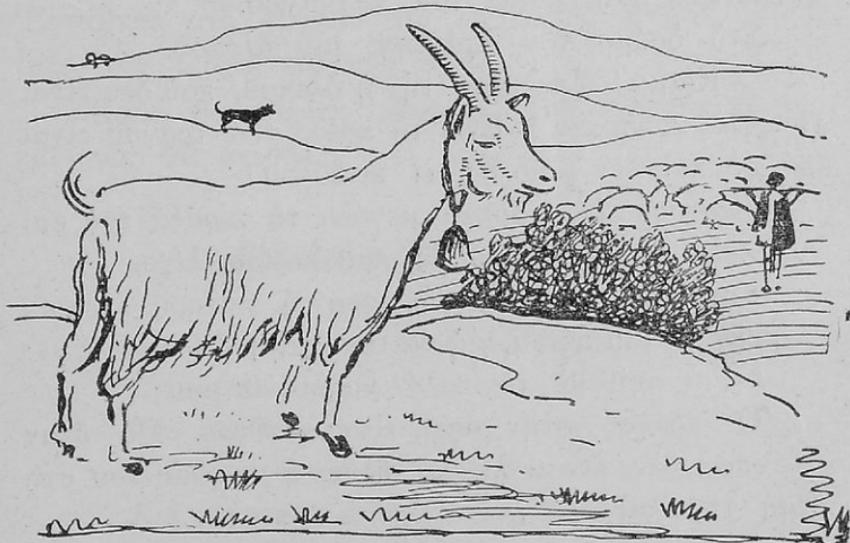
“Αμα βρῆ κανένα σπόρο
μέσα στὴν αὐλὴ
τὸ κεφάλι του σηκώνει
καὶ τὸ διαλαλεῖ.
Νὰ τὸ μάθουνε σὲ δύση
καὶ σ’ ἀνατολή.

Τὴ στιγμὴ, ποὺ σουλατσάουι
μὲ τὸ βῆμα ἀργό,
«δὲν ξανάειδα», λὲν οἱ κότες,
«τέτοιο στρατηγό».
Μὰ κι δ ἵδιος συλλογμέται
«μωρὲ τ’ εἶμαι ἐγώ»!

Ξάφνου βλέπει ἔνα γεράκι
“Αχ! τὴν ὁρα αὐτὴ
τὸ βαρὸν περπάτημά του
ἔχει μπερδευτῆ
κι ἀστραπὴ μὲς στὸ κοτέτσι
τρέχει νὰ κρυφτῇ!

‘Ο ἀσυλλόγιστος τράγος.

Ἐνας τράγος ἔβοσκε μαζὶ μὲ τὸ κοπάδι στὸ βουνό. Ἐφαγε δικαίως πολὺ πρινάρι καὶ ἔβόσκησε σὲ πολλὰ χαμόκλαδα, γιαντὸ ἐδίψασε πολύ. Τόσο ἐδίψασε, ποὺ δὲν ἡμποροῦσε οὕτε νὰ ἀναμασῆσῃ, οὕτε νὰ βάλῃ νέα μπουκιὰ στὸ στόμα του. Τὸ στόμα του ἐστέγνωσε καὶ ἡ γλῶσσα του ἔγινε κατάξεοη. Τότε ἔστρεφε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τὸ κεφάλι του καὶ ἔβέλαζε μὲ παράπονο :

«Πότε θὰ ἀποφασίσῃ δ βοσκὸς νὰ ὁδηγήσῃ τὸ κοπάδι στὸ νερό ;»

Καὶ τί ώραῖο νερό ! Κρύσταλλο ! Καὶ πῶς φλοισθεῖ τὸ ποταμάκι, καθὼς κυλᾶ τὰ νερά του ! Πόσο τοῦ ἄρεσε αὐτὴ ἡ μουσική !

Καὶ μὲ τὴ φαντασία του εὑρέθηκε στὸ ποτάμι, ἔσκυψε καὶ ἔβούτηξε μέσα τὴ μουσούδα του. Τὴν

ετίναξε δύο τρεῖς φορές, γιατί ἐβράχηκαν τάχα τὰ γένεια του καὶ πάλι ἔσκυψε νὰ πιῇ.

Ἐπινε, ἔπινε, μὰ ὅσο ἔπινε, τόσο ἐδιψοῦσε. Τόσο ἐμεγάλωνε ἡ ἐπιθυμία του νὰ πιῇ.

* * *

«Δὲν ύποφέρεται!» Εἶπε τότε ὁ τράγος. «Θὰ ἔκειψω ἀπὸ τὸ κοπάδι καὶ θὰ πάγω μόνος μου στὸ νερό!» Καὶ γιὰ νὰ μὴ τὸν ἀντιληφθῆ ὁ βοσκός, ἐκρύφθηκε στὰ πυκνὰ χαμόκλαδα μιᾶς κουμαριᾶς καὶ ἀπὸ ἐκεῖ σιγά-σιγά ἐπέρασε ἓνα μικρὸ δύψωματάκι καὶ ἔκαμε τὸν κατήφοδο.

Στὸ δρόμο τὸν ἀπάντησε μιὰ ἀλεποῦ.

— Κρῆμα! εἴπε μέσα της ἡ ἀλεποῦ, ποὺ δὲν εἶναι τρυφερὸ κατσικάκι! Ἐνῶ τὸ κρέας τοῦ τράγου εἶναι συληρὸ καὶ δὲν μοῦ ἀρέσει καθόλου!

»Ωστόσο εἶναι ἀρκετὰ μεγάλα τὰ κέρατά του καὶ γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ ἀς παραμερίσω λίγο.

Ἐστάθηκε λοιπὸν παράμερα ἡ πονηρὴ ἀλεποῦ, ἀνέβηκε σὲ μιὰ πέτρα, γιὰ νὰ τὸν βλέπῃ καὶ τοῦ λέγει·

— Γιὰ ποῦ μὲ τὸ καλό, καπετάνιε μου;

»Ο τράγος στὴν ἀρχὴ ἔξαφνιάσθηκε. Μὰ ὅταν εἶδε, πώς δὲν εἶναι λύκος, ἥλθε ἡ καρδιά του στὴ θέση της καὶ εἶπε:

— Ἐσὺ εἶσαι, κυρὰ Μάρω; Ἐδίψασα καὶ πηγαίνω κάτω στὸ ποτάμι νὰ πιῶ νερό.

— Οὖ, καημένε, στὸ ποτάμι θὰ πᾶς;

»Καὶ δὲν βαρύνεσαι τόσο δρόμο!

»Ἐδῶ πάρα κάτω, καθὼς πηγαίνεις, θὰ βρῆς ἓνα πηγαδάκι. Καὶ πόσο δροσερὸ εἶναι τὸ νερό του!

»Ἐγὼ ἔκει ποτίζομαι συχνά. Μόλις τὸ βρῆς, πήδησε μέσα καὶ πιέ, ὅσο φέλης.

·Ο τράγος ἔτρεξε μὲν χαρὰ στὸ μέρος, ποὺ τοῦ ἔδειξε ἡ ἀλεποῦ, εύρηκε τὸ πηγάδι καὶ στραβὸς ἀπὸ τὴ δύψα, ἐπήδησε μέσα.

Μὰ τί ἔπαθε! ·Αφησε, ποὺ τὸ πηγάδι ἵτο ξε-
ροπήγαδο καὶ δὲν εἶχε νερό, μὰ δὲν ἤμποροῦσε καὶ νὰ ξανανέβῃ ἐπάνω.

·Ἐδοκίμασε, ἔξαναδοκίμασε, τίποτε!

·Ἀπελπισμένος τότε ἄρχισε νὰ βελάξῃ δυνατά!
·Η ἀλεποῦ ἀκουσε τὰ βελάσματα, ἐκατάλαβε τί εἶχε
συμβῆ καὶ ἔτρεξε στὸ πηγάδι.

Τώρα δὲν τὸν ἐφοβεῖτο καθόλου τὸ φύλο της.
·Εστάθηκε στὸ στόμα τοῦ πηγαδιοῦ, ἔσκυψε, ἐκοί-
ταξε τὸν τράγο καὶ τοῦ εἶπε:

«Καλὰ ἐκατέβηκες, καημένε, δὲν ἐσυλλογίσθηκες
καὶ πῶς θὰ ἀνεβῆς;

Οἱ δύο βάτραχοι.

Δύο βάτραχοι στὴ λίμνη τὴ οηχὴ
Περνούσανε καλὰ κ' εὐτυχισμένα.
Τοῦ θεριστὴ δύμας ἥρθε ἡ ἐποχὴ
Καὶ τὰ νερά της βλέπουνε πιωμένα...
Καὶ φεύγουντε μὲ θλίψη τους μεγαλη
Δίμηνη νὰ βροῦν ἀλλοῦ κι οἱ δυό τους ἄλλη.

Στὸ δρόμο, ποὺ πηγαίνουν βράδυ-βράδυ,
Βυθὺ ἔτυχε νὰ ἰδοῦν ἔνα πηγάδι
Κι ἔτσι μὲ ἀνέλπιστη χαρὰ δὲ μικρὸς φωνάζει :
—Νὰ κατεβοῦμ' ἐδῶ! Ποτὲ θαρρῶ,
Δὲ θὰ μᾶς λείψη τὸ νεράκι, τὸ νερό!...
Μὰ νὰ τί λέγει δὲ πιὸ μεγάλος καὶ στενάζει

—Κι ἀν τύχη ἐτοῦτο τό... τόσο βαθύ,
Τὸ τρίσβαθο πηγάδι καὶ μᾶς ξεραθῆ,
Δὲ συλλογμέσαι, πώς δὲ θὰ μποροῦμε
Μέσ' ἀπ' ἐκεῖ ποτέ μας νάνεβοῦμε;

Γιάν. Περγιαλίτης

ΟΙ ΔΥΟ ΚΑΔΡΕΠΤΕΣ ΤΟΥ 'ΑΝΔΡΕΑ.

'Ο 'Ανδρέας ἔχει στὸ δωμάτιό του ἐναν καθρέπτη κρυστάλλινο.

Κάθε φορά, ποὺ θὰ ἑτοιμασθῇ γιὰ τὸ σχολεῖο, πρέπει νὰ κοιτάξῃ τὸ πρόσωπό του στὸν καθρέπτη: Εἶναι τάχα καθαρό; Εἶναι κτενισμένα καλὰ τὰ μαλλιά του;

Στὸ ἵδιο δωμάτιο, μέσα στὴ βιβλιοθηκούλα του, ἔχει καὶ ἐναν ἄλλο καθρέπτη. 'Ο καθρέπτης αὐτὸς δὲν εἶναι οὕτε κρυστάλλινος, οὕτε γυάλινος.

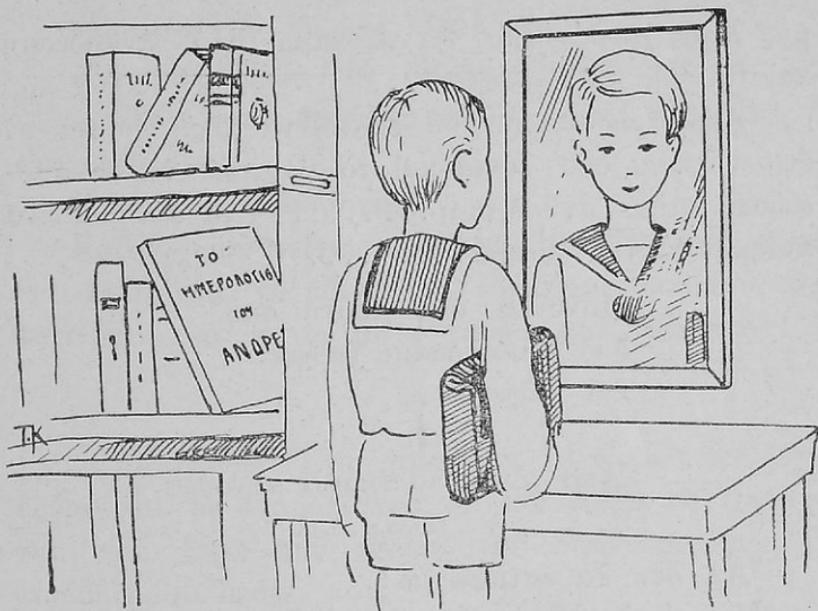
Εἶναι ἔνα τετράδιο μὲ πολλὰ φύλλα, καλοδεμένο, μὲ ώραιο ἔξωφυλλο. Τὸ τετράδιο αὐτὸς ἔχει ἀπ' ἔξω μιὰν ἐπιγραφή:

«ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ»

Κανεὶς δὲν τὸ ἀνοίγει. Κανεὶς δὲν τὸ διαβάζει. Καὶ οὕτε ἐπιτρέπεται νὰ τὸ πιάνῃ ἄλλος στὰ χέρια του, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν 'Ανδρέα.

* * *

Χθὲς τὸ βράδυ, ἀφοῦ δὲν τὸν 'Ανδρέας ἐτελείωσε τὴν σχολική του ἐργασία, ἐπῆρε τὸ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ Ψηφιοποιηθῆκε απὸ τὸ Ινστιτούτο Εκπαίδευτικῆς Πολιτικῆς

καὶ κάτι ἔγραψε. "Ἐπειτα ἀρχισε νὰ γυρίζῃ τὰ γραμμένα φύλλα καὶ νὰ τὰ διαβάζῃ ἔνα, ἔνα:

24 Νοεμβρίου. Αὔριο είναι τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης. Είναι ἡ ἑορτὴ τῆς μητέρας μου.

Δὲν πρέπει νὰ τῆς κάμω ἔνα δῶρο; Μὰ τὸ δῶρο νὰ τῆς κάμω;

Θὰ ξητήσω τοῦ πατέρα χρήματα νὰ τῆς ἀγοράσω κάτι..... "Α, δχι! "Οταν μοῦ δώσῃ ὁ πατέρας τὰ χρήματα, τότε τὸ δῶρο δὲν τὸ κάμνω θγώ!

Θὰ σπάσω τὸν κουμπαρά μου νὰ ἀγοράσω τὸ δῶρο μὲ ίδικά μου χρήματα

"Α, οὕτε αὐτό! Θὰ στενοχωρηθῇ ἡ μητέρα, δταν μάθη, δτι ἔσπασα τὸν κουμπαρᾶ

Τί νὰ κάμω λοιπόν;

"Α, νά, τὸ ευθῆκα! Θὰ κόψω ἀπὸ τὸν χῆπο

Τηγνιοποιηθῆκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

μας λίγα χρυσάνθεμα, θὰ τὰ κάμω μιὰ ἀνθοδέσμη
καὶ θὰ τῆς τὰ προσφέρω

‘Ακόμη ώραιότερο θὰ εἶναι νὰ τῆς γράψω σὲ
ἔνα χαρτάκι δύο λόγια καὶ τὸ χαρτάκι νὰ τὸ καρ-
φώσω στὴν ἀνθοδέσμη “Ενα ποίημα, ἔνα
ποίημα θὰ τῆς γράψω’

Μανούλα στὴ γιορτή σου
δυὸ λουλουδάκια ἔκοψα
καὶ τάφερα

‘Απὸ τὸν κῆπο ἔκοψα μανούλα

“Αχ δὲν τὰ καταφέρνω !

Μὰ τί τὸ θέλω τὸ ποίημα; Θὰ σηκωθῶ πρω-
πρωὶ νὰ τὴν προλάβω στὸ κρεβάτι της, θὰ τῆς
προσφέρω τὰ χρυσάνθεμα, θὰ τῆς εἰπῶ: «χρόνια
πολλὰ μανούλα μου» καὶ θὰ πέσω στὴν ἀγκαλιά της!

Αὐτό, αὐτὸ θὰ κάμω. Σὰν ποίημα δὲν εἶναι
καὶ αὐτό;

* * *

17η Μαρτίου. Ἐγύριζα ἀπὸ τὸ σχολεῖο μὲ τὸ
τράμ.

Σὲ μιὰ στάση ἐμπῆκε μιὰ γυναικούλα πτωχικὰ
ντυμένη καὶ ἐκρατοῦσε στὴν ἀγκαλιά της τὸ βρέφος
της. Φαίνεται, πῶς τὸ ἔφερνε ἀπὸ τὸ γιατρό, γιατὶ
τὸ παιδάκι ἦτο χλωμὸ καὶ πολὺ ἀδύνατο. “Οταν
ἐπροχώρησε τὸ τράμ, δ εἰσπράκτωρ τῆς ἐζήτησε τὸ
εἰσιτήριο

‘Η γυναικούλα ἐρεύνησε τὸ μικρό της βαλάντιο,
ἔβγαλε ψηρικὴ μέρες ἀπερικατατίθησεις μεγάλης πολυτελεῖας.....

“Αξαφνα τὴν ἄκουσα νὰ λέγη:

«”Αχ, τί ἔπαθα! δὲ βγαίνουν!

— «Τότε νὰ καταβῆτε, κυρία μου», τῆς εἶπε ὁ εἰσπράκτωρ.

Πόσο τὴν ἐλυπήθηκα!

Κρῆμα, ποὺ εἶχα πληρώσει τὸ εἰσιτήριό μου! Θὰ ἐπλήρωνα τὸ ἴδικό της εἰσιτήριο καὶ ἐγὼ θὰ ἐκατέβαινα νὰ πάγω μὲ τὰ πόδια μου στὸ σπίτι!

* * *

20. *Απριλίου.* Ἔνα γεροντάκι μὲ ἐσυνάντησε στὸ δρόμο καὶ μὲ ἔπαρακαλεσε νὰ τοῦ δείξω τὴ Δημαρχία. «Δὲν ξέρω ποῦ εἶναι», τοῦ ἀπήντησα ἐγὼ καὶ ἐτράβηξα τὸ δρόμο μου.

Δὲν ἥξερα τὴ Δημαρχία;

‘Η ἀλήθεια εἶναι, πὼς ἐβιαζόμουν καὶ δὲν ἥμποροῦσα νὰ τὸν συνοδεύσω ἕως ἐκεῖ. ‘Ωστόσο ἥμποροῦσα νὰ τὸν πληροφορήσω ποῦ εἶναι!

Γιατὶ νὰ μὴ τὸ κάμω; Γιατί νὰ τοῦ εἰπῶ ψέματα;

* * *

16. *Μαΐου.* Ἐπήγαμε μὲ τὸ Γιῶργο στὸ περιβόλι των. Ἐκεῖ, σὲ μιὰν ἐλιὰ εἴδαμε μιὰ φωλιά.

— Εἶναι ἀπὸ κότσυφα! Ἐφώναξε ὁ Γιῶργος μὲ χαρά.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἔνα κατάμαυρο πουλὶ μὲ κίτρινο ράμφος ἐπέταξε στὴ φωλιά. Ἡτο ὁ πατέρας, κότσυφας. Ἀμέσως τότε ἐπρόβαλαν ἀπὸ τὴ φωλιὰ πέντε λαίμαργα στόματα καὶ πέντε λαρυγγάκια ἀκούστηκαν νὰ φωνάζουν.

— Ανεβαίνομε νὰ τὰ πιάσωμε; Μοῦ ἐποότειγε
Φηφιδποιηθῆκε από το Ινοτιόμπο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ο Γιωργος και ἔτρεξε στὸν κορμό τῆς ἐλιᾶς.

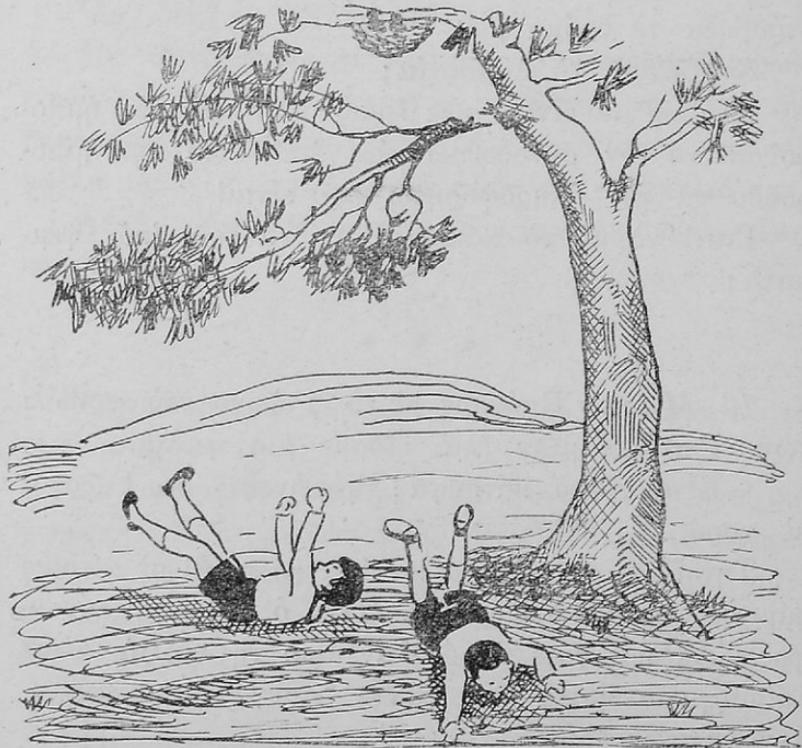
Ἐγὼ τὸν ἀκολούθησα.

Πῶς ἔκαναν ἡ κοτσυφίνα και ὁ κότσυφας, δταν ἐπλησιάζαμε στὴ φωλιά !

«Τσὶρ-τσίρ !» Ἐτσιτσίριζαν ἀπελπισμένα. Και στὴν ἀπελπισία των, ἀψηφώντας τὴ ζωή των, ὠρμοῦσαν ἐπάνω μας ἀπειλητικά.

Ἐσκέφθηκα νὰ κατεβῶ. "Οχι γιατὶ ἐφοβήθηκα, ἄλλὰ γιατὶ μοῦ ἐφάνηκε, δτι ἐρράϊσε ἡ καρδιά μαν.

Δὲν εἶχα δμως προλάβει νὰ ἐκτελέσω τὴ σκέψη μου και ἔξαφνα, κράκ ! σπάζει ὁ κλδνος, ποὺ εἶχαμε πατήσει μὲ τὸ Γιωργο και σωριαζόμεθα και οι δύο στὸ ἔδαφος.

Πῶς ἔγινε αὐτό; Ὁ κλῶνος ἦτο ἀρκετὰ γερῦς.
Ἡ μήπως ἐσυμπόνεσε τὰ πουλάκια καὶ ἐγκρεμίσθηκε
μαζί μας γιὰ νὰ μᾶς τιμωρήσῃ;

“Ο Γιωργος δὲν ἔπαιθε τίποτε σοβαρό. Ἐγὼ
δμως ἐκτύπησα ἀρκετὰ καὶ πονῶ.

“Ωστόσο εἶμαι εὐχαριστημένος, ποὺ πονῶ ἔγὼ
καὶ δὲν πονοῦν τὰ κακόμοιρα τὰ πουλάκια. Καλὰ
νὰ πάθω!

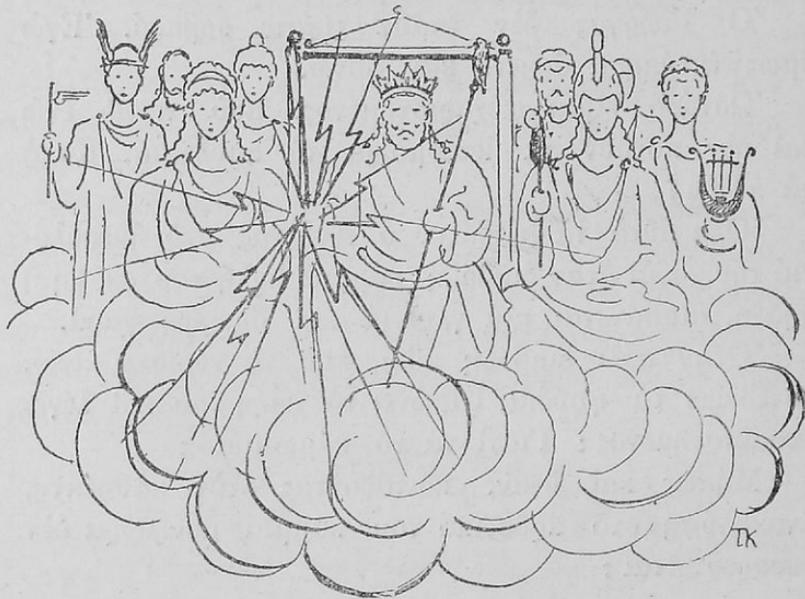
“Όλα αὐτὰ τὰ διαβάζει ὁ Ἀνδρέας στὸ ἡμερολό-
γιό του. Καὶ δταν διαβάζη καμμιὰ καλή του σκέψη ἥ
πράξη, αἰσθάνεται μιὰ γλυκειὰ καὶ ὅμορφη χαρά.

“Οταν πάλι διαβάζη κάτι, ποὺ τὸ εὔρισκει κακό,
κατεβάζει τὰ φρύδια, ζαρώνει τὰ χείλη του καὶ λέγει
δυσαρεστημένος: Γιατὶ νὰ τὸ κάμω αὐτό;

Μήπως καὶ δταν, κοιτάζοντας στὸν καθρέπτη,
άνακαλύψη στὸ πρόσωπό του καμμιὰ μουζούρα δὲν
δυσαρεστεῖται;

ΟΔΥΣΣΕΙΑ

Ἡ σύναξη τῶν Θεῶν στὸν Ὀλυμπο.

Μιὰν ἡμέρα στὸν Ὀλυμπο, στὸ ψηλὸ βουνό, ποὺ τίς κορυφές του τὶς κρύβουν τὰ σύννεφα, εἶχαν συνάχθη ὅλοι οἱ Θεοί.

Στὴ μέση τῆς σύναξης ἐκάθετο ὁ Ζεύς, ὁ μεγαλύτερος Θεός, πατέρας τῶν Θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων. Ἐκάθετο σὲ χρυσό θρόνο.

Στὸ ἀριστερό του χέρι ἐκρατοῦσε τὸ σκῆπτρο του, ποὺ ἐτελείωνε σὲ ἔναν χρυσὸ ἀετό. Στὸ δεξί του ἐκρατοῦσε τὸν κεραυνό.

Δεξιὰ στὸ Δία ἐκάθετο ἡ γυναικα του ἡ Ἡρα. Ἀριστερά του ἡ σοφὴ καὶ ὠραία κόρη του, ἡ γαλανομάτα Ἄθηνᾶ.

Τριγύρω του ἐκάθοντο οἱ ἄλλοι θεοί, μεγάλοι καὶ μικροί: Ὁ Ἀπόλλωνας, ἡ Ἄρτέμιδα, ὁ Ἡφαιστος, ἡ Ἀφροδίτη, ἡ Ἔστία, ὁ Ἀρης, ὁ Ἐρυῆς. Ἀκόμη καὶ ὁ Πλούτωνας, ποὺ εἶχε ἐπίτηδες ἀνεβῆ ἀπὸ τὸν Ἅδη.

Ἐκεῖ ἐπαράστεκαν καὶ πλῆθος ἀπὸ μικροὺς Θεοὺς γιὰ νὰ τοὺς διασκεδάζουν μὲ τὰ μουσικὰ ὅργανα καὶ μὲ τὰ τραγούδια των.

Ἀπὸ τὴ σύναξη αὐτὴ ἔλειπε μόνον ὁ Θεὸς τῆς θάλασσας, ὁ Ποσειδώνας. Αὐτὸς εὑρίσκετο κάτω μακριά, στὴν Αἰθιοπία, γιὰ νὰ ἀπολαύσῃ μιὰ μεγάλη θυσία ἀπὸ βόδια καὶ κριάρια, ποὺ τοῦ ἐπερόσφερναν οἱ Αἰθιοπες.

Ἡ Ἀθηνᾶ δυμάται τὸν Ὀδυσσέα.

Πρῶτος ἀνοιξε τὴν διμιλία ὁ Ζεύς. Ἐλεγε γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ νομίζουν, πὼς οἱ θεοὶ τοὺς στέλνουν τίς συμφορές. Ἐνῶ, ὅτι παθαίνουν, τὸ παθαίνουν ἀπὸ ἴδική των κακοκεφαλιά.

Τότε εὐρῆκε εὐκαιρία ἡ γαλανομάτα κόρη του καὶ τοῦ ἐπαραπονέθηκε μὲ σεβασμό :

«Πατέρα μας, γυιὲ τοῦ Κρόνου καὶ βασιλιὰ τῶν βασιλιάδων, δποιος παθαίνει ἀπὸ ἴδικό του φταιξιμο καλὰ τὰ παθαίνει.

Μὰ ὁ φρόνιμος Ὀδυσσέας τί κακὸ ἔκαμε καὶ χρόνια τώρα τυραννιέται μακριὰ ἀπὸ τοὺς ἴδικούς του; Καὶ δὲν κατορθώνει νὰ γυρίσῃ στὴν πατρίδα του, ποὺ τὸ σπίτι του καὶ ὁ λαός του τὸν περιμένουν μὲ λαχτάρα;

Νά, τώρα τὸν κρατεῖ στὸ ὅμορφο νησί της, μὲ τὰ πολλὰ δένδρα, ἡ Θεὰ Καλυψώ.

Ἐκεῖ προσπαθεῖ νὰ τὸν μαγέψῃ μὲ πολλὰ καὶ γλυκὰ λόγια γιὰ νὰ ἔχασῃ τὴν πατρίδα του τὴν Ἰθάκη καὶ τὴν φρόνιμη Πηγελόπη, τὴν γυναῖκα του !

Μὰ αὐτὸς κλαίει νύκτα καὶ ημέρα καὶ ἔναν πόθο ἔχει, καπνὸ μονάχα νὰ ίδῃ νὰ λαφροανεβαίνῃ ἀπὸ τὴν πατρίδα του καὶ ἀς πεθάνη.

"Αχ, πόσο τὸν πονεῖ ἡ ψυχή μου τὸ δύστυχο !

Μὰ ἀλήθεια, γιατί, πατέρα, δὲ νοιάζεσαι καθόλου καὶ γιαυτόν ; Ἡ μήπως δὲν σὲ ἐτίμησε μὲ τόσες θυσίες, ποὺ σοῦ ἐπρόσφερε στὴν Τροία καὶ ἔσù τώρα τοῦ κακιώνεις τόσο τοῦ πολύπαθου ;

—Παιδί μου, εἶπε τότε ὁ Ζεύς, ἔαφνιασμένος. Τί λόγια εἶναι αὐτά, ποὺ ἔφυγαν ἀπὸ τὰ χεύλη σου ;

Ἐγὼ νὰ ἔχασω τὸν Ὁδυσσέα, ποὺ στὸ νοῦ καὶ στὴ φρονιμάδα ἔπειρν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καὶ στοὺς ἀθανατούς θεούς, ποὺ ὅρίζουν τὰ οὐράνια, ἔχει προσφέρει τὶς περισσότερες θυσίες ;

Ποιὸν λόγο ἔξεστόμισες, παιδί μου ;

Μὰ τί νὰ κάμω, ποὺ ὁ ἀδελφός μου, ὁ Θεός τῆς θάλασσας, τοῦ ἔχει μεγάλη κάκια, γιατί, ὅπως ἔρεις, ἐτύφλωσε τὸ γυιό του τὸν Πολύφημο ;

Καὶ ἀν δὲν τὸν ἔξέκαμε ὅς τώρα, κόρη μου, τὸν τυραννεῖ ὅμως καὶ δὲν τὸν ἀφήνει νὰ γυρίσῃ στὴν πατρίδα του.

‘Ωστόσο, εἶναι καιρὸς πιὰ ἔμεῖς, ποὺ ἔσυναχθήκαμε ἔδῶ, νὰ ἀποφασίσωμε γιὰ τὸ γυρισμό του. Καὶ ἀν ἔμεῖς τὸ ἀποφασίσωμε, δὲν πιστεύω, πὼς ὁ Ποσειδώνας θὰ θελήσῃ νὰ ἀντισταθῇ μόνος του στὴν ἀπόφαση ὅλων τῶν ἄλλων Θεῶν.

’Ανάμνηση τῆς πατρίδας.

Ἐδῶ πίσω στὴν κοιλάδα ἔνα ποταμάκι τρέχει·
τῶν ἀγρῶν τὴν πρασινάδα τὸ νερό του δροσοβρέχει.
Κ' ἥσυχα κατρακυλώντας μὲ τί γλύκα μουρμουρίζει,
ὅ γλυκός του δμως ἦχος τὴν καρδιά μου δὲν γεμίζει.
Ἄχ, τὰ δένδρα ἐκεῖνα ποῦναι, ποὺ σκιάζουν τὰ νερά σου!
Ποῦ τ' ἀηδόνια, ποὺ λαλοῦνε βράδυ-βράδυ στὴ δροσιά σου;
Τέτοια δένδρα κι ἄλλοι ἔχει, κελαδοῦν κι ἄλλοι πουλάκια
Ποταμάκι κι ἄλλοι τρέχει καὶ κυλᾶ στὰ πετραδάκια,
Μὰ τὰ μάτια τὰ δικά μου, ἀφοῦ εἶμαι σὲ γῆ ξένη,
Τίποτα δὲν τὰ εὐφραίνει. . . . εμαράθηκε ἡ καρδιά μου !

Ο ‘Ερμῆς πετᾶ στὸ νησὶ τῆς ’Ωγυγίας

Αὐτὰ ἀπάντησε ὁ Ζεὺς καὶ γυρίζοντας στὸν
Έρμη τοῦ λέγει !

— Έρμῆ, ποὺ πετᾶς παντοῦ καὶ φέρνεις τὰ μη-
νύματα καὶ τὶς διαταγές μας, πέταξε τώρο στὸ
νησὶ τῆς Καλυψῶς, στὴν ’Ωγυγία. Εκεῖ θὰ εἰπῆς
τῆς θεᾶς, πώς εἶναι θέλημα τῶν θεῶν νὰ ἀφήσῃ
τὸν ’Οδυσσέα, νὰ γυρίσῃ στὴν πατρίδα του.

Ο ‘Ερμῆς ἀμέσως ἐφόρεσε τὰ χρυσᾶ πτερωτά
του πέδιλα, ἐπῆρε στὸ χέρι του τὸ ραβδί, ποὺ
μαγεύει μὲ αὐτὸ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ σὰν πουλὶ¹
ἐπετοῦσε ἐπάνω ἀπό γῆ καὶ θάλασσα.

Σὲ λίγο εἶχε φθάσει στὸ μακρυνὸ νησί. Καὶ
ἀφοῦ ἐβγῆκε ἀπὸ τὴ γαλανὴ θάλασσα, ἐπάτησε τὴν
ἀκρογιαλιὰ καὶ ἐπῆρε τὸ δρόμο γιὰ τὴ σπηλιὰ τῆς
θεᾶς.

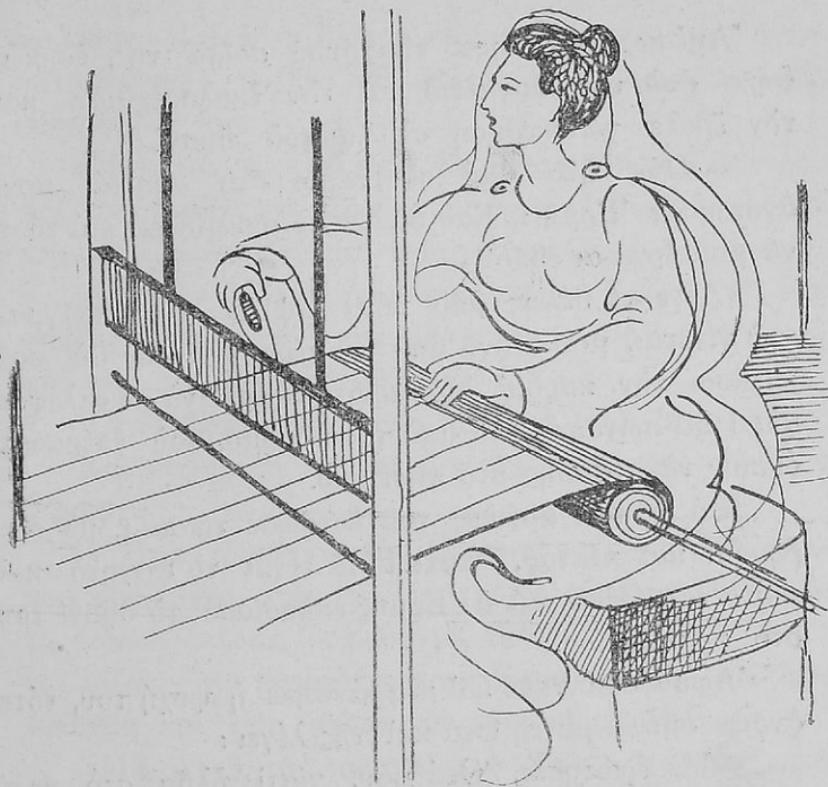

Ἡ σπηλιὰ τῆς Καλυψῶς.

Ὄταν ἐπλησίασε στὴ σπηλιά, ἄκουσε τὸ τραγούδι τῆς θεᾶς, ποὺ καθισμένη στὸν ἀργαλειό της υφαινε μὲ μιὰ χρυσῆ σαΐτα καὶ ἐστάθηκε.

Τί ὅμορφο θέαμα ἐπαρουσίαζε ἡ σπηλιὰ περιξωσμένη μὲ μιὰ μεγάλη θαλερὴ κληματαριὰ καὶ μὲ τὸ δάσος τριγύρω!

Πεῦκα, λεῦκες, σκλῆθρες, κυπαρίσσια, δένδρα ψύκνιορμα, λογιῶν-λογιῶν, ύψώνοντο καὶ ἐπρασίνιζαν ἔκει. Καὶ στὶς φυλλωσιές των ἐφώλιαζαν γλυκό-

λαλα πουλιά, ποὺ ἡ φωνή των ἐπαράβγαινε μὲ τὴ φωνὴ τῆς θεᾶς στὴ γλύκα.

Τέσσερεις μεγάλες βρύσες στὴ σειρά, ζωσμένες μὲ πολυτρίχια καὶ κισσούς, ἔχουναν ἀκατάπαυτα χρυστάλλινο νερό καὶ ἐπότιζαν τὰ κοντινὰ λιβάδια.

Καὶ αὐτὰ ἔχουναν τριγύρω μυρωδιὰ ἀπὸ σέλινο, βιόλα, γιασεμὶ καὶ μενεξὲ καὶ ἡ μυρωδιά των ἀνάσταινε νεκρό.

‘Ο ‘Ερμῆς καὶ ἡ Καλυψώ.

Μόλις ἐμπῆκε στὴ σπηλιὰ ὁ ‘Ερμῆς, ἡ Καλυψὼ δὲν ἄργησε νὰ τὸν γνωρίσῃ. Οἱ Θεοί, ὅσο μακριὰ καὶ ἀν κατοικοῦν ὁ ἔνας ἀπὸ τὸν ἄλλον, γνωρίζονται μεταξύ των.

Αμέσως ἐπαράτησε τὴν χρυσῆ σαΐτα της, ἐσηκώθηκε ἀπὸ τὸν ἀργαλειὸν καὶ τὸν ἐκαλοδέχθηκε καὶ τὸν ἔβαλε νὰ καθήσῃ σὲ λαμπρὸ θρονόν.

— Πῶς ᾧτο καὶ σὲ βλέπω στὴ σπηλιά μου, ἀγαπημένε Έρμῆ; Ἐσὺ δὲ δὲν τὸ συνειθίζεις καὶ τόσο νὰ μοῦ ἔρχεσαι ἐδῶ!

»Λέγε τί θέλεις ἀπὸ μένα καὶ ἂν εἶναι πρᾶγμα, ποὺ γίνεται, μοῦ περνᾶ ἀπὸ τὸ χέρι, ἐγὼ δὲν θὰ σοῦ χαλάσω τὴν καρδιά. Μὰ πρῶτα πρέπει νὰ σὲ φιλέψω, γιατὶ θὰ πεινᾶς ἐπειτα ἀπὸ τόσο δρόμο, ποὺ ἐπέρασες, ὥσπου νὰ φθάσης στὸ νησί μου.

Καὶ ἡ θεὰ ἀμέσως τοῦ ἔστρωσε τραπέζι μὲ ἀμβροσία καὶ νέκταρ, γιατὶ αὐτὰ εἶναι τὸ φαγητὸ καὶ πιοτὸ τῶν Θεῶν καὶ ὁ Έρμῆς ἐπλησίασε τὸ θρονί του στὸ τραπέζι.

»Αφοῦ ἔδειπνησε καὶ εὐφράνθηκε ἡ ψυχή του, τότε ἄνοιξε ὅμιλία μὲ τὴ Θεὰ καὶ τῆς λέγει :

— Μὲ ἔρωτησες, Θεά μου, γιατὶ ἦλθα στὸ νησί σου. Θὰ σοῦ τὸ εἰπῶ λοιπὸν καὶ θὰ σοῦ εἰπῶ ὅλη τὴν ἀλήθεια, καθὼς καὶ σὺ τὴν ἐπιθυμεῖς.

»Δὲν ἦλθα ἐδῶ μὲ δική μου θέληση. Ποιὸς θὰ ἀποφάσιζε νά περάση θεληματικὰ τέτοια ἀλμυρά, ἀπέραντα πέλαγα, πετώντας πάνω ἀπὸ χῶρες, ποὺ οὔτε ἄνθρωποι κατοικοῦν, οὔτε θυσίες στοὺς θεοὺς προσφέρονται;

»Μὰ ὁ Ζεὺς μὲ ἐπρόσταξε. Καὶ σὺ τὸ ξέρεις, πῶς κανεὶς ἀπὸ μᾶς τοὺς θεοὺς δὲν ἥμπορεῖ νὰ ξεφύγῃ τὴν προσταγή του!

»Μοῦ εἰπε λοιπόν, πῶς κοντά σου εὑρίσκεται ὁ πιὸ ἀτυχος ἀπὸ δλους τοὺς ἄνδρες, ποὺ ἐπολέμησαν στὴν Τροία.

»Ἐννιὰ χρόνια ἐπολεμοῦσαν τὰ κάστρα τοῦ Πριάμου καὶ ἐπὶ τέλους στὰ δέκα κατώρθωσαν νὰ τὰ κυ-

ριεύσουν. Καὶ τότε δλοι ἔξεκίνησαν νὰ γυρίσουν στὴν πατρίδα των, καθὼς καὶ αὐτός, δ ἄμοιρος, μὲ τοὺς συντρόφους του.

»Μὰ ἦταν γραφτό του νὰ βασανισθῇ. Οἱ σύντροφοί του ἔχάθηκαν δλοι καὶ αὐτὸν οἱ ἄνεμοι καὶ τὰ κύματα τὸν ἔρριξαν σὲ τοῦτο τὸ νησί, κοντά σου.

»Γιαυτὸν λοιπὸν τώρα σοῦ μηνάει δ Ζεὺς νὰ τὸν στείλης ἀμέσως στὴν πατρίδα του, γιατὶ δὲν εἶναι γραπτό του νὰ ἀφανισθῇ στὰ ξένα.

“Οταν ἄκουσε τὰ λόγια αὐτά ἡ Θεὰ ἐπάγωσε !

Καὶ λυπημένη κατάκαρδα, εἶπε παραπονετικὰ στὸν ‘Ερμῆ :

— Ἔγὼ τὸν ἔγλυτωσα, δταν τὸν εὔρηκα στὸ πέλαγος καθισμένο στὴν καρίνα τοῦ πλοίου του, ποὺ τοῦ τὸ ἔσκισε δ ἴδιος δ Ζεύς μὲ τὸν ιεραυνό.

»Καὶ τὸν ἐκαλοδέχτηκα στὴ σπηλιά μου καὶ τὸν ἐφίλεψα καὶ εἶχα σκοπὸ νὰ τὸν κάμω ἀθάνατο.

»Μὰ ἀφοῦ τὸ προστάζει δ Ζεύς, ἃς γίνη κατὰ πῶς θέλει, γιατὶ τὸ θέλημά του εἶναι ἀσφαλτο.

— Ναί, ἀφησέ τον, θεά μου, τὸν ἄμοιρο Ὀδυσσέα, εἶπε δ ‘Ερμῆς καὶ ἐπέταξε ἀπὸ τὴ σπηλιά.

‘Η Καλυψώ καὶ δ Ὀδυσσέας.

Μόλις ἔφυγε δ ‘Ερμῆς, ἡ Καλυψώ ἐκατέβηκε ἀμέσως στὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ εὔρηκε τὸν Ὀδυσσέα καθισμένο σὲ ἕνα βράχο.

Τὸν ἄμοιρο ! Δὲν τὸν χωρεῖ ἡ ὅμορφη σπηλιά. Καὶ οὕτε τὸν μαγεύουν τὰ γλυκὰ λόγια καὶ τὸ τραγούδι τῆς θεᾶς.

“Ολη τὴν ἥμέρα τὴν περνᾶ στὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ καθισμένος στὸ ἀκροβράχια, ἀναθυμιέται τὸν τόπο του.

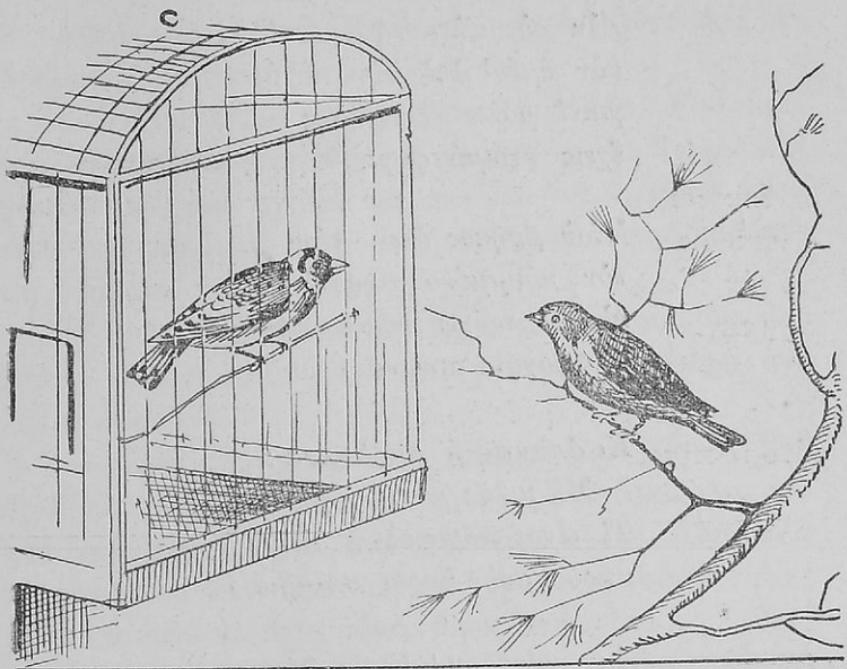
Τὸ λαό του. Τὸ σπίτι του. Τὴ φρόνιμη γυναικα του.
Καὶ τὸ παιδί του τὸν Τηλέμαχο, ποὺ τὸ ἀφησε μωρό !

"Ω ! θὰ ᾔτο ἄνδρας τώρα καὶ θὰ τοῦ ἔμοιαζε
στὴν ὁμορφιά, στὸ νοῦ καὶ στὴν παλληκαριά.

Νὰ ᾔτο νὰ τὸν ἀγκάλιαζε τὸ γυιό του τὸ μο-
νάριβο !

Αὗτὰ ἀναθυμιέται. Καὶ λυώνει ἀπὸ τὸν καημὸ
καὶ ϕίχνει τὰ βουρκωμένα μάτια του στὸ ἀπέραντο
πέλαγο, ποὺ τὸν χωρίζει ἀπὸ τὴν πατρίδα του καὶ
δὲν τὰ σηκώνει καθόλου ἀπὸ ἐκεῖ !

Ἡ σκλαβιά.

Καρδερίνα πλουμισμένη
λιγνορόφωνο πουλὶ¹
στὸ κλουβάκι τῆς ολεισμένη
μὲ παράπονο λαλεῖ.

“Ἐνας φλύαρος σπουργίτης
κάθ’ ἀπόγευμα περνᾶ,
βλέπει τ’ ὅμορφο κλουβί της
καὶ ζηλεύει ἀληθινά.

—Καρδερίνα μου, τῆς λέγει,
ζῆς σ’ ὀλόθερομη μεριὰ
κ’ ἐγὼ κάθομαι στὴ στέγη
μέσο’ στὸ κρύο τοῦ βοριᾶ.

Δέν σὲ μέλει νὰ φροντίζης,
σᾶν ἐμέν' ἀπ' τὴν αὐγή,
γιατὶ μόλις ἔξυπνήσης
ἔχεις ἔτοιμο φαγί.

*Εσὺ βρῆκες ἐκεῖ πέρα
τὸν κρυμμένο θησαυρὸν
κ' ἐγὼ τρέχω νύχτα - μέρα
τὸ φαγάκι μου νὰ βρῶ.

Κι ἀπαντᾶ ἡ καρδερίνα :
— Μὴ μιλᾶς μὲ τόση βιά !
Τί εἶναι τάχατες ἡ πεῖνα
μπρὸς στὴν ἄγρια σκλαβιά ;

Δυστυχία μου ! Εἶναι τάφος
τὰ χρυσόπλεχτα κλουβιά.
Τί τὸ θέλω τὸ χρυσάφι,
ὅταν ζῶ μέσ' στὴ σκλαβιά ;

I. Πολέμης

Καθισμένο σὲ ἓνα βράχο λοιπὸν τὸν εὔρηκε ἡ χαριτωμένη θεά, τὸν ἐπλησίασε καὶ τοῦ εἶπε :

— «Μὴ κλαίης πιά, δυστυχισμένε καὶ λυώνεις ἅδικα τὴ ζωή σου. Ἡλθε ἐπὶ τέλους ἡ ὥρα νὰ γυρίσης στὴν πατρίδα σου.

»Σήκω καὶ πήγαινε νὰ κόψης μακριὰ ἔύλα. Νὰ τὰ συνδέσης καλὰ καὶ νὰ κατασκευάσῃς μιὰ πλατειὰ σχεδία γιὰ νὰ περάσης μὲ αὐτὴ τὴν τρικυμισμένη θάλασσα. Ἐγὼ θὰ σοῦ βάλω μέσα στὴ σχεδία ψωμί, νερὸ καὶ κρασὶ γιὰ νὰ μὴ πεινάσῃς. Ἐγὼ θὰ σοῦ δώσω φορέματα καὶ θὰ σοῦ στείλω πρύμνον καιρό.

Αύτὰ τοῦ εἶπε ἡ Καλινφώ, μὰ δὲ Ὁδυσσέας δὲν ηθελε νὰ πιστεύσῃ στὰ λόγια της.

«Κάτι ἄλλο θὰ ἔχης στὸ νοῦ σου, Θεά μου, τῆς ἀποκρίθηκε καὶ ὅχι τὸ μισεμό μου. Γιατί, πῶς γίνεται μὲ μιὰ σχεδία νὰ περάσω τὰ φοβερὰ πλάτεια τοῦ πελάγου, ποὺ καὶ τὰ μεγάλα καράβια ἀκόμη δύσκολα τὰ περνοῦν;

»Ορκίσου μου, πῶς δὲν ἔχεις στὸ νοῦ σου νὰ μοῦ κάμης κανένα ἄλλο κακὸ καὶ τότε θὰ πιστεύσω στὰ λόγια σου.

«Σοῦ δοκίζομαι, τοῦ ἀποκρίθηκε ἡ Θεά. Σοῦ δοκίζομαι στὸν οὐρανὸ καὶ στὴ γῆ. Σοῦ δοκίζομαι καὶ στὰ νερὰ τῆς Στύγας, ποὺ χύνονται στὸν Ἀδη, πῶς κανένα κακὸ δὲν ἔχω στὸ νοῦ μου γιὰ σένα.

»Ἀκουσέ με καὶ κάμε, δπως σοῦ εἶπα.

Αύτὰ τοῦ εἶπε ἡ Θεὰ καὶ ἐξεκίνησε βιαστικὰ γιὰ τὴ σπηλιά. Ἀπὸ πίσω τὴν ἀκολούθησε καὶ δὲ Ὁδυσσέας.

Τραγούδι τῆς Ξενιτειᾶς.

Θὰ πάρω ἔναν ἀνήφορο νὰ βγῶ σὲ πορφοβούνι
νὰ βρῶ κλαράκι φουντωτὸ καὶ ριζιμό λιθάρι
νὰ βρῶ καὶ μιὰ κρούβρυση νὰ ξαπλωθῶ στὸν ἥσκιο,
νὰ πῶ νερὸ νὰ δροσισθῶ, νὰ πάρω λύγη ἀνάσα,
ν' ἀρχίσω νὰ συλλογισθῶ τῆς ξενιτειᾶς τὰ πάθη,
νὰ εἰπῶ τὰ μαῦρα ντέρτια μου καὶ τὰ παράπονά μου.

Τὰ ξένα ἔχουνε καημούς καὶ παταφρόνια πλῆθος!
Στὰ ξένα δὲν ἀνθίζουνε τὴν ἀνοιξη τὰ δένδρα
καὶ δὲ λαλοῦνε τὰ πουλιά, ζεστὸς δὲν λάμπει ὁ ἥλιος
καὶ δὲν δροσίζει τὸ νερὸ καὶ τὸ ψωμὶ πικραίνει.

Στὰ ξένα ποιὸς θὰ σὲ χαρῇ καὶ ποιὸς θὰ σοῦ γελάσῃ ;
Ποῦναι τὰ γέλια τ' ἀδελφοῦ καὶ ἡ συντροφιὰ τοῦ φίλου,
τῆς ἀδελφούλας ἡ ματιὰ καὶ τὰ γλυκὰ τὰ λόγια ;
"Αὐτὸς δὲ τὸν πόνον σου, τὸ γιατρικὸν νὰ δίνη,
στὸ ἔρμο σου προσκέφαλο νὰ ξενυχτάῃ μαζί σου ;

‘Ο ‘Οδυσσέας κατασκευάζει τὴ σχεδία του.

Ἐνας χρόνος τοῦ ἐφάνηκε τοῦ Ὁδυσσέα ἡ νύκτα
ἐκείνη ὃς νὰ ξημερώσῃ !

Καὶ δταν ἐπὶ τέλους ἐφάνηκε στὴν Ἀνατολὴ ἡ ρο-
δοδάκτυλη Αύγούλα, δὲ Ὁδυσσέας ἐπετάχθηκε ἀπὸ τὴν
χλίνη του. Ἐλούσθηκε, ἐφόρεσε τὸν χιτῶνα καὶ τὴν
χλαμύδα του καὶ ἐπερίμενε τὴν Θεά.

Μὲ πόση ἀνυπομονησία τὴν ἐπερίμενε !

Δὲν ἔβλεπε τὴν ὅρα πότε νὰ ἀρχίσῃ τὴν ἐργα-
σία του γιὰ τὴ σχεδία καὶ ἡ Θεὰ ἔπερπε νὰ τὸν
δδηγήσῃ.

‘Ωστόσο, ἡ Θεὰ δὲν ἀργησε καθόλου. Σχεδὸν τὴν
ἴδια στιγμὴ ἐσηκώθηκε καὶ αὐτή.

Ἐφόρεσε τὸ ψιλούφαντο καὶ ὀλόλαμπρο φόρεμά
της, ἐξώσθηκε μιὰ ὀλόχρυση ζώνη στὴ μέση της καὶ
στὸ κεφάλι της ἔρριξε μιὰ σκέπη ἀραχνούφαντη.

‘Αφοῦ ἔτσι ἐντύθηκε ἡ Θεά, ἔδωσε στὸν Ὁδυσσέα
ἔνα καλὸ τσεκούρι, δίκοπο, ἔνα σκεπάρνι καλὰ ἀκονι-
σμένο καὶ ἔνα τρυπάνι καὶ τὸν ὠδήγησε στὴν ἄκρη
τοῦ δάσους κοντὰ στὴ θάλασσα.

Ἐκεῖ ἦσαν δένδρα πολὺ ψηλά, κατάξερα ἀπὸ καιρὸ
καὶ κατάλληλα γιὰ νὰ κατασκευασθῇ μὲ αὐτὰ ἐλαφρὴ
σχεδία.

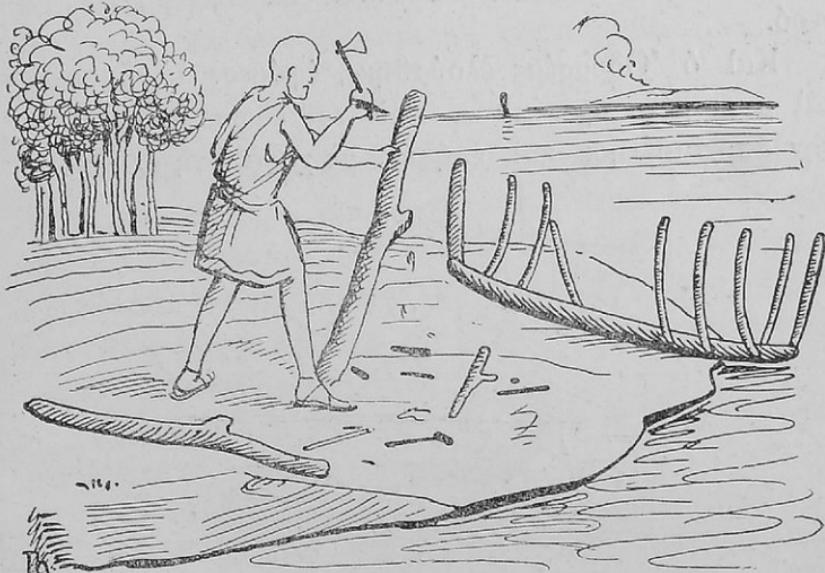
Καὶ ἀφοῦ τοῦ τὰ ἔδειξε αὐτὰ ἡ Καλυψώ, ἐγύρισε
στὴ θολωτὴ σπηλιά της.

* * *

Οὐδεσέας, χωρὶς νὰ χάσῃ στιγμή, ἀρχισε τὴν
ἔργασία του.

Ἐκοψε πρῶτα εἶκοσι δένδρα. Ἐπειτα τὰ ἐπελέ-
κησε μὲ τὸ ἀκονισμένο σκεπάρνι του, τὰ ἵσιασε μὲ
τὴ στάφνη, τὰ ἐτρύπησε μὲ τὸ τρυπάνι καὶ τὰ ἀρμο-
λόγησε στὴ σειρά, μπήχνοντας μέσα των μεγάλα ἔν-
λοκάρφια.

Ἐτσι ἔκαμε πρῶτα τὴν πατωσιὰ τῆς σχεδίας.
Ἐπειτα ὅμοστησε πουντέλια στὰ πλευρὰ καὶ τὰ ἐσύ-
δεσε μὲ μακρουλὰ μαδέρια.

Μέσα ἐστήλωσε κατάρτι καὶ τὸ ἀρμάτωσε μὲ τὴν
ἀντένα καὶ τὰ ἔργατια του καὶ πίσω ἐταίριασε τὸ πη-
δάλιο. Καὶ γιὰ νὰ μὴ μπαίνουν μέσα τὰ νερά, ἔφραξε
τὴ σχεδία στὰ πλευρὰ μὲ κλαδιὰ ἀπὸ λυγαριές.

Στὸ τέλος ἡ θεὰ τοῦ ἔφερε χονδρόπανο, ἐπίτηδες φασμένο καὶ ὁ Ὁδυσσέας μὲ πολὺ τέχνη ἔκαμε μὲ αὐτὸ τὸ πανὶ τῆς σχεδίας του.

Καὶ ἀφοῦ ἡ σχεδία ᾧτο ἔτοιμη, ὁ Ὁδυσσέας τὴν ἐπαρατήρησε τριγύρω μὲ προσοχή, μήπως ἔλειπε τίποτε ἢ μήπως εἶχε κανέναν ἄρμὸν ἀνοικτὸν καὶ ἔβαζε νερό.

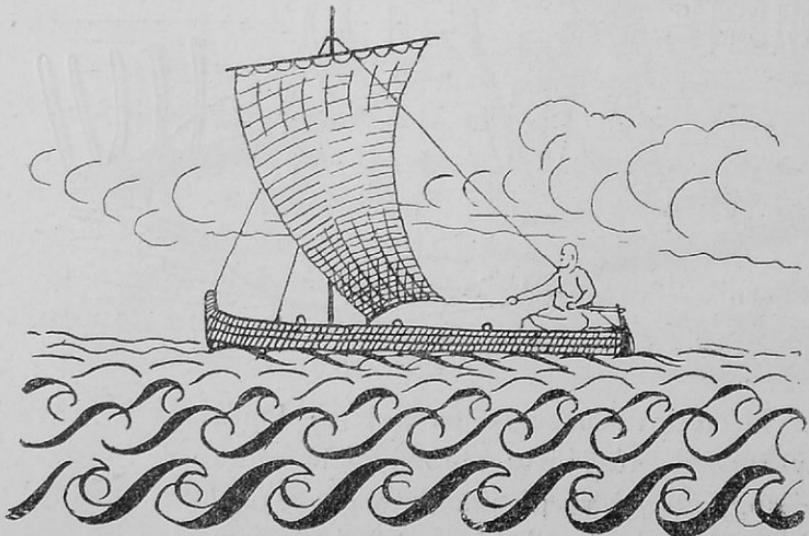
Καὶ τέλος ἔβαλε κάτω φαλάγγια μὲ ξύγκι ἀλειμμένα καὶ μὲ ἔνα μεγάλο λοστὸν τὴν ἐσπρωξε στὴ θάλασσα.

‘Ο Ὁδυσσέας φεύγει.

Τέσσερεις ἡμέρες ἐπέρασαν γιὰ νὰ ἔτοιμασθῃ ἡ σχεδία καὶ τὴν πέμπτη ᾧτο ἔτοιμη.

Τότε ἡ Θεὰ ἔβαλε μέσα διάφορες τροφές, δλες διαλεκτές, ἔναν ἀσκὸν μαῦρο κρασὶ καὶ ἔναν ἄλλο μὲ νερό.

Καὶ ὁ Ὁδυσσέας ἐλούσθηκε, ἐφόρεσε τὰ ὅμιορφα καὶ μυρισμένα φροέματα, ποὺ τοῦ ἔδωσε ἡ Καλυψώ, τὴν ἀποχαιρέτησε καὶ ἐπήδησε μὲ χαρὰ στὴ σχεδία.

“Απλωσε τὸ πανὶ ἐπῆρε στὸ ἔνα χέρι του τὴν σκότα, ἔκάθησε στὴν πρύμη καὶ ἀρπαξε μὲ τὸ ἄλλο τὸ πηδάλιο.

Μὲ τί τέχνη ἔκυβερνοῦσε ! Καὶ ἀναγάλλιαζε ἡ καρδιά του, ποὺ ἔβλεπε νὰ φουσκώνῃ τὸ πανὶ μὲ τὸν πρύμον ἀέρα, τὸν ἀπαλὸ καὶ ἥσυχο, ποὺ τοῦ ἔστειλε ἡ Θεά !

Καὶ ἡ σχεδία του ἐπετοῦσε στὰ ἔλαφος κύματα, σὰν πουλὶ καὶ τὰ ἔσχιζε στὰ δύο καὶ ἐβιάζετο νὰ φέρῃ τὸν πολύπαθο στὴν γλυκειά του πατρίδα.

Ποῦ νὰ κλείσῃ μάτι δ Ὁδυσσέας ! Τὴν νύκτα εἶχε ὅδηγὸ τὰ ἀστέρια καὶ τὴν ἡμέρα ἑταίριαζε τὴν πορεία του μὲ τὸν ἥλιο.

Δεκαεπτὰ ἡμέρες ἑταξίδευε στὴν ἀπέραντη θάλασσα καὶ στίς δεκαοκτὼ ἔξεχώρισε στὸ βάθος, μέσα στὴν καταχνιά, τὰ ἡσκιωμένα βουνὰ τῆς στεριᾶς.

* * *

Τί τοῦ ἔμελλε δῆμος τοῦ καιότυχου ! Ἀκόμη δὲν ἔπρόλαβε νὰ χαρῇ, ποὺ ἀντίκρυσε στεριὰ καὶ νά σού τον δ Ποσειδώνας, ποὺ ἐγύριζε ἀπὸ τοὺς Αἰθίοπες.

Μόλις ἀντίκρυσε τὸν Ὁδυσσέα ἀπὸ μακριά, ἐφούσκωσε τὸ πλατὺ στῆθος του ἀπὸ θυμό ! Ἐκίνησε τὸ κεφάλι του καὶ εἶπε :

«Ἐλειπα ἐγὼ καὶ εύρηκαν καιρὸς οἱ Θεοὶ νά ἀποφασίσουν τὸ γυρισμό του».

«Νὰ τώρα ἔξυγωσε στὸ νησὶ τῶν Φαιάκων !

«Εἶναι γραφτό του βέβαια νὰ γυρίσῃ στοὺς δικούς του, μὰ ἐγὼ θὰ τὸν βασανίσω ἀκόμη».

Καὶ καθὼς τὰ εἶπε αὐτά, ἐκτύπησε μὲ δύναμη τὴν τρίαινά του στὴ θάλασσα.

Τί ἔγινε ἔκείνη τὴ στιγμή !

Ἐμαύρισε ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ καὶ ὅλοι οἱ ἄνεμοι ἔξέσπασαν μὲ δῆλη τὴν ὁρμή των στήν θάλασσας.

Ἡ θάλασσα ἀναταράχθηκε καὶ ἐσήκωσε κύματα βουνά!

Τοῦ Ὀδυσσέα τοῦ ἐκόπηκαν τὰ γόνατα.

— Ἄλλοι . . . δικαιοδοίζουσι! τί ἔχω νὰ ὑποφέρω? Εὔτυχισμένοι οἱ Ἑλληνες, ποὺ ἐσκοτώθηκαν στὴν Τροία. Μακάρι νά ἐπέθαινα καὶ ἐγὼ τότε, γιατὶ δὰ μὲ ἔθαβαν μὲ τιμὲς καὶ δόξες. Ἐνῶ τώρα θὰ γίνη τὸ κορμί μου τροφὴ τῶν ψαριῶν!

Δὲν εἶχε τελειώσῃ τὰ λόγια αὐτὰ δι τοῦ Οδυσσέας καὶ ἔνα θεώρατο κῦμα πλακώνει τὴ σχεδία του, σχίζει τὸ κατάρτι στὰ δύο καὶ αὐτὸν μαζὶ μὲ τὴν ἀντένα καὶ τὸ πανί τοὺς πετᾶ στὸ πέλαγος.

Εἶδε καὶ ἔπαθε δι τοῦ Οδυσσέας νὰ σηκωθῇ στὸν ἄφρο. Τὸν ἐβάραιναν τὰ φορέματα, ποὺ τοῦ εἶχε χαρίσει ἡ θεά.

Μὰ ἐπὶ τέλους τὸ κατώρθωσε. Καὶ φτύνοντας τὴν ἄρμη, ποὺ ἀθελά του εἶχε καταπιῆ, ὥρμησε μὲ δῆλη του τὴ δύναμη καὶ ἐπιάσθηκε ἀπὸ ἔνα ξύλο τῆς σκορπισμένης σχεδίας.

Ἄφοῦ ἐπιάσθηκε, τὸ ἐκαβαλλίκευσε, ἐπέταξε τὰ ροῦχα του νὰ μὴ τὸν βαραίνουν, καὶ πεσμένος μπρούμυτα στὸ ξύλο, ἄρχισε νὰ κολυμβᾶ.

Τὸ Ναυτόπουλο.

Μανδρη νυχτιὰ κι ἀνάστεωη τὰ κύματα μονυγκρίζουν,
βροντᾶ κι ἀστράφτει· οἱ κεραυνοὶ τὰ κύματα ἔεσχίζουν,
σὰν φείδια λαμπερά.

Βόηθα Χριστέ! Τριζοβολᾶ, θ' ἀνοίξῃ τὸ καράβι.
Βοριὰς κακός, ἀλύπητος, μυήματα χίλια σκάβει
στὰ μαῦρα τὰ νερά.

Βουλιάζομε... Τὰ ἔάρτια μας χωρὶς πανιά, σπασμένα,
ἀχόρταγα τὰ κύματα τ' ἀρπάζουν ἔνα-ἔνα
κ' ἐπάνω μας πηδοῦν.

Τοῦ κάκου οἵ ναῦτες κίτρινοι, βουβοί, χωρὶς ἐλπίδα
ἀκούραστοι παλεύουντε... Τὴν δμορφὴν πατρίδα
ποτέ τους δὲν θὰ ἴδοῦν...

Νά! Τὰ νερὰ ἐπλημμύρισαν καὶ δυναμών' ἡ μπόρα,
ἡ πρύμη μας γονάτισε, βογγᾶ· κι ὥρα τὴν ὥρα
ἡ πλώρη μας βουλᾶ.

Βουλιάζομε ἀπ' ὅλους μας οὕτ' ἔνας θὰ γλυτώσῃ,
ὅλους ἡ μαύρη θάλασσα, γιὰ νὰ μᾶς σαβανώσῃ
βουνὰ μ' ἀφροὺς κυλᾶ.

Ἐγὼ μικρὸς ναυτόπουλος γεννήθηκα στὸ κῦμα,
στὴν θάλασσα μεγάλωσα, κι ἀν εῦρω τώρα μνῆμα
στὸ μαῦρο της βυθό,

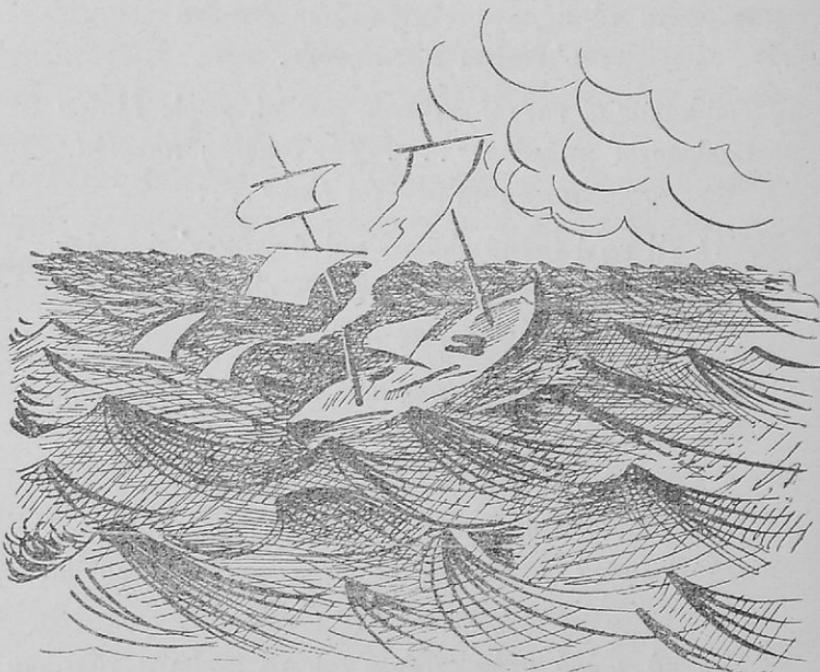
Σὰν τὸ μωρὸ στὴν κούνια του τὰ πράσινα χορτάρια,
στὰ φύκια, στὰ κοράλλια της καὶ στὰ μαργαριτάρια,
γλυκὰ θὰ κοιμηθῶ.

Δὲν μὲ τρομάζει ὁ θάνατος· στὸν ὑπνο τὸ βαθύ μου
Θὰ ψέλνουντε τὰ κύματα νονούρισμα στὸ αὐτί μου
μ' ὀλόγλυκο σκοπό.

Καὶ θέλοχονται σὰν ὄνειρο μαζί μου νὰ μιλήσουν,
νὰ μὲ φιλήσουν τρυφερά, νὰ μὲ παρηγορήσουν
·ἐκείνους π' ἀγαπῶ.

"Ομως, Χριστέ μου, μιὰ καρδιὰ μονάχα συλλογοῦμαι,
ἐκείνη, ποὺ μ' ἐγέννησε, τὴν μάννα μου λυποῦμαι,
καὶ κλαίω τὴν φτωχή.

"Ολους τοὺς πῆρε ἡ θάλασσα! . . . Μονάχα ἔγῳ τῆς μένω
κι ἀν μάθη, πώς ἐχάθηκα στὸ κῦμα τ' ἀφρισμένο,
τῆς φεύγει κ' ἡ ψυχή . . .

Ἡ Ναυσικᾶ.

"Ας ἀφήσωμε τὸν ἄμοιρο Ὅδυσσεα νὰ χαροπα-
λεύῃ μὲ τὰ κύματα καὶ ἂς ἐλθωμε ἔξω στὸ ὠραῖο
νησὶ τῶν Φαιάκων.

Ἐκεῖ ἦτο βασιλιὸς ὁ Ἀλκίνοος. Οὐδὲν τοῦ μιὰ κόρη, τὴ Ναυσικᾶ, ποὺ στὴν δμορφιὰ καὶ τὴν καλωσύνη ἔξεπερνοῦσε ὅλες τὶς βασιλοποῦλες τοῦ κόσμου.

Ἐνα πρῶτη ἡ Ναυσικᾶ ἐσηκώθηκε καὶ βιαστικὰ ἔτρεξε νὰ βρῇ τὸν πατέρα της καὶ τὴ μητέρα της.

Τὴ μητέρα τὴν εύρηκε στὸ δωμάτιό της καὶ εἶχε ἀρχίσει τὴ δουλειά. Εἶχε μοιράσει κόκκινο μαλλὶ στὶς θεραπαινίδες της, ποὺ τὴν ἔτριγύριζαν καὶ καθισμένη στὸ θρόνο της ἔκλωθε καὶ αὐτὴ μαζί των.

Ο πατέρας της τὴ στιγμὴ ἔκεινη ἔξεκίνησε γιὰ τὸ συμβούλιο, ποὺ εἶχε νὰ κάμη μὲ τοὺς ἄρχοντες τῶν Φαιάκων.

Ἐπλησίασε τότε ἡ Ναυσικᾶ τὸν πατέρα της καὶ τοῦ εἶπε μὲ σεβασμό :

— Πατέρα, διάταξε νὰ μοῦ ἔτοιμάσουν ἔνα ἀμάξι Εἶναι ἀνάγκη νὰ βάλω μέσα τὰ ροῦχα μας γιὰ νὰ τὰ πλύνω στὸ ποτάμι.

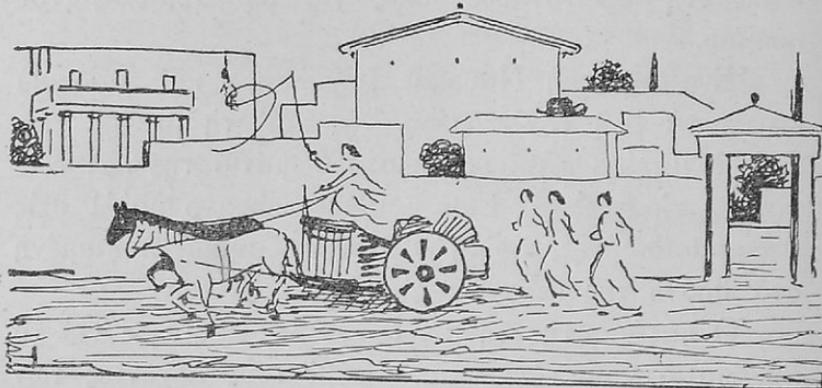
Εἶναι ἄπλυτα καὶ αὐτὸ δὲν ταιριάζει σὲ μᾶς. Εσύ, ποὺ εἶσαι ὁ πρῶτος στοὺς πρώτους τοῦ νησιοῦ, πρέπει νὰ λάμπῃς, ὅταν κάθεσαι στὸ συμβούλιο μὲ τοὺς ἄλλους ἄρχοντες. Καὶ τὰ πέντε ἀδέρφια μου καὶ αὐτὰ πρέπει νὰ λάμπουν, ὅταν πηγαίνουν στὸ χορό.

Γιὰ δλα αὐτά, ποιὸς ἄλλος ἀπὸ ἐμένα πρέπει νὰ φροντίσῃ ;

Ο Ἀλκίνοος ἔχάρηκε πολύ, ποὺ εἶδε πῶς ἡ κόρη του εἶναι τόσο φρόνιμη καὶ προκομιμένη καὶ ἀμέσως ἐδιάταξε τοὺς δούλους νὰ ἔτοιμάσουν τὸ καλύτερο ἀμάξι τοὺ παλατιοῦ.

Η Βασιλοπούλα ἔφερε τὰ φορέματα, ποὺ ἤσαν γιὰ πλύσιμο καὶ τὰ ἔβαλε μέσα.

Ἡ βασίλισσα, ἡ μητέρα της, τῆς ἐτοίμασε ἔνα καλάθι μὲ ἐκλεκτὰ φαγητὰ καὶ ἔνα ἀσκὶ μὲ κόκκινο κρασί.

Καὶ ἀφοῦ ὅλα ἐτοιμάσθηκαν, ἡ Ναυσικᾶ ἀνέβηκε στὸ ἀμάξι, ἐπῆρε στὰ χέρια της τὸ χαλινάρι καὶ ἐκτύπησε στὸν ἀέρα μὲ τὸ μαστίγιο.

Τὰ ἄλογα ἔτερεχαν γρήγορα καὶ οἱ θεραπαινίδες ἀκολουθοῦσαν μὲ τὰ πόδια, ὥσπου ἐβγῆκαν ἀπὸ τὴν χώρα καὶ ἔφθασαν στὸ ποτάμι.

* * *

὾ταν ἔφθασαν ἐκεῖ, οἱ θεραπαινίδες ἔξεζευσαν τὰ ἄλογα καὶ τὰ ἄφησαν ἐλεύθερα νὰ βιοσκήσουν στὴν ἀκροποταμιά, ποὺ τὸ κόρτο ἦτο ἄφθονο.

Ἐπειτα ἐπῆραν ἀπὸ τὸ ἀμάξι τὰ φορέματα, ποὺ ἤσαν γιὰ πλύσιμο καὶ τὰ ἔφεραν στὶς γοῦρνες μὲ νερό.

Καὶ ἀφοῦ τὰ ἔπλυναν μὲ τέχνη καὶ γρηγοράδα, τὰ ἀπλωσαν ἐπάνω στὰ χαλίκια νὰ στεγνώσουν.

Αὐτὲς στὸ μεταξὺ μαζὶ μὲ τὴ Ναυσικᾶ ἐλούσθηκαν στὸ ποτάμι καὶ ἀλείφθηκαν μὲ τὸ λάδι, ποὺ εἶχαν ἔπιτηδες μαζί των.

Καὶ ὡς νὰ στεγνώσουν τὰ φορέματα μὲ τὸν
ῆλιο καὶ τὸν ἀέρα, ἐκάθησαν στὴν ἀμμουδιὰ νὰ
φάγουν καὶ νὰ ξεκουρασθοῦν.

Μετὰ τὸ φαγητὸν ἡ Ναυσικᾶ ἀρχισε νὰ τραγουδῇ
γλυκὰ καὶ οἱ θεραπαινίδες νὰ παιζουν μὲ τὴν σφαιρὰ.

Πῶς ἔξεχώριζε ἀνάμεσά των ἡ ὅμορφη βασι-
λοπούλα! Ἡτο ὅμοια καὶ ἀπαράλλακτη μὲ τὴν
Ἄρτεμιδα, τὴν κόρη τοῦ Δία, τὴν ὥρα ποὺ παίζει
μὲ τὶς νεοάιδες, ποὺ τὴν συντροφεύουν.

Οἱ θεραπαινίδες ἔπειτα ἀπὸ τὸ παιγνίδι, ἐμά-
ζευσαν τὰ φορέματα, τὰ ἐδίπλωσαν καὶ ἔζευσαν
τὰ ἄλογα, γιατὶ ἦτο καιρὸς νὰ γυρίσουν.

Ἡ Ναυσικᾶ ὅμως ἤθελε νὰ παίξῃ λίγο ἀκόμη.
Γιαυτὸ ἐπῆρε τὴν σφαιρὰ καὶ τὴν ἐπέταξε μὲ ὅλη
της τὴ δύναμη σὲ μιὰ θεραπαινίδα.

‘Η σφαιρα ἀστόχησε καὶ ἐπεσε στὸ ποτάμι.

“Α ! ἐγέλασαν τότε ὅλες μαζὶ καὶ τὸ κρυστάλλινο γέλοιο των ἀντήχησε σὲ ὅλη τὴν ἀκροποταμιά.

Μὰ τί ἔγινε τότε !

‘Ο ‘Οδυσσέας ναυαγός.

Δύο ήμέρες καὶ δύο νύκτες ἐθαλασσοδέρνετο ὁ ‘Οδυσσέας καὶ ἔχαροπάλευε μὲ τὸ κῦμα. Τὴν τρίτην ήμέραν ἐπεσε ὁ ἄνεμος καὶ σηκώνοντας τὸ κεφάλι του, εἶδε πῶς εὐρίσκετο κοντὰ στὴ στεριά.

Ἐβαλε ὅλη του τὴ δύναμη νὰ βγῆ καὶ νὰ πατήσῃ τὸ πόδι του στὴ γῆ. Καὶ μόλις ἐφύδασε ἀπὸ τὴ στεριὰ σὲ ἀπόσταση, ποὺ ἀκούεται ἡ ἀνθρώπινη φωνή, ἀκουσε τὰ κύματα νὰ κτυποῦν στοὺς βράχους καὶ νὰ μουγκρίζουν φοβερά.

Σὲ ὅλη τὴν ἀκτὴ δὲν ἐφαίνετο πουθενὰ τόπος γιὰ ἄραγμα, οὕτε μικρὴ ἀμμουδιά. Παντοῦ βράχοι καὶ πέτρες σχιστὲς καὶ μυτερές.

Τοῦ ἥλθε ἀπελπισία. Καὶ εἶπε μὲ παράπονο : «Τοῦ κάκου ἐπέρασα τόση θάλασσα γιὰ νὰ γλυτώσω ! ἦτο

γραφτό μου νὰ χαθῶ κοντὰ στὴ στεριά. "Αν ξυγώσω, τὰ τρομερὰ κύματα θὰ μὲ τινάξουν στοὺς κοφτεροὺς βράχους. "Αν πάλι, κολυμβώντας ἀνοικτά, ξητήσω χαμηλὸ ἀκρογιάλι, εἶναι φόβος νὰ μὲ ἀρπάξῃ ἡ τρικυμισμένη θάλασσα καὶ νὰ μὲ σύρῃ στὸ πέλαγος".

Αὐτὰ ἐσυλλογίζετο ὁ Ὁδυσσέας καὶ ἔνα κῦμα δυνατὸ τὸν ἀρπάζει καὶ τὸν πετᾶ στὸ βράχο.

Πῶς δὲν ἐκομματιάσθηκε! "Αρπάξε μὲ τὰ δυό του χέρια τὸ βράχο καὶ ἐκρατήθηκε ἐκεῖ, ὥσπου τὸ κῦμα, στὸ γύρισμά του, τὸν ἀρπάξε μαζί του καὶ τὸν ἐτίναξε πάλι στὴν ἀφρισμένη θάλασσα.

Μὰ ὁ Ὁδυσσέας δὲ χάνει τὸ θάρρος του. "Αν καὶ τὸν ἐσκέπασε τὸ φοβερὸ κῦμα, κατώρθωσε ὅμως νὰ σηκώσῃ τὸ κεφάλι του ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ καὶ νὰ ξεχωρίσῃ στὸ ἀκρογιάλι τὸν τόπο τῆς σωτηρίας του. "Ητο μιὰ μικρὴ ἀμμουδιά.

Πρὸς τὰ ἐκεῖ ὁ Ὁδυσσέας ἐπροχώρησε, βάζοντας δσῃ δύναμη τοῦ εἶχε ἀπομείνη.

Καὶ ἐπὶ τέλους κατώρθωσε νὰ βγῆ στὴν ἀκρογιαλιά, στὴν ἀκρη ἐνὸς ποταμοῦ καὶ ἔπεσε ἐκεῖ λιπόθυμος ἀπὸ τὴν κούραση.

* * *

"Οταν συνῆλθε, εἶδε πῶς ἦτο στὴ στεριὰ καὶ ἐτριβε τὰ μάτια του. «Μὴν τάχα ὄνειρεύομαι»;

Καὶ τότε ἐσήκωσε τὰ χέρια του ψηλὰ καὶ εὐχαρίστησε τοὺς Θεούς, ποὺ ὑστερα ἀπὸ τόσα βάσανα, τὸν ἀξίωσαν νὰ πατήσῃ στὴ στεριά.

"Επειτα ἔξαπλώθηκε στὴ γῆ καὶ πιάνοντας τὸ χῶμα καὶ τὶς πέτρες τὰ ἐφιλοῦσε καὶ ἔκλαιε ἀπὸ χαρά.

Σὲ λίγο ἐκατάλαβε ὅτι ἐκρύωνε. Ἀμέσως ἔτρεξε πιὸ πάνω, ποὺ ἤσαν πυκνὰ χαμόκλαδα καὶ ἔξα-

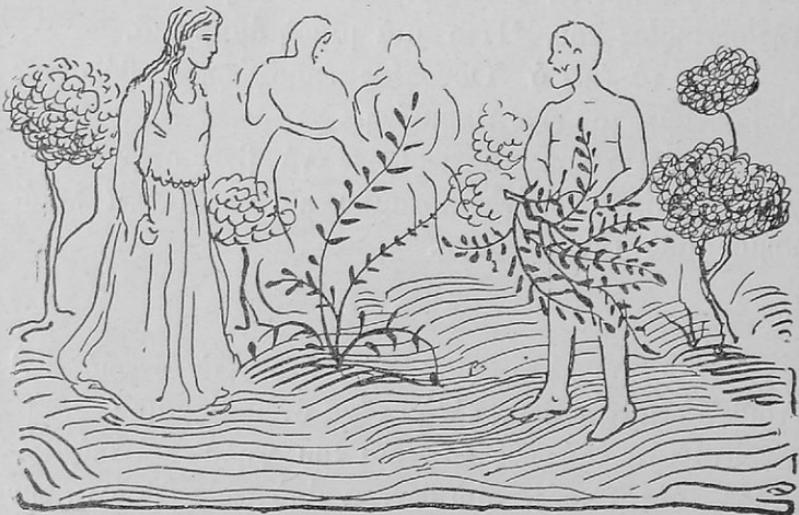
πλώθηκε καὶ ἐσκεπάσθηκε μὲ ἀφθονα ἔερὰ φύλλα, ποὺ
ἵσαν πεσμένα τριγύρω. Καὶ ἐκεῖ ἀπὸ τὴν κούραση
τὸν ἐπῆρε ὁ ὑπνος. Ἐκοιμήθηκε βαθειά.

* * *

Τὸ δυνατὸ ὅμως γέλοιο καὶ οἱ φωνὲς τῶν κορι-
τσιῶν, ποὺ ἔπεσε ἡ σφαῖρα στὸ νερό, τὸν ἔξυπνησαν
ἀπὸ τὸν βαθύ του ὑπνο.

Ἄναστκώθηκε τρομαγμένος. «Ποῦ εἰμαι;» «Ποῦ
εὑρίσκομαι;» »Μήπως ἐδῶ κατοικοῦν ἄνθρωποι ἄγριοι
καὶ ἄνομοι;» «Μὰ πάλι, ἔγῳ ἀκουσα γέλοια καὶ γλυ-
κὲς κοριτσίστικες φωνές». «Ἄσ σηκωθῶ νὰ ἴδω!»

Ἐσηκώθηκε, ἔκοψε ἕνα πυκνόφυλλο ικάδο γιὰ
νὰ σκεπάσῃ τὸ γυμνό του σῶμα καὶ ἐπροχώρησε πρὸς
τὸ ποτάμι.

Μὰ τὴν ἴδια στιγμὴ τὸν ἀντίκρυσαν οἱ ψεραπαι-
νίδες, ἐτρόμαξαν καὶ τὸ ἔβαλαν στὰ πόδια.

Ἡ Ναυσικᾶ ὅμως ἄξια κόρη τοῦ γενναίου Ἀλκί-
νου δὲν ἐτρόμαξε.

Ἐμάλωσε τὶς θεραπαινίδες, ποὺ ἔφευγαν καὶ πε-
ρήφανη ἐστάθηκε καὶ ἐκοίταξε τὸν Ὁδυσσέα.

Ἐκεῖνος τότε, μόλις τὴν ἀντίχρυσε, ἑκατάλαβε
ἀπὸ τὴ στάση της, πώς ἦτο κόρη βασιλιᾶ καὶ τῆς
εἰπε :

— Σοῦ προσπέφτω, ἀρχόντισσα, Θεὰ εἶσαι ἡ ἄν-
θρωπος ;

“Αν εἶσαι Θεά, ὥρισμένως εἶσαι ἡ Ἀρτέμιδα,
γιατὶ τῆς μοιάζεις στὴ μορφὴ καὶ στὴν κορμοστα-
σιά. Καὶ ἂν εἶσαι θνητή, καλότυχοι οἱ γονεῖς καὶ
τὰ ἀδέλφια, ποὺ σὲ καμαρώνουν. Μὰ ἀκόμη πιὸ
καλότυχος ὁ ἄνδρας, ποὺ θὰ γίνη ταίρι σου.

Γιατὶ σὰν ἐσένα δὲν ἀντίχρυσα ποτέ μου ἄλλον
θνητό, ἄνδρα ἡ γυναῖκα.

Σὲ θαυμάζω καὶ θέλω νὰ πλησιάσω καὶ νὰ
ἀγγίσω τὰ γόνατά σου γιὰ νὰ σοῦ εἰπῶ τὰ πάθη
μου, μὰ διστάζω.

‘Ωστόσο ἀκουσέ τα ἀπὸ μακριά :

* * *

— Εἴκοσι ἡμέρες ὅς τὰ χθὲς ἐβασανίσθηκα στὴ θά-
λασσα καὶ ἔνα κῦμα ἄγριο μὲ ἔρριξε ἐδῶ. Ἰσως ἡ
μοῖρα νὰ μοῦ κρύβῃ καὶ ἄλλα βάσανα.

»Μὰ σπλαγχνίσου με, βασίλισσα, γιατὶ εἶσαι ἡ πρώτη
ποὺ βλέπω ἐδῶ καὶ κανέναν ἄλλο δὲν γνωρίζω σὲ
αὐτὸν τὸν τόπο.

»Δῶσε μου κανένα φόρεμα γιὰ νὰ μπορέσω νὰ
κρύψω τὴ γύμνια μου καὶ δεῖξε μου τὸ δρόμο, ποὺ
θὰ μὲ βγάλῃ στὴ χώρα σας. Καὶ σοῦ εὔχομαι οἱ
Θεοὶ νὰ σοῦ χαρίσουν ἄνδρα καὶ σπίτι καὶ καλὴ καρ-
διὰ καὶ ὅμονοια καὶ ἀγάπη. Γιατὶ ἡ ζωὴ εἶναι εὐ-

τυχισμένη, δταν δ ἄνδρας καὶ ή γυναικα κυβερνοῦν τὸ σπίτι των μὲ μιὰ γνώμη.

Σὲ αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Ὀδυσσέα ἡ Ναυσικᾶ ἀποκρίθηκε :

— Ξένε, τὰ λόγια σου δείχνουν ἀνθρωπον εὐγενικὸ καὶ μυαλωμένο. Ὁ Ζεὺς μοιράζει σὲ δλους τὶς χαρᾶς καὶ τὶς λύπες, δπως αὐτὸς νομίζει. Γιαυτὸ πρέπει νὰ ὑπομένης.

»Τώρα, ποὺ ἐπάτησες τὸ πόδι σου στὸν τόπο μας, μὴ φοβᾶσαι. Τίποτα δὲν θὰ σου λείψῃ. Οὕτε φόρεμα, οὔτε τροφή.

»Αὐτὴ ἡ χώρα εἶναι τῶν Φαιάκων καὶ ἐγὼ εῖμαι ἡ κόρη τοῦ βασιλέα Ἀλκίνοον. Ἐγὼ θὰ σου δείξω τὴν πόλη.

Καὶ ἀφοῦ εἶπε αὐτὰ ἡ Ναυσικᾶ, ἐγύρισε στὶς θεραπαινίδες καὶ τοὺς εἶπε :

— Ἐλάτε νὰ βοηθήσωμε αὐτὸν τὸ δυστυχισμένο, ποὺ ἤλθε στὸν τόπο μας ναυαγός. Ὁ Ζεὺς προστάζει νὰ βοηθοῦμε καὶ νὰ φιλεύωμε τοὺς ξένους καὶ τοὺς δυστυχεῖς, γιατὶ αὐτὸς τοὺς στέλνει.

»Δείξετε του ἔνα μέρος νὰ λουσθῇ καὶ δώσετε του φορέματα νὰ ντυθῇ. Ἔπειτα νὰ τοῦ δώσετε νὰ φάγη.

* * *

Οἱ θεραπαινίδες ἔδειξαν στὸν Ὀδυσσέα ἔνα ἀπάνεμο μέρος καὶ ἐκεῖ κοντὰ ἐτοποθέτησαν φορέματα γιὰ νὰ ντυθῇ.

«Ο Ὀδυσσέας ἐλούσθηκε, ἀλείφθηκε μὲ λάδι, ἐκτενίσθηκε καὶ ἐφόρεσε τὰ ώραια φορέματα, ποὺ τοῦ ἔδωσε ἡ Ναυσικᾶ.

»Ἐτσι ἐπαρουσιάσθηκε, τόσο ἀλλαγμένος, ποὺ τὰ κορίτσια ἔξαφνιάσθηκαν καὶ ἐθαύμασαν τὴν ὁμορφιά

καὶ τὴν κορμοστασιά του. Καὶ ἀφοῦ ἔφαγε καὶ ἤπιε,
γιατὶ εἶχε πολλὲς ἡμέρες νηστικός, ἡ Ναυσικᾶ τοῦ
εἶπε :

— Τώρα, ξένε, ἐσὺ θὰ ἀκολουθήσῃς μὲ τὶς θεραπαι-
νίδες τὸ ἄμαξι, ὃσπου νὰ φθάσωμε στὴν πόλη. Μόλις
ὅμως φθάσωμε, νὰ σταθῆς καὶ νὰ περιμένης. Δὲν
εἶναι σωστὸ νὰ μᾶς βλέπουν μαζί.

» "Οταν καταλάβης, ὅτι ἔφθιμάσαμε στὰ ἀνάκτορα,
τότε ξεκίνησε καὶ σύ. Δὲν εἶναι καθόλου δύσκολο νὰ
βρῷς τὸ παλάτι μας. Ξεχωρίζει ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα.

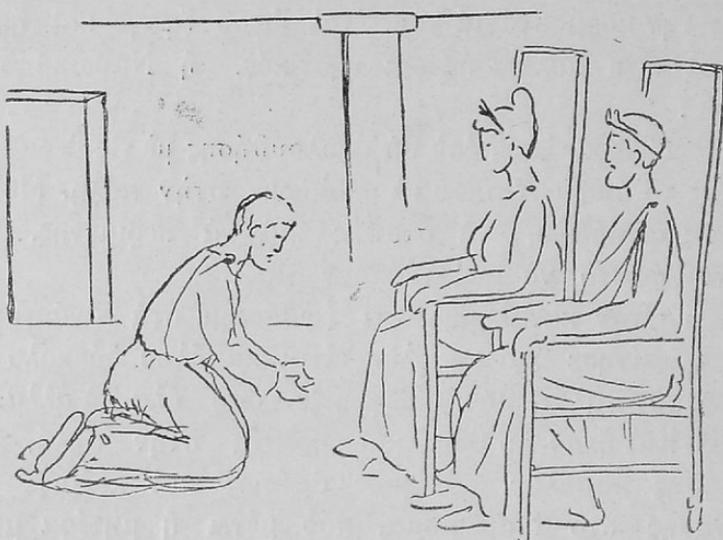
» Καὶ ὅταν τὸ βρῆς καὶ βρεθῆς στὴν αὐλή, μὴ
σταθῆς καθόλου. Πέρασε ἀμέσως καὶ κοίταξε νὰ
φθάσῃς στὸ διαμέρισμα, ποὺ μένει ἡ μητέρα μου.
Θὰ τὴν βρῆς νὰ κλώθῃ τὸ μαλλί καὶ δίπλα της
θὰ εἶναι δὲ πατέρας μου.

» "Εσὺ δημως ξεπέρνα τον καὶ πιάσε τὰ γόνατα
τῆς μητέρας μου. "Αν σὲ συμπαθήσῃ ἔκείνη, νὰ
εῖσαι βέβαιος, πῶς γρήγορα θὰ φθάσῃς στὴν πο-
θητή σου πατρίδα.

‘Ο ‘Οδυσσέας στὰ ἀνάκτορα τοῦ ‘Αλκίνοου.

Τίποτε ἀπὸ δὲ τι εἶπε ἡ Ναυσικᾶ δὲν ἐπαρά-
λειψε δὲ ‘Οδυσσέας. "Ετσι σὲ λίγο ἔφθασε στὰ
ἀνάκτορα τοῦ ‘Αλκίνοου.

Τί ωραῖο παλάτι ! Ἐστάθηκε καὶ τὸ ἔθαύμαζε.
"Επειτα ἐπροχώρησε ἀμέσως, ἐπέρασε ἀπὸ τὴν αὐλή,
ἐμπῆκε μέσα καὶ χωρὶς νὰ σταθῇ πουθενά,
ἔφθασε στὸ διαμέρισμα, ποὺ τοῦ εἶπε ἡ Ναυσικᾶ.
"Εκεῖ ἐπεσε στὰ γόνατα τῆς ‘Αργήτης, τῆς βασί-
λισσας.

— Βασιλισσα, τῆς εἶπε, πέφτω στὰ πόδια σου καὶ στὰ πόδια τοῦ βασιλιᾶ, τοῦ ἄνδρα σου, ὁ πολύπαθος!

Οἱ Θεοὶ νὰ σᾶς χαρίσουν εὐτυχισμένη ζωή, λυπηθῆτε με καὶ βοηθῆστε με νὰ γυρίσω στὸν τόπο μου. Λείπω ἀπὸ ἐκεῖ εἴκοσι χρόνια. Ἐχω πάθει πολλὰ καὶ στὸ νησί σας ἥλθα ναυαγός. Στεῖλτε με στὸν τόπο μου γιατὶ λαχταρῶ νὰ ίδω τοὺς δικούς μου!

Ο Ἀλκίνοος τότε ἐπῆρε τὸν Ὁδυσσέα καὶ τὸν ἐκάμισε κοντά του. Οἱ θεραπαινίδες τοῦ ἐφεραν χρυσῆ λεκάνη καὶ χρυσὸ λαγήνι γιὰ νὰ νιφθῆ. Ἡ κελάρισσα τοῦ ἐφερεψε ψωμὶ καὶ φαγητὸ στὸ τραπέζι.

Αφοῦ ἔφαγε καὶ ἤπιε ὁ Ὁδυσσέας, ἐδιηγήθηκε ἔπειτα ὅλα τὰ βάσανά του καὶ ὁ βασιλέας μὲ τὴ βασίλισσα τὸν ἄκουαν μὲ θαυμασμὸ καὶ συγκίνηση.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα ἔγινε συνέλευση τῶν Φαιάκων καὶ ἀποφασίσθηκε νὰ σταλῇ ὁ ξένος στὴν πατρίδα του.

Ἐτσι ἔνα καὶ πλοῖο μὲ κωπηλάτες πενήντα
δύο νέους, ἐπῆρε τὸν Ὀδυσσέα καὶ τὸν ἔφερε καὶ
τὸν ἀκούμπησε στὴ γῆ ποὺ τόσο ἐλαχταροῦσε.

Ο γυρισμὸς τοῦ ξενητεμένου.

Ἐρρόδισθ ἡ ἀνατολὴ καὶ ἔημερώνει ἡ δύση,
γλυκοχαράζουν τὰ βουνά κι ὁ Αὔγεοινὸς τραβιέται,
πᾶν τὰ πουλάκια στὴ βοσκὴ κι οἱ λυγερὲς στὴ βρύση,
βγαίνω κι ἐγὼ κι ὁ μαῆρος μου καὶ τὰ λαγωνικά μου,
βρίσκω μιὰ κόρη, ποῦπλενε σὲ μαρμαρένια γούρνα.
Τὴν χαιρετῶ, δὲ μοῦ μιλεῖ· τῆς κρένω, δὲ μοῦ κρένει:
«Κόρη, γιὰ βγάλε μου νερό, τὴν καλὴ μοῖρα νάχης,
νὰ πιῶ κ' ἐγὼ κι ὁ μαῆρος μου καὶ τὰ λαγωνικά μου»
Σαράντα σίκλους ἔβγαλε, στὰ μάτια δὲν τὴν εἶδα
κι ἀπάνω στοὺς σαράντα δυὸ τὴ βλέπω δακρυσμένη.
«Γιατὶ δακρύζεις, λυγερή, καὶ βαριαναστενάζεις;
μήνα πεινᾶς, μήνα διψᾶς, μήνα ἔχεις κακὴ μάνα»;
— «Μήτε πεινῶ, μήτε διψῶ, μήτ' ἔχω κακὴ μάνα,
ξένε μου, κι ἀν ἐδάκρυσα κι ἀν βαριαναστενάζω,
τὸν ἀντρα ἔχω στὴν ξενητιὰ καὶ λείπει δέκα χρόνους,
κι ἀκόμα δυὸ τὸν καρτερῶ στοὺς τρεῖς τὸν παντεχαίνω
κι ἀν δὲι ἐρθῆ κι ἀν δὲν φανῆ καλόγρηα θὰ γίνω,
θὰ πάω σ' ἔρημα βουνά νὰ στήσω μοναστήρι,
καὶ στὸ κελλὶ θὰ σφαλιστῶ καὶ θὰ μαυροφορέσω
κεῖνον νὰ τρώῃ ἡ ξενητιὰ κι ἐμὲ τὰ μαῆρα ράσα»
— «Κόρη μου, ὁ ἀντρας σου πέθανε, κόρη μου, ὁ

[ἄντρας σου ἔχαθη
τὰ χέρια μου τὸν κράτησαν, τὰ χέρια μου τὸν θάψαν,
ψωμί, κερὶ τοῦ μοίρασα κ' εἶπε νὰ τὰ πλερώσης».

— «Ψωμί, κερὶ κι ἀν μοίρασες, διπλὰ νὰ σὲ πλε-
[ρώσω] .

- «Κόρη μου, ἐγὼ εἶμαι δὲ ἀντρας σου, ἐγὼ εἶμαι
[κι δὲ καλός σου].»
- «Ξένε μου, ἀνείσαι ἀντρας μου, ἀνείσαι κι δὲ
[καλός μου],
δεῖξε σημάδια τῆς αὐλῆς καὶ τότε νὰ πιστέψω».»
- «Ἐχεις μηλιὰ στὴν πόρτα σου καὶ κλῆμα στὴν
[αὐλή σου],
κάνει σταφύλι ροζακὶ καὶ τὸ κρασὶ μοσκάτο
κι δοποιος τὸ πιῆ δροσίζεται καὶ πάλι ἀναζητᾶ το.
- «Αὐτὰ εἶν' σημάδια τῆς αὐλῆς, τὰ ξέρει δὲ κό-
[σμος δλος
διαβάτης ἥσουν, πέρασες, τὰ εἶδες καὶ τὰ λέγεις.
Πές μου σημάδια τοῦ σπιτιοῦ καὶ τότε νὰ πιστέψω».»
- «Ἀνάμεσα στὴν κάμαρη χρυσὸ καντήλι ἀνάφτει,
καὶ φέγγει σου, ποὺ γδύνεσαι καὶ πλέκεις τὰ μαλ-
[λιά σου,
καὶ φέγγει τὶς γλυκὲς αὐγές, ποὺ τὰ καλά σου βάζεις.
Ξένε μου, ἐσὺ εἶσαι δὲ ἀντρας μου, ἐσὺ εἶσαι κι δὲ
[καλός μου]!»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1) Ὁ μόνος Σοφός	Σελ.	3
2) Ὁ παπποῦς καὶ ὁ πεῦκος συγχωροῦν τὸ Φάνη.	>	5
3) Ὁ πεῦκος. (Ποίημα, Ζ. Παπαντωνίου).	>	11
4) Τὴν Κυριακή	>	12
5) Προσευχή (Ποίημα, Δ. Δελ.).	>	15
6) Τὸ κουδούνι τῆς ἔξιώθυρας	>	15
7) Ἐρχεται δι πατέρας (Ποίημα, Βιζυηνοῦ).	>	18
8) Ἐξαφνιάσθηκε δι Ντίκ.	>	19
9) Ἡ Κλῶσσα (Ποίημα, Δ. Δελ.).	>	21
10) Φοβᾶσθε τὴν νύκτα;	>	21
11) Ὁ Τρύγος. (Ποίημα, Κρυστάλλη).	>	27
12) Φεύγουν τὰ χελιδόνια.	>	27
13) Χελιδόνι καὶ Κορώνη . . . (Ποίημα, Περγιαλίτη).	>	29
14) Πόσει τὸ καλοκαίρι	>	30
15) Τσιριτρό (Ποίημα, Ζ. Παπαντωνίου).	>	32
16) Ἐν δὲν χαλοῦν τὰ ὡρολόγια τὶ θὰ γίνη δι ὡρολογοποιός;	>	33
17) Τὰ ծνειρα τῆς χήρας	>	37
18) Σκύλος καὶ κρέας	>	41
19) Τὸ πρωτοβρόχι.	>	42
20) Ἡ βροχή (Ποίημα, Βιζυηνοῦ).	>	44
21) Ὁ σχολικὸς κῆπος	>	45
22) Τὰ τρία μυρμῆγκια (Ποίημα, Περγιαλίτη).	>	48
23) Ὁ ἀέρας	>	49
24) Ὁ ἀέρας καὶ δι ήλιος. (Ποίημα, Δροσίνη).	>	53
25) Ἐκδρομὴ στὴν κοιλάδα τοῦ χωριοῦ	>	55
26) Ἡ βροχούλα. (Ποίημα, Χ. Σαμαρτσίδη).	>	58
27) Ὁ βοσκός μὲ τὰ πρόβατα	>	59
28) Ἡ καλωσύνη.	>	62

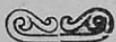
Δ. ΔΕΛΗΠΕΤΡΟΥ κλπ. «Τὸ Ἀναγνωστικό μου» Γ' Δημ., Εκδ. α' 1936

29)	Ἡ καλωσύνη τοῦ πεύκου.	Σελ.	68
30)	Κάμε τὸ καλὸν καὶ ρίξτο στὸ γιαλό	»	72
31)	Τὸ παραμύθι τῆς γιαγιᾶς . . . (Ποίημα, Πολέμη).	»	77
32)	"Ἐνα μάθημα ποὺ ἐπήρε ὁ Κωστάκης στὸ σιδηρουργεῖο τοῦ πατέρα του	»	77
33)	*Ἐργασία (Ποίημα, Μαρκορᾶ).	»	83
34)	Τὰ δυὸ ἀλέτρια	»	84
35)	Τὸ δλέρτι (Ποίημα, Πολέμη).	»	86
36)	Τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων βράδυ.	»	87
37)	Χριστούγεννα (Ποίημα, Τ. "Αγρα").	»	93
38)	Τὸ χιόνι.	»	94
39)	Ο ψαρᾶς καὶ ἡ γυναῖκα του (Παραμύθι).	»	95
40)	Οἱ ἀκτῖνες τοῦ ἥλιου (Διασκευή).	»	101
41)	Τὸ βράδυ στὸ σπέτι στὴν πόλη (Εἰκόνες : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; 8, 9, 10, 11, 12).	»	105
42)	Τὸ βράδυ στὸ χωριό (Εἰκόνες : 1, 2, 3, 4, 5).	»	115
43)	Τὸ χωριό (Ποίημα, Πολέμη).	»	119
44)	*Ο'Μάρτης	»	119
45)	Τὸ ἡμερολόγιο τῆς γιαγιᾶς	»	122
46)	Ἡ ἄνοιξη στὴν ἔξοχή	»	124
47)	*Ο ἀποχαιρετισμὸς τοῦ χειμῶνα (Ποίημα, Πολέμη).	»	126
48)	Τὰ σπουργιτάκια.	»	127
49)	Ταξίδι στὸ περιγιάλι	»	133
50)	Στὴν παραλία.	»	135
51)	Τὸ ὑπερωκεάνειο.	»	136
52)	Τὸ ταξίδι.	»	138
53)	Τὰ δελφίνια.	»	139
54)	Γλυκὰ φυσᾶ ὁ μπάτης . . . (Ποίημα, Γ. Δροσίνη).	»	142
55)	Στὴν αἴθουσα τοῦ φαγητοῦ.	»	143
56)	Τὸ Περιγιάλι	»	145
57)	Στὴν ἀποβάθρα	»	147
58)	Νέα παιγνίδια	»	149
59)	Τὸ καράβι. . . . , (Ποίημα, Πολέμη).	»	150
60)	Ἡ Τράτα	»	151
61)	Ο γρῖπος. (Ποίημα).	»	155
62)	Ἡ ἐπιστροφὴ στὴν πόλη	»	156
63)	Τὸ σπέτι. (Ποίημα, Δ. Δελ.).	»	157

64) Τὸ κεράσι.	Σελ.	159
65) Κάμπια καὶ πουλί.	(Ποίημα, Περγιαλίτη)	> 161
66) Ἡ εύτυχισμένη γαῖδουρίτσα		> 162
67) Ὁ Σταχτερούλης καὶ οἱ φίλοι του		> 165
68) Ὁ καπημένος	(Ποίημα, Παπαντωνίου).	> 170
69) Κανεὶς δὲν ἔγεννήθηκε μαθημένος		> 170
70) Ὁ Χριστὸς εὔλογεί τὰ παιδάκια.		> 175
71) Ὁ τρελλὸς κορυδαλλός	(Διασκευή)	> 178
72) Ὁ κορυδαλλός	(Ποίημα).	> 180
73) Ὁ ὑπερήφανος λύχνος. . (ἀπὸ τοὺς Αἰσ. μύθους).		> 182
74) Ὁ λύχνος.	(Ποίημα, Περγιαλίτη).	> 183
75) Ὁ υπερήφανος κόκκορας. (Ποίημα, Παπαντωνίου).		> 184
76) Ὁ ἀσυλλόγιστος τράγος.		> 185
77) Οἱ βάτραχοι.	(Ποίημα, Περγιαλίτη).	> 187
78) Οἱ δύο καθρέπτες τοῦ Ἀνδρέα		> 188

Ο ΔΥΣΣΕΙΑ

α) Ἡ σύναξη τῶν Θεῶν στὸν Ὄλυμπο.	> 194	
β) Ἡ Ἀθηνᾶ θυμᾶται τὸν Ὄδυσσέα	> 195	
γ) Ἀνάμνηση τῆς πατρίδας	(Ποίημα).	> 197
δ) Ὁ Ἔρμῆς πετὰ στὸ νησὶ τῆς Ωγυγίας		> 197
ε) Ἡ σπηλιὰ τῆς Καλυψώς.		> 198
στ) Ὁ Ἔρμῆς καὶ ἡ Καλυψώ		> 199
ζ) Ἡ Καλυψώ καὶ δ Ὄδυσσέας		> 201
η) Ἡ σκλαβιά	(Ποίημα, Πολέμη)	> 203
θ) Τραγούδι τῆς ζενιτεῖας		> 205
ι) Ὁ Ὄδυσσέας κατασκευάζει τὴ σχεδία του		> 206
ια) Ὁ Ὄδυσσέας φεύγει		> 208
ιβ) Τὸ ναυτόπουλο	(Ποίημα).	> 211
ιγ) Ἡ Ναυσικᾶ		> 212
ιδ) Ὁ Ὄδυσσέας ναυαγός		> 216
ιε) Ὁ Ὄδυσσέας στὰ ἀνάκτορα τοῦ Ἀλκίνοου		> 221
ιστ) Ὁ Γυρισμὸς τοῦ ζενητεμένου . . (Ποίημα Δημ.).		> 223

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ & ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ιουλίου 1936

Αριθ.
} Πρωτ. 50163
Διεκπ.

Πρὸς

τὸν Ἐκδοτικὸν Οἰκον «Μιχ. Σαλέζερος Α.Ε.»

Ἐνταῦθα

Ἄνακοινοῦμεν ὅμιν. ὅτι διὰ ταύταριθμου ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, στηριζομένης εἰς τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ νόμου 5911 καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς οἰκείας κριτικῆς ἐπιτροπῆς, τὴν περιλαμβανομένην εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 4ην πρᾶξιν αὐτῆς ἐνεκρίθη ὡς διδακτικὸν βιβλίον πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Γ' τάξεως τῶν δημοτικῶν σχολείων τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ Ἀναγνωστικό μου» βιβλίον τῶν συγγραφέων Δ. Δεληπέτρου καὶ Ἀθ. Παπαϊάννου διὰ μίαν τετραετίαν ἀρχομένην ἀπὸ τῆς 15ης Σεπτεμβρίου 1936 ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ συμμορφώθητε ἐπακριβώς πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῆς ἀρμοδίας κριτικῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐντολῆ τοῦ ὑπουργοῦ

Ο Διευθυντὴς

Ν. ΣΜΥΡΝΗΣ

“Ἀρθρον 6ον τοῦ Προεδρικοῦ διατάγματος
«Περὶ τοῦ τρόπου τῆς διατιμήσεως τῶν ἔγκεκριμένων
διδακτικῶν βιβλίων».

Τὰ διδακτικὰ βιβλία τὰ πωλούμενα μακράν τοῦ τόπου τῆς ἐκδόσεως τῶν ἐπιτρέπεται νὰ πωλοῦνται ἐπὶ τιμῆ ἀνωτέρᾳ κατὰ 15 %, τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος διατάγματος κανονισθεισῆς τιμῆς ἀνευ βιβλιοσήμου, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς δαπάτης συσκευῆς καὶ τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν, ὑπὸ τὸν ὄρον ὅπως ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ μέρους τοῦ ἔξωφύλλου ἢ τῆς τελευταίας σελίδος τουτου ἐκτυποῦνται τὸ παρὸν ἄρθρον.

ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ

τις πάπιες μόλις τα μέγινα πέστησε
δέν γίνεται το θάνατον της φυντού
Η θεραπεία στους γραπτούς θάνατού
της δεν είναι για τη στούς γραπτούς θάνατού

μετρικής σημειωμένης παρά τούς ίδιους ποιητούς.

Novia alvara	Barlume
vicia di Gento	ubbriaco
proto un	putredine
Tassi ds - maca	macaco

et non temerare
e di stagno gravare
ma il sangue del cuore
de dire all'almanaco

o' Nostro nell'
a s. loro e sangue
ma cui per le sue d' sangue
men sangue